

**CĂLINDARUL
POPORULUI
ROMÂN**
ANUL VISECT: 1912
ANUL X JUBILAR
PREȚUL 40 FILERI

Premiile jubilar ale „Foii Poporului Român”

15 cărți în cinste

dăm la toți aceia cari se abonează la „Foaia Poporului Român”, „Cucu” și „Foaia Ilustrată” pe un an trimițând înainte **7 coroane.**

Aceste 15 cărți ce le împărțim între toți abonații noștri în cinste, sunt alese și pregătite întocmai spre trebuințele economilor noștri și anume:

1. Calendarul Poporului Român pe 1912. Prețul 40 fil.
2. Judele comunal, sfaturi folositoare Prețul 1 cor.
3. Despre prăsirea vitelor. Indrumări celor ce voesc să aibă vite frumoase și de preț. Prețul 50 fileri.
4. Despre prăsirea cailor. Prețul 50 fileri.
5. Despre prăsirea rămătorilor (porcilor). Mulți nu știu că în anumite ținuturi care soiu de rămători trebuie prăsit. Aici vor afla o mulțime de învățături. Prețul 50 fileri.
6. Despre prăsirea galițelor. Care e cauza că mor galițele și cum ne putem feri de această pagubă? Prețul 50 fileri.
7. Apicultura (despre albinărit). Sfaturi celor cari voesc să se ocupe cu albinăritul. Prețul 50 fileri.
8. Despre darea de venit. Prețul 1 cor.
9. Despre darea de casă. Prețul 1 cor.
10. Despre darea de pescuit. Prețul 50 fil.
11. Despre darea de vânat. Prețul 50 fil.
12. Despre legile de transgresiune. Prețul 1 coroană.
13. Sfaturi în toate afacerile de dare. Prețul 50 fileri.
14. Procrocierea timpului. O cărticică foarte interesantă. Prețul 50 fil.
15. Bănatu-i fruncea, poesii de dl Dr. George Gârda. Prețul 50 fil.

Un cias de buzunar

foarte frumos dăm în **cinste**, tuturor acelor abonați, cari pe lângă dinșii adună cel puțin încă 5 abonați noi, trimițând abonamentul de 35 de coroane deodată la redacție.

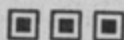
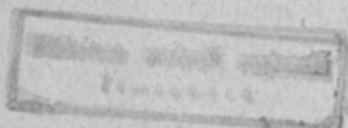

ROMÂNCA DIN BANAT

401202

THE UNIVERSITY OF CHICAGO
LIBRARY
CHICAGO, ILL.
1911

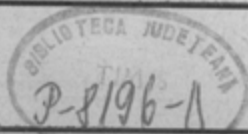
CĂLINDARUL PO-
PORULUI ROMÂN
ANUL VISECT 1912
ANUL · X · JUBILAR

80 lei
Lenza
880/918

Biblioteca publică a oraşului Timişoara
Nr. expent. *880/918* Valoarea *80 lei*
Procurat de la Ghera

TIPOGRAFIA «POPORUL ROMÂN»
BUDAPESTA, VII., ISTVÁN-UT 11

CRONOLOGIA ANULUI 1912

— După datele cele mai noi. —

	Anii
Dela crearea lumii după Suidas (6000 n. de Cr.)	7912
" " " " cei 70 trad. ai bibliei	7643
" " " " era bizantină — — —	7420
" " " " numărarea lui Eusebiu	7112
" " " " periodul lul. 4713 n. Cr. bl. re.	6625
" " " " calcul vechi al Jidovițor	5673
" " " " calcul comun — — —	5895
" " " " calcul nou al Jidovilor	2673
" fundarea Romei (24 April 743 n. d. Chr.)	2662
" îndreptarea călindarului Iulian prin Sose-	
gene (1 Ian. 45 d. Chr.) — — — —	1957
" nașterea Domnului nostru Isus Christos —	1912
" moartea Domnului nostru Isus Christos —	1879
" risipirea Ierusalimului prin Romani (1 S. 79	
d. Christos) — — — — —	1833
" descălecarea Romanilor în Dacia sub Tra-	
ian (105 d. Christos) — — — — —	1807
" încreștinarea Romanilor (221 d. Chr.) — —	1691
" zidirea Constantinopolei (330 d. Chr.) —	1582
" începutul emigrării popoarelor — — — —	1538
" introducerea clopotelor în bisericile creștine	1512
" căderea imperiului roman apusean (476	
după Christos) — — — — —	1436
" era mahomedană, (fuga lui Mahomed dela	
Mekka la Medina în anul 622 d. Chr.) —	1290
" venirea Ungurilor în Europa (896 d. Chr.)	1016
" fundarea regatului ungar (1000 d. Chr.) —	912
" desbinarea bisericilor (răsăriteană și apu-	
seană — — — — —	959
" întemeierea Țării Românești prin Radu-	
Negru Basarab, Domnul Făgărașului — —	822
" începutul războaielor cruciate — — — —	817
" începutul domniei casei Habsburgice în	
Austria — — — — —	639
" aflarea ochelarilor — — — — —	619
" reintemeierea stat. Moldovei prin Dragoș	
Vodă — — — — —	567
" moartea lui Mihaiu Viteazul — — — —	511

Dela aflarea tiparului (1440 d. Chr.)	— — — —	472
„ aflarea prafului de pușcă prin B. Schwarz	— — — —	562
„ aflarea hârtiei (1373 d. Chr.)	— — — —	539
„ construirea celei dintâi violine	— — — —	472
„ descoperirea Americii (11 Oct. 1492 d. Ch.)	— — — —	420
„ reformatiunea lui Luther	— — — —	395
„ tipărirea celei dintâi cărți românești	— — — —	342
„ coregerea Călimdariiului prin pontificele Gregoriu XIII. (1583)	— — — —	330
„ descoperirea Australiei	— — — —	301
„ pacea westfalică	— — — —	263
„ unirea Românilor cu biserica Romei	— — — —	212
„ aflarea oltoirilor pomilor prin grădinarul Holt	— — — —	181
„ aflarea maș. cu vapor prin Iames Walt (Anglia)	— — — —	148
„ aflarea tren. cu vapor prin Edgewort (Anglia)	— — — —	133
„ descoperirea curentului electric	— — — —	122
„ aflarea luminei de gaz de Lampadius în Freiberg	— — — —	111
„ aflarea năii cu vapor de Rob. Fultun (America)	— — — —	104
„ nașterea Maj. Sale Francisc Iosif I. (1830)	— — — —	82
„ aflarea primului telegraf electro-magnetic de Gaust și Weber în Göttingen, apoi prin Faraday și Steinheil în München	— — — —	67
„ aflarea mașinei de cusut	— — — —	66
„ ștergerea iobăgiei în Ungaria	— — — —	63
„ începutul domniei Majestății Sale Francisc Iosif I, (2 Decembre 1847)	— — — —	66
„ unirea Principatelor române	— — — —	52
„ suirea pe tronul Rom. a Maj. Sale reg. Carol	— — — —	45
„ introducerea dualizmului	— — — —	44
„ deschiderea canalului de Suez	— — — —	43
„ încoronarea Maj. Sale Francisc Iosif I. de rege al Ungariei, Croației și Slavoniei	— — — —	43
„ introducerea măsurilor metrice	— — — —	36
„ încoronarea primului Rege al României	— — — —	30
„ descoperirea fonografului și telefonului	— — — —	24
„ descoperirea telegrafiei fără sirmă	— — — —	8
„ „ mașinei de sburat	— — — —	3

SEMNELE CERESTI.

Luna nouă	— — ● —	Lună plină	— — — ☉
Pătrariul întâiu	— — ☽ —	Pătrariul de pe urmă	☾ — — —

IANUARIE

Gerariu, 31 zile

Calendarul Iulian			Cal. Greg.	Zodii	Soarele	
Zilele					Răs.	Ap.
Dum. Înaintea Botez. Diui, Marcu c. 1. st. 1. «Inceperea Evang. lui Isus...» gl. 6, sf. 9.						
Dum.	1 (+) Teor. impr. și s. v.	14 Felix		7 46	4 32	
Luni	2 Silvestru, m. Teag.	15 Mauriș p.		7 45	4 33	
Marți	3 Prf. Malachia, m. G.	16 Marcel		7 45	4 34	
Mierc.	4 C. Teoctist, Sob. 70 Ap.	17 Antonius		7 44	4 35	
Joi	5 M. Teopempt, Teona	18 Maurus		7 43	4 36	
Vineri	6 (+) Botezul Domnului	19 Canut		7 42	4 38	
Sâmb.	7 + Sob. Sf. Ioan botezât.	20 Fabian		7 41	4 39	
Dum. după botez, Mateiu c. 4, st. 12. «In vremea aceea auzind Isus...» gl. 7, sf. 10.						
Dum.	8 Cuv. George și Dom.	21 Agnes		7 41	4 40	
Luni	9 Mrt. Polfect, Eustr.	22 Vincent		7 40	4 42	
Marți	10 P. Gr., Dom., Marcian	23 Logd m.		7 40	4 44	
Mierc.	11 Cuv. Teodosiu, s. Mair	24 Timoteus		7 39	4 45	
Joi	12 M. Tațiana, M. Merțiu	25 Int lui S.		7 38	4 47	
Vineri	13 Mart. Emil, Stratonice	26 Policarp		7 37	4 48	
Sâmb.	14 SS. P. uciși în Sinai	27 I. Christ		7 36	4 50	
Dum. Vameșului și Fariseului, Luca c. 18, st. 10. «Zis'a Domnului pilda aceasta: doi oameni...» gl. 8, sf. 11						
Dum.	15 Cuv. Pavel. Ion Col.	28 Carol c.m.		7 34	4 51	
Luni	16 Inch. cu lanț. Ap. Petru	29 S. Franc.		7 33	4 53	
Marți	17 Cuv. Antonie cel m.	30 Adelgunda		7 32	4 54	
Mierc.	18 SS. p. Atanasie și Ciril	31 Petru N.		7 31	4 56	
Joi	19 C. Macarie, m. Euf.	1 Febr. I.		7 29	4 57	
Vineri	20 C. Eutin, Vas, Vasilid	2 (+) Int. D.		7 28	4 59	
Sâmb.	21 C. Maxim, Val., Cand.	3 Blasiu		7 27	5 —	
Dum. fiului răătăcit, Luca c. 15, st. 11. «Zis'a Domnului pilda aceasta: un om...» gl. 1, sf. 1.						
Dum.	22 A. Timot., m. Anastas	4 Veronica		7 25	5	
Luni	23 M. Clement, Salman	5 Agata		7 24	5	
Marți	24 C. Xenia m. Pausir T.	6 Dorotea		7 23	5	
Mierc.	25 C. Grig. Puplie	7 Romuald		7 21	5	
Joi	26 C. Xenofont, Arcadie	8 Solom.		7 20	5	
Vineri	27 Ad. m. I. Gură de aur	9 Apolonia		7 19	5 1	
Sâmb.	28 C. Efreim și Paladiu	10 Gabriela		7 17	5 1	
Dum. lăsatului de carne. Mateiu c. 25, st. 31. «Zis'a Domnului: Când va veni...» gl. 2, sf. 2.						
Dum.	29 Ad. mșt. s. Ign. m. S.	11 Desider		7 16	5 1	
Luni	30 (+) SS. Vas. Gr. și Ioan	12 Livia		7 12	5 1	
Marți	31 S. Ciril, Ioan m. Vict.	13 Ecaterina		7.12	5 1	
Venus răsare la 4 ore d. a., Jupiter 5 ore dim., Mars la 1 oră d. a. Saturn ora 1 d. a.						
In 1 Ianuarie ziua are 8 ore minute, crește cu 58 minute, în 31 are 9 ore 25 minute.						

CALENDAR ISTORIC

1—1595. Mihai Viteazul trece Dunărea.

—963. Moartea lui Petru regele româno-bulgar.

15—1850. Nașterea lui Mihai Eminescu.

20—1527. Petru Rareș domn al Moldovei.

24—1859. Unirea principatelor române.

25—1558. Mircea III. domn al României.

26—1595. Mihai bate armata turcească alui Mustafa pașa.

28—1439. Conciliul la Florența pentru reunirea bisericii.

CALENDAR ISTORIC

Faur, 29 zile

FEBRUARIE

Zilele	Calendarul Iulian	Cal. Greg.	Zodii	Soarele	
				Răs.	Ap.
Mierc.	1 M. Triton Perpetua	14 Carneval		7 11	5 17
Joi	2 (†) M. Domnului	15 Faust		7 9	5 19
Vineri	3 S. Simion și Ana	16 Iuliana		7 7	5 21
Sâmb.	4 C. Izidor, m. Avramie	17 Sabas P.		7 6	5 22

Dum. lăsatului de brânză, Mateiu c. 6, st. 14. «Zis'a Domnul: De veți ierta . . . » gl. 3, sf. 3.

Joi	5 M. Agata, m. Teodula	18 Coloman		7 4	5 24
Luni	6 P. Vucol, m. Fausta	19 Susana		7 2	5 26
Marți	7 C. P. Partenie, Luca	20 Aladro		7 0	5 27
Mierc.	8 M. Teod. Strat., Zah.	21 Eleonora		6 59	5 29
Joi	9 S. m. Nichifor, Marcel	22 Petru		6 58	5 30
Vineri	10 M. Haralampiu, Valen.	23 Serenus		6 56	5 31
Sâmb.	11 M. Vlasie, Teodora	24 Mateiu		6 54	5 33

Dum. 1 din post, Ioan c. 1, «In vremea aceea voia Isus să meargă . . . » gl. 4, sf. 4.

Joi	12 P. Meletie, Satornin	25 Valburga		6 52	5 35
Luni	13 C. Martinian, Eulogie	26 Victorin		6 50	5 37
Marți	14 C. Axentie, Maron	27 Leandru		6 48	5 38
Mierc.	15 Ap. Onisim, m. Maior	28 Roman		6 46	5 40
Joi	16 M. Pamfilie, Vlad., Flav.	29 A. Roman		6 45	5 41
Vineri	17 M. Teodor, Tiron, Mar.	30 Simplicius		6 43	5 42
Sâmb.	18 C. p. Leon papa Rom.	2 Simplicius		6 41	5 44

Dum. 2 din post, Marcu c. 2, st. 1. «In vremea aceea intrând Isus in Capernaum . . . » gl. 5, sf. 5

Joi	19 Ap. Archip și Apfia	3 Cunigunda		6 39	5 45
Luni	20 C. P. Leon ep. Agaton	4 Teofil		6 37	5 47
Marți	21 C. Timoteiu, Mauriciu	5 Eusebius		6 35	5 49
Mierc.	22 M. din Eugenia, Tal.	6 Fridrich		6 33	5 50
Joi	23 M. Policarp, c. Ant.	7 Toma		6 31	5 51
Vineri	24 Afl. cap. Sf. Ioan Bot.	8 Gotfrid		6 29	5 54
Sâmb.	25 C. p. Tanasie, m. Reg.	9 Francisca		6 27	5 55

Dum. 2 din post, Marcu c. 8, st. 34. «Zis'a Domnul: Cel ce voește să vină . . . » gl. 6, sf. 6.

Joi	26 P. Porfirie, Fot., Sam.	10 S. 40 Mart.		6 25	5 56
Luni	27 C. P. Procopiu, Dec.	11 Constantin		6 23	5 58
Marți	28 P. Vasilie, m. Proteriu	12 Grigoriu		6 21	5 59
Mierc.	29 C. P. Casian	13 Rozina		6 19	6 0

Venus răsare dim. la 5 o., Mars la 11 în. amiazi, Jupiter la 3 dim., Saturn la 11 în. amiazi.

În 1 Febr. ziua are 9 ore 28 minute, crește cu 1 oră 28 minute. În 29 are 10 ore 26 min

8-1513. Neagoe Basarab suie pe tronul României.

9-1600. Mihai convocă dieta Transilvaniei la Alba-Iulia.

11-1865. Revoluția pentru aducerea principelui Carol.

16-1836. Nașterea lui Hașdău.

20-1790. Moartea lui Iosif II

18-1549. Nașt. lui Galilei.

23-1848. Revoluția din Paris.

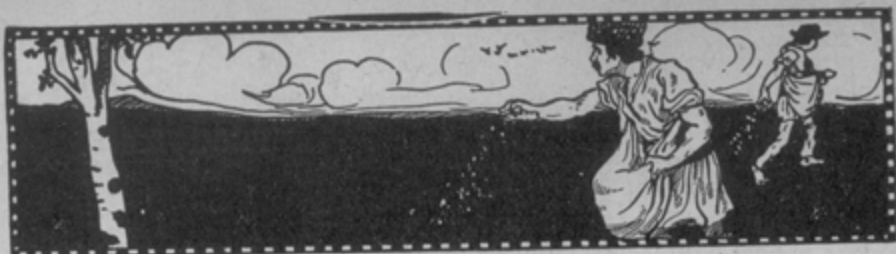
27-1848. Franța se declară republică.

28-1523. Radu dela Afumați domnul României.

28-1785. Moartea lui Horia și Cloșca prin roată.

FEBRUARIE

[illegible]

MARTIE

Germănar, 31 zile

Zilele	Calendarul Iulian	Cal. Greg.	Zodii	Soarele	
				Răs.	Ap.
Joi	1 Eudochia	14 Maria	♋	6 17	6 2
Vineri	2 M. Teo., Isich Coint.	15 Cristof	♋	6 15	6 3
Sâmb.	3 M Eutropiu, Cleonic	16 Henrica	♋	6 13	6 5

Dum. 4 din post, Marcu c. 9, st 17. «In vremea aceea venit-a un om...»
gl. 7, st. 7.

Luni	4 C. Gerasim, m. Acațiu	17 Iudit	♋	6 11	6 6
Marți	5 M. Conon, m. Arch.	18 Alecs.	♋	6 9	6 8
Mierc.	6 42 mucen. din Amoreia	19 Iosef	♋	6 7	6 9
Joi	7 MM. Eug. Eteriu, Elp.	20 Nicefos	♋	6 5	6 11
Vineri	8 C. Teofilact, Pavel	21 Bened.	♋	6 3	6 12
Sâmb.	9 SS, 40 martiri	22 Octavian	♋	6 1	6 13
	10 Mar. Codrat, Ciprian	23 Victoria	♋	5 59	6 15

Dum. 5 din post, Marcu c. 10, st 33. «In vremea aceea luând Isus pe...»
gl. 8, st. 8.

Luni	11 Cuv. Sofronie, Piomie	24 Iosif	♋	5 57	6 17
Marți	12 C. Teofan. Gr. Dialog	25 (+) Manuila	♋	5 55	6 18
Mierc.	13 Păr. Nichifor, Pulpui	26 Pupert	♋	5 53	6 19
Joi	14 C. Benedict, Eusinon	27 Herman	♋	5 51	6 21
Vineri	15 M. Agapiu, Rom. I	28 Wilhelm	♋	5 49	6 23
Sâmb.	16 M. Sabin, Anin	29 O. Iia	♋	5 47	6 24
	17 Cuv. Alexiu Marin	30 O. Iia	♋	5 45	6 25

Dumineca Floriilor, Evang. dela Ioan, c. 13, „Mai înainte de Paști cu...”

Dum.	18 (+) Florile	31 (+) Flori	♋	5 43	6 26
Luni	19 MM. Cris și Darius	1 Aprilie	♋	5 41	6 28
Marți	20 C. Nichita, Alex., Cl.	2 Francisc	♋	5 39	6 29
Mierc.	21 C. Iacob, Domnin, Vir	3 Richard	♋	5 37	6 30
Joi	22 M. Vas. și Drosida	4 Izidor	♋	5 35	6 32
Vineri	23 (+) Vin. patimilor	5 Vichent	♋	5 33	6 34
Sâmb.	24 MM. Artemon, Parteniu	6 Sixtus	♋	5 31	6 35

Dumineca Paștilor.
Ev. dela Ioan, c. 1. «Intru început era cuvântul.

Dum.	25 (+) Paștile I.	7 (+) Paști I	♋	5 29	6 36
Luni	26 (+) Paștile II.	8 (+) Paști II	♋	5 27	6 38
Marți	27 (+) M. Sava	9 Celestin	♋	5 25	6 39
Mierc.	28 C. Ilarion, Filit, Lidia	10 Ezechiel	♋	5 23	6 40
Joi	29 C. Marcu, Iona, Varac	11 Leo papa	♋	5 21	6 42
Vineri	30 C. C., v. Ioan Scărar	12 Iuliu	♋	5 19	6 43
Sâmb.	31 C. Ipatie, Avda. Ven.	13 Iulius	♋	5 17	6 44

Venus răsare la 6 dim., Mars
la 10 în. amiază, Iupiter la 2
noaptea, Saturn la 9 în. am.

În 1 Martie are ziua 10 ore 59
min., crește cu 1 oră 44 min.,
În 31 are 12 ore 03 minute.

În 19 Martie întunecime de lună.

CALENDAR ISTORIC

2—1861. Ștergerea iobăgiei în Rusia.

3—101. Traian trece Duhărea.

6—1480. Ștefan cel Mare învinge la Scheia

8-275. Moartea lui Marc Aurel.

10—1558. Mircea cel M. măcelărește boerii.

13—1848. Revoluția în Viena.

14—1881. Proclamarea regat României.

15—1443. Nașterea lui Matia Corvin.

15—1848. Începe revoluția în Ungaria.

22—33. Răstignirea lui Isus.

CALENDAR ISTORIC

6—1480. Moartea lui Matia Corvin.

9—1421. Dan III prădează Transilvania.

12—1907. Moartea lui S. Fl. Marian.

23—1593. Aron domnul Moldovei omoare boerii.

24—2348. Corabia lui Noe pe muntele Ararat.

24—1723 Moartea lui Dimitrie Cantemir.

24—1592. Ieronim Megiser publică primul „Tatăl nostru” rom. cu litere latine.

Prier, 30 zile

APRILIE

Zilele	Calendarul Iulian	Cal. Greg.	Zodii	Soarele	
				Răs.	Ap.
Dum. Tomei, Ioan c. 20, «Fiind seară în ziua aceea . . . » gl. 1, sf. 1.					
Jum.	1 C. Maria eg. p. Gerontie	14 Tibor		5 15	6 46
Luni	2 C. Titu	15 Anastasia		5 13	6 47
Marți	3 Nichita	16 Turibius		5 11	6 49
Mierc.	4 Iosif	17 Rudolf		5 9	6 50
Joi	5 M. Claud, Teod. Serap	18 Apolonia		5 7	6 52
Vineri	6 M. Eupsichie	9 Crescentia		5 5	6 53
Sâmb.	7 M. Caliop p. Grig.	20 Adolf		5 3	6 55
Dum. 3-a, a. Mironosițelor, Marcu c. 15 st. 43. «În vremea aceea fiind Iosif» . . . gl. 2, sf. 4.					
Jum.	8 7J Ap. S. A. Irod.,	21 Sulpitius		5 1	6 56
Luni	9 M. Eupsichie, Avviisus	22 Sotir Caius		5 0	6 57
Marți	10 S. M. Ter. și Pomp.	23 Adalbert		4 58	6 59
Mierc.	11 Antipa	24 M. Georg		4 56	7 1
Joi	12 C. Vas., m. David c. Ar.	25 Marcu ev.		4 55	7 2
Vineri	13 M. Artimon	26 Chiiit		4 53	7 3
Sâmb.	14 M. Mart n	27 Peregrin		4 51	7 5
Dum. 4-a, a. Slăbănogului, Ioan c. 5, st. 1. «În vremea aceea s'a suit Isus» . . . gl. 3, sf. 5.					
Jum.	15 Aristarh	28 Vitalius		4 50	7 6
Luni	16 Irina	29 Peter M.		4 48	7 7
Marți	17 Cuv. Simeon	30 Catalina		4 46	7 9
Mierc.	18 Cuv. Ioan	Filip		4 45	7 10
Joi	19 Cuv. Ion de Pește	2 Atanasiu		4 43	7 11
Vineri	20 Cuv. Trif	3 Aflarea cr.		4 41	7 12
Sâmb.	21 M. Art., Chintlian	4 Florian		4 40	7 14
Dum. 5-a, a. Samarincii, Ioan c. 4 st 5. «În vremea aceea a venit Isus» . . . gl. 4, sf. 7.					
Jum.	22 M. Ian., Al. Max., Ap.	5 Pius		4 38	7 15
Luni	23 M. George	6 Ioan		4 37	7 17
Marți	24 P. Martin, m. Ardal.	7 Gizela		4 35	7 18
Mierc.	25 Ap. și ev. Marcu	8 Mihaiu		4 34	7 19
Joi	26 Muc. Vas. ep. s. Gl. I.	9 Roman		4 33	7 21
Vineri	27 M. Simion, fr. Domnulu.	10 Anton u		4 31	7 22
Sâmb.	28 A. Iason, m. Quintil	11 Beatrix		4 29	7 24
Jum. 6-a, Orbului, Ioan c. 9, st. 1. «În vremea aceea trecând Isus» gl. 5 sf. 8					
Jum.	29 M.M. Ruf, Art., Magnu	12 Pongr.		4 27	7 25
Luni	30 A. Iacob, fr. I. I. Donal	13 Servatz		4 26	7 25

Venus răsare la 5 dim., Mars la 9 în. am., Iupiter la 12 noaptea, Saturn la 7 dimineața.

În 1 Aprilie ziua are 12 ore 48 min., crește cu 1 oră 35 min., în 30 are 14 ore și 23 minute

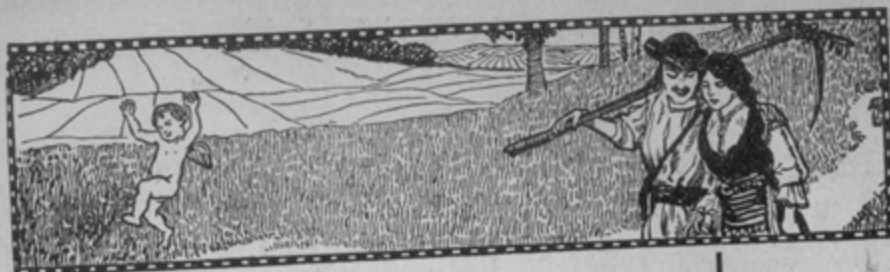

În 4 Aprilie întunecime de soare.

MARTIE

[illegible]

Florar, 31 zile

Zilele	Calendarul Iulian	Cal. Greg.	Zodii	Soarele	
				Răs.	Ap.
Mărti	1 Pr. Eremia, m. Filosoful	14 Bonifaciu		4 25	7 27
Mierc.	2 Ad. moașt. At. m. E. și Z.	15 Basil		4 24	7 28
				4 23	7 29
Vineri	4 M. Pelagia, s. Leontie	17 Ubald		4 22	7 31
Sâmb.	5 M. Irina, Gaiu. Gaian	18 Felix		4 21	7 32
Dum. 7-a. a S. S. Părinți, Ioan c. 17 st. 1. «In vremea ceea ridicând Isus ochii...» gl. 6 st. 10.					
	6 Drept. Iov, c. Mamant	19 Quirinus		4 20	7 34
Luni	7 M. Acaciu, Sat. R.	20 Dominic		4 19	7 35
Mărti	8 Ev. Ioan, c. Arsen.	21 Edida		4 18	7 36
Mierc.	9 Prof. Isaia, m. Gordian	22 Mauriciu		4 17	7 37
Joi	10 Ad. S. Zilot, m. Alfiu	23 Tecla		4 16	7 38
Vineri	11 M. Mochie, m. Dioscor	24 Ianca		4 15	7 39
Sâmb.	12 C. Epifanie. German	25 Urban		4 14	7 40
Duminea Rusaliilor, Evang. dela Ioan, cap. 7.					
				4 13	7 42
				4 12	7 43
Mărti	15 M. Pachom.	28 Emil		4 11	7 44
Mierc.	16 C. Teodor, m. Papiliu	29 Maximil.		4 10	7 45
Joi	17 Ap. Andronic, Iunia,	30 Ferdinand		4 10	7 46
Vineri	18 M. Dionis și P., Paul	31 Petronel		4 9	7 47
Sâmb.	19 M. Patriche, Memandru	Inv.		4 8	7 48
Dum. 1-a după Rusali a tut. SS., Ev. dela Mateiu, c. 10, st. 32, »Zis-a Domnul învățăceilor săi...» gl. 8, st. 1.					
	20 C. Nichita, Tal., Asela	2 Ana și Mar.		4 7	7 48
		3 Clotilda		4 6	7 49
Mărti	22 Basilisc	4 Quirinus		4 6	7 50
Mierc.	23 C. Michail	5 Bonifacie		4 5	7 50
Joi	24 C. Sim. Marciana, Pal.	6 Norbert		4 5	7 51
Vineri	25 (+) R. afl. c. I. Ioan Bot.	7 Robert		4 4	7 52
Sâmb.	26 Ap. Carp	8 Medard		4 4	7 53
Dum. 2 d. Rus. Mateiu c. 4, st. 18. «In vremea aceea umblând Isus...» gl. 1, st. 2.					
	27 M. Terapont	9 Primus		4 3	7 54
Luni	28 C. Nichita M. Eutichie	10 Margar.		4 3	7 54
Mărti	29 C. Teodosia, C. Olv.	11 Barnaba		4 3	7 55
Mierc.	30 M. Isachie c. Varlaam	12 Vasilide		4 3	7 56
Joi	31 M. Codru	13 Ant. P.		4 3	7 57

Venus răsare la 4 o. dim., Mars la 8 dim., Iupiter la 10 d. amiazi, Saturn la 5 dimineța.

La început ziua are 14 ore 25 min., crește cu 1 oră 14 minute la sfârșit are 15 ore 14 min

CALENDAR ISTORIC

1—1667. Const. Basarab ocupă Bucureștii.

8—1506. Moară lui Columbus.

9—1664. Grigorie domnul României bate pe Unguri.

10—1432 Vlad III prădează Brașovul.

10—1881. Carol al României se încoronează de rege.

17—1653. Matei domnul Rom. învinge pe Tătari.

19—1595. Aron e închis la Vinț.

24—1400. Nașt. lui Gutenberg.

26—1717. Const. Cantemir omorât la Constantinopol.

28—1838. Nașterea lui N. Gri-gorescu.

CALENDAR ISTORIC

2—451. Atila vine în Dacia.

6—1848. Stergerea iobăgiei în Ardeal.

7—64. Nero arde Roma.

13—1741. Maria Theresia se urcă pe tron.

15—1889. Moartea lui Mihail Eminescu.

16—1873. Moartea lui A. Șaguna.

17—1889. Mircea se bate cu Turcii.

27—1541. Lupta Moldovenilor cu Ardealul.

28—1509. Bogdan domnul Moldov. ocupă Lembergul.

25—694. Venirea Maghiarilor.

29—1819. Nașterea lui N. Bălcescu.

Cireșar, 30 zile

IUNIE

Zilele	Calendarul Iulian	Cal. Greg.	Zodii	Soarele	
				Răs.	Ap.
Vineri	1 Iustin	14 Antonia	♋	4 3	7 57
Sâmb.	2 Nichifor	15 Vitus	♋	4 3	7 58
Dum. 3. d. Rus. Mateiu c. 6, st. 22. «Zis'a Domnului: «Lumina trupului e...» gl. 2, sf. 3.					
MIERC.	3 M. Luchian, Paula	16 Iustina	♋	4 3	7 58
Luni	4 P. Mitrofan, c. Sofia	17 Adolf	♋	4 2	7 59
Marți	5 Doroteiu	18 Marcel	♋	4 2	7 59
Mierc.	6 M. Isachie c. Varl.	19 Gervasius	♋	4 2	7 59
Joi	7 C. Teodosia, C. Olv.	20 Silvest.	♋	4 3	8 0
Vineri	8 MM. Nicandru, Marc.	21 Alois	♋	4 3	8 0
Sâmb.	9 P. Chiril, s. Enata	22 Paulinu	♋	4 3	8 0

Dum. 4-a d. Rus. Mat. c. 8, st. 5. »In vremea aceea intrând Isus în Capernaum...» gl. 3, sf. 4.

MIERC.	10 M. Iustinian, Firm	23 Sidonia	♋	4 3	8 0
Luni	11 Ap. Vartolomei	24 Ivan	♋	4 3	8 0
Marți	12 P. Onufr., M. Ant.	25 Prosper	♋	4 4	8 0
Mierc.	13 M. Achilina c. Trifiliu	26 Eremias	♋	4 4	8 0
Joi	14 Prof. Eliseiu, C. Iulita	27 Ladislau	♋	4 5	8 0
Vineri	15 Prof. Amos, p. Aug.	28 Leo p. II.	♋	4 5	8 0
Sâmb.	16 Păr. Tihon, m. Marcu	29 + PVL N. V.	♋	4 6	8 0

Dum. 5 d. Rus. Mateiu, c. 8, st. 28. »In vremea aceea trecând Isus...» gl. 4, sf. 5

MIERC.	17 M. Emanuil, In., ș. a.	30 Leontinus	♋	4 6	8 0
Luni	18 M. Leontie, Eterie	1 Iulie Teod.	♋	4 8	8 0
Marți	19 Ap. Iud, fr. Dl. m. Z.	2 Teodot	♋	4 8	7 59
Mierc.	20 M. Metodi, Calist.	3 Heliodor	♋	4 8	7 59
Joi	21 M. Iulian, Afrodise	4 Ulric, ep.	♋	4 8	7 58
Vineri	22 M. Eusebiu, Zenon	5 Domelius	♋	4 9	7 58
Sâmb.	23 M. Agripina, Dimitrian	6 Isaia	♋	4 10	7 57

Dum. 6 d. Rus. a sf. păr. Mateiu c. 9 st. 1 »In vremea aceea intrând Isus în corabie...» gl. 5 sf. 6.

MIERC.	24 (+) Kapl. St. Jean Boi.	7 Willibald	♋	4 11	7 57
Luni	25 M. Fevronia, s. Firm.	8 Elisabeta	♋	4 12	7 56
Marți	26 P. David, Ioan Ant.	9 Antonia	♋	4 12	7 56
Mierc.	27 Cuv. Sams, m. And.	10 Amalia	♋	4 13	7 56
Joi	28 Aduc. m. Cir. și I.	11 Pap. Pius I	♋	4 14	7 55
Vineri	29 (+) St. A. Petru și Pavel	12 Henrich	♋	4 15	7 54
Sâmb.	30 Soborul s. Apostoli	13 Margareta	♋	4 16	7 54

Venus răsare la 4 ore dim., Mars la 8 dim., Iupiter la 8 ore seara, Saturn la 3 ore dim.

Ziua are 15 ore 40 min., crește 17 min. până în 20 iar de aci încolo scade cu 4 min. În 30 are 15 ore 53 min. Ziua cea mai lungă e 21 Iunie cu 15 o. 57 m.

MAIU.

[illegible]

JUNIE

[illegible]

IULIE

Cuptor, 31 zile

CALENDAR ISTORIC

Zilele	Calendarul Iulian	Cal. Greg.	Zodin	Soarele	
				Răs.	Ap.

Dum. 7 d. Rus. Mateiu c. 9 st. 27. «In vremea aceea trecând Isus a mers...»
gl. 6 st. 7.

Dum.	1 S. Cosma și Damian	14 Bonavent	♏	4 17	7 53
Luni	2 Vestm. Preac., p. Jnv.	15 Desp. Ap.	♏	4 18	7 52
Marți	3 M. Iacint, P. Anatolie	16 Maria	♏	4 20	7 52
Mierc.	4 P. Andrei s. Ciprila	17 Alexiu	♏	4 21	7 51
Joi	5 C. Atanasie și Lamp.	18 Friedrich	♏	4 22	7 50
Vineri	6 Cuv. Sisoie m. Lucia	19 Aurelia	♏	4 23	7 49
Sâmb.	7 C. Toma, M-a Chir.	20 Ilie prof.	♏	4 24	7 47

Dum. 8 d. Rus. Mateiu c. 14, st. 14. «In vremea aceea a văzut Isus popor...»
gl. 7, st. 8.

Dum.	8 M. Procopiu, Avda	21 Danil	♏	4 25	7 46
Luni	9 M. Pancrație, Ciril	22 Mar. Mag	♏	4 26	7 45
Marți	10 S. 45 m. din Nicap.	23 Apolinarie	♏	4 27	7 44
Mierc.	11 Eutimie Chindeu	24 Cristina	♏	4 28	7 43
Joi	12 M. Proclu, Ilarie	25 Iacob	♏	4 29	7 42
Vineri	13 Sobor Arch. Gavriil	26 Ana	♏	4 30	7 41
Sâmb.	14 Ap. Aquila, m. Iust	27 Camil	♏	4 31	7 40

Dum. 9 d. Rus. Mateiu c. 10, st. 20. «Zis-a Domnul învățăcelor săi...» gl. 8, st. 9

Dum.	15 MM. Chiric și Iulita	28 Victor	♏	4 32	7 39
Luni	16 M. Atinogen, Faust	29 Beatrice	♏	4 34	7 38
Marți	17 Martira Marina	30 Avdon	♏	4 36	7 26
Mierc.	18 MM. Iacint și Emilian	31 Ignatiu	♏	4 37	7 35
Joi	19 C. Dia și c. Macr.	1 August Pet.	♏	4 38	7 34
Vineri	20 (+) St. Profet Ilie	2 Portianc.	♏	4 39	7 32
Sâmb.	21 PP. Simeon, Ioan pustn	3 Augustin	♏	4 40	7 30

Dum. 10 d. Rus. Mateiu c. 17, st. 14. «In vremea aceea s'a apropiat către Isus...» gl. 1, st. 10.

Dum.	22 M. Maria Magdalena	4 Domn.	♏	4 41	7 29
Luni	23 MM. Foca, Vitaliu	5 Marta	♏	4 43	7 28
Marți	24 M. Christina, Capiton	6 (+) Sc. la f.	♏	4 44	7 26
Mierc.	25 Ad. s. Anei c. Eup.	7 Caietan	♏	4 45	7 25
Joi	26 M. Ermolae, Ermocrat	8 Ciriac	♏	4 47	7 23
Vineri	27 M. Panteleimon	9 Roman	♏	4 48	7 22
Sâmb.	28 Ap. Proh., Nic., Tim..	10 Laurentiu	♏	4 49	7 20

Dum. 11 d. Rus. Mateiu c. 18, st. 23. «Zis-a Domnul pilda aceasta: asemenea s'a...» gl. 2, st. 11.

Dum.	29 Mar. Calinic și Teod.	11 Susana	♏	4 50	7 18
Luni	30 Ap. Sila și Siluan	12 Clara	♏	4 51	7 16
Marți	31 S. Eudochim, Iosif A.	13 Hipolit	♏	4 53	7 15

Venus răsare la 4 ore dim.,
Mars la 8 ore dim., Iupiter la
5 o. seara, Saturn la 2 noaptea.

La începutul luni ziua are 15
ore 53 min., scade cu 53 mi-
nute, in 31 lunie are 15 ore.

2—1418. Roman
dom. Moldovei
moare otrăvit

4—1099. Cru-
ciații ocupă
Ierusalimul.

5—1683. Turcii
asediază Viena

11—1611. Radu
(Mold.) bate pe
G. Bathori.

12—1696. Const.
Brancoveanu
pleacă să a-
pere țeara.

17—1013 Bătăia
intre Români
și Bulgari.

21—1773. Disol-
varea ord. ie-
suiților.

26—1476. Ștefan
c. M. învinge
la Valea albă.

CALENDAR ISTORIC

Măsălar, 31 zile

AUGUST

Zilele	Calendarul Iulian	Cal. Greg.	Zodii	Soarele	
				Răs.	Ap.
Mierc.	1 Scoat. sf. cruciși 7 s. m.	14 Eusebiu	♋	4 54	7 13
Joi	2 Aduc. moașt. s. Ștefan	15 (+) Ad. M.	♋	4 55	7 11
Vineri	3 C. Isachie Dalmat	16 Rocus	♋	4 57	7 10
Sâmb.	4 Sfinții 7 coconi din Efes	17 Liberat	♋	4 59	7 8

Dum. 12 d. Rus. Mateiu c. 19, st. 16. «In vremea aceea s'a apropiat către Isus . . . » gl. 3, sf. 1.

Dum.	5 Mart. Eusignie, s. Fabiu	18 Helena	♋	5 0	7 6
Luni	6 (+) Schimbarea la față	19 Ludovic	♋	5 1	7 5
Marți	7 Mart. Domeție, Nascr.	20 (+) Ștefan	♋	5 2	7 3
Mierc.	8 Păr. Emilian Triandafii	21 Ioana	♋	5 3	7 1
Joi	9 Ap. Mateiu, m. Antonin	22 Timoteiu	♋	5 5	6 59
Vineri	10 M. Laurent, Sixt,	23 Filip	♋	5 6	6 57
Sâmb.	11 M. Duplu. Zenon, G.	24 Bertalan	♋	5 7	6 55

Dum. 13 d. Rus. Mateiu c. 20, st. 21. «Zis'a domnul pilda aceasta: Era un om . . . » gl. 4, sf. 2.

Dum.	12 M. Fotie, Anoch, Castor	25 Ludovic	♋	5 9	6 54
Luni	13 C. Maxim Dositeiu	26 Samuil	♋	5 11	6 52
Marți	14 Prof. Michea, m. L.	27 Iosef	♋	5 12	6 50
Mierc.	15 (+) Ad. Născ. de Dum.	28 Augustin	♋	5 13	6 48
Joi	16 M. Diomed, Alcibiad	29 T. cap. s. I.	♋	5 15	6 46
Vineri	17 M. Miror Stration	30 Roza	♋	5 16	6 44
Sâmb.	18 M. Flor. și Laur.	31 Raimund	♋	5 18	6 42

Dum. 14 d. Rusaliu Ev. dela Matei cap. 22 st. 1: „Zis'au Domnul pilda aceasta: asemănatus'au . . . » gl. 5, sf. 3.

Dum.	19 M. Andreiu C. Teofan	Egid.	♋	5 19	6 40
Luni	20 Samuil m. Sev., Luc.	2 Absolon	♋	5 20	6 38
Marți	21 Ap. Tadeu, m. Teocl.	3 Serafin	♋	5 21	6 36
Mierc.	22 M. Agatonic Severian	4 Rozalia	♋	5 22	6 34
Joi	23 M. Lup. Irineu	5 Victoria	♋	5 24	6 32
Vineri	24 M. Eutachie, Tațian	6 Magna	♋	5 25	6 30
Sâmb.	25 Ap. Vart., Tit, p. Epif	7 Regina	♋	5 26	6 28

Dum. 15 d. Rus. Mateiu, c. 22 st. 33. In vremea aceia un legiutor... » gl. 6, sf. 4

Dum.	26 M. Adrian și Natalia	8 (+) M. M.	♋	5 28	6 26
Luni	27 C. Pimen, Liberiu, Osui	9 Gorg.	♋	5 29	6 25
Marți	28 Cuv. Moise Arapul	10 Nicolau	♋	5 30	6 22
Mierc.	29 (+) Tăierea cap. M. Ioan	11 Teodora	♋	5 32	6 20
Joi	30 P. Alex, m. Felix, Sept.	12 Tobia	♋	5 34	6 18
Vineri	31 Briul Precuratei	13 Matern.	♋	4 35	6 16

Venus răsare la 5 ore dim.,
Mars la 7 ore dim., Iupiter la
3 d. a., Saturn la 12 noaptea.

La început ziua are 14 ore 56
min., scade cu 1 oră 32 min.,
în 31 are 13 ore 24 minute.

3—1907. Moar-
tea lui N. Gri-
gorescu.

3—1601. Mihai
învinge în
Transilvania.

4—1456. Vlad
și Matia bat
pe Turci.

8—1518. Ștefan
bate pe Tătari
la Prut.

10—117. Moare
împ. Traian.

11—1658. Tătarii
întârn în Ardeal.

14—1869. Prima
adunare socia-
listă în Unaria

13—1595. Mihai
la Călugăreni
bate pe Turci.

16—1546. Moare
Petru Rareș.

17—1526. Desas-
trul Ungurilor
la Mohács.

18—1456. Moare
Ion Huniade.

20—1601. Moare
Mihaiu omorât
la Turda.

22—1512. Tătarii
prădează Mol-
dova.

22—1907. Moar-
tea lui B. P.
Hașdău.

22—1890. Moar-
tea lui Vasile
Alexandri.

27—1937. Moar-
tea lui I. Vul-
can.

28—1828. Naș-
terea lui Leo
Tolstoi.

SEPTEMBRIE

Răpchiune, 30 zile

Zilele	Calendarul Iulian	Cal. Greg.	Zodii	Soarele	
				Răs.	Ap.
Sâmb.	1 C. Sim. st. m. Erm.	14 Înălț. Sf. C.		5 36	6 14
Dum.	16 d. Rus. Mateiu, c. 25. st. 14. «Zis-a Domnul pilda aceasta...» gl. 7. sf. 5				
Luni	2 M. Mamant, Ioan ajun.	15 Hildegard		5 37	6 12
Marti	3 M. Antim, Aristion	16 Ludm.		5 39	6 10
Mierc.	4 M. Davila prof. Moise	17 Nicodim		5 40	6 8
Joi	5 Pr. Zach., m. Urban	18 Toma		5 41	6 5
Vineri	6 Arch Michail, m. Romil.	19 Lambert		5 43	6 3
Sâmb.	7 M. Sozont, ap. Evod.	20 Eustachiu		5 44	6 1
	8 (+) Nașt. N. de Dumnezeu	21 Mateiu		5 46	5 59
Dum. în. Înălțării sf. Cruci, Ev. Ioan, c. 3. «Zis-a Domnul: nimenea nu s'a suit la ceriu...» gl. 8. sf. 6.					
Luni	9 S. Ioach. Anna m. S.	22 Mauriciu		5 47	5 57
Marti	10 M. Min., Mit. Nimf.	23 Tecla		5 48	5 55
Mierc.	11 C. Teodora, c. Eufrosin	24 Gellert		5 50	5 53
Joi	12 M. Antonom. Cornut	25 Cleofas		5 52	5 51
Vineri	13 M. Corneliu Gordian	26 Ciprian		5 53	5 49
Sâmb.	14 (+) Înălț. Sf. Cruci	27 Cosma		5 54	5 47
	15 M. Nichita, c. Filoteu	28 Vencel		5 55	5 45
Dum. după Înălț. sf. Cruci, Ev. dela Marcu c. 8. «Zis-a Domnul: Căla ce vine după mine...» gl. 1. sf. 7.					
Luni	16 M. Eufimie, Meletina	29 Mihail		5 56	5 43
Marti	17 M. Sofia Elpida	30 Hieronim		5 58	5 41
Mierc.	18 C. Eumenie, M. Ariadna	1. Rem.		6 0	5 39
Joi	19 M. Trofim, Dorimedont	2 Leod		6 1	5 37
Vineri	20 M. Eustatie Agapiu	3 Candid		6 2	5 35
Sâmb.	21 Ap. Codrat, Pr. Iona	4 Carol		6 4	5 33
	22 M. Foca, s. Martin	5 Placid		6 5	5 31
Dum. 19 d. Rus., Ev. dela Luca c. 15., st. 21. «În vremea aceea stând Isus lângă mare...» gl. 2. sf. 8.					
Luni	23 Zemisl. S. Pr. I. Bot.	6 Bruno		6 6	5 29
Marti	24 M. Tecla. pâr. Copriu	7 Iustina		6 7	5 27
Mierc.	25 C. Eufrosina m. Sav.	8 Brigitta		6 9	5 25
Joi	26 Mut. m. s. Ev. Ioan G.	9 Dion.		6 11	5 23
Vineri	27 M. Calistrat, Fortunian	10 Francisc		6 12	5 21
Sâmb.	28 C. Hariton, Eliodor.	11 Nicasiu		6 13	5 19
	29 C. Ciriace, m. Dada	12 Maximil.		6 15	5 17
Dum. 2. d. Rus., Ev. dela Luca, c. 6, st. 31. «Zis-a Domnul: precum voiti...» gl. 3. sf. 9.					
Luni	30 M. Grigoriu, Mardoniu	13 Coloman		6 17	5 15

Venus răsare la 7 ore dim.,
Mars la 7 dimineata, Iupiter
la 1 d.a., Saturn la 10 seara.
În 13 Sept. întunecime de lună, în 27 Sept. întunecime de soare

La început ziua are 13 ore 21
min., scade cu 1 oră 38 min.,
în 30 are 12 ore 23 minnte.

CALENDAR ISTORIC

4—1552. Moar-tea lui Ștefan cel Mare.

12—100. Traian pleacă contra Dacilor.

17—1437. Unio-trium nationum în Transilvania

18—1600. Bătă-lia dela Miris-lău, Mihai și Basta.

19—1485. Turcii ard Suceava.

24—1473. Pacea între Ungaria și Transilvania

25—1559. Moar-tea lui Mircea.

CALENDAR ISTORIC

4—618. Regele Hunilor se boțează.

6—1596. Mihai a doua oară contra Turcilor.

9—1740. Detronarea Mariei Thereziei.

12—1863. Moartea lui A. Mușeșan.

13—1479. Bătaia pe câmpul pănei; Paul Chinezu eroul.

15—1830. Deschiderea primului drum de fier.

19—1451. Bogdan II domnul Moldovei decapitat.

19—1784. Horia adună poporul în biserica din Mesteacău.

26—1497. Stefan bate pe Poloni.

27—1529. Petru VI. domn. României arde Brașovul.

Brumărel, 31 zile

OCTOMVRIE

Zilele	Calendarul Iulian	Cal. Greg.	Zodii	Soarele	
				Răs.	Ap.
Luni	1 Ap. Anania c. Roman	14 Calist		6 18	5 13
Marți	2 M. Cipriana și Iustina	15 Teresia		6 19	5 11
Mierc.	3 M. Dionisie, pâr. Ioan	16 Gallus		6 21	5 9
Joi	4 M. Ieroteiu, Calistena	17 Hedvig		6 22	5 8
Vineri	5 M. Haritina, Mamelacta	18 Luca		6 24	5 6
Sâmb.	6 M. Ap. Toma, m. Erotiida	19 Ferdinand		6 25	5 4

Dum. 21 d. Rus., Ev. 3. dela Luca c. 7, st. 11. «In vremea aceea mergea Isus într-o cetate...» gl. 4, sf. 10.

Zodii	7 M. Sergiu, Polichroniu	20 Vendel		6 26	5 2
	8 C. Pelagia, s. Taisia	21 Ursula		6 28	5 0
Luni	9 Ap. Iacov, m. Poplia	22 Cordula		6 30	4 58
Marți	10 M. Eulampie, Eulampia	23 Fortunat		6 31	4 56
Mierc.	11 Ap. Filip, m. Zenaida	4 Rafail		6 33	4 55
Joi	12 M. Andronic, Pr. Tarah	25 Crisant		6 34	4 53
Vineri	13 M. Carp, Papii, Fl.	26 Demeter		6 35	4 51
Sâmb.					

Dum. 22 d. Rus., Ev. 4. dela Luca c. 8, st. 5. «Zis'a Domnului pilda aceasta: eșit-a sâmnătorul...» gl. 5, sf. 11.

Zodii	15 M. Lucian, C. Vars	27 Sabina		6 37	4 50
	16 M. Longin, pâr. Mal.	28 Sim., Iuda		6 39	4 48
Luni	17 Pr. Osie, M. Andrei	29 Narcis		6 40	4 46
Marți	18 Ev. Luca, m. Marin	30 Claudius		6 42	4 44
Mierc.	19 Prof. Ioil, m. Bar	31 Wolfgang		6 44	4 42
Joi	20 M. Artemie, Evor	Nov. T. L.		6 45	4 41
Vineri		2 Pom. mort.		6 46	4 40
Sâmb.					

Dum. 23 d. Rus., Ev. 5. dela Luca c. 16, st. 19. «In vremea aceea viind Isus...» gl. 6, sf. 1.

Zodii	21 C. Ilarion, m. Socrat	3 Hubert		6 48	4 38
	22 C. Averchie, m. Elis.	4 Barbora		5 49	4 37
Luni	23 Ap. Iacob, fr. D-lui	5 Emeric		6 51	4 36
Marți	24 M. Arcta, s. Valentin	6 Carot		6 52	4 34
Mierc.	25 M. Martian, Valerie	7 Leonard		6 54	4 33
Joi		8 Gottfried		6 55	4 32
Vineri		9 Teodor		6 56	4 30
Sâmb.					

Dum. 24 d. Rus., Ev. 6. d. Luca, c. 8, st. 27. «In vremea aceea un om...» gl. 7, sf. 2

Zodii	28 M. Terenție Pompie	10 Andreiu		6 58	4 29
	29 C. Anastasia, p. Avram	11 Marion		7 0	4 28
Luni	30 P. Zenoviu, Artema	12 Emilia		7 2	4 26
Marți	31 M. Epi., Amplie, St.	13 Sanislau		7 3	4 25
Mierc.					

Venus răsare dim. la 8 ore, Mars la 7 dim., Iupiter la 12 ziua, Saturn la 8 ore seara.

La început ziua are 11 ore 39 min., scade cu 1 oră 41 min., la 31 are 9 ore 58 minute.

OCTOMVRIE

[illegible]

NOËMVRIE

Brumar, 30 zile

CALENDAR ISTORIC

Zilele	Calendarul Iulian	Cal. Greg.	Zodii	Soarele	
				Răs.	Ap.
Joi	1 SS Cosma și Damian	14 Serafin	♏	7 4	4 24
Vineri	2 M. Achidin, Aftonie	15 Leopold	♏	7 6	4 23
Sâmb.	3 M. Archepsima, I. A.	16 Eduard	♏	7 8	4 22

Dum. 25 d. Rus. Luca c. 5. st. 12. „Zis'a Domnul pilda aceasta, era un om...“ gl. 8 sf. 3.

Dum.	4 C. Ioanichie m. Ermeu	17 Grigoriu	♏	7 9	4 21
Luni	5 M. Galact'ion, Caius	18 Otto	♏	7 11	4 19
Mărti	6 C. Pavel mărt., C. Luca	19 Elisab.	♏	7 12	4 18
Mierc.	7 S. 33 martiri d. Melis.	20 Felix	♏	7 13	4 17
Joi	8 (+) Ar. Mita. si Gavril	21 Intr. in bis.	♏	7 15	4 16
Vineri	9 M. Onisifor, Sim. Met.	22 Cecilia	♏	7 17	4 15
Sâmb.	10 M. Orest, ap. Er., p. Ol.	23 Kelem.	♏	7 18	4 14

Dum. 26 d. Rus. Luca c. 10. st. 25. „In vremea aceea a venit cătră Isus...“ gl. 1, sf. 4.

Dum.	11 M. Mina, Victor, Vich.	24 Ioan	♏	7 19	4 14
Luni	12 C. Ioan Patriarch c. Nil.	25 Ecatena	♏	7 21	4 13
Mărti	13 Ioan Gură de aur	26 Conrad	♏	7 22	4 12
Mierc.	14 Apostolul Filip	27 Virgil	♏	7 23	4 12
Joi	15 M. Gurie, Samona	28 Sostin	♏	7 25	4 11
Vineri	16 Apost. Evang. Mateiu	29 Saturnu	♏	7 26	4 11
Sâmb.	17 C. Grigoriu, Lazar	30 Andreiu	♏	7 28	4 10

Dum. 27 d. Rus. Luca c. 25, st. 14. „Zis'a Domnul pilda aceasta: unui om bogat...“ gl. 2, sf. 5.

Dum.	18 MM. Platon Roman	1 Dec. Osc.	♏	7 29	4 10
Luni	19 P. Avdie și mart. Vatl.	2 Bibiana	♏	7 30	4 9
Mărti	20 C. Grig. Deca, m. Nirsa	3 Francisc	♏	7 31	4 9
Mierc.	21 (+) Intrarea in biserică	4 Barbara	♏	7 32	4 8
Joi	22 Ap. Filim., m. Tiburtiu	5 Sava	♏	7 33	4 7
Vineri	23 C. Amfilochie, Sisnie	6 Nicolau	♏	7 34	4 7
Sâmb.	24 M. Climent, m. Teodor	7 Ambr.	♏	7 35	4 7

Dum. 28. d. Rus. Luca c. 18. st. 18. „In vremea aceea un om oarecare...“ gl. 3. sf. 6.

Dum.	25 M. Ecaterina, Merc.	8 (+) Z. M.	♏	7 36	4 7
Luni	26 C. Alimpie, Stelian	9 Leucadia	♏	7 37	4 7
Mărti	27 M. Iacob Persul	10 Iudit	♏	7 38	4 7
Mierc.	28 M. Stefan-cel-nou	11 Maxentiu	♏	7 39	4 7
Joi	29 M. Paramon, Filumen	12 Lucia	♏	7 40	4 7
Vineri	30 Ap. Andreiu, Frum.	13 Damasch.	♏	7 41	4 7

Venus răsare la 10 ore în. am.
Mars la 7 dim., Iupiter la 11
ziua, Saturn la 6 ore seara.

Ziua are la început 9 ore 56
min., scade cu 1 oră 14 min.,
în 30 are 8 ore 42 minute

1—1599. Mihai
întră în Alba-
Iulia.

5—1594. Mihai
domn al Tran-
silvaniei.

10—1337. Alex.
Basarab sdro-
bește pe Un-
guri în Carpați.

10—1444. Lupta
dela Varna.

10—1895. Moar-
tea lui Al. O-
dobescu.

13—1594. Ucide-
rea Turcilor
din Iași și Bu-
curești.

14—329. Cons-
tantin înteme-
iază Constan-
tinopolul.

16—1816. Naște-
rea lui A. Mu-
reșan.

20—1599. Mihai
convocă adu-
narea la Alba-
Iulia.

16—1852. Moar-
tea lui N. Băl-
cescu.

CALENDAR ISTORIC

3—1507. Tratat între România și Sași.

4—1868. Ștergerea bătăii cu bâta în armata austro-ungară.

13—1527. Alianța Poloniei cu Moldova.

14—1467. Ștefan cuprinde Suceava.

16—1843. Nașterea reginei Elisabeta a României.

22—1785. Prinderea lui Horia și Cloșca.

28—1438. Luarea Clujului de nobili Ardealului.

31—1889. Moartea lui Ion Creangă.

Undrea, 31 zile

DECEMBRIE

Zilele	Calendarul Iulian	Cal. Greg.	Zodii	Soarele	
				Răs. l	Ap.
Sâmb.	1 Prof. Naum, C. Filare	14 Spiridon		7 43	4 8
Dum.	9 d. Rus., Luca c. 14, st. 1. „În vremea aceea când s'a apropiat...” gl. 4, st. 7.				
Dum.	2 Prof. Avacum, c. Teofil	15 Irina		7 43	4 8
Luni	3 Prof. Sofroniu, c. T.	16 Adelaida		7 43	4 8
Marți	4 M. Varvara, c. Ioan D.	17 Lazar		7 44	4 8
Mierc.	5 S. Sava, m. Diogen	18 Grațian		7 45	4 8
Joi	6 (+) St. Păr. Nicolae	19 Manas.		7 46	4 8
Vineri	7 Cuv. Ambrosie s. Fil.	20 Liberatu		7 46	4 9
Sâmb.	8 Cuv. Patapie, ap. Ces.	21 Toma		7 47	4 9
Dum.	30 d. Rus. Luca c. 10, st. 14. „În vremea aceea era învățând Isus...” gl. 5, st. 8				
Dum.	9 Zămislirea sf. Anei	22 Dimitrie		7 47	4 10
Luni	10 M. Mina Marian	23 Victoria		7 48	4 10
Marți	11 Cuv. Daniil m. Mirax	24 Adam, Eva		7 48	4 10
Mierc.	12 Părintele Spiridon. A.	25 (+) St. I. I.		7 49	4 11
Joi	13 M. Axentie, Mardarie	26 (+) St. I. I.		7 49	4 12
Vineri	14 M. Tirsch, Arian, Apolon	27 Ioan ev.		7 49	4 12
Sâmb.	15 M. Eleverie, Sosana	28 Pruncii		7 49	4 13
Dum.	31. după Rusalii. Ev. 11 dela Luca, c. 14, st. 16. „Zis'a Domnul pilda aceasta, un om...” gl. 6, st. 9.				
Dum.	16 Prof. Ageu și Teofana	29 T. ep.		7 50	4 15
Luni	17 Pr. Daniil m. Patern.	30 David		7 50	4 16
Marți	18 M. Sevastian, Marcelin	31 Silvester		7 50	4 17
Mierc.	19 M. Bonifaciu, Prob.	1 Ian. 1913.		7 50	4 17
Joi	20 M. Ignatie, c. Filogoniu	2 Macarius		7 50	4 18
Vineri	21 M. Iuliana, Temist.	3 Genov.		7 49	4 18
Sâmb.	22 M. Anast. Chrisogon	4 Titus		7 49	4 19
Dum.	Înainte de Nașt. Dlui. Ev. dela Mateiu c. 1. „Cartea neamurilor lui Christos...” gl. 7, st. 10.				
Dum.	23 SS. 10 Martiri din Crit.	5 Telesfor		7 49	4 20
Luni	24 Martira Eugenia	6 (+) St. I. I.		7 49	4 22
Marți	25 (+) Nașt. D. Isus Chr.	7 Balint		7 48	4 23
Mierc.	26 (+) Soborul Presc.	8 Sever		7 48	4 24
Joi	27 (+) Ap. st. Arb. Ștefan	9 Iulian		7 48	4 25
Vineri	28 20 mil MM. din Nic.	10 Paul		7 48	4 26
Sâmb.	29 Pruncii uciși de Irod	11 Higinus		7 47	4 27
Dum.	În Botezului, Marcu c. 1, st. 1. „Începerea evan. lui Isus...” gl. 8, st. 11.				
Dum.	30 M. Anisia, c. Zotic	12 Ernest		7 47	4 29
Luni	31 C. Melania, m. Gand.	13 Ilarion		7 47	4 30
Venus răsare la 11 ore ziua, Mars la 7 dim., Iupiter la 9 dim., Saturn la 4 ore seara.		Ziua are la început 8 ore 41 min., scade cu 19 min. până în 20 Dec., apoi crește cu 5 min., în 31 are 8 ore 25 minute.			

MERSUL LU-

Ziua	Ianuarie		Februarie		Martie		Aprilie		Mai		Iunie	
	răs.	ap.	răs.	ap.	răs.	ap.	răs.	ap.	răs.	ap.	răs.	ap.
	o. m.	o. m.	o. m.	o. m.	o. m.	o. m.	o. m.	o. m.	o. m.	o. m.	o. m.	o. m.
1	3:39	12:00	5:38	1:02	4:53	1:06	4:20	3:23	3:11	4:40	2:47	7:40
2	4:43	12:51	6:18	2:05	5:20	2:09	4:36	4:34	3:29	6:00	3:33	8:54
3	5:53	1:27	6:50	3:14	5:41	3:19	4:51	5:48	3:51	7:23	4:35	9:53
4	6:51	2:15	7:16	4:24	5:59	4:30	5:07	7:04	4:18	8:47	5:52	10:36
5	7:40	3:12	7:36	5:34	6:15	5:41	5:26	8:25	4:55	10:05	7:18	11:80
6	8:18	4:16	7:53	6:43	6:30	6:52	5:50	9:46	5:47	11:12	8:46	11:32
7	8:47	5:24	8:09	7:54	6:46	8:05	6:19	11:07	6:54	11:30	10:09	11:51
8	9:10	6:35	8:23	9:04	7:02	9:22	7:01	12:—	8:14	12:02	11:29	12:—
9	9:29	7:44	8:38	10:19	7:22	10:41	7:58	12:19	9:39	12:38	12:30	12:09
10	9:46	8:53	8:56	11:34	7:46	12:—	9:08	1:19	11:02	1:06	2:—	12:24
11	10:01	10:02	9:17	12:30	8:20	12:01	10:28	2:04	12:30	1:27	3:14	12:41
12	10:17	10:13	9:44	12:53	9:04	1:18	11:51	2:36	1:39	1:45	4:28	12:59
13	10:32	12:—	10:20	2:12	10:05	2:27	12:30	3:—	2:54	2:02	5:40	1:21
14	10:51	12:27	11:10	3:28	11:18	3:21	2:33	3:21	4:08	2:17	6:50	1:50
15	11:14	1:45	12:30	4:33	12:30	4:02	3:50	3:38	5:23	2:54	7:52	2:26
16	11:45	3:06	1:37	5:24	2:06	4:32	5:06	3:55	6:39	2:34	8:42	3:11
17	12:30	4:28	3:04	6:01	4:30	4:56	6:22	4:11	7:51	2:18	9:22	4:08
18	1:26	5:43	4:31	6:30	5:50	5:15	7:39	4:29	8:59	3:49	9:53	5:12
19	2:42	6:45	5:54	6:53	6:09	5:32	8:54	4:50	9:58	4:27	10:17	6:20
20	4:08	7:31	7:16	7:12	7:27	5:49	10:07	5:17	10:46	5:18	10:35	7:29
21	5:38	8:06	8:35	7:29	8:44	6:06	11:12	5:50	11:22	6:16	10:52	8:37
22	7:05	8:32	9:52	7:46	10:—	6:25	12:—	6:33	12:50	7:22	11:06	9:45
23	8:27	8:52	11:07	8:04	11:14	6:48	12:06	7:26	12:—	8:31	11:20	10:53
24	9:45	9:10	12:—	8:24	12:—	7:17	12:50	8:28	12:12	9:40	11:35	12:30
25	11:—	9:26	12:22	8:49	12:24	7:55	1:23	9:36	12:30	10:49	11:53	1:13
26	11:30	9:43	1:33	9:21	1:24	8:42	1:48	10:45	12:46	11:57	12:50	2:29
27	12:14	10:01	2:49	10:02	2:14	9:38	2:09	11:55	1:01	12:30	12:13	3:49
28	1:27	10:23	3:34	10:52	2:53	10:43	2:26	12:30	1:15	2:18	12:41	5:11
29	2:49	10:51	4:18	11:52	3:22	11:52	2:41	2:15	1:32	3:33	1:19	6:30
30	3:47	11:24			3:45	12:30	2:56	3:26	1:50	3:53	2:12	7:37
31	4:47	12:30			4:04	2:13			2:15	6:17		

Datele sunt întocmite de institutul astronomic din
Prescurtări: Răs.—răsărit; ap.—apus;

NEI IN 1912.

Ziua	Iulie		August		Septembrie		Octombrie		Noembrie		Decembrie	
	răs.	ap.	răs.	ap.	răs.	ap.	răs.	ap.	răs.	ap.	răs.	ap.
	<i>o. m.</i>	<i>o. m.</i>	<i>o. m.</i>	<i>o. m.</i>	<i>o. m.</i>	<i>o. m.</i>	<i>o. m.</i>	<i>o. m.</i>	<i>o. m.</i>	<i>o. m.</i>	<i>o. m.</i>	<i>o. m.</i>
1	3:24	8:38	6:42	8:15	9:41	7:30	11:10	6:53	12—	8:26	11:43	9:37
2	4:48	9:06	8:07	8:33	11—	7:52	12:30	7:37	12:59	9:35	11:59	10:45
3	6:17	9:33	9:27	8:50	12:30	8:22	1:15	8:31	1:21	10:44	12—	11:52
4	7:47	9:54	10:46	9:08	1:29	8:59	1:59	9:33	1:40	11:52	12:21	12—
5	9:11	10:12	12:30	9:29	2:32	9:47	2:33	10:42	1:54	12:30	12:41	12:58
6	10:31	10:29	1:20	9:53	3:21	10:43	2:58	11:52	2:08	1:00	12:58	2:07
7	11:47	10:45	2:33	10:24	4:00	14:48	3:17	12—	2:22	2:08	1:17	3:21
8	12:30	11:05	3:41	11:04	4:31	12—	3:34	1—	2:38	3:18	1:42	4:38
9	2:18	11:26	4:38	11:54	4:54	12:56	3:49	2:09	2:56	4:30	2:16	6:00
10	3:32	12:52	5:24	12—	5:12	2:06	4:04	3:17	3:17	5:46	3:03	7:18
11	4:42	12—	5:59	12:54	5:28	3:15	4:18	4:26	3:46	7:07	4:07	8:27
12	5:46	12:25	6:26	2—	5:42	4:24	4:33	5:37	4:25	8:27	5:27	9:22
13	6:41	1:07	6:48	3:09	5:56	5:32	4:52	6:52	5:19	9:41	6:53	10:02
14	7:23	2:01	7:05	4:19	6:12	6:41	5:16	8:09	6:29	10:43	7:21	10:31
15	7:55	3:03	7:21	5:27	6:28	7:53	5:48	9:28	7:55	11:29	9:46	10:54
16	8:21	4:11	7:34	6:35	6:48	9:07	6:31	10:45	9:14	12—	11:06	11:14
17	8:42	5:20	7:48	7:43	7:13	10:24	6:29	11:54	10:37	12:30	12—	11:30
18	8:58	6:29	8:04	8:52	7:47	11:41	8:40	12:30	11:58	12:50	1:41	11:48
19	9:13	7:37	8:21	10:03	8:34	12:30	10:02	1:30	12:30	1:07	12:30	12—
20	9:28	8:43	8:43	11:17	9:33	2:00	11:26	2:01	1:16	1:24	1:53	5:32
21	9:42	9:51	9:10	12:30	10:52	2:50	12—	2:25	2:33	1:41	2:45	6:55
22	9:57	11—	9:48	1:52	12—	3:29	12:49	2:44	3:51	1:59	3:54	8:07
23	10:16	12:30	10:40	3:04	12:16	3:57	2:09	3:01	5:09	2:21	5:17	9:02
24	10:39	1:29	11:49	4:06	1:41	4:20	3:29	3:18	6:27	2:48	6:45	9:40
25	11:11	2:49	12—	4:54	3:06	4:38	4:48	3:35	7:42	3:23	8:12	10:09
26	11:55	4:09	1:11	5:29	4:30	4:55	6:07	3:55	8:49	4:09	9:35	10:31
27	12—	5:18	2:40	5:55	5:51	5:13	7:28	4:19	9:44	5:06	10:51	10:50
28	12:56	6:16	4:09	6:17	7:12	5:32	8:47	4:50	10:28	6:11	12—	11:06
29	2:14	6:59	5:35	6:35	8:34	5:54	10—	5:28	10:59	7:20	12:05	11:23
30	3:43	7:31	6:59	6:53	9:53	6:19	11:03	6:19	11:23	8:29	1:17	11:39
31	5:15	7:55	8:20	7:11			11:53	7:19			2:28	11:58

Budapesta după mersul vremii din țara noastră.

o.—ore; *m.*—minute.

Posturile

1. Miercurile și Vinerile de peste an. — 2. Ajunul Botezului Domnului în 5 Ianuarie. — 3. Postul Paștilor din 5 Februarie până în 25 Martie. — 4. Postul Sf. Petru și Pavel din 20 Maiu până în 28 Iunie. — 5. Postul Sf. Mării din 1 până în 14 August. — 6. Tăierea capului Sf. Ioan, 29 August. — 7. Ziua Crucii. 14 Sept. — 8. Postul Crăciunului din 15 Nov. până în 24 Decembre.

Deslegarea posturilor

1. Miercuri și Vineri în săptămîna brînzii. — 2. Miercuri și Vineri în săptămîna luminată. — 3. Miercuri și Vineri în săptămîna după Rusalii. — 4. Miercuri și Vineri după Crăciun până la Botezul Domnului.

Intunecimi

În anul 1912 vor fi patru întunecimi, 2 de soare și 2 de lună.
1. Intunecimea parțială de lună în 19 Martie dela 10 ore 25 minute seara până la orele 12 și 2 minute noaptea. Se va vedea în Australia, Oceanul Atlantic, Asia de sud, Africa și la noi. —
2. Intunecime de soare înelară în 4 Aprilie dela ora 9 și 54 minute dimineața până la orele 3 și 15 min. după amiazi. Se va vedea în America de nord, Oceanul Atlantic și Asia de sud, Africa și la noi. —
3. Intunecime parțială de lună în 13 Sept. st. n. dela orele 12 și 3 minute amiazi până la ora 1 și 26 minute după amiazi. Se va vedea în America de nord, Asia, Australia și Ocean. —
4. Intunecime totală de soare în 27 Sept. dela orele 11 și 57 minute înainte de amiazi până la orele 5 și 15 minute după amiazi. Se va vedea în America de sud, Africa de sud și la polul sudic.

Zodiile

Ianuarie	zodia	♈	Udătorului începe în	20 Ian. 11 ore 12 min.
Februarie	„	♉	Peștilor, „ „	19 Februarie 1:45 d. a.
Martie	„	♊	Berbecelui, „ „	21 Martie 1:16 d. a.
Aprilie	„	♋	Taurului, „ „	20 Aprilie 10:30 seara.
Maiu	„	♌	Gemenilor, „ „	22 Maiu 0:4 noaptea.
Iunie	„	♍	Racului „ „	22 Iunie 9:5 în. a.
Iulie	„	♎	Leului „ „	23 Iulie 7:59 seara.
August	„	♏	Fecioarei „ „	24 August 0:16 noaptea.
Septembrie	„	♐	Cumpănei „ „	23 Sept. 11:47 noaptea.
Octombrie	„	♑	Scorpiei „ „	24 Oct. 5:53 dimineața.
Noembrie	„	♒	Săgetătorului „ „	23 Nov. 1:52 noaptea.
Decembrie	„	♓	Căpriorului „ „	22 Decembrie 6:28 d. a.

Anotimpurile

Primăvara începe cu 20 Martie la orele 12 noaptea. Ține 81 zile. — *Vara* începe în 21 Iunie la orele 8 după amiază. Ține 105 zile. — *Toamna* începe în 21 Septembrie la orele 11 ziua. Ține 94 zile. — *Iarna* începe la 22 Decembrie la orele 6 dimineața. Ține 86 zile.

Semnele cronologice ale anului 1912

După Calendarul nou Gregorian:		După Calendarul vechiu sau Iulian:	
Numărul de aur	13.		13.
Epacta	XI.		XXIII.
Litera Duminecii	GF.		AG.
Cercul solar	17.		17.
Ziua de Paști	Aprilie 7.		Martie 25.
Înălțarea	Maiu 16.		Maiu 3.
Ziua de Rusalii	Maiu 26.		Maiu 13.

Păscălia

Numărul de aur. Cercul lunei numără 19 ani, adică tot la 19 ani cad schimbările lunei pe aceleași zile. Numărul de aur arată al câtelea an din cercul de 19 ani îl ocupă anul prezent.

Litera Duminecii. Anul nici când nu se începe și să și sfirșească cu săptămână completă. De aceea s'au însemnat zilele începutului anului cu litere, începând cu litera A, care înseamnă totdeauna ziua primă a anului. Litera care cade pe ziua de Duminecă aceea cade în anul întreg tot pe ziua de Duminecă și de aceea se numește litera Duminecii.

Crugul soarelui. Litera Duminecii revine tot la 28 ani odată. Adică tot la 28 ani cade începutul anului pe aceeași zi. Timpul acesta se numește crugul soarelui sau cercul solar.

Epacta sau crugul lunii. Dela cea din urmă lună nouă până la ziua anului nou trec mai întotdeauna câteva zile. Zilele acestea variază dela 0 până la 29 zile. Timpul acesta care arată câte zile sunt dela ultima lună până la anul nou poartă numele de mai sus.

Numărul roman. Pe timpul Romanilor s'a introdus obiceiul de a grupa anii în anumite perioade. Astfel pe timpul împăratului Constantin număra o perioadă 15 ani. Numărul roman arată al câtelea an este cel prezent în șirul anilor din perioada actuală.

Soarele și planetele lui

Corpul central: Soarele.

Planetele: *Mercur*, 8 milioane mile dela soare. Anul face 88 zile.

— *Venus*, 15 milioane mile departe dela soare. Anul face 225 zile. — *Pământul*, 20 milioane mile dela soare. — *Mars*, 32 milioane mile dela soare. Anul face 687 zile. — *Iupiter*, 107 mil. m le dela soare. Anul lui face 12 ani de ai noştri. — *Saturn* 194 mil. mile dela soare. Face drumul în jurul soarelui în 29 ani şi 116 zile. — *Uranos*, 396 mil. mile dela soare. Işi face drumul în 84 ani odată. — *Neptun*, 621 milioane mile dela soare. Işiface drumul în 164 ani şi 216 zile odată. — 674 planete mici descoperite până în anul 1910. — *Trabanţi*. Pământul are unul (luna), Mars doi, Iupiter opt, Saturn zece, Uranos patru şi Neptun unul.

Zile schimbătoare peste an

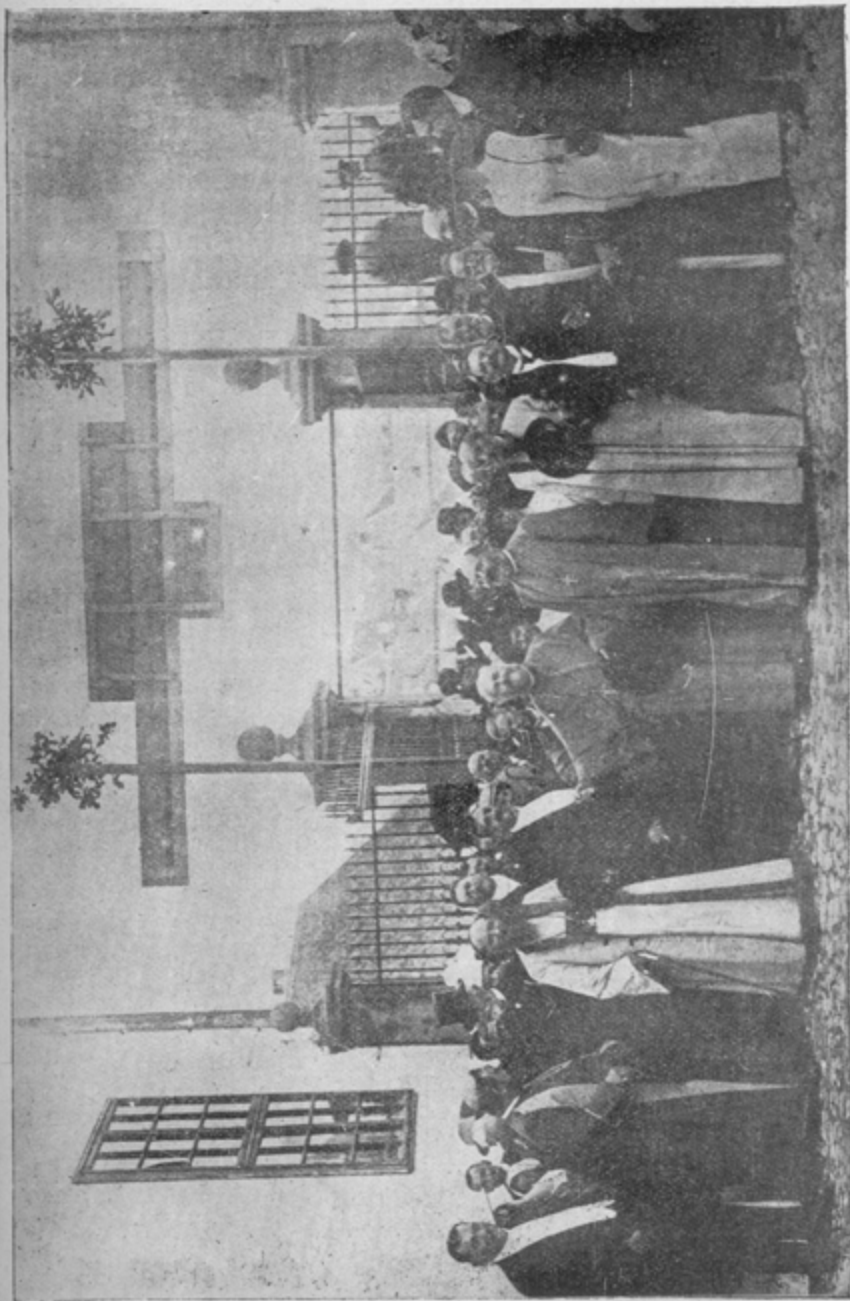
Triodul începe în 15 Ianuarie. — Lăsatul de carne 29 Ianuarie. — Lăsatul de brinză în 5 Febr. — Bunavestire în ziua de Paşti. — Sfintele Paşti în 25 Martie. — Înălţarea Domnului în 3 Maiu. — Rusaliile în 13 Maiu. — Naşterea Domnului cade Marţi în 25 Dec. — Dumineca tuturor sfinţilor în 20 Maiu. — Carnevalul (câşlegile, farşangul) ţine din 7 Ianuarie până în 4 Februarie, adecă 42 zile.

Sărbători impuse de lege

În privinţa asta articolul de lege LIV. din 1868 dispune următoarele: Titlul III., cap. I., §-ul 100: Cu excepţia cazurilor de urgenţă nimeni nu poate fi citat să se înfăţoşeze în zilele de sărbătoare ale bisericii sale. În contra acestor citări sau în contra necitării nu se poate apela. Titlul V., cap. I., §-ul 255: Dispoziţiile cuprinse în articolul de lege XV. din anul 1840, cap. I., §-ul 201, au valoare şi aici. Terminele nu sunt întrerupte prin sărbătorile stabilite în acea lege, dar dacă terminul în sine ar cădea pe o zi de sărbătoare, ziua aceasta nu se socoteşte, ci numai cea următoare. Titlul VIII., cap. I., §-ul 357. Şi la execuţii trebuie respectate, după putinţă, sărbătorile religiunii partidelor. — Pentru Ungaria prin articolul de lege XXXIII. din 1883 s'au adus următoarele hotărâri: §. 1. La judecătoriile reg. în fie-care an, dela 1 Iulie până la 31 Aug. sunt vacanţe. §. 2. Prin vacanţe nu se alterează: nici terminele fixate prin hotărâri de lege, nici cele fixate prin hotărâri judecătoreşti şi nici cele fixate prin o înţelegere a partidelor. Hotărârile judecătoreşti se vor estrada şi executa şi în vacanţe.

Regentul anului: Soarele

Între nenumăratele corpuri cereşti în anul acesta a ajuns la stăpînire soarele. Soarele nu se ţine de planete, ci este centrul acestora. În jurul lui se învîrt toate şi el împrumută tuturor lumina şi căldură.

(Dr. T. Mihali Ep. Hosszu" Fiip Szász" Ep. Cristea A. Bărsceanu Metr. Mihali Ep. Radu Ep. Papp Dr. Lenger R. Ciorogar C. Bogoieviciu
Protopr. Beéthe Negruț Dăianu

DELA SERBĂRILE IUBILARE DIN BLAJ: PRELAȚII ȘI PUBLICUL LA INTRAREA
IN EXPOZIȚIE.

proposiții Moldovan

Metropolitul Mihail

Ep. Cristea

Metr. Mețianu Ep. Hosszu Ep. Papp

DELA SERBĂRILE IUBILARE DIN BLAJ: PELERINAGIUL LA MORMINTI.

Și pământul nostru, acest uriaș încărcat de patimile milioane-
lor de oameni cu toată îmbuibarea lui e silit să dea ocol soarelui.

Depărtarea între pământ și soare e de trei feluri, din cauza că
calea pământului nu e rotundă și egal de departe de soare, ci
e în formă de elipsă, astfel că odată se apropie de soare și a-
poi se depărtează.

Când pământul e mai departe de soare depărtarea aceasta face
159 mil. 543 mii 477 kilometri, când e mai aproape face 154
mil. 221 mii 347 klm., depărtarea mijlocie face 156 mil. 876 mii
412 klm.

Calea ce o face pământul odată în jurul soarelui ține 365 zile
5 ciasuri 48 minute și 46'08 secunde.

Soarele este de 354020 ori mai mare ca pământul.

Diametrul soarelui face un milion 464 mii 306 klm. de 112
ori mai mare ca al pământului.

Suprafața soarelui are 62287 mil. 460 mii miriametri cubici,
adecă de 12593 ori mai mare ca a pământului.

Unii învățați susțin că soarele stă pe loc. Koperinkus a fost
cel dintâi care a susținut că soarele încă se mișcă și adecă el
se mișcă cu toată lumea imensă de planete, ce rotesc în jurul
lui, pe o cale necunoscută încă în largul fără margini al uni-
versului.

Prevestirile călindarului pe 100 de ani

Ianuarie: 1—7 frig, noureală, 8—11 vânt, ninsoare, 12—20
senin și ger, 21—26 ninsoare, senin și frig mai muiat la sfârșit.

Februarie: 1—5 rece, 6—13 ploaie și zăpadă, 13—20 vânt și
frig, 21—28 schimbăcios, vânt și ninsoare.

Martie: 1—6 furtunos, 6—11 ninsoare și ploaie cu vânt, 12—
26 vânt, ploaie de primăvară, 27—31 ploaie.

Aprilie: 1—8 moale, 7—10 ploaie, 11—20 vânt, 21—25 moale,
28—30 senin.

Maiu: 1—8 soare și cald, 9—15 ploaie multă, 16—24 cald,
25—31 senin, apoi ploaie.

Iunie: 1—6 căldură mare, 7—15 vânt, 16 furtună, 21—29
senin și vreme frumoasă.

Iulie: 1—8 senin, 9—14 secetă, 15 furtună, 23—31 cald și
secetă.

August: 1—11 frumos, apoi cald, 12 vânt și recoare, 15—20
secetă apoi ploaie, 21—31 ziua cald, noaptea rece.

Septembrie: 1—4 cald, 5—11 vânt și răcoare, 12—18 senin,
cald, 19—30 vânt și noureală.

Octombrie: 1—9 ploaie, 10 vânt rece, 11—18 rece, apoi ploaie, 19—31 negură, la urmă senin.

Noembrie: 1—9 nor, ploaie și vânt, 10—24 vânt și ici colea ninsoare, 24—30 furtunos cu ninsoare.

Decembrie: 1—7 moină și nor, 8—15 domol apoi ploaie, 16—20 zăpadă, 21—25 frig și vânt, 27—31 ninsoare și ger.

Călindarul Jidovesc

Jidovii au acum anul 5672, an comun de 355 de zile. S'a început în 13 Septemv. ie 1911 și se sfârșește în 29 August st. v. 1912. Zilele mai însemnate sunt următoarele:

24 Dec. Sab. Vajehi, Tebeth 16
31 " " Semoth " 23

7 Ian. " Waera Sebat 1
14 " " Boh " 8
21 " " Besalah " 15
28 " " Jithro " 22
20 " Sărb. pomilor " 24

4 Feb. Sab. Mispatim " 29
11 " " Ther. Adar 4
18 " S. Theczave " 13
16 " Postul Estira " 11
19 " Purim " 14
25 " Sal. Ki Thissa " 20
3 Mar. S. Wajachel " 27

6 " " Nizam 1
10 " Vajikra " 5
17 " S. Czav " 15
20 " Passah 1 (Pasca) " 15
21 " " 2 " 16
24 " Sab. Chalh. " 19
26 " Passah 7 " 21
27 " Passah 8 " 22
31 " Sab. Sem. Per. " 26

7 Apr. " Thazria Ijar 3
14 " S. Ach. Moth " 10
21 " Sab. Emor " 17
28 " S. Bech. Bech. " 24
2 Mai Moart. lui Sam. " 28

5 " S. Bamidbe Sivan 2
9 " Seb. (Ros) 1 " 6
10 " " 2 " 7
12 " Sab. Bau Nasso " 9
19 Mai Sab. Behaleth. " 16
26 " Sab. Selachleha " 23
2 Iun. S. Korach " 30

3 " " Thamus 1
9 " Sab. Chukat " 7
16 " S. Balak " 14
23 " " Pinkas " 21
28 " " Matot " 28

7 Iul. " Debarium Ab 6
14 " " Woetchan " 13
21 " " Ekev " 20
28 " " Reeh " 27

4 Aug. " Softim Elul 4
11 " " Ki Thecve " 11
18 " " Ki Thowa " 18
25 " " Niczabim " 25

30 " " Thisri, 5673
1 Sept. " Tesuba " 3
8 " Iom Kippur " 10
13 " Suc. (Cortul) " 15
15 " Sab. Azereto " 17
21 " " Sim. Th. " 23
22 " " Beresit " 24

29 " " Noach Marc. 1
6 Oct. " Lecha " 8
13 " " Wajera " 15
20 " " Ah. Sarah " 22
27 " " Toldot " 29

3 Nov. S. Wajecze Kislev 11
10 " " Wajislah " 13
17 " Sab. Wajesew " 20
24 " " Mikecz " 27

1 Dec. " Wajigas Tebeth 9
6 " Scăp. din Egipt " 9
8 " Sab. Vajechi " 11
15 " Sab. Semoth " 18

Valoarea banilor.

In	Austro-Un- garia	Germa- nia	Fran- cia	Rusia	Anglia
Cor.	fleri	Mărci	franci	Ruble	Shilling
n Austro-Ung. 1 cor. are	— 100	— 84	1 25	— 31	1 02
„ Germania 1 marcă „	1 20	— 100	1 35	— 32	1 08
„ Franca, Belgia, Elve- ția și România 1 franc	— 80	— 70	— 100	— 25	— 90
„ Anglia 1 ft. sterling ...	20	— 20	— 25	— 6	14 20 12
„ Italia 1 liră ...	— 20	— 80	— 100	— 25	— 90
„ Rusia 1 rublă ...	3 26	3 26	4 07	— 100	3 08
„ Turcia 1 piaster ...	— 20	— 18	— 22	— 06	— 03
„ Spania 1 peso ...	4 26	—	—	—	—
„ American dollar ...	4 54	4 —	5 20	1 24	4 10

Cum se socotește greutatea vitelor vii față de cele tăiate

Vaci și boi. Greutatea brută, adică viie de 100 kgr. corăspunde la 58·7 kgr. netto, adică tăiată, la vite grase 64 kgr. Adică dacă un bou cântărește de ex. 300 kgr., tăindu-l îți dă numai 192 kgr. Cele 108 kgr. sunt părți nefolosibile.

Viței. 100 kgr. corăspund la 60—62 kgr. Un vițel viu de 100 kgr. tăiat va da 60—62 kgr.

Oi. 100 kgr. corăspund la oi slabe la 54 kgr., la oi mijlocii 59 kgr., la oi grase 65 kgr. O oaie viie de 50 kgr. tăiată va da 54—65 kgr.

Porci. 100 kgr. carne viie corăspunde la 82—84 kgr. tăiată Un porc viu de 200 kgr. tăiat va da cam 164—170 kgr.

Când fată vitele ?

Sarcina ține la iețe 48 săptămâni și jum., măgărițe 340 zile, vaci 285 zile, oi și capre 154 zile, scroafe 120 zile, cățele 64. zile, pisici 60 zile; găinile clocesc 23 zile, puicele 28 zile, găștele 33 zile, rațele 31 zile, porumbii 19 zile.

Lăptatea feților se face la purcei 8 săptămâni, iezi 8 săptămâni, viței 10—12 săptămâni, mânzi 11—15 săptămâni, măgari 16 săptămâni, miei 16—18 săptămâni.

Timpu l vânatului

Este permis vânatul de cerbi în lunile Iulie—August—Septemvrie; de lopătari Iulie—Septemvrie; — țapi April—Dec.; iepuri Septemvrie—Decemvrie; fașani Septemvrie—Decemvrie; cocoși sălbatici Martie—Mai; urșii, lupii, vulpile și mistreții n'au opreliște.

POȘTA

I. Taxele pentru trimiterea scrisorilor în Ungaria :

Pentru trimiterea scrisorilor francate cu destinația în localitate (unde s'a făcut expediția) pînă la 20 grame taxa face 6 fileri; pînă la 250 grame 12 fileri, pînă la 500 grame 18 fileri.

Pentru trimiterea scrisorilor francate cu destinația în oricare localitate din țară pînă la 20 grame taxa face 10 fileri, pînă la 250 grame 20 fileri, pînă la 500 grame 30 fileri.

Dacă scrisorile se pun în poștă nefrancate, ele urmează să fie înmîinate destinatorului (celui adresat) numai în cazul cînd destinatorul plătește atît taxa de tarif reglementară precum și o taxă suplimentară de 6 fileri în localitate, sau 10 fileri în oricare localitate din țară. În caz contrar scrisoarea nu se înmîinează.

Cărți poștale tipărite de singuratici trebuiesc francate, conform tarifului poștal. Pe atari cărți poștale însă nu-i iertat să se tipărească cuvintele: Magyar királyi posta (Poștele ungare regale), căci atari cărți poștale nu se vor expedia. De asemenea se refuză și astfel de cărți poștale pe care se află tipărită inscripția de mai sus în vre-o limbă străină, germană, italiană, franceză, etc.

Taxa pentru scrisorile recomandate cu destinația în localitate, pînă la 20 grame, face 16 fileri, pînă la 250 grame, douăzecișidouă de fileri, pînă la 500 grame 28 fileri; în orice localitate din țară pînă la 20 grame 35 fileri pînă la 250 grame 45 fileri, pînă la 500 grame 55 fileri. Pentru scrisori expediate expres ori unde urmează să se plătească o taxă specială de 30 fileri.

Taxa pentru tipărituri. Tipăriturile urmează să se expedieze sub bandaj (legătură), în plicuri deschise sau roluri; pachetul sau scrisoarea nu-i iertat să conțină în afară de cont altă scrisoare. Ca tipăritura se consideră ziarele, revistele, compozițiile musicale, tablourile, desemnurile, planurile, cu un cuvînt orice product de tipar împreună cu contul aparținător. Manuscript făcut cu hectograful, autograful, etc., numai așa se poate expedia ca tipăritură, dacă cel puțin 20 de exemplare de acelaș conținut se trimit deodată. Ca tipăritură se pot trimite și corecturile de tipar împreună cu manuscriptele, fotografiile și cataloagele cu prețuri. Pachetul poate avea o greutate cel mult pînă la 1 klgr. și o extindere în lung și în lat de cel mult 45 de cm. (Roluri de tipărituri pot avea o lungime de cel mult 60 de cm.)

Taxa pentru expediția pachetelor face:

Până la 10 grame	2 fileri
» » 50 »	3 »
» » 150 »	5 »

Până la 250 grame	10 fileri
» » 500 »	20 »
» » 1000 »	30 »

Pachetele urmează să fie francate cînd se expediază și timbrele urmează să se lipească pe hîrtia cu adresă. Expediția se poate face și expres și recomandat. (Taxa pentru trimiterea expresă face 80 de fileri ca și la scrisori. Taxa de recomandațiune face 10 fileri în localitate, 25 fileri în ori-ce localitate din țară. La pachetul expedit ca în-păritură nu-i iertat să se alăture scrisoare. Dacă tipăriturile au o greutate mai mare de 1 kgr., urmează să se expedieze ca pachet.

II. Taxa pentru pachete:

În Ungaria, Austria și Germania pînă la 5 kgr. și pînă la distanță de 75 km. face 30 fileri, peste 5 kgr. și la o distanță mai mare de 75 kgr. face 60 fileri. Buletinul de expediție (Frachtbrief) costă 12 fil.) și așa mai departe pînă la 50 kgr. Pentru pachete mari urmează să se plătească pînă la 5 kgr. o taxă suplimentară corespunzătoare (30 fil.) de asemenea urmează să se plătească o taxă suplimentară în caz de declarație a valorii și anume pînă la 100 cor. 6 fileri. (În Germania 12 f.)

	Până la 75	150	375	750	1125	1125 în sus
	kilometri					
Până la 6 kilograme	36 fil.	72 fil.	84 fil.	96 fil.	108 fil.	120 fil.
> > 7 >	42 >	84 >	108 >	132 >	156 >	180 >
> > 8 >	48 >	96 >	132 >	168 >	204 >	240 >
> > 9 >	54 >	108 >	156 >	204 >	252 >	300 >
> > 10 >	60 >	120 >	180 >	240 >	300 >	360 >

III. Taxa pentru telegrame:

Un cuvînt poate consta din 15 litere sau 5 cifre.

În localitate pentru 10 cuvinte se plătește o taxă de 40 fileri, pentru fie-care cuvînt ce trece peste 10 cuvinte se plătesc 2 fileri.

Pentru telegramele expediate în Ungaria, Austria, Novibazar, Germania, Bosnia și Erțegovina și Serbia se plătește o taxă de 60 fileri pînă la 10 cuvinte; pentru fie-care cuvînt ce trece peste 10 cuvinte se plătesc 6 fileri.

Pentru telegramele expediate în Elveția, România și Muntenegru se plătește o taxă de 1 cor. 50 fil. pînă la 10 cuvinte; pentru fiecare cuvînt ce trece peste 10 cuvinte se plătesc 9 fileri.

Pentru telegramele expediate în Franția, Italia și Bulgaria se plătește o taxă de 2 cor. 20 fileri pînă la 10 cuvinte; pentru fiecare cuvînt ce trece peste 10 cuvinte se plătesc 16 fileri.

Pentru telegramele expediate în Anglia se plătește o taxă de 3 cor. 20 fileri pînă la 10 cuvinte; pentru fiecare cuvînt ce trece peste 10 cuvinte se plătesc 26 fileri.

Pentru telegramele expediate în Belgia, Danemarca, Luxemburg se plătește o taxă de 2 coroane 70 fileri, pentru fie-care cuvînt ce trece peste 10 cuvinte se plătesc 21 fileri.

Pentru telegramele expediate în Norvegia se plătește o taxă de

3 coroane 80 fileri, pentru fie-care cuvint ce trece peste 10 cuvinte se plătesc 32 fileri.

Pentru telegramele expediate în Suedia, Rusia, se plătește o taxă de 3 coroane pînă la 10 cuvinte; pentru fie-care cuvint ce trece peste 10 cuvinte se plătesc 24 fileri.

Pentru telegramele expediate în Olanda se plătește o taxă de 2 coroane 50 fileri; pentru fie-care cuvint ce trece peste 10 cuvinte, se plătesc 19 fileri.

În telegrame trebuie să se scrie mai înții adresa, apoi se scrie textul telegrammei cu litere latine sau germane.

Taxa pentru răspuns se poate plăti și înainte, și este tot atît de mare ca și taxa reglementară.

Pentru telegrame urgente urmează să se plătească întreit taxa reglementară.

IV. Taxa pentru scrisorile, cărțile poștale și tipăriturile trimise în străinătate :

Țeara de destinație	Scrisori		Cărți poștale		Tipărituri	
	greută- tea în grame	taxa, în filieri	simple	duple	greută- tea în grame	taxa în filieri
Austria — — — —	pînă	10			pînă la	3
Bosnia — — — —	la 20		5	10	50	5
Herțegovina — —	pînă	20			100	10
Germania — — —	la 250				250	20
					500	30
					1000	
Novibazar — — —	15	25	10	20	50	5
Serbia — — — —	15	25	5	10	50	5
România (Traf. gen.)	15	25	10	20	50	5
„ (Traf. de frontieră)		10	10	20		
Montenegro	15	10	5	10	50	5
Celelalte state din Europa — — —	15	25	10	20	50	5

Acest tarif este valabil și cu privire la Egipt, Tunisia, Tripolis, Maroc, Statele Unite americane, Canada, Rusia asiatică și Turcia. Taxa de recomandare în străinătate este de 25 fileri, pentru recepție se plătesc 25 fileri, taxa pentru trimiterea expresă face 30 fileri. Bani în străinătate (precum și în Austria, Bosnia și Herțegovina) se trimit cu mandate poștale de culoare galbînă.

MANDATE POSTALE.

Țara de destinație	Maximul admis	Suma asignată	Taxa
Ungaria și Austria . . .	1000 coroane	Până la 20 cor.	10
		20—100	20
		100—600	40
		300—300	60
		600—1000	100
Bosnia, Herțegovina și pașalicul Novibazar	1000 coroane	Până la 40 cor.	20
		40—100	30
		100—300	60
		300—600	90
		600—1000	150
Germania cu Helgolanda Luxemburg Postale austr. din Turcia	800 mărci 1000 franci 1000 franci	Până la 40 cor.	20
		40—60	30
		60—80	40
		80—100	50
		ș. a. m. d. câte 20 c.	10
Stat.-Unite din America Britania Mare și Irlanda Coloniile Britaniei . . . Rusia	10 dolari 4 fontți 1 fontți 10 ruble	Până la 25 cor.	25
		25—50	50
		50—75	75
		75—100	100
		100—125	125
		ș. a. m. d. tot la 25 c.	25
Argentina	10 peso		
Belgia	100 franci		
Bolivia	54 peso		
Bulgaria și Rumelia . .	50 franci		
Chile	54 peso		
Congo	100 franci		
Dania cu Islanda și Farø	36 Kroner	Până la 25 cor.	25
Egipt, Elveția și Franția	100 franci	25—50	50
Coloniile Franciei . .	50 franci	50—75	75
Coloniile Germaniei .	80 mărci	75—100	100
Grecia și Italia	100 franci	100—150	125
Japonia cu ins. Formosa	40 yen	150—200	150
Malta	100 franci	ș. a. m. d. tot la 50 c.	25
Norvegia	72 Kroner		
Portug., Madeira, Azorre	100 franci		
Coloniile Portugaliei .	50 farnci		
România	100 lei		
Siam	40 mărci		
Svedia	72 Kroner		
Tunis	100 franci		

OBSERVĂRI. Până la 1904 mandatele pentru străinătate se făceau în coroane.

Poștele principale transformau apoi coroanele în pașalele țărilor de destinație.

— De la 1904 (april) mandatele străine se scriu de-a dreptul în moneda țării de destinație după următoarele.

1 peso argentin = Cor. 478. — 1 franc = 95 l. — 1 fontți șterling = C 2406

— peso de Chile = C 182. — 1 coronă scandinavă = C 132. — 1 dollar

= C 496. — 1 yen = 246. — 1 floren olandez = 198. — 1 marcă germană

= C 117. — 1 rublă rusească = C 254. — Întru România: 1 coroană = 196

10 coroane = 1090 Lei, 100 coroane = 106— Lei

CĂLĂTORIA CU TRENUL.

a) PERSOANE.

		Takse în fileri						
Zona		Depărta- rea în km.	Tren de persoane sau micst			Accelerat		
			I	II	III	I	II	III
In Vecinătate	I	1— 10	60	30	20	—	—	—
	II	11— 15	80	44	30	—	—	—
	III	16— 20	100	60	40	—	—	—
In Depărta- re	1	21— 27	150	100	60	180	120	70
	2	28— 40	150	160	100	300	200	120
	3	41— 55	360	240	150	450	300	180
	4	56— 70	480	320	200	600	400	240
	5	71— 85	600	400	250	750	500	300
	6	86—100	720	480	300	900	600	360
	7	1 1—115	840	569	350	1050	700	420
	8	116—130	960	640	400	1200	800	480
	9	131—145	1980	720	450	1330	900	540
	10	146—160	1200	800	500	1500	1000	600
	11	161—175	1220	880	550	1650	1100	660
	12	176—200	1440	960	600	1800	1200	720
	13	2 1—225	1620	1080	700	2100	1400	860
	14	226—300	1801	1200	890	2400	1600	1000
	15	3 1—400	2100	1400	900	2700	1800	1100
	16	4 1—500	2400	1600	1000	3000	2000	1200

b) PACHETE.

Pentru pachete se plătește după 10 klg. — La depărtare de :

Se plătește de zonă	1—50 km.	51—100	101—200	201—300	301—450	451—600	601—∞
	1	2	3	4	5	6	7
	0.10	0.20	0.40	0.60	0.80	1.00	1.20

Taksa minimală se socotește după 50 klg. De aci în sus se socotește tot după 10 klg. Pentru pachete cari nu se scot în timp de 24 ore se plătește 12 fil. pe fiecare zi.

Timbre și taxe

SCALA I.
pentru cambii (polite), asemnate de bani prin comercianți, documente de datorie dela case publice despre împrumuturi pe trei luni.

SCALA II.
pentru chitanțe și alte documente de drept, cari în privința timbrului nu se țin de scala I. sau III-a

SCALA III.
pentru cesiune de obiecte, mobile, contracte de diferite soiuri etc

Taxă		Taxă		Taxă	
Cor.	C f	Cor.	C f	Cor.	C f
până la 150	— 10	până la 40	— 14	până la 20	— 14
150—300	— 20	40—80	— 26	20—40	— 14
300—600	— 40	80—120	— 38	40—60	— 38
600—900	— 60	120—200	— 64	60—100	— 64
900—1200	— 80	200—400	1 26	100—200	1 26
1200—1500	1 —	400—600	1 88	200—300	1 38
1500—1800	1 20	600—800	2 50	300—400	2 50
1800—2100	1 40	800—1600	5 —	400—800	5 —
2100—2400	1 60	1600—2400	7 50	800—1200	7 50
2400—2700	1 80	2400—3200	10 —	1200—1600	10 —
2700—3000	2 —	3200—4000	12 50	1600—2000	12 50
3000—6000	4 —	4000—4800	15 —	2000—2400	15 —
6000—9000	6 —	4800—6400	20 —	2400—3200	20 —
9000—12000	8 —	6400—8000	25 —	2300—4000	25 —
12000—10000	10 —	8000—9600	30 —	4000—4800	30 —
15000—18000	12 —	9600—11200	35 —	4800—5600	35 —
18000—21000	14 —	11200—12800	40 —	5600—6400	40 —
21000—24000	16 —	12800—14400	45 —	6400—7200	45 —
		14400—16000	50 —	7200—8000	50 —

și așa mai departe la fie-care 3000 cor. sau fracțiune cu 2 cor. mai mult.

peste 16000 cor. se vine tot la câte 800 cor. sau fracțiune o taxa de 2 cor. 50 bani.

peste 8000 cor. se vine tot la câte 400 cor. sau fracțiune o taxă de 2 cor. 50 bani.

Contracte de cumpărare sau vânzare: de fie-care coală timbru de 1 coroană.

Rugări pentru licitare 2 coroane

Concesii de transcriere de fiecare coală 1 cor.

Intabularea firmei comerciale 20 coroane.

Suspendările prin judecător 72 fileri de coală fără jude 1 coroană.

Rugări de împământenire de fiecare coală 2 cor.

Protocol în afaceri procesuale 1 coroană. Sub 100 cor. 40 fileri, protocol de licitație 72 fileri, sub 100 coroane 24 fileri.

Rugări de agrațiere 2 coroane.

Copii oficiale judecătorești sub 100 cor 5 fileri, peste 100 coroane 72 fileri, estradate de alte oficii 1 coroană. Copii oficiale întărite prin jude sub 100 cor. — 1 cor., peste 100 coroane — 2 cor., de alte oficii 2 cor. de fiecare coală. Copii despre documente întărite simplu de oficiul competent 1 cor.

Acțiune de fiecare coală 30 fileri sub 100 cor. 20 fileri.

Contracte de moștenire de coală 1 coroană.

Conturi sub 100 coroane — 2 fileri, peste 100 cor. — 10 fileri.

Contract de ucenici de fiecare coală 1 cor.

Protestarea cambiiilor făcută prin notar public. sau notarul cambial de coală primă 1 cor., făcută prin judecătorie sub 400 cor. — 4 coroane, peste 400 cor. — 6 cor.

Sentințe Art. de lege XXVI. din 1894.

Dela	1 coroană, până la	100 coroane	2 coroane.
> 100 coroane	> >	400	> 4 >
> 400	> >	1000	> 10 >
> 1000	> >	1600	> 16 >
> 1600	> >	2000	> 20 >
> 2000	> >	5000	> 200 >

Tot la 200 coroane câte 2 coroane mai mult.

Rugări către oficii și autorități taxa de timbru este 1 cor. de cumva nu este stabilă o altă taxă.

Petiții la judecătoria în treburile procesuale 1 cor. dacă valoarea obiectului de proces e mai mică de 100 cor. 40 fileri, afară de afaceri procesuale (de pildă în afaceri succe-sionale) 72 fileri, resp. la valoarea sub 100 cor. 24 fil.; în treburile ale cărții funduale după valoarea dreptului de intabulare ori șter-gere până la 100 cor. 72 fil.; până la 200 cor. 1 cor. 50 fil.; peste 200 cor. 3 cor. La petiții pentru petrecerea dreptului ipotecar în cartea funduală mai este de a se lipi în timbru pe petiție taxa de intabulație în sumă de $\frac{6}{10}$ procente din pretensiunea de asigu-

rat. Petiții către judecătoria comunale 24 fileri. Petiții în afaceri criminale sunt scutite de timbru. Rugări pentru protocolarea ori schimbarea unei firme neguțătorești 20 cor., pentru trecerea (în registru) unui procurist la societăți, a unui semnător de firmă câte 10 coroane. Recursuri împotriva sentințelor; asemenea cu taxe pentru sentințe. Recurse în cazuri procesuale până la 100 cor. 2 coroane; și peste 100 cor. 4 cor. Recurse contra deciziunii întăritoare taxa dublă.

Petiții pentru mandat de solvire. Până la 40 cor. 64 fileri; până 100 coroane 80 fileri; până 500 coroane 3 cor.; până 1000 cor. 4 cor. Contraziceri pe fila de înmanare sunt scutite de timbru; făcute pe altă cale până la 40 cor. 24 fil; până la 100 cor. 40 fil; și peste 100 cor 1 cor.

Alte petiții: Arătări de industrie din orașe cu peste 50,000 locuitori 8 coroane, cu dela 100,000 locuitori 4 coroane în alte locuri 3 coroane.

Rugări pentru concesi pentru musică, de dans circus, prelungirea oarelor de închidere, etc. 2 coroane. Dacă reprezentațiunea se dă pentru scopuri filantropice, ori dacă taxa de intrare nu trece peste 40 fil. Până la 1 cor. taxa de intrare timbrul face 3 cor., până la 2 cor. 6 cor.; până la 4 cor. 12 cor. până la 6 cor. 16 cor.; până la 8 cor. 24; până la 10 cor 30 coroane; peste 10 cor. taxa de intrare 40 cor.

Rugări pentru licenție de vânzare 2 coroane.

Rugări împotriva decisiunilor oficiilor de dare către direcțiunile financiare sunt scutite de timbru. Altmintrelea până la valoarea de 100 cor. 32 fil., peste 72 fileri.

Recursuri de altă natură 2 coroane, împotriva a două decisiuni conglăsuitoare 4 coroane.

Petiții scutite de taxă: Rugări pentru milă etc., — Rugări însoțite cu atestat de paupertate, pentru stipendii ori scutire de didactru, — mai departe pentru punerea în post al unui reprezentant al săracilor și scutite de timbru în afaceri procesuale. — Petiții în afaceri curat publice. — Petițiile tutorilor către autoritatea de curatelă. — Petiții în afaceri militare (cu excepțiunea petițiilor pentru favoruri personale).

TABELA

de a socoti camelele după 1 an, sau 1 lună, sau 1 zi.

Pe un an					Pe o lună					Pe o zi				
Capital	cu 5%	cu 4%	cu 3%	Capital	cu 5%	cu 4%	cu 3%	Capital	cu 5%	cu 4%	cu 3%	Capital	cu 5%	cu 3%
cor.	cor. fil.	cor. fil.	cor. fil.	cor.	cor. fil.	cor. fil.	cor. fil.	cor.	cor. fil.	cor. fil.	cor. fil.	cor.	cor. fil.	cor. fil.
2	— .10	— .8	— .6	2	— .01	— .01	— .01	2	— .—	— .—	— .—	2	— .—	— .—
4	— .20	— .16	— .12	4	— .02	— .02	— .01	4	— .—	— .—	— .—	4	— .—	— .—
6	— .30	— .24	— .18	6	— .03	— .02	— .02	6	— .01	— .—	— .—	6	— .—	— .—
8	— .40	— .32	— .24	8	— .04	— .03	— .02	8	— .01	— .01	— .—	8	— .01	— .—
10	— .50	— .40	— .30	10	— .05	— .04	— .03	10	— .01	— .01	— .01	10	— .01	— .01
12	— .69	— .48	— .36	12	— .05	— .04	— .03	12	— .01	— .01	— .01	12	— .01	— .01
14	— .70	— .56	— .42	14	— .05	— .04	— .03	14	— .02	— .01	— .01	14	— .02	— .01
16	— .80	— .64	— .48	16	— .06	— .05	— .04	16	— .02	— .02	— .01	16	— .02	— .01
18	— .90	— .72	— .54	18	— .07	— .06	— .04	18	— .02	— .02	— .01	18	— .02	— .01
20	1.60	— .80	— .60	20	— .08	— .06	— .05	20	— .02	— .02	— .01	20	— .02	— .01
40	2. —	1.60	1.20	40	— .16	— .13	— .10	40	— .05	— .04	— .03	40	— .05	— .04
60	3. —	2.40	1.80	60	— .25	— .20	— .15	60	— .08	— .06	— .04	60	— .08	— .06
80	4. —	3.20	2.40	80	— .33	— .26	— .20	80	— .11	— .08	— .06	80	— .11	— .08
100	5. —	4. —	3. —	100	— .41	— .33	— .25	100	— .13	— .11	— .08	100	— .13	— .10
120	6. —	4.80	3.60	120	— .50	— .40	— .30	120	— .16	— .13	— .10	120	— .16	— .11
140	7. —	5.60	4.20	140	— .58	— .46	— .35	140	— .19	— .15	— .11	140	— .19	— .13
160	8. —	6.40	4.80	160	— .66	— .53	— .40	160	— .22	— .17	— .13	160	— .22	— .15
180	9. —	7.20	5.40	180	— .75	— .60	— .45	180	— .25	— .20	— .15	180	— .25	— .16
300	10. —	8. —	6. —	200	— .83	— .66	— .50	200	— .27	— .22	— .16	200	— .27	— .16
1000	50. —	40. —	30. —	1000	4.10	3.33	2.50	1000	1.38	1.12	— .83	1000	1.38	— .83
2000	100. —	80. —	60. —	2000	8.33	6.66	5. —	2000	2.77	2.20	1.66	2000	2.77	1.66

STATELE ȘI DOMNITORII DIN EUROPA

(Explicație: Chil. p. înseamnă chilometri pătrați. Un chilometru pătrat e: o mie de metri. — La nașterea domnitorilor n-rul cel dintîiu înseamnă anul nașterii, al doilea luna și al treilea ziua. Spre pildă: Capul statului Împăratul Francisc Iosif s'a născ. 18. VIII. 30, înseamnă, că s'a născut în anul 1818. August 30. — La venituri și cheltuieli bani se spun în cele mai multe locuri în numirea banilor din respectiva țară. Diferința între banii străini se poate afla la articolul: «valoarea banilor».

Austro-Ungaria.

Monarchie constituțională nedes-părtibilă, legate prin uniune perso-nală și reală 676.063 chilometri pătrați cu 51.306,620 locuitori. Se compune din:

Austria: imperiu 300.005 chm. p., 28.567,898 loc. — Confesiuni: ca-tolici rit latin 20.660.279, catolici rit. grec și armean 3.136.535, evanghelici 494.011, greco-orientali 607.462, e-vrei 1.224.899. — Naționalități: ger-mani 9.170.939, unguri 9.516, cehi 5 milioane 955,397, poloni 4.259,152, ruțeni 3 milioane 375,576, croați și sîrbii 711.380, sloveni 1.192.789, ro-mîni 230.963, italieni și latini 727.102 supuși străini 517.903. — Capitala: Vie-na 2.042.426 locuitori. — Venituri și cheltuieli: 2.303.657.294 cor., resp.

2.303.596,103 cor. — Datoria publică: 4.584.865.298 cor. — Budgetul întregii monarhii: venituri și cheltuieli: 406 mil. 880,098 resp. 429.887,098 cor. — Colori naționale: negru, galben. Re-prezentanța națională: Parlament cu

Franz Josef
Împărat al Austriei
Rege al Ungariei.

două camere, camera seniorilor (cu 288 membri pe viață); camera de-putaților (cu 516 membri aleși pe 6 ani). Deputații 'se bucură de o plată de 20 coroane și călătorie în cînste. Dreptul de hotărîre în ceea ce privește afacerile comune ale am-belor monarhii o au delegațiunile, comisiuni de cîte 60 membri ai pa-rlamentului austriac și a celui ungar.

Ungaria. Regat. 324.857 chm. cu 20.840.678 locuitori. — Confesiuni: catolici 10.765.826, greco-catolici 1 mil. 991.655, evanghelici 3.928.155, greco-ortodoxi 2.971.863, unitari 72 mii 722, evrei 929.176, alte confe-siuni 17.338. — Naționalități: unguri 9

mil. 724.000, români 3.041.000. (După datele oficiale maghiare), germani 2 mil. 126.000, croați 1.805.000, sârbi 1.113.000, slovaci 2.098.000, ruteni 466.000, alte naț. 375.009.—Capitala: Budapesta 900 mii locuitori.—Venituri și cheltuieli: 1.555.777.976, respective 1.555.729.907 coroane.—Datoria publică: 5.554.763.524 cor. față de averea statului 7.508.500.000 cor. —Colori naționale: roșu, alb, verde.—Reprezentanța națională: Parlament cu 2 camere: camera magnaților cu 290 membrii pe viață; camera deputaților cu 453 membrii aleși pe 5 ani. Deputații primesc o plată de 6400 cor. pe an.

Capul statului. Împăratul Franz Iosef I, rege apostolic al Ungariei, născ. 18. VIII. 1830, suit pe tron 2. XII. 48. încoronat de rege al Ungariei 8. VI. 67. Moștenitorul tronului Franz Ferdinand născ. 18. XII 63.

Comunicație: Linii ferate: Austria 24.253 chm., Ungaria 21.830 chm. Poșta 8.821 oficii; linii telegrafice, Austria 70.932 chm., Ungaria 43.476 chm.; linii telefonice: Austria, 8298 chm., Ungaria, 24.392 chm.

Armata: Armata comună (pace) 899.420 oameni din cari 29.294 ofițeri, (războiu): 2.330.000 oameni.

Belgia (Belgique).

Regat; monarhie constituțională 29.456 chm. p., 7.451.903 locuitori. Confesiuni: rom. catolici, numai 20.000 protestanți și 4.000 evrei. Naționalități: 50% Flamanzi (și germani) și 41% francezi (valoni).—Capitala: Bruxelles 198.449 locuitori cu suburbiile 629 mii 917. — Venituri: 619 milioane 200.944 frs. Cheltuieli: 618 milioane 895.733 fr. Datoria: 3.364.611.556

fr.—Colori naționale: negru, galben, roșu. Reprezența națională: **Senat** (110 membri de cel puțin 40 de ani pe 8 ani), camera deputaților (166

Albert I. Elisabeta

membri de cel puțin 25 ani, pe 4 ani). Reprezența națională se bucură de o indemnitate de 4.999 frvs. și liber parcurs pe calea ferată.

Capul statului: Regele: Albert I., născ. 8. VI. 75. căsăt. 2. X.00 cu Elisabeta ducesa de Bavaria, născ. 25. VIII. 76.—Lista civilă 3.550.000 fr.

Armata: (pace:) 49.909 oameni; (războiu): 143.000 oameni.

Britania mare și Irlanda.

Regat, monarhie constituțională. 314.869 chm. p. cu 45.677.486 loc. —Confesiuni (Anglia): anglicani 72%, alți protestanți 24%, catolici 4%, puțini evrei; (Scoția): presbiterani 44%, anglicani 2%, alți protestanți 44%, catolici 10%, puțini evrei; (Irlanda): catolici 75%, anglicani 13%, alți protestanți 12%, puțini evrei. — Naționalități: Englezi 95%, Gali 3%, Irlandezi 2%, Capitala: Londra (London) 4.795.797 locuitori, cu localitățile mărginașe 7.323.327 loc. — Venituri și cheltuieli câte 162.590.000, datoria publică 754.121.309 livre sterline.—Colori naționale: roșu, alb, albastru.—Reprezentanța națională: **Par-**

lamente cu două camere: camera lordurilor (616 membri); camera comunelor (670 membri pe 7 ani).

Capul statului. Regele George V. născ. 3. VI. 65, căsăt. 6 VII. 93.

George V. Mary.

cu Mary prințesă de Teck, născ. 26. V. 67, urcat pe tron 910.

Armata: (pace): 256.753 oameni; (războiu): 1.036.714 oameni, 1260 tunuri.

Bulgaria.

Regat; monarhie constituțională, 96.345 chm. p. 4.329.108 locuitori.—Confesiuni: creștini greco-orientali 3.347.000, catolici 29.000, armeni 13.000, protestanți 5.000, mahometani 603.000, evrei 37.000, Naționalități: bulgari 3.205.000, turci 498.000, români 84.000, greci 70.000, evrei 37.000, țigani 95.000, germani 5.000, ruși 3.000, alte naționalități 40.000.—Capitala: Sofia: 82.621 locuitori. Venituri 153.162.405 lev. cheltuieli: 153.142.088 lev., datorie publică: 388.375.954 lev. — Reprezențanța națională: Sobronie (adunare națională 203 membri pe 5 ani), Sobroblcă: 388.375.954 lev. — Reprezențanța națională se bucură de 15—20 lev. diurnă și liber parcurs pe calea ferată.

Capul statului. Regele Ferdinand I. născ. 26 II. 61, căsăt. a doua

oară 1. III. 06, cu Eleonora, prințesa de Reuss-Köstritz născ. 22. VIII. 60, ales 7. VII. 87. — Principele de

Ferdinand I. Eleonora.

coroană: Boris născ. 30 I. 94. Lista civilă: 1.200.000 lev.

Armata: în timp de pace 61.978 oameni, pe picior de războiu 190.452 oameni.—Flota de războiu 9 vase și 7 șalupe cu 7 tunuri și 1.425 oameni.

Danemark (Danmark).

Regat; monarhie constituțională, 38.969 chm. p. 2.588.919 locuitori. Confesiuni: 2.416.511 luterani, 14.320 alți protestanți, 5.373, catolici, 3.460 evrei, 25.090 alteconfes. — Naționalități: Danezi 2.355.421, germani 35 mii 061, suedezi 35.555, norvegieni 3.714, alte naț. 19.789. — Capitala: Kopenhaga 426.540 loc., cu suburbii 514.134 loc. — Venituri: 94.054.240 coroane, cheltuieli: 101.322.269 coroane, datorie publică: 255.933.203 coroane.—Colori naționale: roșu, alb, roșu. Reprezențanța națională: Landsthing (66 membri, parte numiți de rege pe viață, parte aleși pe 8 ani), Folkething (144 membri aleși pe 3 ani). Reprezențanța națională se bucură de o diurnă de 10 coroane și liber parcurs pe calea ferată.

Capul statului: Frideric VIII. născut 3. VI. 43. Căs.: 28, VII. 69, cu Luiza

princesa de Suedia, născ. 31. X. 51. urc. pe tron 29. I. 06. — Principe de coroană: Christian născ. 26. IX. 70, căsăt. 26. IV. 98. cu Alexandrina, ducesă de Meklenburg, născ.

Frideric VIII. Luiza

24. XII. 69. — Lista civilă și apajate: 1.115.200 cor.

Armată: (pace): 9.768 oameni, (războiu) 61.592 oameni.

Marina: 65 vase de războiu, 307 tunuri, 18 vase auxiliare, 1405 oameni.

Elveția (Șvțera).

Stat confederativ de 25 republici în 22 cantoane, 41.324 chm. p. cu 3 mil. 765.002 loc. — Confesiuni: protestanți 1.196.157, catolici 1.379.664, evrei 12.164. — Naționalități: germani 2.312.949, francezi 730.917, italieni 221.182, ladini 38.615, alte naț. 11.744. — Capitala confederației: Berna 74.651 loc. Colorile confed. roșu, alb. — Venituri și cheltuieli: 14 mil. 907.000 resp. 15.400.000 Datoria publică 98.776.086 fr. — Reprezentanța națională: Adunarea federativă cu consiliu național (164 membri aleși direct de popor pe 3 ani; consiliul statelor (44 pe 1, 2 sau 3 ani). Membri ambelor camere primesc afară de cheltuieli de transport și diurne, ale căror sumă diferă după cantoanele, pe cari reprezintă.

Capul statului: Președintele confederației, Consiliul național și cons.

statelor aleg consiliul federal (7 cetățeni elvețieni) ca autoritate executivă pe 3 ani, mai departe pe președintele confederației din consiliul federal pe un an și tribunalul federal (19 membri și 9 supleanți) pe 6 ani, aceasta din urmă în Lausanne.

Armată. Armată permanentă n'are, în timp de războiu: 205.740, gloata 304.428 oameni.

Franța.

Republică: 536.464 chm. p. cu 39 mil. 252.267 loc. Confesiuni: romano-catolici 38.100.000, protes: 662.000, evrei 100.000, de alte confesiuni 100 mii. Naționalități: francezi 36.510.000, bretoni 1.100.000, italieni 48.000, span. 250.000, basci 200.000, flamanzi 210.000, germani 90.000, alte naționalități 120.000. Capitala: Paris 2 milioane 763.393 loc. Venituri și Cheltuieli: 3.973.265,048 resp. 3.973.035,678 frs. Datoria publică: 30.161.719.104 fr. — Colorile naționale: albastru, alb, roșu. — Reprezentanța națională: Adunarea națională cu 2 camere; senatul 300 membri pe 9 ani; (din 3 în trei ani se reînnoiește 1/3 din numărul membrilor); camera deputaților (584 deputați pe 4 ani). Senatorii și depu-

Al. Fallières

tații au o plată de 15.000 cor. anual și liber parcurs pe calea ferată.

Capul statului. Președ.: Armand

Fallières, născ. 6. XI. 41, ales 16. I. 06.. pe perioada 1906/13.

Armata: (pace): 600.986 oameni;
(războiu): 4.372.000 oameni.

Germania.

Imperiu: Stat confederativ compus din 26 state. 540.777 chm. p. cu 64.914.327 locuitori. — Confesiuni: evanghelici 37.646.852, catolici 22 milioane 109.644, alți creștini 259.717, evrei 607.862, alte confes. 17.203. — Naționalități: 94 % germani, poloni 2.817.000, mazuri 106.000, lituani 118.000, danezi 139.000, francezi 217 mii, valoni 11.000, străini 131.000. — Capitala: Berlin 2.097.709 loc. — Venituri și cheltuieli: cîte 2.858.013,883 mărci. — Reprezentanța națională: Reichstag. — (397 membri din care Prusia trimite 236 pe 5 ani). — Puterea legislativă: Consiliul federal în unire cu Reichstag. — Colorile imperiului: negru, alb, roșu.

Capul statului. Wilhelm II rege al Prusiei, născ. 27. I. 59, căsăt. 27. II. 81 cu Augusta Victoria, prințesă de Schleswig-Holstein, născ. 22. X. 58 urmă la tron 15.VI. 88. — Prinț

Wilhelm II. Victoria

de coroană: Wilhelm născ. 6. V. 82 căsăt. 6. VI. 05 cu Cecilia ducesă de Meklenburg, născ. 20. IX. 86. Lista civilă: ca rege al Prusiei 15

mil. 719.296 mărci; ca împărat al Germaniei o indemnizație de vre-o 3 milioane mărci.

Armata. În timp de pace 505.839 oameni, pe picior de războiu aproximativ 6.000.000.

Grecia.

Regat: monarhie constituțională 64.679 chm. p. cu 2.631.952 loc. — Confesiuni: greco-ortodoxi 2.555.000, alți creștini 36.000, mahomedani 32 mii, evrei 8000. — Naționalități: greci, afară de vre-o 200.000 albanezi, 30 mii aromîni (țîntari), bulgari, turci, armeni și străini. — Capitala: Atena, 167.475 loc. — Venituri și cheltuieli: 129.719,358 resp. 126.708,010 drahme. — Datoria publică: 884.473,573 drahme. — Culori naționale: albastru, alb.

George I. Olga.

—Reprezențanța națională: Camera cu 177 membri pe 4 ani. Deputații au o indemnizație de 1800 drahme pe sesiune și liber parcurs pe cale ferată și vapoare.

Capul statului. Rege: George I. născ. 24. XII. 45 căsăt. 28. X. 67, cu Olga, mare ducesă de Rusia, născ. 4. IX. 51, ales 31. X. 63. — Prinț de coroană, Constantin născ. 3. VIII, 68 căsăt 27. X. 89 cu Sofia, prințesă de Prusia născ. 14. VII. 70. — Listă civilă: 1.325.000 drahme.

Armată (pace): 21.294 oameni,

(războiu) 115.200 oameni, afară de aceea 76.800 oameni armată teritorială.

Italia.

Regat: monarhie constituțională, 286.682 chm. p., 34.565.698 locuitori. Confesiuni: 31.539.863 romano-catolici, 65.595 protestanți, 35.617 evrei, 2472 greco-ortodoxi. — Naționalități: italieni 28.160.000, francezi 140.000, albanezi 55.000, slavi 30.000, germani 25.000, greci 20.000, cataloni 7000, englezi, armeni, țigani etc. 23.000. — Capitala. Roma: 540.000 loc. — Venituri și cheltuieli: 2.128.936.549 resp. 2.083.322.719 lire, datorie publică: 13.090.361.463 lire. Colori naționale: verde, alb, roșu. — Reprezentantă națională: senatul (390 membri): camera deputaților, (508 membri aleși pe 5 ani), membri ambelor camere se bucură de liber parcurs pe căile ferate și pe vapoare.

Capul statului. Rege: Victor Emanuel III., născ. 11 Nov. 69,

V. Emanuel. Elena

urmă la tron 29. Iul. 1900 căsăt. 24 Oct. 94, cu Elena, prințesă de Montenegro, născ. 8. I. 73. — Principe de coroană: Humbert născ. 15. IX. 04. — Lista civilă și apanage: 16.050.000 lire.

Armata (pace): 285.952 oameni. În războiu 3 mil. 401 mii 39 oameni.

Munteneșu (Cernagora).

Regat. Monarhie constit. — 9080 chm. p. cu 250.000 loc. — Confes. ortodoxi 223.500, catolici 12.500, mahomețani 14.000. — Naționalități: sârbi, cîțiva arnăuți și turci. — Capitala: Cetinje 4355 loc. — Venituri: 2.980.000, cheltuieli: 2.888.893 coroane austr. (din care 189.536 cor.

Nicolae Milena

lista civilă și apanagii), datoria publică: 1.656.192 coroane austr. — Colori naționale: roșu, albastru, alb. — Repres. naț.: scupcina cu 61 membri aleși pe 4 ani.

Capul statului. Rege: Nicolae (Nichita) născ. 8. X. 41, căsăt. 9. XI. 60 cu Milena (fiica voevodului Vucojici) născ. 5. V. 47. — Moștenitorul tronului: Prințul Danilo, născ. 30. VI. 71, căsăt. 27. VII. 99.

Amata. Tot munteneșeanul valid e dator să poarte arma dela 18—60 ani. 37.200 oameni, 148 tunuri, oameni exersați: 36.726.

Norvegia (Norge).

Regat: Monarhie constit. 322.987 chm. p., 2.362.698 loc. — Confesiuni: luterani 2.200.327, catolici 1969, metodisti 10.286, baptisti 5674, alți creștini 2528, evrei 642, alte conf. 18.444. — Naționalități: norvegieni afară de 7777 fini și 19.677 laponi (din cari 1202 nomazi). — Capitala: Cristiania

235.674 loc. — Venituri și cheltuieli: cîte 135.625.109 coroane, datoria publică: 334.744.126 cor. — Colori naționale: roșu, alb, albastru. — Reprezentanta naț.: Storthing (126 membri pe 3 ani). Membrii Storthingului se bucură de o diurnă de 12 cor. și cheltuieli de transport. Dela 1907 s'a acordat și femeilor dreptul electoral, dacă ea ori bărbatul ei a plătit biruri în anul, care precede alegerile.

*Haakon * Maud*

Capul statului. Rege: Haakon al VII., născ. 3. VIII. 72, căsăt. 22. VII. 96 cu Maud, prinț de Mare Britanie și Irlanda, născ. 26. XI. 69. ales: 13. XI. 05: Prinț de coroană: Olav, născ. 2. VII. 03. Lista civilă: 700.000 coroane.

Armata, (pace): 30.000, (răsboi): 95.000 oameni.

Olanda (Nederland).

Regat: Monarchie const., 33.000 chm. p. cu 5,858.175 loc. Naționalități: olandezi 71 percente, frisoni 14 percente, flamanzi 13 percente, alte 2 percente. Confes.: 3.086.129 protestanți, 1.789.915 catolici, 103.988 evrei, 133.105 alte confes.

Capitala: Amsterdam 565.656 Venituri și cheltuieli: 184.728.351 fiorini, resp. 200.576.140 fl., datoria publică: 1.128.179.306 fiorini olandezi. Colori naționale: roșu, alb, albastru.

Reprezentanța naț.: Statele generale în înția cameră (50 membri pe 9 ani), a doua cameră (100 membri pe 4 ani). Membri camerei întâi au 20 fiorini diurnă, membri camerei a doua au 2000 fl. pe an și cheltuieli de transport.

Enric Wilhelmina

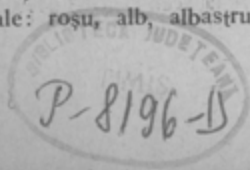
Capul statului: Regina Wilhelmina, născ. 31. VIII. 80, urc. pe tron 23. XI. 90., căsăt. 7. II. 01 cu ducele Enric de Meklenburg prinț de Olanda, născ. 19 IV. 79. Prințesa de coroană Iuliana, născ. 30. IV. 09.

Armata, (pace): 34.908 oameni (din cari 2232 ofițeri), (război) 184.361 oameni.

Portugalia.

Republică. Proclamată la 7. X. 910. Supraf. 92.575 chm. p. cu 5 mil. 423.132 loc. Confesiuni: aproape excl. catolici (vre-o 500 protestanți și 1200 evrei). Naționalități: portugezi, afară de vre-o 3000 negri și mulatri, străini 41.728.

Capitala: Lisabona, 356.000 loc. Venituri și cheltuieli: 70.530.135 resp. 72.702.737 milreis, datori publică: 822.023.530 milreis. Repre. naț.: Cortes cu camera pairilor (155 membri pe viață), camera deputaților 130 membri aleși pe 3 ani. Deputații au liber parcurs pe cale ferată și pe vasele statului.

Capul statului: Președinte Manuel d'Arriaga.

Armata (pace): 30.000 oameni, (război): 175.380 oameni.

România.

România are o suprafață de 131,020 km. cvadrați. Se împarte în 3 părți: Moldova 37,940 klm. păt., Muntenia 77,480 klm. păt., Dobrogea 15,600 klm., păt. Are 32 județe. În fruntea fiecărui județ este un prefect. Numărul locuitorilor din România înțreagă face deci 7.129,671 de suflete. Județele au 119 cercuri, cu 2980 comune.

După naționalitate sînt 6 milioane și 300 mii Romîni, 300 mii jîdani, 200 mii țigani, 50 mii Bulgari, 65 mii Unguri, 23 mii Nemți, 20 mii Greci, 10 mii Armeni, 30 mii Turci și 10 mii Lipoveni (Ruși).

După confesiuni sînt 6 milioane 400 mii gr.-orientali, 150 mii romano-catolici, 14 mii protestanți, 43 mii mahomedani, 6 mii armeni, 260 mii jîdani.

Are un singur port de mare: Constanța. Are 75 vapoare și 320 alte vase mai mici. Are 3336 oficii de poștă. Are 1866 stațiuni de telegraf cu o rețea de 14.110 klm.

Organizația țării e constituția dela 12 Iulie 1866, revăzută la 1878 și 1884. Conducerea o are senatul cu 120 membri și camera deputaților cu 183 membri.

România are în vreme de război 3980 ofițeri și 170 mii soldați, apoi 33 mii cai, 400 tunuri de cîmp, 50 tunuri de forțăreață împărțite în 34 regimente. Budgetul războiului face 38 milioane lei.

România are 4050 școli populare, 18 licee, 24 gimnazii, 30 școli de fete, 9 de economie, 9 de comerț, 26 industriale, 8 pedagogii, 2 pentru fete, 2 orfanotropii, 1 școală de veterinari, 2 de pictură, 2 conservatoare, și 2 universități cu 40 laboratoare. Mai are 70 spitale. 5 case de alienați, 4 case pentru copii perduți.

Rețeaua drumurilor de fier face 3170 klm. Primul drum de fier s'a făcut la 1869. Are 485 locomotive și 13 mii vagoane.

Colorile naționale sînt roșu-galben-albastru (vertical). Deviza țării și pașurei domnitoare e: «Nihil sine Deo» — (nimic fără Dumnezeu).

Elisabeta

Carol

Casa de Hohenzollern-Sigmaringen (cat. urmașii gr. ort.) Regele CAROL I. n. 20 Aprilie 1830. Domn de la 1866. Rege dela 1881. Regină ELISABETA n. 1843. Căsăt. în 1869. Moștenitor Ferdinand. Capitala e București cu 282 mii locuitori.

Rusia (Rossiia)

Imperiu: Monarchie constitut. 22.296.727 chm. p., 162.438.824 loc. din cari în Rusia europeană 4.876.523 chm. p. 111.279.500 loc., Polonia 127.317 chm. p. 11.138.700 loc. Caucasasia 473.026 chm. p. 10.653.900 loc. Asia centrală 3.647.057 chm. p. 9

mil. 118.000 loc. Siberia 12.534.200 chm. p. 6.893.900 loc. Finlanda 373.604 chm. p., 2.974.804 loc. Statele vasale asiatice: Bochara și Chiva 265.000 chm. p., 2.000.000 loc. Confesiuni (fără Finlanda): greco-ortodoxi 87 mil. 123.604, disidenți 2 mil. 204.596, gregoriani armeni 1.179.241, rom.-catolici 11.467.994, luterani 3 mil. 572.653, alți creștini 237.078, evrei 5 mil. 215.805, mahometani 13.906.972, alte confes. 732.078. (Finlanda: evanghelici 2.662.171, greco-ortodoxi 46.466, bapțiști 2851, romano-catolici 755).

Naționalități (fără Finlanda): ruși 83.933.567, poloni 7.931.307, evrei 5 mil. 063.146, lițuani 3.094.469, germani 1.790.489, români 1.121.669, armeni 1.173.096, ugrofini 3.502.147, turco-tătari 13.601.261, alte naț. 697.643.

Finlanda: fini 2.479.000, suedezi 367.000, ruși 6000, germani 2000, lapponi 1400.

Capitala: St. Petersburg. 1 mil. 573.000 loc. (Finlanda cap. Helsingfors). Venituri și cheltuieli: cîte 2 miliarde 581.403.168 ruble, datoria publică: 8.710.066.204 ruble. (Finlanda venit. 134.382.249, chelt. 130 mil. 340.191 mărci, datorie publică 137.516.878 mărci).

Colori naționale: alb, albastru, roșu. Repres. naț. Duma imperiului, 2 camere: I-a cameră, consiliul imperiului cu 98 membri numiți de împărat pe 9 ani). Membri consiliului primesc în timpul sesiunii 25 ruble indemnizație zilnică. II-a cameră (camera deputaților Duma cu 520 membri aleși pe 5 ani). Membrii Dumei primesc o diurnă de 10 ruble și cheltuieli de transport. (Finlanda este mare-ducaț unit cu Rusia sub acelaș regent 1806. E autonomă, are un senat prezidat de

guvernatorul general numit de împărat (cu 200 membri aleși pe 5 ani).

Nicolae II. Alexandra

Capul statului: Împărat (țar) Nicolae II., autocratul tuturilor Rușilor, născ. 15. V. 68, căsăt. 27. XI. 94 ou Alexandrina, prințesa de Hessa, născ. 6 VI 72, urc. pe tron 1 XI 94. Moșt. tronului: Marele-duce Alexe, născ. 12 Aug. 1904.

Armata (pace) 1.384.000 oameni, din cari 42.000 ofițeri; (războiu) 2.150.000 oameni, armată teritorială 750.500, grăniceri 41.000, 4958 tunuri.

Serbia (Srbia).

Regat: Monarchie constit. 48.303 chm. p. cu 2.853.659 loc. Confesiuni: greco-ortodoxi 2.460.000, mahometani 14.000, catolici 10.000, evrei 5000, protestanți 1400. Naționalități: sîrbi 2.031.107, români 122.429, (statistica oficială sîrbă), țigani 46 mil 148, germani 7494, evrei 5729, unguri 1956, alte națiuni: 10.575. Capitala: Belgrad, 69.100 loc. Venituri și cheltuieli: 95 mil. 239.038, resp. 95.091.253 dinari; datoria publică 545.627.000 dinari. Colori naționale: roșu, albastru, alb. Repres. națională: Scupcina (camera deputaților) cu 160 membri aleși direct de popor. Deputații au o diurnă de 15 dinari și cheltuieli de transport.

Capul statului: Rege: Petru I. (Caragheorghevici) născ. 12 VII. 44, suit pe tron 15 V. 1903. Prinț de

Petru

coroană Alexandru, născ. 15 XII. 88, Lista civilă 1.200.000 dinari.

Armata: (pace) 35.587, din cari 2004 ofițeri; (războiu) 352.922 oameni.

Spania (Espania).

Regat: Monarchie constit. cu insulele Canare, 504,903 chm., 19 mil. Spanioi 965 promil, basci 25 promil, morisko 3 promil, țigani 3 promil, francezi 1 pr., alte naț. 2 dintr'o mie. Capitala: Madrid, 573.674 loc. — Venituri: 1.049.522,365 pesetas; cheltuieli: 2.043.799,854; datoria publică: 9.466.914.792 pesetas. — Coloți naționale: roșu, galben. — Repres. naț.: Cortesii cu senatul (180 membri pe

Alfons XII. Victoria

viață și 180 membri aleși de corporațiunile statului și de cei mai greu împuși, jumătate din numărul mem-

brilor se preînnoiesc din 5 în 5 ani), camera deputaților (432 membri aleși pe 5 ani), senatorii și deputații au liber parcurs pe căile ferate pe 4000 chm.

Capul statului. Rege: Alfons XII. născ. 17. V. 86, declarat major și regent 17. V. 02. căsăt. 30. V. 06. cu Victoria prințesă de Battenberg, născ. 24. X. 87. Prinț de coroană: Alfons, prinț de Asturia. — Lista civilă 2.900.000 pesetas.

Armata: (pace) 91.833 oameni, din cari 11.761 ofițeri; (războiu) 214.000.

Suedia (Sverige).

Regat: Monarchie constituțională, 447.864 chm. p., 5.425.600 loc. — Confesiuni: luterani 5.072.773, baptiști 41.530, catolici 2378 evrei 3912. — Naționalități: suedezi 5.701.693, fini 22.138, laponi 6983, supuși străini 35.627. — Capitala: Stockholm, 337.460 loc. — Venituri și cheltuieli:

Gustav V.

Victoria

cite 216.932.000; datoria publică: 464.359.844 coroane. — Repres. naț.: Parlament cu I-a cameră (150 membri aleși pe 6 ani); II-a cameră (230 membri aleși pe 3 ani). Membri au afară de cheltuielile de transport, 1200 coroane de sesiune.

Capul statului: Rege: Gustav V.,

născ. 16. VI. 58., căsăt. 20. IX. 81, cu Victoria prințesa de Baden, născ. 7. VIII. 62; urc. pe tron 8. XII. 07. Prinț de coroană: Gustav Adolf, născ. 11. XI. 82.

Armata: (pace) 62.677 oameni, din cari 2591 ofițeri; (războiu) 347.675 oameni.

Turcia (Memalik i Osmanie).

Mare-Sultanat (imperiu); Monarhie constituțion. Turcia europeană, 169.300 chm. p., cu 6.130.200 loc. Posesiunea totală fără țările tributare (Egiptul, Samos) și cele aflate sub administrația străină (Creta, Cipru) 2.987.100 chm. p., 24.028.000 loc. — Confesiuni: (Turcia europ.) Mahomedani 52 percente, greco-ortodoxi 39 percente, catolici 5 percente, evrei 2 percente; (Turcia asiatică): mahomedani 76 percente, armeni 7 percente, alți creștini 14 percente, evrei 3 percente; (posesiuni africane) Mahomedani. — Naționalități: (Turcia europ.): turci 25 percente, greci 15 percente, români 15 percente, albanezi 22 percente, bulgari, serbi, evrei, cerchezi; armeni, țigani, (Turcia asiatică): turci 43 percente, asirieni și arabi 33 percente, curzi, greci, armeni, cerchezi. (Posesiuni africane): berberi, arabi, mauri, negri. — Capitala: Constanti-

nopole, 1.106.000 loc. — Venituri: 25 mil. 294.151 lire turc.; cheltueli: 29 mil. 100.321 lire turc. — Datoria publică: 131.305.638 lire turc. (din cari despăgubire de războiu către Rusia 24.513.000 lire t.) — Repres. națion.: Camera deputaților, la 50.000 locuitori masculini vine un deputat. Sultanul este în acelaș timp și șeful spiritual al mahometanilor suniți; reprezentantul direct al puterii spirituale este Șeicul-islam. — Colori nat.: roșu-verde.

Mahomed V.

Capul statului: Padișah (mare sultan) Mohamed V., născ. 3 XI. 44, urcat pe tron 24 IV. 09. — Moștenit. de tron prințul Iusuf Izzedin, născ. 9. X. 57. — Lișta civilă: 20.000 lire turc.

Armata. (In Europa, pace): 220.000 oameni; războiu 1.683.000 oameni, (din cari numai 700.000 formați militarmente).

Asigurarea domnitorilor

Carlos, regele ucis al Spaniei, a fost asigurat în două locuri pe cite 800 mii de coroane.

Napoleon III, s'a asigurat pe 40 milioane franci.

Regele Angliei s'a asigurat pe 500 mii de franci.

Împăratul Germaniei e asigurat pe un milion de mărci.

Umberto, regele Italiei, a fost asigurat la mai multe societăți pe suma de 30 milioane coroane.

Alex. regele Serbiei a fost asigurat pe un milion și jumătate de franci.

STATISTICA ROMÂNILOR DIN UNGARIA ȘI TRANSILVANIA

I. După datele bisericeii.

A) Biserica ortodoxă. Arhiepiscopia Transilvaniei

Protopopiate:

Abrud, 23 com., 21.072 suflete	Hunedoara 47 comune, 19.154 suflete
Agnita 37 comune, 18.426 suflete.	Ilia 45 comune, 25.163 suflete
Alba Iulia 45 comune, 31.860 suflete	Lupșa 34 comune, 18.898 suflete
Avrig 23 comune, 22.927 suflete	Mediaș 40 comune, 13.584 comune
Bistrița 32 comune, 18.543 suflete	Mercurea 25 comune, 29.036 suflete
Bran 24 comune, 26.431 suflete	M. Oșorhei 32 comune, 10.722 suflete
Brașov 28 comune, 32.653 suflete	Orăștie 35 comune, 23.202 suflete
Clmpeni 20 comune, 35.065 suflete	Reghin 31 comune, 23.609 suflete
Cetatea de peatră 31 com., 19.150 suflete	Sebeș 29 comune, 34.934 suflete
Cluj 42 comune, 27.815 suflete	Săliște 13 comune, 19.288 suflete
Cohalm 42 comune, 17.273 suflete	Sibiu 29 comune, 29.913 suflete
Deș 35 comune, 21.391 suflete	Sighișoara 50 comune, 20.750 suflete
Deva 52 comune. 26.527 suflete.	Tarnava 33 comune, 13.488 suflete
Dobra 34 comune, 13.874 suflete	Treiscănuț 65 comune, 27.732 suflete
Făgăraș 40 comune, 30.408 suflete	Turda 35 comune, 15.286 suflete
Geoagiu 38 comune, 21.621 suflete	Unguraș 27 comune, 14.262 suflete
Hățeg 58 comune. 30.309 suflete	Zărand 58 comune, 45.384 suflete

Total 1232 comune cu 800.750 suflete.

Diecesă Aradului

Protopopiate:

Arad 20 comune, 38.120 suflete	Șiria 20 comune, 33.914 suflete
Belinț 52 comune, 33.600 suflete	Timișoara 43 comune, 41.210 suflete
Boroșineu 25 comune, 32.350 suflete	Beiuș 56 comune, 35.840 suflete
Buteni 53 comune, 39.112 suflete	Beliu 48 comune, 28.756 suflete
B. Comloș 25 comune, 37.574 comune	Oradea mare 63 comune, 37.131 suflete
Chișineu 23 comune, 42.121 suflete	Peștiș 59 comune, 40.410 suflete
Hălmașiu 75 comune, 36.230 suflete	Tinca 35 comune, 31.114 suflete
Lipova 39 comune, 35.908 suflete	Vascau 55 comune, 32.089 suflete.
Radna 40 comune, 31.972 suflete	

Total 731 comune cu 607.746 suflete.

Diecesă Caransebeșului

Protopopiate:

Biserica albă 35 comune, 45.912 suflete	Lugoș 32 comune, 26.928 suflete
Bocșa 33 comune, 34.108 suflete	Mehadia 45 comune, 63.135 suflete
Buziaș 32 comune, 28.850 suflete	Oravița 27 comune, 30.870 suflete
Caransebeș 56 comune, 52.071 suflete	Panciova 17 comune, 33.952 suflete
Clacova 22 comune, 17.549 suflete	Virșet 29 comune, 29.788 suflete.
Făget 45 comune, 26.532 suflete	

Total 373 comune cu 389.695 suflete.

B) Biserica gr. cat. Arhiepiscopia de Alba-Iulia și Făgăraș

Protopopiate :

Aiud 27 comune, 18,673 suflete	Ludoș 21 comune, 15,116 suflete
Alba Iulia 24 com., 15,613 suflete	Mediaș 24 comune, 9629 suflete
Almaș 18 comune, 10,278 suflete	Morlaca 13 comune, 15,764 suflete
Arieș 18 comune, 9508 suflete	Murăș 27 comune, 15,819 suflete
Bia 18 comune, 12,018 suflete	Murăș-Uioară 21 com., 11,760 suflete
Blaj 27 comune, 18,630 suflete	Pogăceaua 17 comune, 15,460 suflete
Catina, 25 comune, 18,842 suflete	Reghin 40 comune, 20,193 suflete
Cichindeal 18 comune, 4340 suflete	Roșia 15 comune, 11,146 suflete
Cluj 38 comune, 30,605 suflete	Sebeș 22 comune, 13,820 suflete
Cojocna 23 comune, 15,497 suflete	Sibiu 32 comune, 19,485 suflete
Dircea 24 comune, 18,354 suflete	Turda, 23 comune, 16,558 suflete
Dicio-St.-Mărtin 15 com. 7418 suflete	Veneția de jos 32 com., 19,988 suflete
Ernot 23 comune, 9986 suflete	Voila 22 comune, 8140 suflete
Făgăraș 23 comune, 16,241 suflete	Giurgeu 15 comune, 20,480 suflete
Ibașfalău 20 comune, 7516 suflete	Odorheiu 8 comune, 3678 suflete
Indoi 21 comune, 11,408 suflete	Treiscaune 11 comune, 4618 suflete

Total 705 comune cu 455.447 suflete.

Diecesa Orășii-Mari

Protopopiate :

Beiuș 14 comune, 5918 suflete	Macău 4 comune, 6418 suflete
Bereteu 15 comune, 5219 suflete	Mădăraș 7 comune, 8120 suflete
Boroș-Sebeș 4 comune, 2880 suflete	Oradea-mare 14 comune, 9820 suflete
Careii mari 8 comune, 7915 suflete	Sătmăr 8 comune, 6110 suflete
Crișul repede 9 comune, 6120 suflete	Șimand 5 comune, 7208 suflete
Erdőszáda (Ardusat) 8 com., 8108 sufl.	Șiria 6 comune, 5808 suflete
Eriu (Ermellek) 8 comune, 7830 sufl.	Șzamosköz, 11 comune, 10,742 suflete
Hollod, 9 comune, 5616 suflete	Supurul de jos 10 com., 8630 suflete
Leta mare 10 comune, 8360 suflete	Vășad 8 comune, 8531 suflete
Lunca 10 comune, 4590 suflete	

Total 168 comune cu 221.786 suflete.

Diecesa Gherlei

Protopopiate :

Baia-mare 9 comune, 11,810 suflete	Iod 7 comune, 10,414 suflete
Baia Sprie 7 comune, 9908 suflete	Ipu 9 comune, 7764 suflete
Basești 14 comune, 14,218 suflete	Iza 7 comune, 9213 suflete
Betlean 14 comune, 8651 suflete	Lăpuș 12 comune, 10,804 suflete
Bistrița 16 comune, 10,609 suflete	Logiard 12 comune, 9283 suflete
Brediu 11 comune, 8270 suflete	Mănăstur 12 comune, 9516 suflete
Budac 9 comune, 8522 suflete	Mara 7 comune, 9980 suflete
Buza 14 comune, 8150 suflete	Mireșu-mare, 9 comune, 7912 suflete
Casou (Kászó) 8 comune, 10,314 suflete	Năpradea 9 comune, 7850 suflete
Cătcău 12 comune, 9450 suflete	Nitogu 12 comune, 9508 suflete
Ciceu-Cristur, 10 comune, 11,230 sufl.	Oarța 8 comune, 6538 suflete
Cioamanu 12 comune, 7984 suflete	Oaș 13 comune, 16,814 suflete
Crasna 11 comune, 12,890 suflete	Olpreț 12 comune, 6681 suflete
Eriu (Ermellek) 7 com., 5230 suflete	Periceiu 9 comune, 8408 suflete
Gherla 13 comune, 9530 suflete	Rețeg 11 comune, 10,070 suflete
Giula 11 comune, 10,300 suflete	Rodna 31 comune 43.413 suflete

Samșond 11 comune, 10,118 suflete
 Sarvad 12 comune, 9820 suflete
 Sătmăr 5 comune, 9520 suflete
 Secul 16 comune, 9302 suflete
 Seini 8 comune, 9868 suflete
 Sighet 11 comune, 16,843 suflete
 Șomcuta-mare 12 comune, 10,980 suflete

St. Marghita 11 com., 8306 suflete
 Surduc 13 comune, 8780 suflete
 Turț, 5 comune, 9602 suflete
 Vad 9 comune, 7640 suflete
 Valcău magh. 9 comune, 9950 suflete
 Vișeu 9 comune, 16,810 suflete

Total 489 comune cu 482.280 suflete.

Diecesa Lugoșului

Protopopiate :

Babolna 9 comune, 1808 suflete
 Buziaș 6 comune, 3080 suflete
 Bocșa 7 comune, 4812 suflete
 Ciacova 6 comune, 2919 suflete
 Cugir 14 comune, 5041 suflete
 Halmagiu 6 comune, 832 suflete
 Hațeg 26 comune, 16.308 suflete
 Hunedoara 11 comune, 2780 suflete

Jiu 16 comune, 13,506 suflete
 Lugoș 8 comune, 5340 suflete
 Oravița 9 comune, 6846 suflete
 Timișoara 7 comune, 5180 suflete
 Torontal 5 comune, 2951 suflete
 Ulpia Traiană 14 comune, 12,100 suflete
 Varadia 7 comune, 4850 suflete
 Vermeș 8 comune, 5551 suflete

Total 163 comune cu 100.220 suflete.

Biserica gr. orientală are deci 2336 comune cu 1.797.906 suflete; biserica gr. catolică are 1525 comune cu 1.259.733 suflete.

În total poporul nostru românesc cuprinde 3861 comune cu 3.057.639 sufl. Socotind apoi că nu toate cifrele co-

respund stării faptice adevărate, adăugînd lipsurile, o samă bună de pocăiți și alte suflete omise ori încorporate confesionalicește altor biserici, poporul românesc cu siguranță e aproape de trei milioane și o sută de mii de suflete.

II. După statistica din 1910 a statului.

Avînd la dispoziție numai datele în general ale populației din Ungaria ne mărginim a constata și noi numai datele generale privitoare la poporul nostru românesc.

Prelucarea datelor statistice reclamă multă muncă. Acele ne dau însă la urmă o icoană limpede și amănunțită a tuturor ramilor de viață din țară. Ne vor lămuri asupra creșterii sau scăderii populației cauzelor scăderii ne vor lămuri starea culturală, economică, a poporului, mulțămirea sau nemulțămirea lui și cauzele acestora, ne vor arăta în amănunte și părțile slabe și părțile bune ale populației din țara noastră.

Noi ne mărginim aci să spicuiem cîteva date asupra poporului nostru românesc, făcînd pe urma acestora concluziile firești, crescut-a sau nu poporul nostru.

Se știe că legea prescrie că toț la zece ani să se facă o conscriere nouă în țara întreagă.

La ultimele statistici populația țării noastre afară de Slavonia și Croația a fost astfel:

La 1869 de 13,579,129 suflete, în afară de miliție
 La 1880 de 13,749,603 suflete, în afară de miliție
 La 1890 de 15,162,988 suflete, în afară de miliție
 La 1900 de 16,838,255 suflete, împreună cu miliția.

Ultima statistică dela 31 Decemvre 1910 ne arată că Ungaria are 18.231.387 suflete socotită aci și miliția.

Numărul acesta cuprinde în sine toate cele 63 comune ale Ungariei. Poporul românesc e împrăștiat în 21 comitate.

La ultimele statistici populația acestor comitate ni se prezintă astfel:

În comitatele	la 1869	la 1880	la 1890	la 1900	la 1910
Făgăraș	86943	84571	88217	92245	94603
Hunedoara	257459	248464	267895	302710	340182
Alba-inferioară	188702	178021	193072	209836	229968
Caraș-Severin	378077	380313	407635	441266	464329
Bihor	472200	416510	478147	526795	580557
Solnoc-Dobâca	210597	193677	217550	236526	252165
Turda-Arieș	137856	137031	150564	160472	172836
Bistrița-Năsăud	96339	95017	104731	117649	127481
Sibiiu	145523	141627	143738	162292	176441
Seaj	193082	170022	191167	206968	226502
Arad	289381	288408	301545	339400	350244
Cojocna	177627	165944	189344	204231	234645
Tirnavă-mică	100161	92214	101045	108769	115903
Tirnavă-mare	137610	132454	135312	144626	148926
Timiș	359009	341013	352966	396404	400158
Brașov	83090	83929	86777	92589	100628
Murăș-Turda	152609	145807	163285	177967	193612
Sătmăr	290530	271384	303032	340178	361030
Maramurăș	220516	227436	268281	308790	356508
Torontal	528697	513861	570802	589026	593590
Ugocia	67948	65377	75461	83267	91640
Total	4573946	4355080	4817902	5192113	5627198

Va se zică la sfârșitul anului 1900 cele 21 comitate numără 5.192,113 suflete. Dintre aceste au fost Români 2.799.479 suflete, iar alte neamuri 2.393.634.

Românii se prezintă astfel:

În Făgăraș	83445	Români dintre	92145	locuitori
» Hunedoara	27013	»	»	302710
» Alba-inferioară	166099	»	»	209836
» Caraș-Severin	328371	»	»	441266
» Bihor	236114	»	»	526705
» Solnoc-Dobâca	180319	»	»	236526
» Turda-Arieș	116833	»	»	160372
» Bistrița-Năsăud	82256	»	»	117649
» Sibiiu	108413	»	»	162291
» Sefaj	125451	»	»	206968
Trans.	1684314	»	»	2456468

	Trans.	1684304	»	»	2456468	»
In Arad		214250	»	»	329400	»
» Cajocna (Cluj)		140229	»	»	204231	»
» Tirnava-Mică		55276	»	»	108769	»
» Tirnava-Mare		66779	»	»	144626	»
» Timiş		162756	»	»	396404	»
» Braşov		33886	»	»	92589	»
» Muraş-Turda		65538	»	»	177967	»
» Sătmar		117856	»	»	340178	»
» Maramurăş		74978	»	»	308790	»
» Torontal		87662	»	»	589026	»
» Ugocia		9270	»	»	83267	»
Total		2722784 Români dintre 5192113 locuitori.				

La aceste se mai adaugă:

Militari activi români	14.214
In comit. Treiscaune români	19.396
In comit. Cenad români	13.982
In comit. Bichiş	5.978

In oraşele:

Arad români	8.816
Cluj români	4.809
Timişoara români	3.440
Oradea-mare români	2.386
Budapesta români	1.112
Risipiţi în alte comune şi oraşe	2.56

Total — — — — — — — — — — 76.695

Va se zică numărul total al Românilor în 1900 este de 2.799.479 sufl. Numărul total al sporului în cele 21 comitate face 435.085 suflete. Din acestea sunt Români 232.350 suflete.

Prin urmare numărul total al Românilor din Ungaria la 31 Dec. 1910 ar fi după socoteala foarte sgîrcită a statului cel puțin 3 milioane 31.829 de suflete

Sporul cel mai mare Pau realizat comitatele Hunedoara, Sălaj, Bihor, Maramurăş, sporul cel mai mic comitatele Torontal, Timiş, Alba inferioară, şi Caraş-Severin.

Diferinţa între naşteri şi morţi e mai mare în comitatele Maramurăş, Ugocia, Cluj şi Sătmar; mai mică în comitatele Caraş-Severin, Hunedoara, Tirnova mare şi Sibiu.

De exemplu în comitatul Aradului numărul populaţiei întregi face 350.050 suflete, va se zică un spor de 20.230 suflete faţă de anul 1900.

Acestea se împart astfel:

	suflete	spor
Cercul Arad	39328	2128
Cercul Boroşineu	37283	2704
Cercul Boroşebes	36203	1954

Cercul Aletea	34134	2039
Cercul Chişineu	52450	4380
Cercul Hălmgia	20909	2212
Cercul Pecica	30202	249
Cercul Şiria	37857	1851
Cercul Radna	34448	545
Cercul Tirnova	27236	2168

Neavînd la îndemină întreaga statistică, nefiind încă publicată, nu putem da conspectul amănunţit, ne mărginim însă, să constatăm că deşi numerotarea aceasta oficioasă s'a făcut ca întotdeauna, cu intenţii anumite, ca să ne scurteze, totuşi numărul Romînilor trece departe peste trei milioane.

Sporul cel mai mare ni-l arată comitatul Hunedorii. Şi aceasta se explică prin îngrămădirea lucrătorilor celor mulţi la minele de cărbuni din ţara Jiului, unde numărul Romînilor trece peste 70 procente.

Luînd în seamă şi Croaţia, Slavonia, populaţia Ungariei la 31 Decemvrie 1910 numără 20.850.700 suflete. Creşterea întregii populaţii se ridică deci la suma de 1.596 mii suflete.

Comarate aceste rezultate cu rezultatele statisticilor de mai nainte vedem că Ungaria a dat îndărăt. Pe cînd la 1890 şi la 1900 sporul a fost de zece procente, la 1910 sporul a fost numai de opt procente. Causa e probabil emigraţia, colosală care e mai mare tocmai în ţara noastră. — Cu toate acestea numărul Romînilor a sporit în măsură considerabilă. Şi sporul ar fi şi mai mare, suntem siguri, dacă am lua în seamă pe cei emigraţi în alte ţări şi dacă numerotarea s'ar fi făcut în absolută curăţenie. Ştiut fiind însă zelul statisticianilor de a prezenta toată suflarea numai ungurească, e absolut sigur că vre-o cîteva mii de suflete romîneşti au fost scrise în alt loc, şi nu acolo unde ar fi trebuit.

Culorile Monarhiei

Vapoarele monarhiei: roşu alb roşu
 Col. Ungariei: roşu alb verde
 Austria: negru galbin
 Ardeal: albastru roşu aur
 Boemia: alb roşu
 Bucovin: albastru roşu
 Dalmaţia: albastru galbia (aur)
 Galiţia: vinăt galbin
 Istria: galb roşu albastru
 Carintia: galbin roşu alb
 Croaţia: alb roşu
 Austriile: alb roşu
 Silezia: galbin negru
 Slavonia: albastru alb verde
 Stiria: alb verde
 Tirol: alb roşu
 Triest: roşu alb roşu
 Bosnia şi Herţegovina: galbin roşu
 Oraşul Budapesta: roşu galbin albastru.

Patronii Monarhiei

Ardeal: Sf. Ladislau la 27 Iunie.
 Austria de jos: Leopold la 15 Nov.
 Austria de sus: Florian la 4 Mai
 Boemia: Ion Nepomuk la 16 Mai
 Croaţia: Sf. Ilie la 20 Iulie
 Dalmaţia: Sf. Spiridon la 14 Dec.
 Galiţia: Sf. Mihai la 29 Sept.
 Carintia: Iosif la 19 Martie
 Crain: Sf. Gheorghe la 23 Aprilie
 Moravia: Ciril şi Metodie la 5 Iulie
 Salzburg: Ruprecht la 24 Septemvrie
 Silezia: Hedvig la 15 Octomvrie
 Slavonia: Ion Botezătorul la 24 Iunie
 Steiermark: Iosif la 19 Martie
 Ungaria: Sf. Stefan la 20 August
 Tirol: Virgil la 29 Iulie.

Cele mai mari orașe din România

(După datele cele mai noi.)

Bucureștii peste	— 300,000
Iasi	80,000
Galati	67,000
Braila	61,000
Ploesti	50,000
Craiova	46,000
Botoșani	35,000
Birlad	26,000
Focșani	25,000
Buzău	25,000
Turnu-Severin	21,000
Piatra Neamt	20,000
Bacău	18,000
Huși	17,000
Roman	17,000
Pitești	17,000
Giurgiu	17,000
Constanța	16,000
Cîmpulung	16,000
Rîmnicu Sărat	15,000
Alexandria	15,000
Caracal	14,000
Călărași	12,000
Sulina	7,200
Trgu-Jiu	7,000
Cîmpina	6,000
Sinaia	3,000

Patroni.

Isif e patronul tuturor meseriilor.
 Sf. Ana e patroana muncitoarelor.
 Sf. Ion botez. e patron al cojocărilor, croitorilor și zidarilor.
 Arh. Mihail e patronul soferilor și negustorilor.
 Arh. Gavril e patronul poștașilor.
 Arh. Rafail e patronul farmaciștilor.
 Sf. Egdiu e patronul ascuțitorilor.
 Sf. Agata e patroană turnătorilor de clopote.

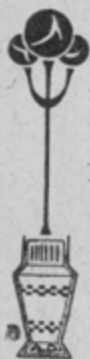
Sf. Maria e patroana mamelor și fecioarelor.

Ap. Andrei e patronul pescarilor.
 Sf. Antonie e patronul plugărilor.
 Sf. Varvara e patroana lucrărilor de mine.
 Sf. Vortoomeu e patronul pietarilor.
 Sf. Cosma și Damia e patronul medicilor.
 Sf. Chiriac e patronul tălparilor.
 Sf. Elena e patroana faurilor.
 Sf. Apst. Iacob e patronul pălărierilor.
 Sf. evang. Ioan e patronul tipografilor.
 Sf. Ecaterina e patroana morărilor și rotariilor.
 Evang. Luca e patronul pictorilor.
 Sf. Nicolae e patronul văduvelor.

Domnitori uciși în timpul mai nou

În 1801 e ucis împăratul Rusiei Paul de contele Benigson.
 În 1807 e ucis sultanul Selim III.
 În 1865 e ucis Lincoln prez. Americii de Vilkes Booth.
 În 1868 e ucis princ. Obrenovici Milan.
 În 1881 e ucis țarul Alexandru II. de anarhiști.
 În 1881 e ucis Garfield prez. Americii de Guiteau.
 În 1893 e ucis Carnot prez. Franciei de Caserio.
 În 1898 e ucis regina Elisabetha de Lucheni.
 În 1900 e ucis Umberto regele Italiei de Bresci.
 În 1901 e ucis Mac Kinley prez. Americii de Tolgos.
 În 1903 sunt uciși Alexandru regele și Draga regina Serbiei de resculati.
 În 1908 e ucis Carlos regele Portugaliei de republicani.

PARTEA LITERARĂ

INAINTE!

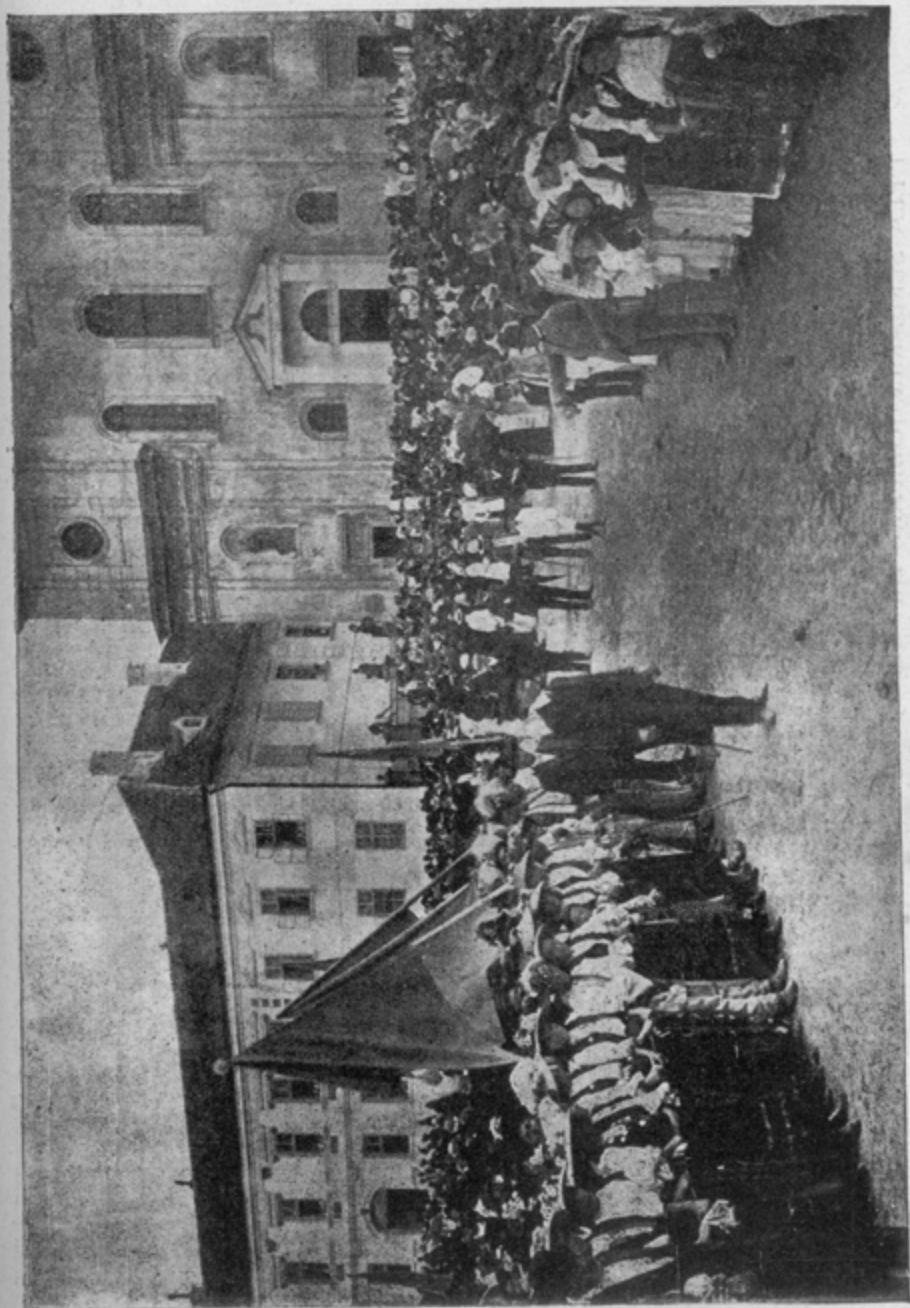
Sirene or încerca să te înșele,
Dar tu urmează-ți drumul tău spre larg.
Nu te lăsa ademenit de ele :
Ca Odisseu legat strîns de catarg
Nu căuta 'n adîncuri ci spre stele.

Din calea ta o clipă nu te abate
Nu mai căuta pe unde ai trecut —
Nu plînge a tale pînze sfășiate,
Ci stăruiește spre necunoscut,
Ori cîte uragane te vor bate.

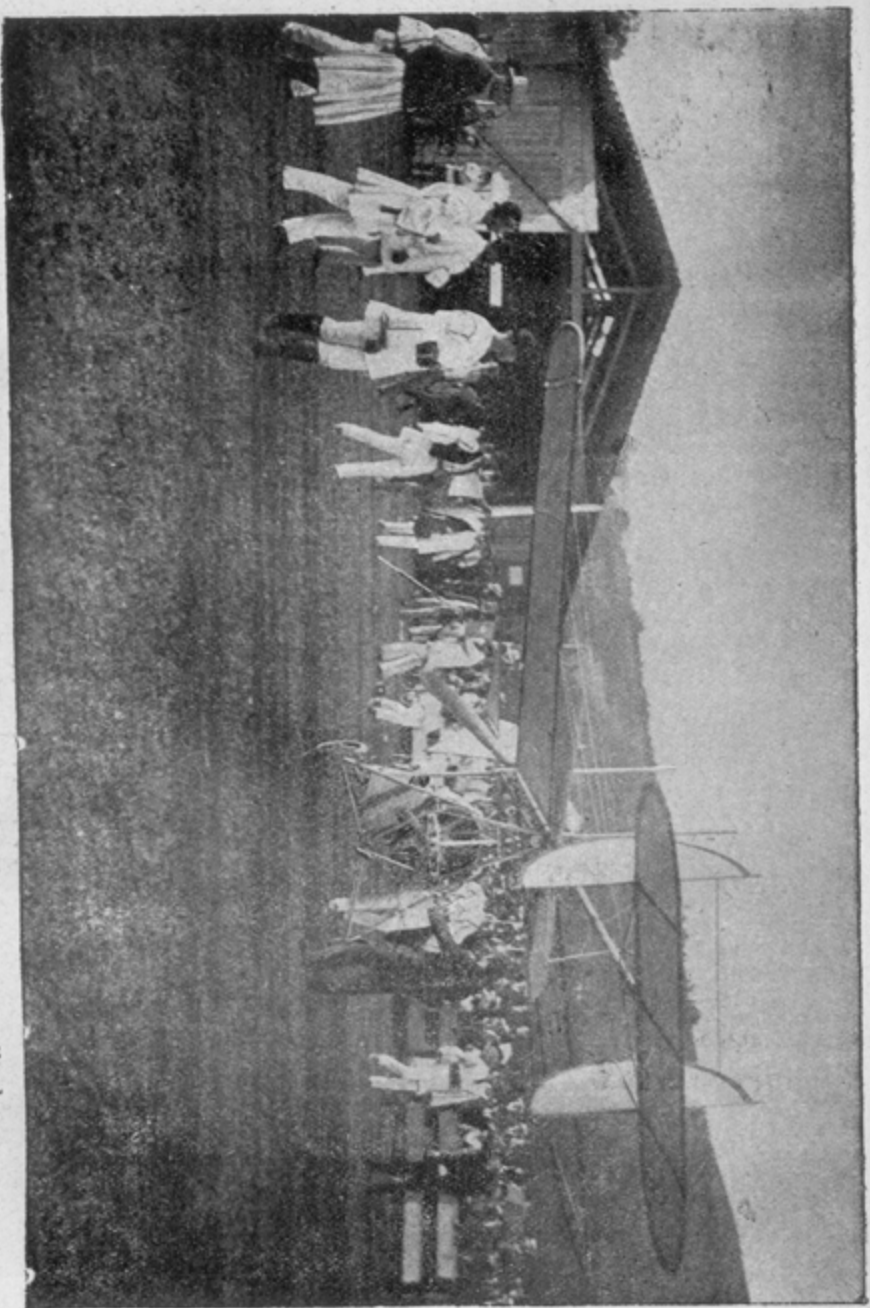

D. ANGHEL și ST. O. IOSIF

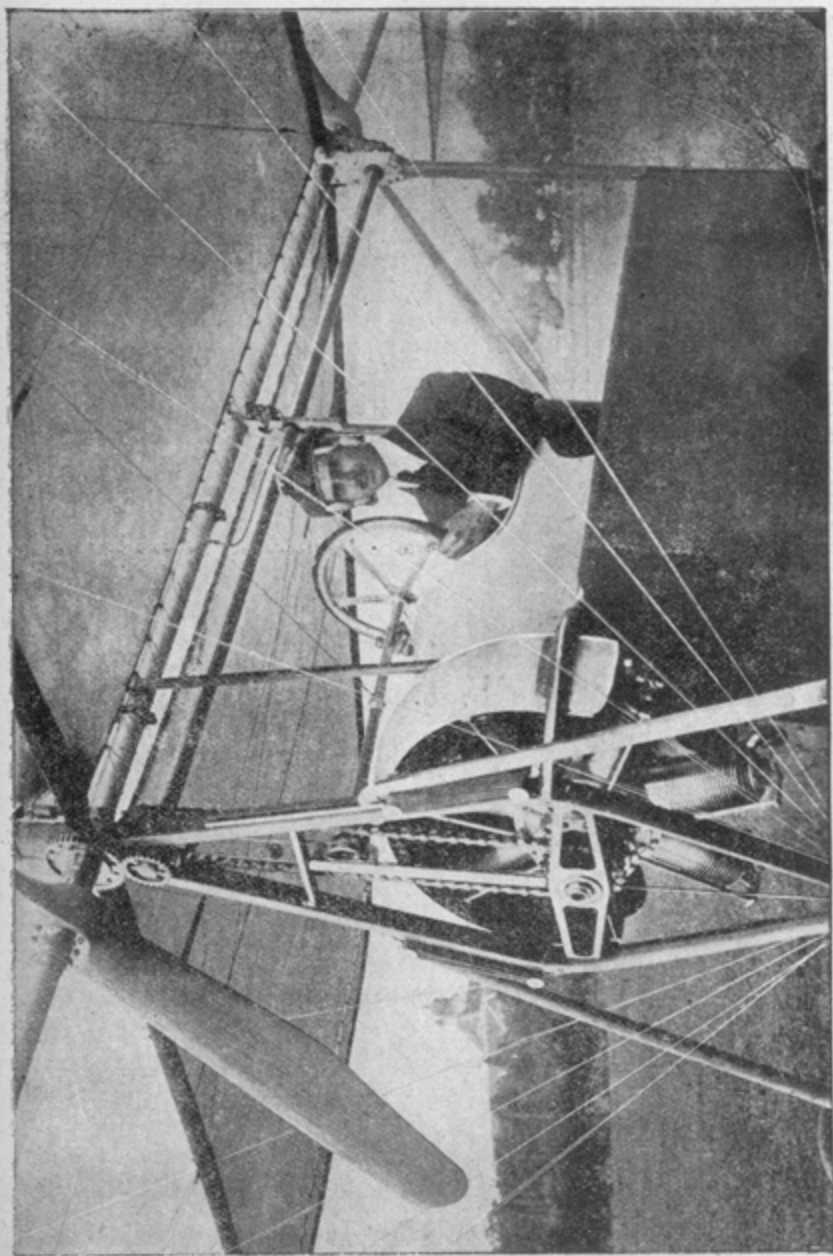

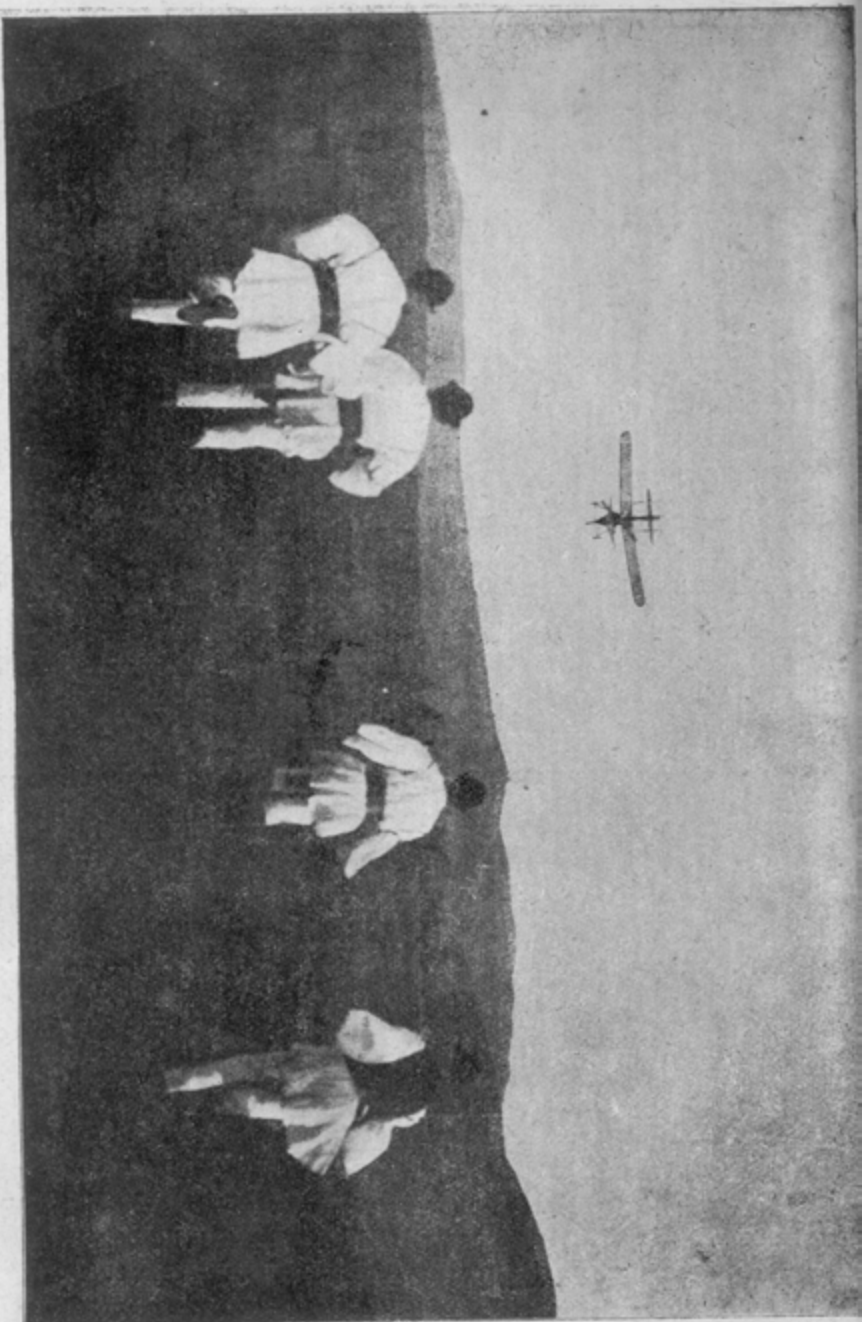
DELA SERBĂRILE IUBILARE DIN BLAJ: Mulțimea de oaspeți așteaptă sosirea
Arhiepiscopilor la catedrală.

DELA SERBĂRILE IUBILARE DIN BLAJ: Mașina lui Vlaicu scoasă din hangar.
Pregătirile pentru zbor.

DELA SERBĂRILE IUBILARE DIN BLAJ: Sborul lui Vlaicu ; Vlaicu în aeroplan.

DELA SERBĂRILE IUBILARE DIN BLA):

Flăcăii cari au ținut frânghiile dela aeroplan urmăresc zborul lui Vlaicu, ca la coborîre să vie 'n ajutor.

IUBILEUL NOSTRU

La 3 Octomvrie 1911 s'au împlinit zece ani dela înființarea ziarului și tipografiei «Poporul Român». In cursul acestui deceniu ne-am străduit să servim interesele cetitorilor noștri după cele mai bune intențiuni ale noastre, oferind întotdeauna o lectură interesantă și variată asupra tuturor chestiunilor de însemnătate și interes public. Cum că am reușit să mulțumim exigențele (dorințele) publicului nostru cititor, dovadă a fost pe de o parte numărul cel mare al abonaților, iar pe de alta manifestarea dragostei și alipirei ce credincioșii noștri cititori și în prima linie brava noastră țărănime din Banat ni-a arătat în toată vremea. Vom griji să ne facem demni de această încredere și în deceniul al doilea, nizuindu-ne a face mai mult și a fi mai folositori neamului, ca în cei zece ani trecuți.

Istoricul amănunțit al înființării ziarului, a tipografiei și al activității noastre, cititorii îl găsesc în numărul 41 al «Foi Poporului Român» dela 25 Sept. v. (8 Oct. n.) 1911.

Referitor la Calendar ținem să amintim că timp de 9 ani mereu am scos (edat) an de an și bogatul Calendar al «Poporului Român», care a fost primit în totdeauna cu mare interes și dragoste din partea publicului românesc. Dovadă despre aceasta este și faptul că primul calendar a fost scos în 15.000 de exemplare, calendarul din al doilea an în 30 și apoi în 40.000 de ex. Calendar românesc în Ungaria nu mai apăruse nici odată în atâtea exemplare. Ce privește redactarea lui, întotdeauna s'a avut în vedere un conținut bogat și variat. Calendarul nostru este întocmit de dnii Dr. Sebastian Stanca și Dimitrie Birăuțiu.

Din prilejul jubileului de 10 ani al ziarului și tipografiei, am scos și un calendar iubilar, care, credem va mulțumi în măsură deplină pe cititorii noștri.

De încheiere ținem să amintim, că întreg Calendarul a fost cules de dl Iosif Iumanca, fost elev, care chiar în ziua jubileului și-a serbat ziua promovării d-sale întru culegător-tipograf.

„ASOCIAȚIUNEA” PENTRU LITERATURA ȘI CULTURA POPORULUI ROMÂN

Ideea asocierii Romînilor fărăosebire de confesiune într-o tovarăsie culturală s'a ivit la sfîrșitul veacului 18 în Ardeal.

La 1795 s'a făcut începutul pentru alcătuirea unei astfel de asocieri sub firma: „Societatea filosofoască a neamului Romînesc în Mare Principatul Ardealului”. Scopul acestei societăți era să editeze o serie de broșuri cu titlul „Vestiri filosofoști și moralicești”. Patronul ei era poetul Ienachiță Văcărescu foarte văzut și iubit pe atunci. Societatea dorea să deștepte arta și literatura romînească, dorea să dea o dezvoltare justă și limbei romîne, ca muzele să nu mai încete nici odată de a grăi și în limba romînească.

Unii susțin că sediul societății era plănuir Blajul. Aceasta însă nu e verosimil, de oare-ce societatea avea un caracter ortodox pronunțat, ca punct prim în program, își propune studiarea și editarea cărților de teologie ortodoxă.

Date sigure despre această societate nu avem nici nu se știe cine au fost membri ei, deoarece apelul pentru alcătuirea ei nu-i iscălit de nime, e fără dat și nici tipografia unde s'a tipărit nu e indicată.

Cu toate că asocierea aceasta nu s'a realizat, acțiunea aceasta primordiale e o mărturie sigură că în vremea aceasta s'a plămădit mai întii ideea unității culturale a tuturor Romînilor.

Ideea odată răsărită nu mai adoarme. Își caută cale de validitate. Și validitatea aceasta o mărturisesc stăruințele de cîțiva zeci de ani a unor bărbați de inimă, pentru înființarea unei gazete romînești. Și tocmai pedecile cele multe ce s'au pus stavilă în calea acestor stăruințe le-au oțelit, le-au întărit și ideea a cîștigat teren tot mai larg.

Astfel vedem tinerimea idealistă de pe la 1850 însuflețită de idealul unității noastre culturale accentuate cu multă stăruință de corifeii latinității noastre, Șincai, Maior, iar în vremea aceasta Cipariu. Unii visau chiar o academie romînă și puțini erau cei pesimiști.

Pe la anii 1850 deci nutriau deja toți frunțașii noștri romîni dorința ferbinte de a crea o instituție, care să ocrotească pe de o parte cultura romînă, arta și literatura, pe de alta să împreune „pe Romîni ardeleni desbinați în două confesiuni, să aple. mijloacele necesare pentru răspîndirea culturii naționale în păturile largi ale poporului. Această instituție era menită să exprime unitatea națională și să paralizaze prin mijloace literare și culturale divergențele confesionale.”

De aci înainte ideea să cristalizează tot mai mult. O discuție pe tema aceasta ivită în pragul anilor 1860 accelerează întruparea asociațiunei. La 1859 apare în Arad un Almanach intitulat „Muguri” dedicat „sexului frumos romîn”, care publică 59 poezii unele repro-

duceri din autori, altele originale produse ale »junimei clericale și studioase ale claselor gimnaziale superioare« din Aradul vechiu.

»Telegraful Român« din 1860 (Nr. 8—9) publică o recensiune severă din penă lui Zah. Boiu, care zice că tot ce e bun în cartea aceasta nu-i propriu și tot ce e propriu nu e bun afară de 3 poezii ale lui At. Marienescu, cari sunt ca »trei fire de măgheran între urzici«.*)

Protesorul dr. At. Șandor, ia în apărare cartea și pe studenți în »Telegraful Român« 1860 Nr. 13.**)

În discuție se amestecă apoi corespondentul »Telegrafului Rom.« din Țara Oltului (I. Pușcariu), care reduce defectele almanachului nu la vinovăția studenților, ci a societății românești însăși. Ei n'au avut de unde învăța românește corect și frumos.

»Copii dela Arad et comp. cu idei ungurești, cu sintaxă germană și cu cuvinte latinești nu putură produce o carte românească și cu atât mai puțin o carte poetică; însă avem noi oare un Parteon român, niște serbări olimpice, unde să audă pe bătrini românește? («Tel. Român» Nr. 12).***

Dacă am avea însă, nu o academie, ca a Ungurilor din Pesta ci numai o reuniune modestă ca a Sașilor din Transilvania cea pentru cunoștința țării, o reuniune de es. pentru cunoașterea literaturii române și pentru cultura poporului român, dacă ne-am aduna sub forma aceasta legală în tot anul odată la Brașov, la Săcele, la Zernești, Făgăraș, Sibiu, Săliște, Rășinari, Hațeg și așa mai încolo, apoi să trecem la Lugoj, Lipova, Arad, mai pe urmă la Cernăuți și Suceava, — dacă din o contribuire ce ar hotări-o statutele s'ar forma un fond pentru o bibliotecă românească, muzeu român și — dacă literații noștri și mai ales cei începători înainte de a-și da lucrările lor pe mîna fiilor lui Gutenberg, le-ar așterne acestei reuniuni, spre o revizuire literară — cred că atunci ne-am putea cunoaște mai întîi slăbiciunile noastre apoi am putea îndrepta și pe ale tinerilor mai cu datornică cruțare, fără să ai scirbe, fără de a-i descuraja și a-i desmînta poate pentru totdeauna dela literatură, etc. †)

Tot în chestia aceasta și tot atunci își spune cuvîntul în »Tel. Român« 1860 Nr. 15, profesorul Ion Rusu din Blaj. Încălzit de ideea unei societăți literare românești el îndeamnă pe Romîni »a nu mai sta cu minile în sin, să le pice mura în gură, ci să-și unească puterile și luminile minții,... să nu crute jertfe, nici osteneală, pentru un scop nobil, căci numai așa vor scăpa de judecata lumii și de osînda posterității«. ††)

Între astfel de împrejurări Romîni pun la cale o petiție la guvern pentru înființarea Asociației.

*) Dr. I. Lupaș »Metr. A. bar. Șaguna«, pag. 292.

**) Ibidem.

***) Ibidem.

†) Ibidem p. 295.

††) Ibidem p. 294.

În 10 Mai 1860 a înaintat Șaguna guvernatorului Lichtenstein petiția iscălită de 171 Români, la loc de frunte de însuși Șaguna și Alex St. Șuluțiu, în care cereau ca guvernul să le permită să țină o adunare în Sibiu cu scop de a înființa o societate culturală a poporului român. Petiția scrisă probabil de dr. Ion Rațiu a fost compusă în termeni atât de pipăiți umiliți, respiratori de lealitate, pe cât se putea afla în limba germană, bogată în expresiuni plăcute despotismului. *)

Cu toate acestea guvernatorul și referentele avură trebuință de două luni întregi, pentru ca să poată decide în cauză și să țină rezoluția din piața cea mare a Sibiului pînă în strada Măcelarilor.**)

În 12 Iulie 1860 sosește răspunsul, în care guvernatorul cere deslușiri asupra scopurilor proiectatei Asociațiuni, să i-se prezinte statutele ei, pentru că o reuniune care urmărește exclusiv scopuri naționale la nici un caz nu se va putea încuviința***)

În urma acestui răspuns Șaguna a rugat pe Barițiu, Cipariu, și 1. Pușcariu, să elaboreze fiecare câte un proiect de statut. Din aceste trei Șaguna a alcătuit al patrulea pe care l'a alăturat la petiția adresată de el în 6 Decembrie 1860 guvernului cu rugarea să o așterne Majestății Sale. Șaguna cere încuviințarea ținerii unei adunări «dorite de o nație care a dat nenumărate dovezi despre alipirea sa către tronul Majestății și al cărei patriotism curat și străin de ori-ce separatism, ostensibil se dovedește și cu § 4 din statute unde se zice limpede că membrii acestei asociațiuni pot fi de ori-ce religie și nație». †)

Guvernatorul prin rezoluția sa din 22 Ianuarie 1861 Nr. 84 permite ținerea adunării, iar Șaguna convoacă pe toți cei iscăliți în petiție pe ziua de 9/21 Mai Martie 1861 la Sibiu.

Adunarea s'a ținut în seminarul român sub prezidiul lui Șaguna. În curs de două zile se desbat statutele și se primește textul care are să fie înaintat guvernului spre aprobare.

În 28 Martie Șaguna așterne statutele spre aprobare. Decisul M. Sale sosește în 6 Sept. 1861 cu Nr. 7993. Statutele se aprobă cu o singură modificare și anume § 5 că alegerea membrilor, cari nu sunt patrioți austro-ungari se poate face numai cu aprobarea guvernului.

Ep. Șaguna convoacă la adunarea primă de constituire pe ziua de 4 Nov. (23 Oct.) în Sibiu, pe toți inteligenții națiunii noastre.

Adunarea se ține în seminarul gr. ort. Șaguna însuși o conduce decretînd »Asociațiunea pentru literatură și cultura poporului român din Transilvania« înființată. Cuvîntarea de deschidere, ținută în terminii cei mai calzi și o încheie cu cuvintele: »Domnilor, masa dulcei maicii noastre este pregătită pentru oaspeți mulți. Maica noastră a fost pînă

*) Barițiu »Părți alese din Ist. Tr.» v. III. p. 28—35.

**) Ibidem

***) Acte priv. la urzirea și înființarea Asoc.

†) Dr. I. Lupas, o. c. p. 259.

acum îmbrăcată în doliu, dar de acum se îmbracă, în haină de nuntă și poștește la masă pe toți fiii săi, ca să strălucească și ea în și cu casa sa și să înnoiască pe fii săi, precum se înoiesc tinerețele vulturului.

La cuvintele ep. Șaguna răspunde canonicul Timotei Cipariu, cu vestita și clasică lui vorbire românească, »acest tesaur mai scump decât viața, tesaur pe care dacă l'am fi pierdut ori dacă vom suferi vreodată că cineva cu puterea sau cu înșelăciunea sau cu momeli să-l răpească, din minile noastre, atunci mai bine să ne înghită pământul de vii».....

Pentru vorbirea aceasta s'a supărat foc revista din Cluj »Korunk» a lui Kőváry László, care într-o serie de articole caută să spulbere latinitatea limbei românești și romanitatea poporului nostru. Cipariu îi răspunde într-o broșură intitulată »Apologie», în care aduce o sumedenie de autori cu cari își dovedește afirmațiile.

Deschisă fiind adunarea lucrul cel dintâi a fost adunarea de membrii. S'au și înscris imediat 212 membrii dela cari s'a încasat suma de 5600 fl., avînd la locul prim pe episcopul Șuluțu cu 2000 fl. și Șaguna cu 1050 florini.

În ziua următoare se verifică membrii și se face alegerea comitetului. Președinte a fost ales Șaguna cu 75 voturi, (Șuluț 20 voturi, Andrei Mocioni 17 și alții 11). vicepreședinte Cipariu, secretar G. Barițiu și încă 12 membrii în comitet. 24 Romîni din patrie au fost aleși membrii onorari pentru meritele lor literare.

În ședința a patra s'a decis împărțirea sumei de 600 fl. între 10 studenți săraci, s'au decis procurarea lucrurilor necesare la birou și alte mărunțișuri, precum și publicarea unui concurs de lucrări.

Șaguna încheie prima adunare cu cuvinte isvorite din adîncul inimii. »Popoarele, zice Șaguna, mai înainte au putut trăi, fără literatură, astăzi așa ceva este peste putință. Feudalismul aristocratic s'a delăturat prin desvoltarea puterii morale și cunoașterea legilor firești a pășit în locul lui egalitatea de drepturi și egala îndreptare, pentru ca să nu uităm că puterea minții și a geniului, științele și artele sunt cari în zilele noastre dau popoarelor tărie și le asigură viitorul.

În acest chip s'a pornit viața Asociațiunii. Interesul Romînilor față de acest așezămînt s'a desvoltat din zi, în zi. În anul următor deja numărul membrilor se ridică la 550 și se ține în Brașov a doua adunare, una dintre cele mai frumoase. Pe lângă discuțiile interesante se cetesc frumoasele disertații ale lui G. I. Munteanu, T. Cipariu, și G. Barițiu. În această adunare se premiază poeziile lui A. Mureșan cu 50 galbini, se votează ajutoare de 1200 fl. 200 fl. la doi maestri, 100 fl. pentru un tînăr, care să învețe arta, stenografiei, se institue trei secțiuni: 1) filologică, 2) istorică și 3. fiziconaturală.

Averea asociațiunii se ridică aproape la zece mii fl.

A treia adunare (1863) se ține în Blaj, sub președinția lui T. Cipariu. A patra, 1864, în Hateg, a cincia, 1865 în Abrud, a șasea

Metropolitul Șaguna

Baronul Ladislau Pop

Iacob Bologa

Timotei Cipariu

George Barițiu

M. Moldovan

Alexandru Mocioni

Iosif Sterea-Șuluțu

FOȘTII PREZIDENTI AI ASOCIAȚIUNII

în Alba Iulia în 1866. Aici s'a decis înființarea unui organ de publicitate al Asociațiunei.

În 1867 se ține adunarea în Cluj. Averea Asociațiunii a ajuns la 27 mii fl. În urma campaniei urite și pătimașe pornite de »Gazeta Transilvaniei« din Brașov împotriva lui Șaguna, adunarea aceasta din Cluj a ales prezident pe baronul Vasile Ladislau Pop, iar viceprez. pe dir. semineral Ion Hania.

În 1868 se ține adunarea generală în Gherla. În 1869 în Șomcuta-mare. În 1870 în Năsăud. În 1871 în Făgăraș, în 1872 în Sebeș, 1873 în anul morții lui Șaguna nu s'a ținut adunare. În 1874 în Deva, 1875 în Reghin, aici a fost ales prezident consilierul aulic Iacob Bologa, în urma morții baronului Pop. La 1876 în Sibiiu, 1877 în Blaj. Aici a fost ales prezident al Asociațiunii Timotei Cipariu, iar viceprezident Iacob Bologa. La 1878 în Șimleu, 1879 în Sighișoara, aici a prezentat d-na Anania Trombitaș propunerea pentru înființarea școlii de fete. La 1880 în Turda, 1881 în Sibiiu s'a aranjat prima expoziție. La 1882 în Dej, 1883 în Brașov, aici s'a votat suma de 27 mii fl. pentru cumpărarea unei case, care să fie proprietatea Asociațiunii și s'a decis înființarea școlii de fete. La 1884 în Orăștie, la 1885 în Gherla, la 1886 în Alba Iulia, la 1887 în Sibiiu, la 1888 în Abrud se alege prezident Gheorghe Barițiu, iar viceprezident Nic. Popea. Acesta n'a fost aprobat de guvern. La 1889 în Făgăraș, e ales viceprezident Dr. Harion Pușcariu, 1890 în Reghin, 1891 în Hațeg, 1892 în Sibiiu, 1893 în Năsăud aici se alege prezident Ioan M. Moldovan, prepozit din Blaj, în urma morții lui Gh. Barițiu, 1894 în Sebeș, 1895 în Blaj, s'au schimbat unele puncte din statute și Asociațiunea îmbrățișează pe toți Românii din Ungaria, nunumai ai Transilvaniei cum fusese pînă aci.

La 1896 în Lugoj, unde se decretează înființarea unui muzeu, la 1897 în Mediaș, la 1898 în Beiuș, la 1899 în Deva, la 1900 la Băile Herculane la 1901 în Sibiiu, aici s'a ales prezident Dr. Alexandru Mocioni și viceprezident Iosif Sterca Șuluțu, la 1902 în Oravița, la 1903 în Baia mare, la 1904 în Timișoara. Abzicind prezidentul Dr. Alex. Mocioni se alege prezident Iosif Sterca Șuluțu. la 1905 în Sibiiu, se inaugurează casa națională din Sibiiu, în 1906 în Brașov, în 1907 în Bistrita, în 1908 în Șimleu, în 1909 în Sibiiu, în 1910 în Dej.

În anul trecut 1911 s'a serbat jubileul de 50 ani cu festivități mari la Blaj. Tot în anul acesta a reposat prezidentul Iosif Sterca Șuluțu. A fost ales prezident A. Birseanu.

Astăzi Asociațiunea este una dintre cele mai trainice și mai însemnate instituții ale poporului românesc. Averea ei se ridică la suma de 950 mii coroane, afară de cele 20 fonduri pe cari le administrează.

Cele mai însemnate sunt:

Fondul Gheorghe Barițiu cu coroane 15.000.

Fondul Avram Iancu cu coroane 7000.

Funcțiunea Ion Oltean cu coroane 105000.

Fundațiunea Ioana Bădilă cu coroane 30.000.
 Fundația Dr. Ion Nichita cu coroane 35000.
 Fundația Gheorghe Boeriu cu coroane 17.000.
 Fundația Nicolae Marinovici cu coroane 8000.
 Fundația Ion Gălian de Kecses cu coroane 4000.
 Fundația Radu M. Rîureanu cu coroane 4000.
 Fundația Anonimă din com. Dobica cu cor. 3000.
 Fundația Dr. Ion Moga și soția Ana cu cor. 3000.
 Fundația E. M. Bașiota cu coroane 2000.
 Fundația Muzeului cu coroane 150.000.
 Fundația Desp. Timișoara cu coroane 5500.
 Fundația I. Petran cu coroane 73000.
 Fundația I. și Z. Roman cu coroane 11.000.
 Fundația Dr. T. Sandul cu coroane 25000.

Casele Asociațiunei prețuesc azi 180 mii coroane, școala de tete 130 mii coroane, iar muzeul 150 mii coroane.

Asociațiunea mai dispune de o bibliotecă frumoasă de peste 6000 de cărți și un muzeu destul de prețios.

Activitatea culturală și-a distribuit-o în secțiunile cele cinci înființate definitiv în 1900, secția 1. literară, 2. istorică, 3. științifică, 4. școlară și 5. economică.

Asociațiunea a început în 1868 publicarea revistei »Transilvania», care de atunci apare neîntrerupt conținând un material bogat de progres cultural.

În 1899 a început publicarea unei »biblioteci populare», care pînă astăzi a ajuns la broșura 40, cari se împart cu zecile și sutele în popor.

A mai editat Asociațiunea și alte publicațiuni mai mari ca »Enciclopedia Romînă», care a costat 70 mii coroane și alte publicații mai mărunte.

Organele Asociației sunt cele 60 despărțăminte arondate mai pe urmă în 1899 cu vre-o 250 de agenturi comunale. În timpul din urmă s'au pornit cu un zel de toată lauda în toate despărțămintele, conferențele populare, unul din cele mai eficace mijloace pentru încetățenirea culturii în popor.

Asociațiunea a aranjat trei expoziții mari, 1. în Brașov 1862, 2. în Sibiu 1881 și a treia tot în Sibiu la 1905 cu ocazia inaugurării muzeului din Sibiu. Pe lîngă aceste s'au aranjat expoziții în multe din despărțămintele cu ocazia adunărilor generale.

Asociațiunea are astăzi cu totul cam 2000 membri, între cari tîndatori 110, pe viață 300, onorari 54, ordinari 1700, cu totul deci cam 2000. Pe lîngă aceștia are în tot anul cam 1000 membri ajutători cu taxe nehotărîte.

Luînd în seamă raportul între numărul membrilor și însemnătatea cea uriașă a Asociațiunii numărul acesta e foarte mic. Un popor ca al nostru, care se mîndrește cu peste trei milioane de suflete sub coroana ungară, accesibil pentru roadele culturii ar trebui să dea un contingent de zeci de ori mai mare celui mai de seamă așezămînt de înaintare, de lumină și de înțărîre națională.

Nădăjduim că urmînd pilda altor neamuri se va trezi și poporul nostru, va ști să prețuiască isvorul de lumină ce îl îmbie atît de ieftin Asociațiunea, se va înrola întreg sub steagul ei, îi va da avînt și putere de acțiune, mai largă și prin aceasta poporului însuș prilej de premenire sufletească și progres cultural, pentru că sunt și azi actuale cuvintele marelui Andrei: »Puterea minții și a geniului, științele și artele sunt cari în zilele acestea dau popoarelor tărie și le asigură viitorul.

Noul preșident: A. Bârseanu.

În anul trecut 1911 și-a împlinit Asociațiunea vîrsta de 50 ani. Iar prilejul acesta și l'a prăsnuit în zilele de măreață sărbătoare din Blaj, la ziua Sfintei Mării din 15 August st. v. Cea mai trumoașă, înălțătoare, cea mai strălucită adunare generală a fost aceasta. Și în cîntea Asociațiunii și-a adus și sora cealaltă »Societatea pentru fond de teatru« oaspeții și zderenții pe aceleaș zile tot la Blaj ca sărbătoarea aceasta națională, cu atît mai mult să crească în splendoare.

Aci s'a adunat suflarea românească în peste 20 mii de suflete, aici s'au întrunit toți vlădicii noștri uniți și neuniți pentruca într'un gând să binecuvinte scopurile sfinte ale Asociațiunii. Aci a venit și și-a desfășurat mărețul sbor aviatorul nostru Vlaicu, și tot ce are neamul nostru ales, luminat și înțelegător.

Serbările s'au început în ziua de sf. Măria, invocând arhieriei ajutorul lui Dumnezeu asupra tuturor lucrărilor noastre. În catedrala din Blaj s'au rostit, în ziua aceea cele mai frumoase cuvântări. La serviciul divin predică însuși metropolitul Mihalyi, tot aci în biserică s'a ținut ședința primă a Asociațiunii, prezidată de prof. A. Bîrseanu, încunjurat în chipul unei aureole strălucitoare de vlădicii noștri. Au vorbit președintele A. Bîrseanu, metropolitii amîndoi, prepozitul Moldovan și d-nul Vasile Goldiș, electrizînd publicul pînă la extaz. În deosebi cuvîntul de deschidere al prezidentului A. Bîrseanu, și vorbirea Esc. Sale Metropolitului I. Mețianu au mișcat adînc lumea imensă însetată de momente înălțătoare.

La banchet s'au rostit iarăși vorbiri multe. Ziua aceasta peste tot a fost ziua vorbirilor expresia însuflețirii fără margini care a stăpînit întreagă adunarea.

Un moment însemnat al zilei a fost conductul etnografic, în care a defilat poporul din toate satele din jurul Blajului, iar alt moment a fost concertul splendid dat de reuniunea din Blaj cu maestrul Mureșanu.

Ziua a doua și-a avut senzația în frumoasa cuvîntare a episcopului Dr. Miron Cristea, un discurs măestru despre teatru, și conferența poetului Octavia Goga. Iar momentul cel mai însemnat a fost sborul lui Vlaicu la cîru avînt pînă la 800 metri înălțime a electrizat sufletele pînă la delir.

Seara s'a dat în condițiile cele mai artistice »Mănăstirea Argeșului« de I. Mureșanu.

Ziua a treia a trecut încă tot în fiorii extazului de însuflețire din ziua premergătoare. S'au încheiat lucrările.

Un moment însemnat a fost alegerea de prezident al vrednicului bărbat prof. Andrei Bîrseanu iar de vice-prez. canonicul Dr. V. Suciu.

Încheierea prasnului s'a făcut cu o frumoasă serată teatrală la care s'au dat concursul cei mai de seamă artiști din București P. Liciu, D-na Ar. Romanescu și soții Bîrsean.

Jubileul acesta al Asociațiunii a fost pentru poporul nostru un grandios popas istoric, care va rămînea neșters în istoria poporului. romîn ca un punct luminos de însemnătate culturală.

Cetitorii noștri vor afia în calendarul acesta 10 tablouri, cari reprezintă momentele mai însemnate dela mărețele sărbători jubilare ale Asociațiunii.

RĂSUNET CĂTRĂ PREOȚII ROMÂNI

Dragi închinători de cruce,
preoți, cari păziți altarul,
Cari cu laptele credinței
Ne-ați mai îndulcit amarul;
Voi sunteți păstorii turmei,
voi sunteți urșiți de soarte
Ca să fiți straja națiunii
din naștere pîn' la moarte.

În trecutul plin de lupte
voi v-ați împlinit solia;
Întunecul de noapte
l-ați străbătut cu făclia
Luminoasă și cu focul
ce-ați aprins pe văi, pe dealuri,
Arătînd neamului nostru
drum spre multe idealuri.

Iarăși țipet de durere,
iarăși glasuri de aramă,
Dragi preoți, nădejdea noastră,
nația din nou vă cheamă!
A sosit vremea de luptă,
faceți slujbă cu sudoare,
Ridicînd faptele voastre
ca un obelisc în soare.

Fiți apostoli cu credință.
Nu fiți sîmbriași pe plată
Nu trăiți în trîndăvie
și 'n viață desmerdată;
Limba, legea și națiunea
să vă fie scump tesaur;
Urmăriți scopuri mărețe,
nu vînați ranguri și aur.

În present domnește cîiață,
voi cu crucea și cu sfatul
Faceți ziua 'n tot uncherul,
luminînd turma și satul;
Nu lăsați națiunea voastră
la 'ntunerec și pe ghiață,
Că-i păcat ca să 'ngenunche
un popor plin de viață.

Iar de-or fi iernile grele
și-or da lupii pe la stîine,
Ori de-or bate vara vînturi
aducînd lăcuste 'n grîne;
Scoate-ți Litia cea mare,
scoate-ți prapori, scoate-ți
C'om veni și noi cu toții [darul
ca să ne sfințiți hotarul.

Cînd va sosi viitorul,
crai cu laurii în mînă,
Va răsplăti ori-ce jertfă
pentru nația romînă;
Înfrunțați deci ori-ce valuri,
înfrunțați ori-ce furtuni;
Faceți-vă toți de-arîndul
vrednici de-ale lui cununi! DON RAMIRO

CÂRȚAN ȘI REDACȚIA NOASTRĂ

— Badea Cârțan în redacția „Poporul Român” — Călătoria lui — Un manuscript al lui Cârțan —

Parcă-l văd pe drumetu neobosit însetat de dorul luminii, convins pînă la patimă de romanitatea poporului nostru și dornic de a-și trezi poporul din țara Făgărașului la conștiința acestei latinități. Ne mărturisia adesea cu multă durere că tovarășii lui de pe Olt sunt prea înglodați în întunerec, stăruințele lui cei mai mulți, chiar și intelectualii le iau în ris. Dar precum apostolii nu s'au lăsat înfrinți de patima păgînă și ucigașă nici el nu se va lăsa pînă ce va trezi pe consătenii săi la adevărata conștiință a demnității neamului nostru, să facă din ei ostași insufleteți, vrednici urmași ai lui Traian.

Pe seama acestora trăia el, acestora le căra desagi, încărcăți cu cărți și reviste, reținându-și pe seama sa numai cărțile de istorie. Și pe acestea le iubea cu atîta patimă încît umbla luni dearîndul după cîte, una pînă ce o apuca.

În vremea din urmă umblase vre-o doi ani dearîndul după o istorie de Isopescu în care credea să afle material nou pentru întărirea credințelor lui.

Și acest suflet de ultraidealist nu cunoștea ostenele, nu lua în seamă obstacole, alerga nebun după o idee ca după o ștea magică. Ideea aceasta îl preocupa cu o tărie uimitoare. Ori ce ai fi vorbit el nu se depărta dela ideea ce îl stăpînea pînă ce și-o vedea realizată.

Venea des la Pesta și totdeauna ne cerceta redacția. Ne obișnuisem să-l vedem tot la 2—3 luni odată în mijlocul nostru și dacă întîrzia par'că ne lipsia.

Vorbia cu o predilecție vădită în pilde. Figuri romane Cesar, Scipio, Traian, August erau pentru badea Cârțan adevărate ideale.

De aceștia se încălzia, ochii împăianjeniți de strașina genelor, lungi și cenușii scînteiau o lumină mai vie și obrajii i-se rumeniau.

Venia în redacție cu o deosebită sfială. Pentru el redacția era biserica culturii, de care se cuvine să te apropii cu cel mai devotat simț de respect. Cu căciula în mînă, scoasă încă de pe scări, deschidea încet ușa și se furișa în odaie oprindu-se brusc lîngă prag.

«Trăiască d-l Stanca, trăiască d-l Bănuț, trăiască d-l Birăuțiu să se facă birău în ogorul neamului!».

Asta era salutul lui obișnuit. Noi ne ridicam sgomotoși dela mese și îl luam între noi îmbuzîndu-l cu fel de fel de întrebări.

— Bine-ai venit nene Gheorghe, da ce vînturi te mai bat pe la noi?

— Ia cu Tisza asta am o vorbă. Am să-i spun ce ticăloși sunt Brașovenii ăia.

— Iar ai dat de vre-o pacoste?

— Uite, domle domnii ăștia is proști. Ei cred că dacă îmi arh cărțile, mă bagă la închisoare, mă bat și îmi iau banii cu asta au mînduit satu de foc. Ba cu asta l'au aprins».

— Doar nu ți-au luat cărțile?

— Patru care încărcate și pe mine m'au dus în lanțuri la Brașov, m'au bătut, m'au ținut închis, și mi-au luat și banii vre-o 14 zloți.

† *Badea Cârțan*

Am să-i spun lui Ti, za ăsta să facă rinduială acolo la Brașov că de nu nu-i bine de stăpînirea lui.

— Și ți-au ars cărțile?

— Ars, toate; mi se rupia inima, m'au ținut legat, să mă uit cum pierе în flăcări lumina românească.

— Spune-i nene Cîrțan, spune-i lui Tisza să facă rinduială în țară că de nu e rău de capul lui.

Cu Tisza n'a putut da fața decît a treia zi și atunci în urma stăruințelor noastre pe la minister.

Și în așteptarea aceasta de trei zile vremea cea mai multă și-a petrecut-o în redacția noastră, înveselind atmosfera noastră cu umorul lui sănătos dela țară. În vremea aceasta căutam cu fel de fel de apucături să-l descoasem, ca să ne descrie peripeții din viața lui, călătoriile și pățaniile lui. Truda ne-a fost zadarnică. Badea Cîrțan nu era înclinat să satisfacă curiozității noastre.

— Am fost, ne spunea el, de 3 ori la Roma, de două ori la Ierusalim, de două ori la Paris, am fost în războiul din 1877, am fost la Napoli, la Sigmaringen. Ia mama regelui Carol. O femeie, domnilor, fără pereche. M'a găzduit o săptămînă.

— Și cum te înțelegeai cu ea?

— Foarte bine. Vorbiam românește încet și respicat. Și era Leopold acasă, el știe italienește și latinește, și pricepea bine ce zic.

Ce credeți D-voastră, că mori de foame cu limba noastră dulce românească? Eu am umblat lumea și n'am murit. Să știți D-voastră că nu peste multă vreme o să vie iar un mare »imperiu roman« și acesta va fi al Romînilor. Noi vom fi acolo stăpîni și limba noastră va cucerii lumea, iar Caesar Augustus va fi un fiu din seminția lui Carol.

— Să-ți fie gura de aur, nene Gheorghe.

În avîntul lui profetic, Cîrțan ne cuvînta fără încetare, vorbind tot cu mai mult foc și insufletește.

— Bine, nene Cîrțane, dar noi am vrea să-ți știm viața D-tale, decînd erai copil. Pe unde ai umblat, ce-ai făcut, ce ai pățit, așa rînd pe rînd pînă azi. Vrem s'o punem în foaie să ia pildă și alții dela d-ta.

— Lăsați, aveți D-voastră alte lucruri mai bune de scris. Spuneți-le Romînilor să învețe și să cetească, căci numai cartea va putea să ne întoarcă la vrednicia străbunilor noștri romani, »virtus romana rediviva«.

Cît a stat în redacția noastră în astea trei zile, n'a fost o carte, o foaie, ori un petec de hîrtie să nu-l fi examinat cu deamănăntul. Îl poftiam apoi cu noi la masă, n'a voit însă cu nici un preț să mănince cu noi. Cînd se apropia prînzul sau cîna pleca, fără să ia în seamă stăruințele noastre ca să rămînă cu noi și nu-l mai vedeam pînă dimineața. Și dacă totuși am putut prinde un fragment de autobiografie avem să o mulțumim lui Tisza, care după trei zile l'a primit pe badea Cîrțan, dar l'a tratat cu atîta dispreț încît sufletul lui simțitor s'a simțit adînc jîcnit și în ziua aceasta i-s'a deșteptat și lui pe un moment simțul demnității personale.

El Cîrțan, care săvîrșește cea mai nobilă apostolie desrobitoare, să fie batjocorit de un păgîn ca Tisza? Asta era prea mult.

O scintee de vanitate i-se furișă pe neștiute în inimă. Noi socotirăm momentul potrivit de a-l exploata. Cîrțan căzu în cursă și începu să ne povestească:

— Mi-aduc aminte d' cînd eram copil de 3—4 ani. Tatăl meu era om de seamă în sat, în Oprea Cîrțișoara. Aci m'am născut eu. Tatăl meu, Nicolae îl chema, era oier. Și era un om bun, de omenie și creștin adevărat. Neamul nostru era cunoscut ca oamenii cei mai de omenie. Așa fusese și moșul meu Avram și strămoșul meu David, pe cari i-am apucat încă în viață. —

Un frate de-al tatii, cu numele David, umblase la școală și era acun învățător în sat. Mai avea tatii meu un frate, Avram, acesta era dus soldat în Italia.

Eram copil de vre-o 7 ani cînd s'a întors acesta din Italia. Știu că venea în toată seara cu dascălul la noi. Soldatul povestia de minunățiile și frumusețile Italiei, de pădurile frumoase, de turmele mari, văzuse pe acolo alte soiuri de oi și vite mai mari și mai grase, ne spunea de pădurile de smochini și portocale, de femei voinice și frumoase. Și ne spunea că în Italia nu este iarnă — nici odată și de ce mă minunam eu mai mult, că Italienii sunt frați cu noi. Povestea de vitejiile străbuniilor acestui popor, cari străbuni, au fost și ai noștri, doar și noi am venit de acolo, din țara aceea bogată și fericită.

Eu ascultam uimit și inima îmi svicnia cu putere de ceea ce auziam. Creerul îmi ferbea și zile și săptămîni dearîndul nu mai vedeam alta decît țara aceea fericită, cu portocali, smochini, cu soare cald și cu oameni mari și viteji. Asta e raiul, credeam eu, și mă miram că unchiul meu de ce plecase de acolo.

Cînd am fost de 9 ani m'a trimis tata la munte la mioare. Aci în vîrfurile muntelui alungîndu-mi ochii în zare vedeam, departe în bătaia soarelui de vară țara aceea frumoasă, raiul de care povestia unchiul Avram. Și m'a apucat un dor neastîmpărat de ducă. Intr'o bună dimineață mi-am luat toiagu în mînă și am plecat dela stîină. Mioarele le-am înfundat în brădeț și eu am trecut vîrfurile muntelui, de cealaltă parte spre Rominia. Cunoșteam cărările muntelui bine. Ș'am tot coborît pînă în vale. Flămînd și rupt am intrat într'un sat unde un om de omenie m'a găzduit și m'a hrănit. Asta m-a dumerit apoi că țara de care visam eu e tare departe și îmi trebuie bani mulți ca să ajung acolo.

Am intrat slugă la el. M'a pus cioban la oi cu un flăcău Ion Strîmbu. Cu asta am plecat cu oile pe Bărăgan. Strîmbu asta era ficior de prefect, umblase la școală, dar școala nu i-a plăcut, a fugit și s'a făcut cioban la oi. Avca cărți și el m'a învățat să cunosc și eu cartea. M'a învățat să cetesc. Aci în pustia Bărăganului am început să cunosc bogăția neprețuită a învățăturii. Și m'am pus cu zor pe învățat ziua și noaptea. Nici de mîncare nu-mi trebuia. De și nici habar nu mai aveam. Strîmbu se culca, eu ceteam și oile se risipeau în grija Domnului. Din pricina asta Strîmbu începu să se poarte aspru cu mine. Mă bătea și de la o vreme nu mă mai putea suferi. În urmă după un

chin de trei ani am plecat.. N'am cerut altă plată decît cărți. Și stăpînul mi-a dat un măgar și o pereche de desagi încărcăți cu cărți.. Și 'mi aduc aminte că între acestea mai mult țineam la o istorie de Laurian și la sfînta Scriptură..

Am intrat apoi în slujba altuia ca oier., la Nicolae Pană din Săcele. Era pripășit în țară și om eu stare bună.. Am ciobănit la asta vre-o 12 ani pe cîmpurile Bărăganului și în Dobrogea. Aci pășteam și eu și oile.. Eu din carte, ele din bogăția pămîntului. Aci am învățat mai mult și aci m'a ajuns războiul din '78. Am plecat să întru și eu la oaste și stăpînul mi-a dat o sorcină de cărți în preț de 7 galbini.

Am intrat la oaste. Dar n'am ajuns să dau față cu dușmanul. Eram împărțit la rezervă. Am servit țara și pe Domnul Carol, patru ani încheiați. Dar nu mi-a plăcut armata. Nu mă puteam împăca cu gîndul că în zile de sărbători, cînd preoții fac rugăciuni la Dumnezeu pentru pacea și binele țării noi să lucrăm, și să ieșim la manevrat. Nesocotința asta a lucrurilor sfînte mi-a căzut foarte rău.

În sfîrșit am ieșit. Am ajuns apoi iar cioban. Asta era meseria mea la care mă pricepeam. Am trecut munții ș'am venit la Făgăraș. Aci am intrat în slujba oierului Gheorghe Rădariu.

Cu oile lui am cutreerat munții Făgărașului dela Negri pînă la București. Și aici tovarășul cel mai scump îmi era cartea. Cu cit ceteam mai mult cu atît mi se deslușia mai bine visul copilăriei, și cu atît creștea mai mult în sufletul meu dorul ca să cunosc și să văd cu ochii locașul mării străbunilor noștri. Istoria lui Laurian și sf. scriptură le purtam pururea cu mine. Ele mi-au povestit una de frumusețile Romei, cealaltă de Ierusalim și de locurile sfînte.

Cărțile acestea îmi dădeau putere și hrană. Să mă fi despărțit cineva de ele muriam acolo în poșopul ăla de munți. Pentru că să știți d-lor, cartea e pentru suflet, ca pînea de toate zilele pentru trup.

Dela o vreme mă urisem de pustietatea munților. M'am lăsat de ciobanie, am venit acasă cu gînd, să mă așez și eu statornic acasă. Aci am stat cît am stat, dar nu m'am simțit bine. Oamenii îmi erau prea străini, le cetiam și le povestiam vitejiile strămoșilor, ei dau din umeri, îi îndemnam să fie oameni de omenie, să se lase de circiumă că-i păcat de Dumnezeu să-și prădeze avutul și sănătatea, ei rîdeau.

Hei, d-lor, e mult întîrzierec la noi, poate ca nicăiri. Dar trebuie să vie lumină, o lumină mare, care să potopească sufletele poporului românesc și să le trezească la o viață mare și puternică. Și asta o va face cartea. De aceea să vă dați seama ce scrieți, ca să scrieți bine, pentru că munca D-voastră, e o muncă sfîntă. Scrieți, numai să scrieți, arătați poporului vrednicile înaintașilor noștri ca să învețe și să se facă și neamul nostru odată mare și puternic.

În iarna anului 1896 ce m'am socotit? Să plec la vatra gloriei romane. Am luat toiagu și am pornit la drum pe jos. De foame știam că nu mor. Oameni buni sunt pe tot locul. Ș'apoi știam că în Italia sînt frații noștri. Am făcut drumul în 43 zile, 20 zile pînă la Viena și

de la Viena la Roma. Am stat pe pământul Italiei trei săptămîni. Am cutreerat toate colțurile Romei și am văzut toate minunile străbunilor noștri, columna lui Traian, forul și mai ales capitolul. Aici m'a primit foarte bine Zanardella. Am plecat apoi pînă la Napoli, la Pompeii și la Capri. M'am întors apoi pela Ancona, unde am văzut chipul surorii lui Traian, la Fiume și de la Fiume la Pesta.

În vara aceea a'm rîmblat apoi prin București la curtea lui Carol.

Frumoasa regină Elisabeta mi-a dat îndemn să merg la mama regelui la Sigmaringen. Am plecat. Nicăiri nu am văzut o femeie mai bună ca mama regelui. I-am dus veste bună de la curtea din București, că-s sănătoși și o doresc și m'a primit bătrîna ca pe un prinț. M'a găzduit în castel o săptămîină și m'a șilit să stau la masă în castel cu argații ei, să mîncînc bucate alese și argații aceștia închinau cu mine vinul cel scump de Burgund. Cînd am plecat m'a strîns în brațe Leopold și bătrîna l'a lăcrimat.

Întors acasă mă mîna dorul să văd și pământul unde Mîntuitorul s'a jertfit pe cruce pentru desrobirea omenimei. Am plecat la Ierusalim. În București eram cunoscut pe la curte și la ministeriu. Mi-au dat în cînte bilet de călătorie cu trenul pînă la Constanța și bilet de vapor pînă la Constantinopol. Cu vaporul »Principesa Maria» am ajuns curînd în capitala semilunei. Aci am intrat ca lucrător la un vapor rusesc care mergea spre Alexandria. Cu acesta, am ajuns la Iafa. De aci am pornit pe jos către Ierusalim. Ce țară sălbatică pe acolo. Am înopțat pe Ramson, unde m'au prins hoții. Sunt hoți de codru ca pe aici pe vremuri. N'au avut ce să-mi ia și mi-au dat drumul. Într-o seară m'a prins poliția și m'au pus la recoare. Dar ce să-mi facă? Mi-au dat drumul și unul dintre polițai, m'a dus la gară și mi-a plătit trenul pînă la Ierusalim.

Ți-se sfîșie inima cînd vezi ce s'a ales de pământul sfînt încăput pe minile păgînilor. M'am urcat noaptea pe muntele Sionului, în viri e palatul lui David, care e prefăcut azi în casarmă.

La mormîntul sfînt călugării de toate neamurile se sfădesc ca țigani și cerșesc fără rușine de la toți cei ce vin să se închine.

Slujbă se face în fie-care zi grecește, latinește, rusește, arăbește, numai romînește nu. Am dat acolo de vr'o cîteva femei romîne.

Ce păcat că noi Romîni, cei mai buni creștini n'avam acolo loc de închinat. Toate neamurile își au bisericile lor, numai noi nu. Și mormîntul sfînt a încăput pe mina grecilor cari nu se sfîiesc să pună taxe pe cei ce vreau să se închine.

M'a amărit ce am văzut acolo. Trei săptămîni am stat în Ierusalim și-am plecat la Iordan și m'am scăldat în apă sfîntă. M'am oprit la malul mării moarte. Adevărat moartă îți pare apa mării și m'am scăldat și aci. M'am întors apoi la Sodoma și ca muncitor pe vapor la Constantinopol, și peste Constanța acasă.

În anul următor 1897 am plecat să văd Parisul. În vara anului ăstuia mi-am luat drumul peste Pesta la Viena, de aici am trecut prin

Tirol la Zürich unde m'au primit studenții români foarte bine. Prin Basel am trecut apoi la Paris. Și aci am fost găzduit de studenții români o săptămână. Am stat în Paris trei săptămâni. Și să știți că asta e cel mai frumos oraș din lume. Cine n'a văzut măcar odată Parisul n'a văzut nimic.. Toate bogățiile din lume sunt adunate aci. Păcat numai că nu prea trăesc bine cu Italienii cu toate că și cu ei sunt frați ca și cu noi.

Intors acasă am plecat toamna iar la Roma. Mi s'a făcut dor de ea. Și iar am cutreerato, și m'am dus încă odată, până la Napoli, să văd muntele minunat ce fumegă. Patru zile m'a găzduit acum contele de Gubernatis și cardinalul Rampolla.

Dar, — nu vă mai spun. Poporul român are lipsă de gazeta D-v., să se lumineze, scrieți.

Noi îl îmbulzeam cu dragostea, dar n'a mai voit să continue.

— Las că mi-le-oi scrie eu toate călătoriile. Am mai fost odată de atunci la Roma, odată apoi la Ierusalim, am mai văzut Parisul și odată Berlinul. Apoi la Pesta, la Viena și la București nu știu de câte ori am fost.

Zădarnică ne-a fost truda să mai scoatem ceva dela badea Cîrțan. Ne-ar fi plăcut să-i aflăm impresiile, ce a văzut, ce a pățit, ce i-a plăcut mai mult, să-i cunoaștem amănuntele călătoriilor, dar badea Gheorge a rămas mut pentru noi.

Într'un moment de oare-care luciditate neexplicabilă pentru noi, badea Cîrțan s'a pus la masă. Și a luat o foaie de hirtie, cerusa cu cerneală, zicea că nu poate scrie și a început să scrie:

„Eram copil de 3—4 ani vedeam că Tata are oi mergea cu ele la păune mergiam și eu când eram de 7 ani știam și vedeam că tata mai are 2 frați buni și unul vitrig acum Tata era păstoriu de oi un frate era învățătoriu un altul soldat venit din Italia venit vorbeau de multe ori unciul învățătoriu cu soldatul despre Italia și despre Romani Ostași vitigi...

Atît a scris și n'a mai avut răbdare să continue. Spunea că îl iau gîndurile prea devalma și nu le poate stăpîni.

S'a sculat, amintirile înprospătate îl înduioșaseră, și-a luat căciula de oaie, ne-a zis un scurt rămas bun și a plecat să se răcorească.

Noi îl petrecurăm cu ochii pe fereastră pînă ce pieri la colțul uliței.

În ziua aceea gazeta noastră a întîrziat cu două ciasuri.

Iar foaia de hirtie amintită cu manuscriptul lui Cîrțan a rămas în proprietatea subscribului ca o relicvie scumpă a colecției mele, o relicvie de care nu cred să mai fie alta scrișă de mîna lui Cîrțan.

Am adus aceste șire ca prinos de dragoste pe mormîntul lui badea Cîrțan din partea redacției din 1905 a »Poporului Român« căreia răposatui i-a procurat adeseori momente senine de revelație sufletească și ca o modestă contribuție pe seama celui ce își va lua osteneala să eternizeze chipul acestui Român, unic în felul lui, tipul celui mai curat idealist.

Dr. Seb. Stanca

CONSULATUL GENERAL AL ROMANIEI ÎN BUDAPESTA

S'a înființat la sfârșitul anului 1879 și a început să funcționeze în Februarie 1880.

Primul Consul General a fost *Eugen Voinescu*, care a funcționat până în toamna anului 1881, când fu mutat în aceeași calitate la Constantinopol. Eugen Voinescu, astăzi mort, este cunoscut și ca pictor, mai ales prin tablourile sale de marină.

După Eugen Voinescu a urmat *Dl Alexandru Farra*, care a funcționat până la 1888 când a fost pus în disponibilitate.

Dela 1888 Septembrie până la 1891, Consulatul General a fost condus de către *Dl Alexandru Ghica-Brigadiru*, înaintat apoi agent diplomatic la Sofia și ministru la Constantinople.

Al patrulea Consul General a fost *Dl Ioan N. Papiniu*, numit la 20 Noiembrie 1891, dar neinstalat. Consulatul General a fost gerat în acest timp de către *Dnul Nic. B. Cantacuzen*, (astăzi ministru plenipotențiar la Berna.)

La 1893 Nov. 1 a fost numit Consul General *Dl Alex. Balș* care a funcționat până la 1899 și a înțecat din viață chiar în Budapesta.

După Balș a urmat *Dl Victor Cuciu-reanu*, care a funcționat până la 1906 când fu înaintat ministru plenipotențiar la Belgrad, de unde s'a retras la pensie.

*Dl Consul General George C. Derussi
în uniformă de ofițer de reșori.*

La 1° August 1906 fu numit actualul Consul General Dl *George C. Derussi*.

Dl Derussi deși tânăr, a repurtat în cariera diplomatică succese importante, cu deosebire în cestiunea macedo-română. Iată ce găsim în revista „*România Ilustrată*“ No. 6 din anul 1905 despre Dl Derussi:

G. C. Derussi născut în București la 3 Iunie 1871, bacalaureat în litere din Paris și licențiat în drept, a intrat în ministerul afacerilor străine în anul 1893. —

La 1 Iunie 1895 fu numit atașat la legațiunea din Constantinopol,

Dl Consul General G. C. Derussi și familia.

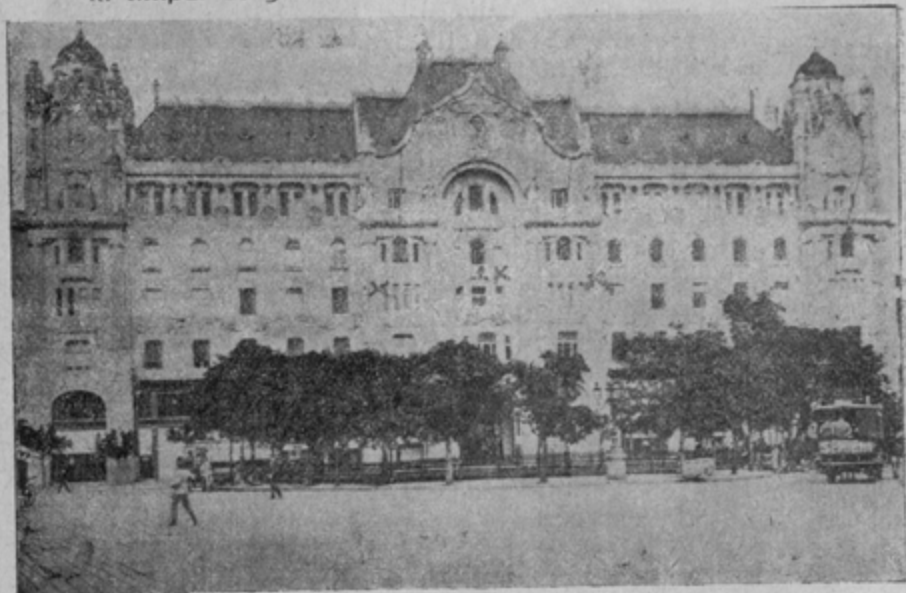
apoi rind pe rind secretar al Agenției diplomatice din Sofia și al legațiunii din Belgrad. — La 1900 a fost numit din nou la legațiunea din Constantinopol unde a funcționat sub ordinele D-lui Al. Em. Lahovary pe care l-a secondat în toată acțiunea de regenerare a cestiunii Macedo-române.

În Ianuarie a. c. fiind însărcinat cu afaceri d. G. Derussi a isbutit să obțină dela Poartă deschiderea primei biserici române la Bitoljia, fapt pentru care a fost decorat de M. S. Regele cu crucea de ofițer al »Stelei României« conferită prin decret special.

Cu ocaziunea izbîndei strălucite repurtate acum în urmă*) de cauza noastră în Macedonia, d. G. Derussi a fost ridicat de M. S. Regele la gradul de comandor al »Stelei României«.

Putem adăoga că tot drept răsplată a meritelor câștigate la Constantinople, dl Derussi a fost numit — în urma propunerii lui Iacob Lahovary, pe atunci ministru de externe, — la postul de Consul general în Budapesta.

În timpul de 5 ani de cînd se află în Budapesta, d-nul

Palatul Gresham, în care se află Consulatul General Român. Localitățile Consulatului sunt însemnate cu X

Derussi a știut să-și câștige simpatiile tuturor cari au avut ocaziune a-l cunoaște, fiind stimat și iubit atât în cercurile oficiale cât și în societate.

La Consulatul general, situat în palatul Gresham, unul din

*) Iradeaua prin care se recunoaște naționalitatea Românilor în Macedonia. —

cele mai frumoase palate din Budapesta, Românii din regat au fost întotdeauna primiți cu brațele deschise și dacă au avut nevoie de vre-o intervenire pe lângă autoritățile ungare, au găsit sprijinul cel mai eficace.

Alături de dl Derussi, — soția sa, — D-na Lisel Florica, născută Dissescu, contribuie prin amabilitatea și ospitalitatea rară ce o caracterizează la ridicarea prestigiului României la acest Consulat general. Un băiețuș s'a născut din aceasta căsătorie care acum este de 4 ani. El poartă numele de Constantin, după bunicul său dl profesor de universitate și fost ministru C. Dissescu, a cărui mândrie este dragălașul său nepot.

Ioan Poruțiu

Octavian Tăslăuanu

Augustin Paul

Secretarii consulatului general român din Budapesta

Ioan Poruțiu

Venerabilul bătrîn, al cărui portret îl publicăm în Calendarul nostru, este D-nul Ion Poruțiu, primul secretar al Consulatului general român din Budapesta. Născut la 25 Ianuarie 1842 în comuna Alinașul mare (comitatul Clujului), d-l Poruțiu împlinește în curînd 70 de ani. După

un serviciu greu de 21 ani, d-l Poruțiu în anul 1901 și-a regulat drep-
turile la pensie. Trăiește în Budapesta.

Cu toată etatea sa înaintată, d-l Poruțiu este spiritualmente încă
viguros și se bucură de simpatii generale în cercul numeroșilor săi cu-
noșcuți. Bărbat erudit, un tip al generației care dispare, D-l Poruțiu
vorbește bine limba latină și cunoaște din limbile moderne: franceza,
italiana și germana; ungurește vorbește ca un ungur neaoș, iar limba
română o posedă perfect, fiind în stare a traduce acte importante în
românește așa ca să poată fi întrebuințate la instanțele judiciare din
România. Dată fiind deosebirea terminologiei judiciare între aici și din-
tolo, se știe că acesta nu e lucru ușor.

D-nul Poruțiu este cetățean al României și posedă decorațiunile:
Serviciul credincios clasa I., Crucea de cavaler al Coroanei și cea de
Cavaler al Stelei României, crucea de aur cu coroana austriacă și me-
dalia jubilară Carol I.

Studiile liceale le-a făcut la piariștii din Cluj, iar dreptul la uni-
versitatea din Pesta. S'a pregătit pentru cariera de avocat și a prac-
ticat chiar în cancelariile unor адвоаți cu bun renume, anume la Ga-
vulă Man în Dej, Ciato în Blaj, Dr. Ioan Rațiu în Turda și Partenie
Cosma în Sibiu. Din această din urmă cancelarie a fost chemat la
1880 la Consulatul general în urma recomandățiunei regretatului pro-
fesor universitar Alexandru Roman.

Mai relevăm că d-l Poruțiu a fost pe la 1868—1869 citi-va ani
și publicist și că în această calitate a avut parte și de temnița din Vaț,
unde a stat închis timp de 9 luni, pentru un articol publicat în »Fe-
deratiunea». — D-sa a fost dela dualism încoace primul internat
romin pentru delict de presă.

În sfârșit trebuie să- mai relevăm o calitate, pe care de asemenea
nu o găsești astăzi de cit la cite un bătrîn din generația veche. Aceasta
este modestia lui proverbială. Portretul ce-l publicăm s'a scos dintr'un
grup, iar cel ce a scris prezentele rânduri, mult timp nu va îndrăzni să
dea față cu dînsul de frica — că va fi aspru certat.

Octavian Tăslăuanu

Născut la Bilbor, comitatul Ciuc, și-a făcut studiile liceale la Blaj
și literile la universitatea din București, d-l Tăslăuanu face parte din
generația tină. Dînsul a funcționat la Consulatul general între anii
1902—1906. — Actualmente este secretar la »Asociațiunea pentru lite-
ratură și cultura poporului romin» la SSibiu, și conduce în același timp
revista »Luceafărul».

Augustin Paul

Născut în comuna Letca (comit. Solnoc—Dobica) la 21 Februarie
1860, d-nul Paul a studiat liceul la Beiuș și universitatea la Budapesta
(teologia) și Graz (literile). A funcționat timp de 8 ani ca profesor
la liceele romine din Focșani, Brăila și Birlad. A redactat la Brăila (cu
Leonte Moldovan) ziarul »Lupta Națională», iar la Birlad (cu Simeon
Mindrescu — apoi singur) »Vocea Tuțovei»; timp de 6 ani a fost re-
dactor la »Gazeta Transilvaniei» în Brașov, iar ziarul »Lupta» din Bu-
dapesta s'a pornit fiind dînsul redactor șef. A publicat scrierile: »Între
Someș și Prut» București 1905, »Ion Popescu din Coaș» Șimleu 1906,
și »Dracul în școală», Blaj 1906. — La Consulatul general a fost numit
la 1 Ianuarie 1907 continuînd aici anii de serviciu ce-i avea ca profesor.
Fiind încă în România, a solicitat cetățenia romină și la 1898 i-s'a votat
în Senat. Posedă ordinul »Coroana României în grad de cavaler» și me-
dalia jubilară »Carol I.»

Un preot dintre cei mai buni

Publicăm aci portretul unuia dintre cei mai vrednici preoți ai Banatului, a Dlui Ioanichie Neagoe din Petruvasela, care de 30 de ani lucră pentru deșteptarea și înaintarea poporului.

Născut în 1857 ca fiu al preotului din Sântianoș (comit. Torontal) de origine din Țara Făgărașului. După absolvirea studiilor gimnaziale și teologice a fost ales de capelan în Petruvasela în anul 1880 iar în 1881 a fost hirotonit de preot.

Dela așezarea sa în Petruvasela a lucrat cu mare zel pentru regenerarea poporului din aceasta comună. Era adevărat poporul din Petruvasela

Părintele Ioanichie Neagoe

în stare morală și materială sub toată critica; omorurile, incendiile și licitarea averilor erau la ordinea zilei, astăzi însă după o activitate de 30 de ani a părintelui Neagoe, toate s'au schimbat ca prin farmec și comuna Petruvasela este astăzi într-o situație morală și materială mai bună decât alte comune fruntașe din jur. Comuna are azi cei mai trezi și sîrguincioși locuitori, cari mai în toate privințele întrec și pe locuitorii șvabi din alte comune.

Armele cu cari au luptat părintele Neagoe pentru înaintarea poporului nostru au fost predicile și învățăturile părințești date țăranilor în toate afacerile lor morale și economice. Dănsul a căutat diferite ocațiuni ca să fie în contact neînterupt cu țăranii și cu conducătorii poporului, bucurîndu-se de mare autoritate în toate părțile.

La stăruința dănsului s'a regulat canalizarea stradelor, s'a făcut un parc frumos în piața comunei, s'a făcut fîntîni bune pentru apă, o pădure de brazi și alta de aciași lîngă gara drumului de fer. A înființat banca „Steaua“, prin stăruința dănsului s'a renovat și pictat biserica pe spesele comunei și acum tot la stăruința dănsului s'a înființat și o societate pentru introducerea luminei electrice în comună și scoaterea apei din fîntîni cu putere electrică.

A luat parte la toate mișcările politice și culturale, înscriindu-se de membru fondator la toate societățile noastre culturale. A fost fondator la multe bănci românești.

Pentru activitatea și meritele sale episcopul l-a distins cu brîu roșu, iar sinodul eparhial din Caransebeș l-a ales asesor conzistorial.

Inteligența și țărani din comună cu ocaziunea aniversării de 30 de ani dela intrarea în serviciul preoțesc a părintelui Neagoe. În 20 August 1911, au aranjat foarte frumoase și impozante serbări, cu care ocaziune i-s'a dat jubilentului o cruce prețioasă de aur.

Dorim ca activitatea părintelui Ioanichie Neagoe din Petruvăsela să fie încă mulți ani spre fericirea sa și a poporului pe care l-a scos la liman.

Port din Jupa (Banat)

Biserica română ortodoxă din capitală

Pînă pe la Anul 1906 Românii ortodocși din capitală aparțineau comunității bisericești grecești. Crescînd însă numărul Romînilor, era natural ca și ei să-și aibă biserica lor națională, în care să se roage în limba în care s'au născut, să asculte rugăciunile preotului și cîntările în romînește și să nu fie nevoiți s'asculte «alios-atanatoșul» Grecilor. Cel mult dacă comunitatea grecească n'ar fi stricat rînduială de pînă aci, ca în o Duminică să se facă slujba dumnezeiască romînește în alta grecește, Romîni poate mai erau dispuși să rămînă în tovărășia grecilor; comunitatea grecească însă nu s'a învoit la aceasta, iar urmarea a fost că Românii s'au constituit în o comunitate bisericească romînească a parte. În anul 1900 s'a constituit comitetul parohial în felul următor: președ. Ilustrit. Sa d-l Dr. Iosif Gall; membru al Camerei Magnaților; v.-p. Ilustritatea Sa d-l Dr. George Serb, consilier de curte; episcop I. d-nul George Radulescu, farmacist, episcop II. d-l George Sida, notar pens. Preot a fost ales Pr. C. Sa Părintele Protosinel Gheorghe Ghenadie

Il. Sa d-l Dr. I. Gall magnat, Il. Sa d-l Dr. G. Serb, cons. de curte ambii au dăruit câte 20.000 de cor. pentru fondul de zidire al bisericei române din Budapesta.

Bogoeviciu. Mai tîrziu s'a intentat proces Comunității bisericești grecești pentru biserică, fiindcă aceasta la început era macedo-romină și grecească și numai mai tîrziu Grecii s'au înstăpinit asupra ei, scoțînd limba macedo-romină din drepturile ei.

Procesul însă s'a terminat în defavoarea noastră, așa că comitetul parohial, avînd în vedere numărul considerabil al Coloniei romîne în localitate, s'a văzut silit să abordeze (aducă pe tapet) idea zidirii unei biserici romînești, căci în capela ad-hoc, nu încpe numărul cel mare al credincioșilor, mai ales la sărbători mari. Comitetul parohial a luat apoi măsurile cuvenite în scopul deschiderii unei colecte publice, prin tipărirea și împărțirea de liste pentru colectă. Cei dinții cari au contribuit la colectă pentru a da exemplu de sacrificiu, au fost Ilustritățile Lor domnii Dr. Iosif Gall și Dr. Gheorghe Serb, cari ambii au semnat câte 20.000 coroane

Lista aceleia. cari au deschis colecta pentru zidirea bisericii o publicăm aci: Dr. Iosif Gall, membru al Casei Magnaților 20.000 coroane, George Serb, consilier aulic 20.000 cor., Conzistorul din Arad 2500 c., Ioan Kanidaky, mare proprietar 2000 c., Gerasim Ratz, consilier mîrîn în pensie 1000 c., Gh. Bogoevici protosinzel-paroch 1000 coroane, G. Badestu, mare proprietar 1000 cor., Dr. Aug. Dumitreanu, medic 800 cor., George Deruzzi, consul general 500 coroane, George Sida, proprietar 500 coroane, Banca »Bihoreana« 500 cor., Dimitrie Birăuțiu, proprietar de tipografie 500 coroane.

La acest loc amintim și creștinul dar, ce a făcut prin testament, regretatul Gherasim Raț, consilier ministerial, decedat în 15 Septembrie 1911, lăsînd pe seama zidirei noii biserici romîne, suma de 17.000 cor. Suma aceasta întregeste sumele mai sus amintite la suma de 100.000 cor. Suma aceasta însă nu este de ajuns pentru a zidi o biserică în capitală. De aceea Românii din capitală apelează și de aci înainte la dărnicia și simțul de jertfă al romînimei, de a contribui după puțină la fondul de zidire. În deosebi facem apel prin șirele de față

Il. Sa Dl G. Raț, fost cons. min., a lăsat prin testament 17.000 cor. pen-fondul de zidire al bis. din Bpesta.

Preacuvioșia Sa Părintele G. G. Bogoevici

la brava noastră țărănime, care și pînă aci a contribuit cu frumoase sume spre scopul acesta.

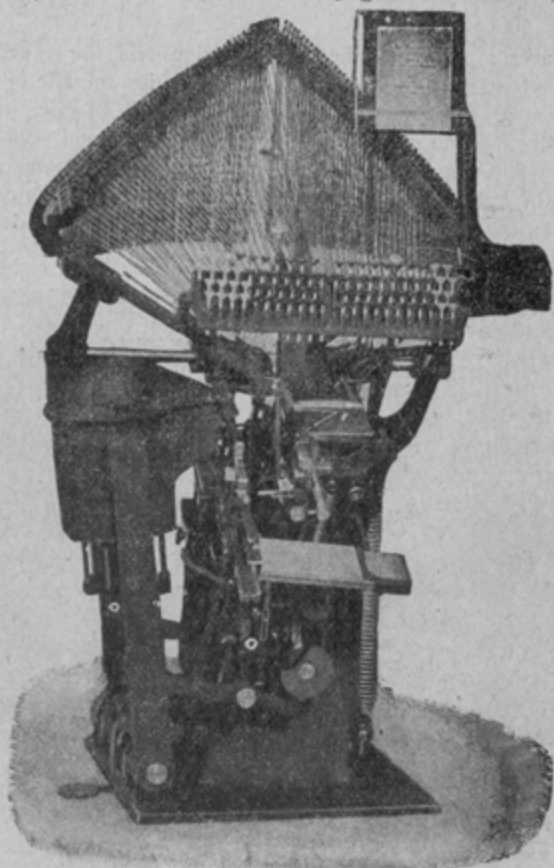
Cei ce vor să colecteze, să ceară liste dela redacția noastră.

Banii colectați urmează să fie trimiși sau la Institutul »Albina« din Sibiu, sau Prea Cuvioșiei Sale Părint. protosinzel Gheorge Ghe-nadie Bogoevici (Budapesta, Holló-utca 8).

Rezultatul colectei să se trimită redacției noastre István-ut 11.

TIPOGRAFIA „POPORUL ROMAN“ 1901—1911

În primăvara anului 1902 s'a înființat în capitală unica și cea din-
tiia tipografie românească. Deși este una din cele mai tinere tipografii
românești, totuși este cea mai bogat asortată cu toate cele trebuincioase
la tipăritul în limbele română, germană, franceză, slave și maghiară.
Tipografia »Poporul Român» este unica tipografie românească, în Ungaria

Mașină de cules sistem „Tipograph“.

care are mașină rotativă și mașini de cules literile (a se vedea ilustra-
țiile sub No. 5 și 1). N'avem de gînd să facem aci istoricul tipografiei,
fiind-că acesta cititorii îl găsesc mai pe larg în »Foata Ilustrată» ca
adaos la N-rul iubit al »Foi Poporului Român». La acest loc ținem
să amintim datele mai însemnate p ivitoare la înființarea și dezvoltarea ei:

Personalul Redacției și Tipografiei Poporul Român

Șirul I: Lucrătoare la mașină; mașinist; B. Titz; mașinist; lucrător la maș. de cules; turrător; fată la maș.; I. Iumanca; E. Taus
 Șirul II: Primul și al doilea lucr. la maș.; de cules; L. Gárdt.nyi, conduc. tip; D. Birăuțu; V. Vlaicu; L. Paukerow; cul. la maș.
 Șirul III: două eleve, în mijloc Nic. Lupu, servitorul tipografiei.

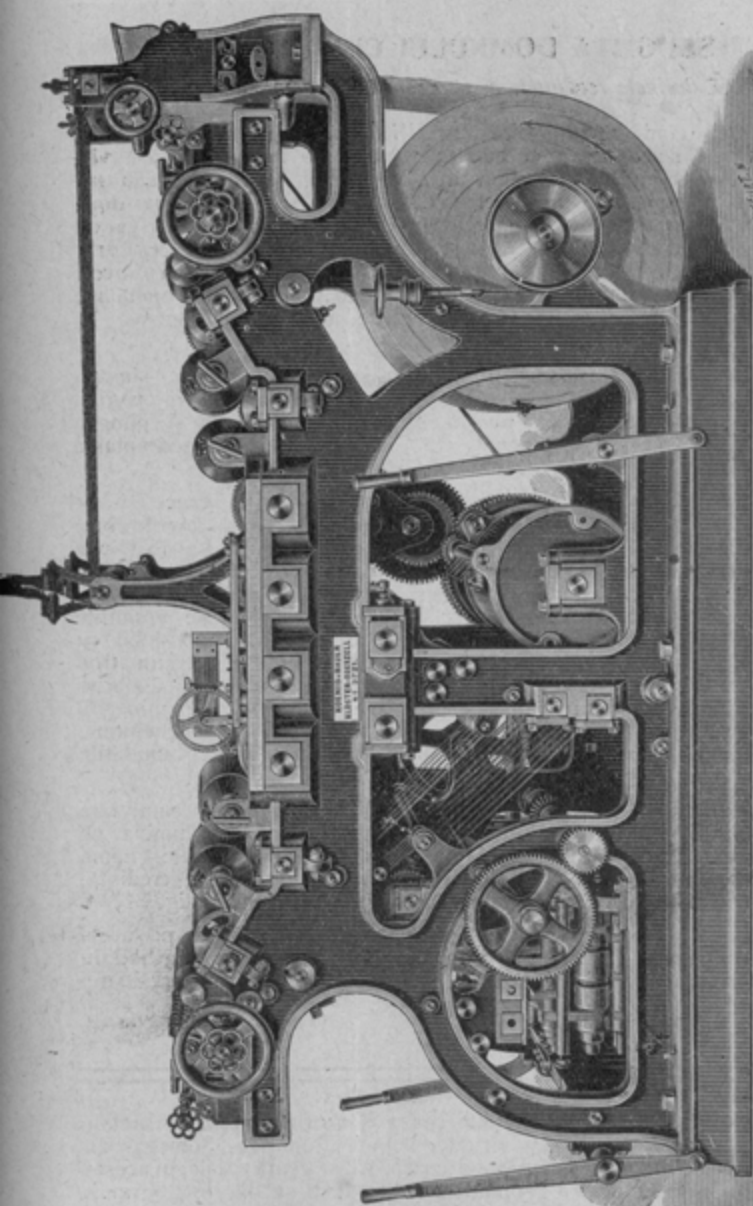
Tipografia »Poporul Român» a fost înființată la 5 luni după înființarea ziarului »Poporul Român»; ziua de 1 Martie 1902 este o zi însemnată în viața tipografiei, căci atunci s'a învîrțit pentru prima oară roata mașinei, și de atunci se învîrtește mereu pînă în ziua de azi. Înființarea tipografiei era impusă de lipsa scoaterii ziarului, căci numărul abonaților crescuse, iar tipărirea în tipografie străină era costisitoare. Cheltuielile tipăririi ziarului nu se puteau acoperi din abonamente. Căci ziarul se vindea cu 2, mai tirziu 4 fileri; ca să se fi putut plăti tiparul, ar fi trebuit urcată plata de abonament la ziar, ceea-ce însă proprietarul ziarului nu voia să facă, fiind-că scopul era să se dea poporului în mînă un ziar nu numai scris la înțelesul său, ci și ieftin. De aceea trebuia înființată o tipografie proprie, unde tipărirea să fie o sarcină mai ușoară, deși prin înființarea tipografiei ne-am băgat în mari datorii, deoarece tipografia, care costa 15.000 cor., se înființase numai cu 800 coroane, mulțumită tovarășiei și sprijinului d-lui I. Lainer, cantor român în comuna Măieruș (comit. Brașov) și fost companion al d-lui Birăuțiu. Domnii D. Birăuțiu, Dr. Dionisie Șoica și I. Lainer, fotografia cărora o publicăm la alt loc al Calendarului, au fost cei cari au ostenit atît de mult în jurul înființării așezămîntului tipografiei, care în scurtul interval de 9 ani a făcut însemnate servicii neamului.

Odată tipografia înființată și tipărirea ziarului era mai lesnicioasă, ba puteam tipări ziarul chiar și în mai multe exemplare, puteam tipări în afară de ziarul nostru și alte ziare și reviste, apoi broșuri și opuri de valoare. Conspectul lor se află publicat în »Foaia Ilustrată», ca supliment la numărul iubilare al »Foi Poporul Român».

Sporindu-ni-se munca, a trebuit să ne mărim și tipografia, cumpărînd o a doua mașină de tipărit. Cînd partidul național hotărî să scoată un ziar de zi, și a lăsat în proprietatea sa ziarul »Poporul Român», s'a simțit din nou trebuința augmentării tipografiei; cu începutul anului 1907 tipografia a fost asortată cu două mașini de cules sistem »Typograph» (a se vedea fig. nr. 1_a) de cari nu se găsește nici una în alta tipografie românească în Ungaria.

Înainte cu 2 ani s'a simțit trebuința cumpărării unei mașini rotative în urma spîrîrii muncii, care cu cele două mașini plane nu se putea isprăvi. — Aranjamentul tipografiei cititorii îl pot vedea din ilustrațiunile alăturate la articolul acesta.

Iarăși o altă ilustrațiune ne arată actualul personal de redacție și tipografie. Printre muncitori tipografii sunt unii cari deja de 10 ani sunt aplicați mereu ca colegători și alii lucrători de tipografie.

Mașina rotativă de tipărit, cu care în decurs de 1 oră se tipăresc 10 mii exemplare din „Foaia Pop. Rom.”

SLUGUȚA DOMNULUI CHRISTOS

(Din datinele credințele și superstițiunile românilor)

În vremea cînd pe d-l Christos îl răstigniră jidovii, toți cei de o pînură cu ei se bucurau și aduceau laude lui Iuda, care l'a vîndut pentru 30 de arginți. Creștinii însă plîngeau și își frîngeau minile de năcaz și supărare. Între cei mulți necăjiți era și sluguța domnului Christos. Acesta era un copilandru de vre-o 18 ani, frumos ca un soare și sprinten cum altul nu mai era. D-lui Christos îi și era drag de el, căci tot ce îi porunceă făcea fără pic de îndîrjire. Pentru aceea i-a și promis că în »ziua de veselie« îl va scoate din sinul omenimei păcătoase și îl va pune în loc de cinste, de unde prin dragostea lui nefătărită să încălzească pe cei credincioși.

De cătră sară scoborîndu-l pe d-l Christos de pe cruce, sluguța Domnului s'a dus ca să-i sărute sfintele picioare, dar jidovii păgînii pentru credința lui îl luară și-l puseră în fere. Sluguța sta și plîngea nu pentru că îl legaseră, ci pentru că îi era năcaz de nedreptatea jidovilor.

Au trecut două zile de cînd îl scoborîră de pe cruce și de el uitaseră jidovii lăsîndu-l închis în o cămară întunecoasă. Acolo însă din voia lui Dumnezeu, care nu-l uită nici în năcaz, nu i-a fost nici foame nici urît, căci trăind în rugăciuni puterea și credința i-se întări înmiit. Cînd era în spre a treia zi, auzi un vuiet dulce și simți un miros ca de tămîie, apoi văzînd cum perete de perete pe nesimțite se depărta dela locul lui, se trezi într'un loc luminos, împodobit cu toate bunătățile lumii cerești. În mijlocul acelor bunătăți pe un tron ce strălucea ca soarele sta d-nul Christos împărțind bunătăți și daruri credincioșilor sei. Cînd veni rîndul sluguței sale, luîndu-l de mină, îi zise: »peste puține ai fost, peste multe te voi pune, fii binecuvîntat«. Cu aceasta dîndu-i o facie în mină îl puse straje peste bunătățile cele cerești și pămîntești.

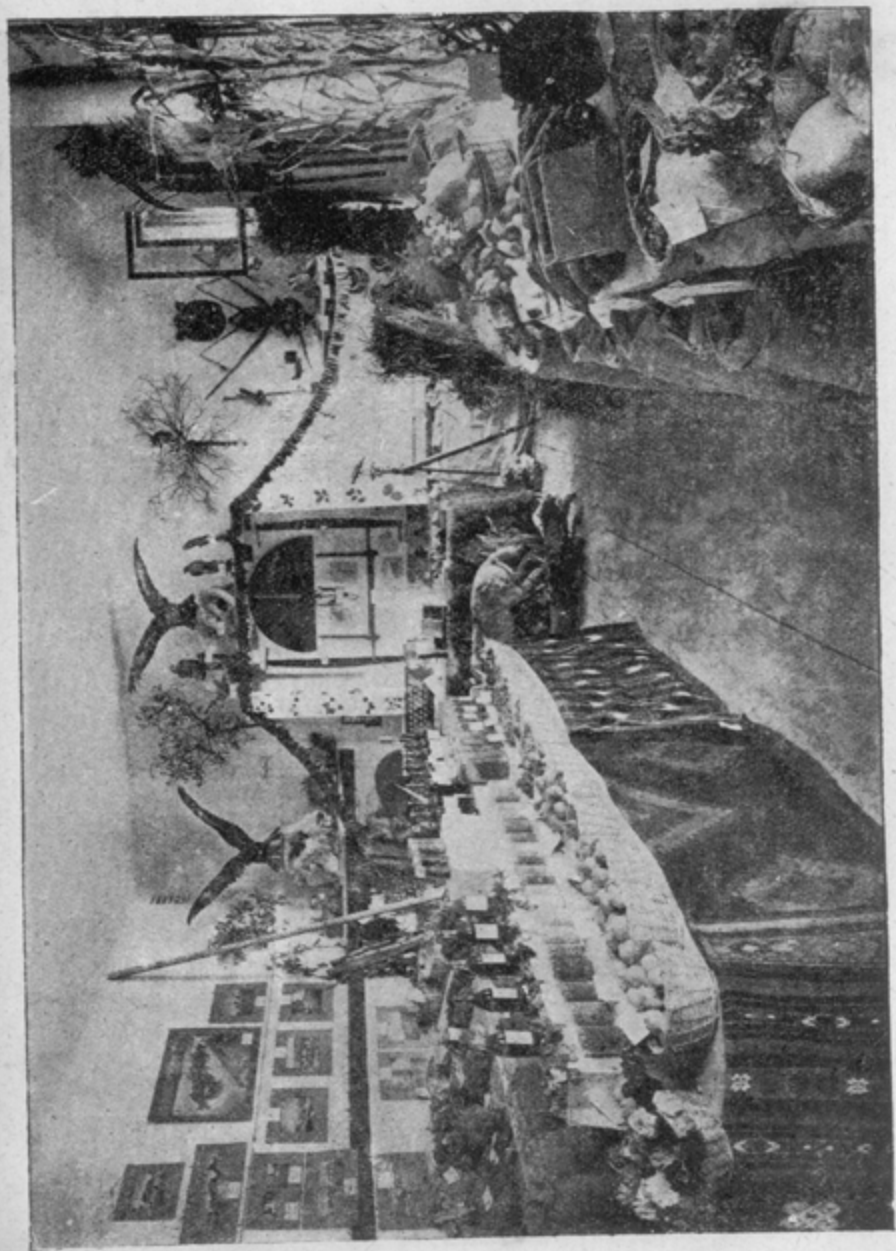
Sluguța ajungînd la marginea împărăției cerești simți cum fața îi se înflăcărează și trupul începu a-i sclipi întrecînd cu lumina pe toate stelele cerului. Văzîndu-se mai frumos decît toți și toate, inima îi salta de bucurie și începu să joace, strigînd: »nimic fără credință, și tot ce se cîștigă, numai prin credința adevărată se poate cîștiga«.

De atunci se crede că e soarele de astăzi pe cer, căci pe acela care a fost mai înainte, Dumnezeu l'a pedepsit alungîndu-l în iad în focul cel de veci, unde apoi s'a prefăcut în smoală și pucioasă arzătoare.

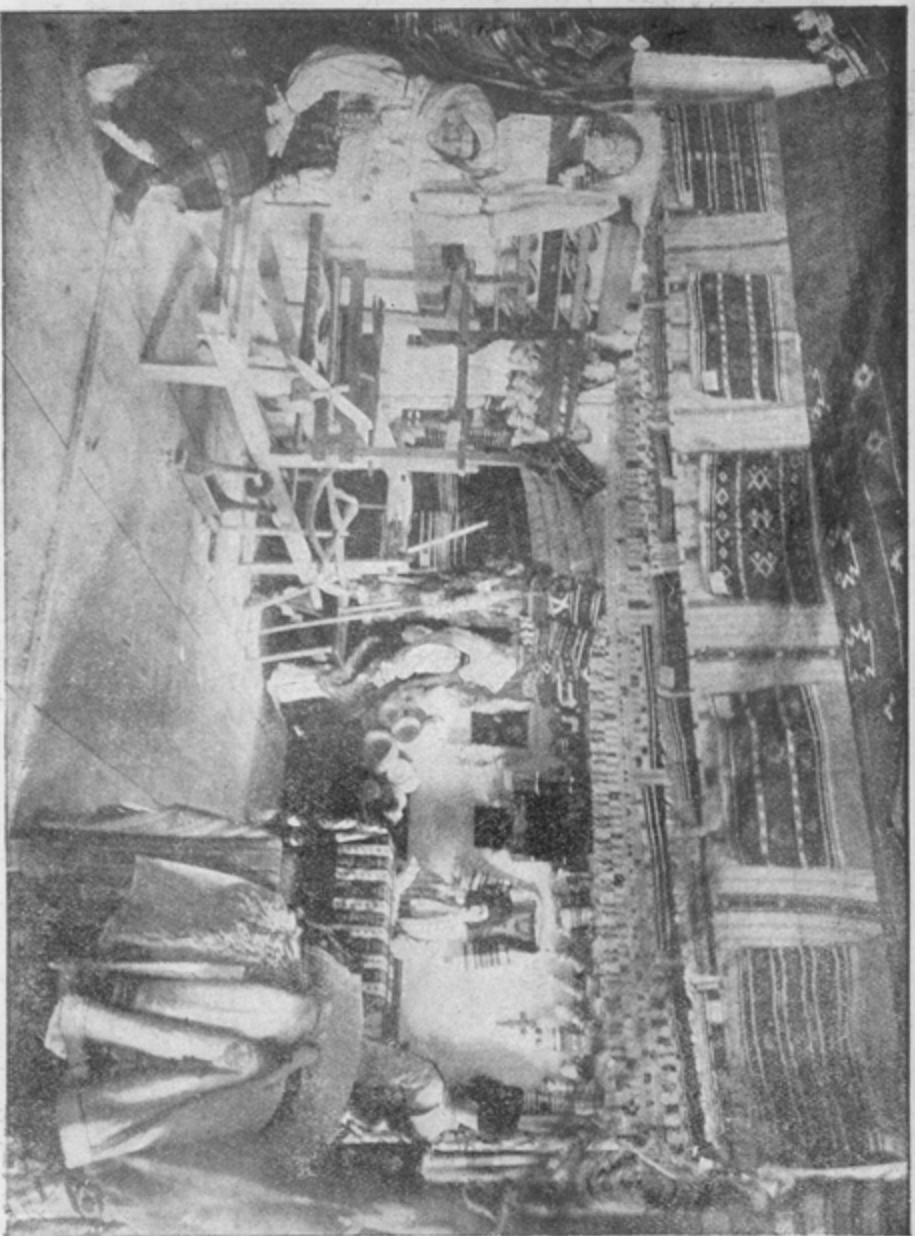
Teodor A. Bogdan

Cea mai bună coasă oin lume este coasa »General Dewet« din metalu de tun, al cărei singur expeditor ai vinzător e Paul Sohr în Sömogy-Szil Nr. 109, Ungaria. Înainte dr a cumpăra o coasă, să se ceară catalogul acestei firme. Colectanți au favoruri. La comande de 10 bucți se dă una gratuit.

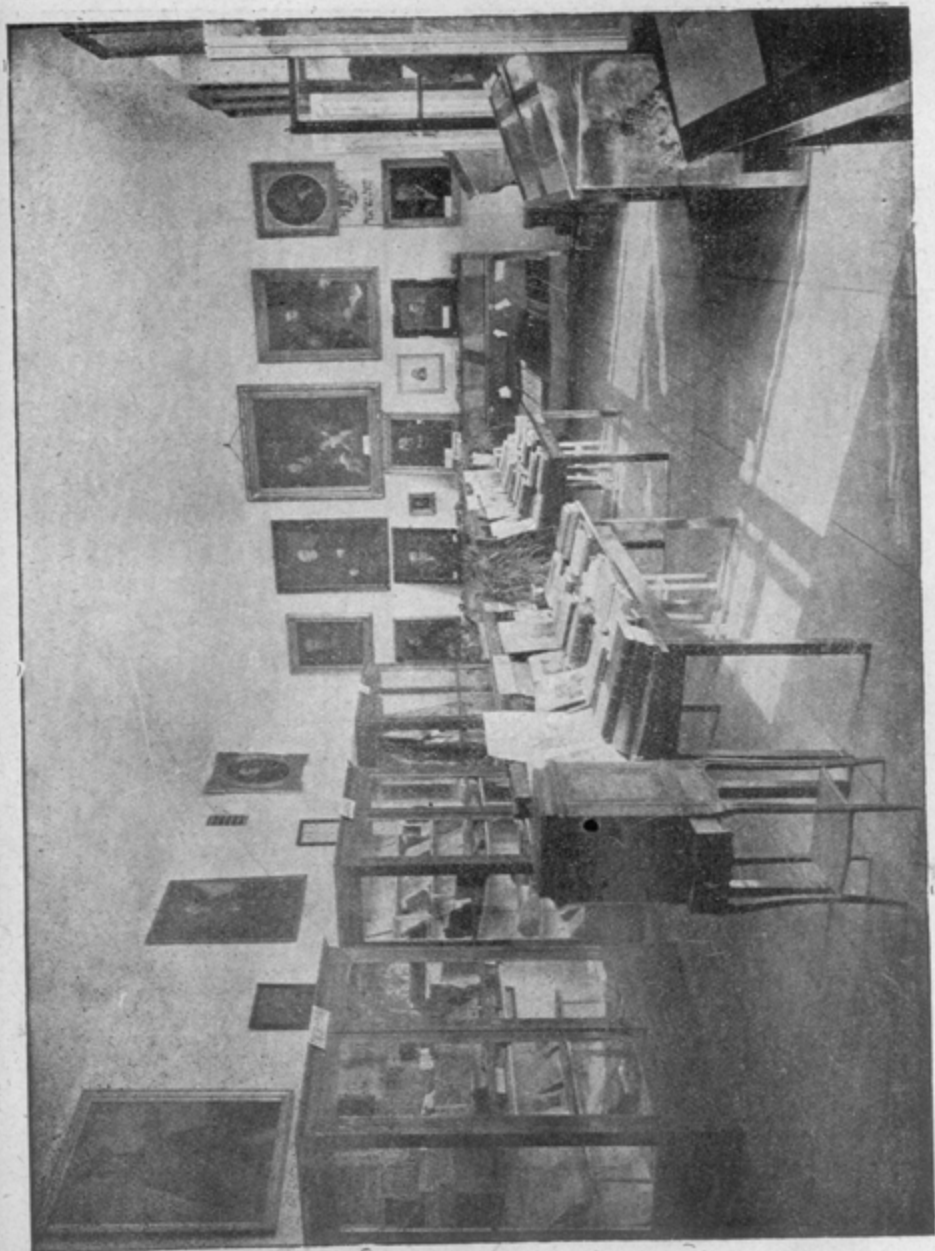
Cine vrea să aibă pene boeme de pat veritabile, să se adreseze vechi firme, demnă de toată încrederea Ben. Sachscl în Lobes Nr. 525, poșta Pilsen (Boemia).

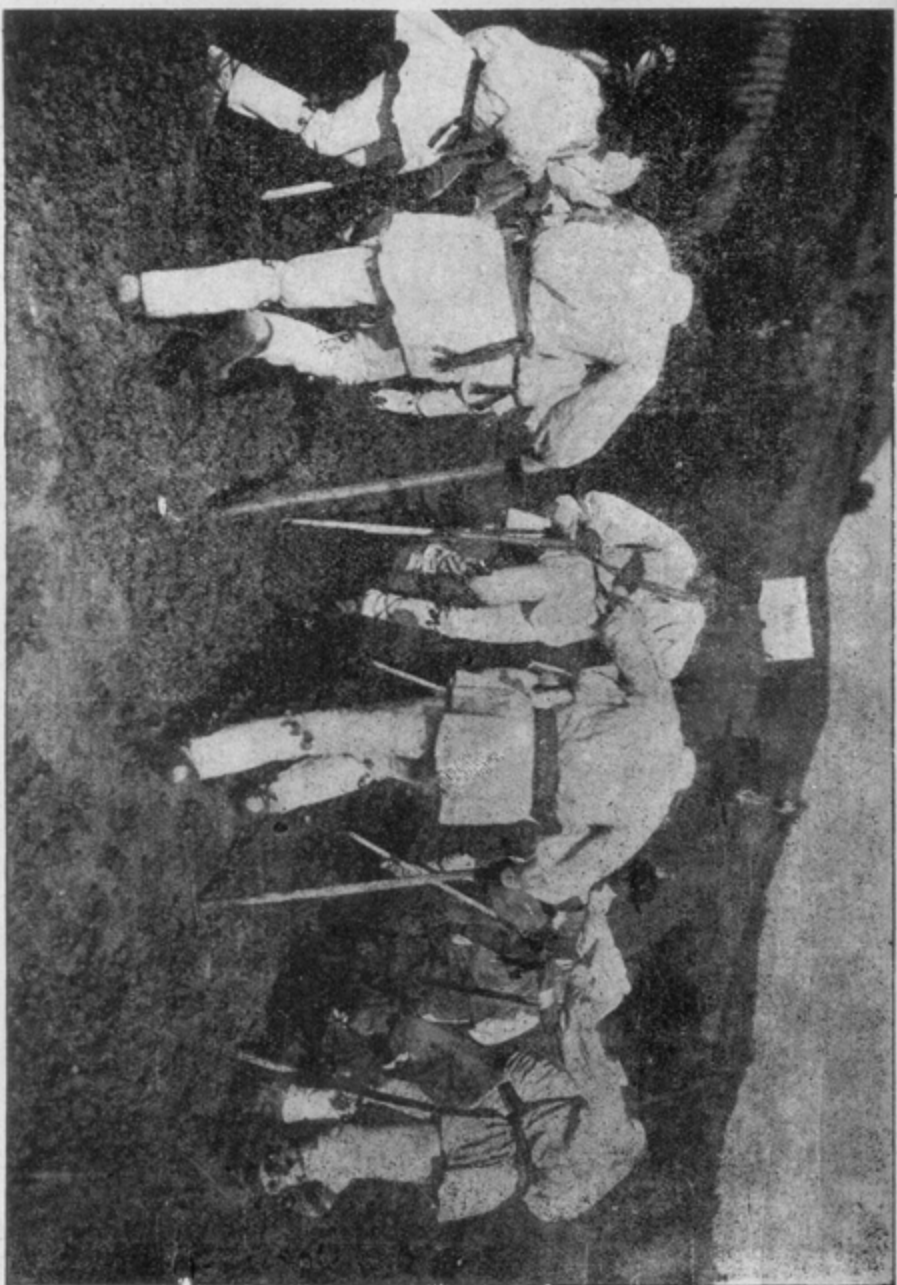
DELA SERBĂRILE JUBILARE DIN BLAJ: Expoziția produselor economice din
domeniile Metropolei gr.-cat.

DELA SERBĂRILE IUBILARE DIN BIAJ : Expoziția de țesături.

DELA SERBĂRIILE IUBILARE DIN PLAJ: Expoziția istorică a desp. Blaj a Asociațiunii.

DELA SERBĂRILE IUBILARE DIN BLA) : Flăcăii din comuna Obreaja jucând calușeria.

SANDU

*Pentr'un țoiu, cind n'avea banul¹
Își dădea zălog sumanul,
Pentr'un chil, cînd a 'nsetat
Sufletul și-l'ar fi dat.*

.

*Dela crîșmă toți plecară,
Numai el mai stă, și-i seară . . .
A plecat și el acum,
Cumpănindu-se pe drum.*

*Merge . . pîn' la crucea 'naltă,
Iar la cruce . . . buf! în baltă . . .
S'a sculat cu mare greu,
Iată-l la căminul său.*

*Soața-ı zice: — „Arz-o focul!
„Crîșma ți-a mîncat norocul! . . .“
Dinsu-i bate din picior:
— „Iar? . . Să taci . . . Că te omor!..“*

*Ea mi-l roagă: „Hai la masă”.
 El, o ia de păr prin casă,
 Copilașii... sar, țipînd.
 El, le cară pumni la rînd.*

*— „Vai păgînul!... mi-i sugrumă!”
 — Ce?... Na și ție, ciună!...”
 Apoi cade jos, turtit.
 Somn adînc l'a copleșit.*

*Dimîneața, o arsură,
 Foc îi sînt: și piept și gură.
 Ca să-i treacă-al setei jar,
 Pleacă'n sat la crîsmă iar.*

.

*Intr'o noapte visculoasă,
 Geaba-l așteptau acasă...
 Cătră ziuă, l'au găsit:
 Intr'un șanț înțepenit.*

P. Dulfu

SPAIMA

De Z. Bârsan

O Duminică de pe la mijlocul verii. Se juca soarele în voie pe ulițele măturate de curind și căscioarele văruițe păreau și mai albe în potopul de lumină.

La o poartă, pe o laviță, un moșneag slab, adus de spate, stetea și-i înpletea unui nepotel, un biciu din niște cînepe veche. Lîngă el, un cîine dormea tolănit cu capul în bătaia soarelui.

Din cînd în cînd vedeai pe cite o prispă femei scuturînd și pe la ferestrele deschise răsăriau primăveri de fete, cari înginau doine cu înțeleșuri, udînd răvarele de flori.

La biserică toca de liturghie. Răsuna limpede toaca, și apoi se înăbușa și iar învia, pînă se risipia departe în tăcerea curată și tainică, ce cobora din spre munți. — Cereul era senin; un norișor de ceață de mai întîrzia să se

Di Z. Bârsan și doamna.

distrame, colo sus pe virful ascuțit al muntelui, care părea un uriaș bătrîn cu părul sburlit.

În liniștea asta nemărginită, încet cu părul rar, îmbrăcați în haine curate, oameni osteniți de săptămîna de muncă și femeii cu copilași de mînă se îndreptau spre biserică, purtîndu-și sufletele pline de credință spre casa lui Dumnezeu.

De pe-o ulicioară, iată o femeie grăbită, trîgînd după ea pe un băiat de vre-o 10 ani, care se lăsa greu de tot: pe semne nu-i prea ardea de biserică.

— Hai mai iute afurisitule, c'a tocat de liturgie!

Băiatul se lăsa greu, scîncia și zise strîmbîndu-se gata, gata să plîngă.

— Să-mi dai mamă... să mă duc și eu... numai cinci creștari se plătește.

Îți dau eu — zise femeia, făcută foc — îți dau eu comedie de nu poți s'o duci!... și-și smuci odată odorul, de era gata să-l dea jos. Băiatul începu să plîngă — mama îi dădu doi pumni după ceafă și copilul se porni să urle înfiorînd toată liniștea aceea de Duminecă. U apucă de mînă sdravăn și-l tîra după ea pe ulița cea mare a satului bolborosînd:

— Fir'ar al dracului de Neamț, cu comedia lui cu tot!...

— și apoi făcîndu-și cruce:

»Doamne iartă-mă... că mă duc la sfînta biserică!...«

Se pierdură după colțul uliței.

De pe-o altă ulicioară răsări un Român măruntel și cîrn și se întîlni nas în nas cu un altul înalt și cu nasu mare, care tocmai eșia din curte.

— Bună vremea!

— Bună să dea Dumnezeu și s'o ție, că am fin pe brazdă.

— L'ai culcat tot?

— Tot. Mai rămasese un clișișor din spre moară și m'am repezit azi dimineată, de, pînă în ziuă.

— Dumineca, vere?

— Înainte de toacă!... — și apoi oprindu-se: — Da... tu știi?

— Ce?

— La capul satului...

— Am auzit și eu, drept e?

— Dacă-ți spun! Am trecut pe acolo. Da, eu am văzut de asară! L'am văzut cînd măsura locul. Crezui întîiu, că-i vre-un inginer d'ăia cu cîmasația. Veneam dela coasă. El își măsura locul să-și ridice comedia.

— Cai o fi avînd?

— Văzui vre-o două mîrtoage la șiregla unei căruțe. Și azi dimineață cînd mergeam la coasă era șatra rătălă, par'că eșise din pămînt!

— Te pomenești... Ce? Cu comedianții te pui?!

— Și să vezi măi vere ce-i acolo... minunății!

— Fel de fel!... Îți ia ochii. Cică sunt de cîștig toate. Cine plătește nu știu cît de întră înăuntru, cînd ese cîștigă ba una, ba alta... știi ca pe la tîrguri.

— Cum să nu știu... Cînd eram cătană am cîștigat un ceas... știu, cum nu!

Mergeau amîndoi înspre biserică povestind și mirîndu-se:

— Apoi ăsta e al dracului... Neamtu! ci-că are înăuntru pe împăratul Rusiei.

— E!

— Zău! Și niște ochene vere, de te vezi pe lumea ailaltă.

— O fi... că multe mai sunt pe lumea ăstă!

— Mă! Și mai are și două maimuțe!

— Nu mai spune!

Amîndoi se opriră și se uitau cu ochii mari unul la altul.

— Maimuțe, oare?

— Vii!

— Să știi, că mă duc să le văd. Cum oi eși din biserică mă duc. Maimuțe n'am văzut nici odată. Cum sunt?

— Cum să fie? Ca omu!

— Cum, ca omu?

— Așa... ca omu! Și mai au haine roșii și pe cap căițe tot roșii și flori la ureche!

— Ei, al dracului Neamț!

— Al dracului zău! — Incheiă celalt și amîndoi făcîndu-și cîte o cruce mare trecură pragul bisericei și nu se mai văzură.

Neamțul în vremea asta se pregătea.

O brodi pe cînd eșia lumea dela biserică și iată-l și pe el îmbrăcat cu niște haine pestrițe, călare pe un cal numai osu, înotînd pe ulița satului și strigînd cît îl lua gura; chema lumea la comedie. Alătura de el, pe jos copii ai lui cu nasuri lungi de hîrtie roșie, cu două tobe atîrnate de gît și mari de se împiedeau în ele, le băteau să le spargă, de ieșiră toți cîinii de prin curți și începură să latre; credeau că se prăpădește pămîntul.

Și pe cal, lîngă stăpîn, una la spate și alta în față, două maimuțe jigărite, îmbrăcate în roșu, pe cap cu niște scufițe mai roșii și la urechi cu niște flori și mai roșii decît scufițele.

Neamțul striga în limba lui, tobele sunau, cîinii lătrau maimuțele făceau fel de drăcii, se dădeau peste cap, jucău, se scuipau și se băteau peste umărul stăpînului. Lumea se prăpădea de ris. Ieșise tot satul. Așa ceva nu se mai văzuse de mult prin partea locului.

După ce se duse până aproape de capătul celalalt al satului, se întoarse și se îndreptă cu tot alaiul spre șatra, pe care o clătina vîntul. Acoperită cu o pînză înegrită de ploii și spartă de vremuri rele stetea comedia la marginea satului, flînfăindu-și un steag sdrențuit sus pe coperiș. Doi căini cu panglici la gât o păzea cu toată seriozitatea lor de slugi credincioase.

Lumea începu să se îndemne și intrase unul câte unul să vadă pe împăratul Rusiei și să se uite prin ochianele fermecate. Maimutele se jucău în față, se dădeau peste cap, se luau la trîntă și lumea se veselia lucru mare.

Un țaran zise către altul:

— Ce ar fi măi Ioane să te trezești la miezul nopții cu astea în pat la tine? Ha?

Ioan se cutremura tot și-și făcu o cruce mare ca de ucigă-l toacă!

Cocoșii vestiră de mult miezul nopții

Se ridicase luna de după păduri înălbind dealul de deasupra satului și alunecându-și lumina pînă la casele risipite în vale. Era o tăcere pustie, tulburată din cînd în cînd de tipătul înfiorător al huhurezului care se pierdea departe în adîncimea văgăunelor întunecate. Cîte un cîne urla la lună, prevestind cine știe ce nenorociri.

Satul dormea învăluit în lumina asta de vraje.

Sus pe deal, doi ciobani steteau la foc de vorbă. Cu sariile pe umăr, cu căciulile date pe ceafă, cum se aplecau din cînd în cînd să scormonească spuza, păreau doi vrăjitori, aduși de vînt din cine știe ce funduri de iad. Lumina și umbra se jucau pe fețele lor înăsprite; acum erau rumeni, acum negri ca întinericul. Și mari..... păreau așa de mari în bătaia lunii!.....

Pe-o coastă mai încolo, turma dormita adunată, ca o pătură mare de zăpadă ce părea că sta s'alunece la vale. Iar aproape de foc sta măgarul încărcat și gata de drum; a 2-a zi, de pînă în ziuă, trebuind s'ajungă la țîrg. Sta nemîșcat, înțepenit, privind drept înainte, ca un filosof, care ar încerca să pătrundă nemărginirea. Aștepta ciomagul să-i cadă puternic pe spate și să pornească.

Ciobanii își continuau vorba:

— Așa a fost, mă, și ce spui eu să știi că-i drept...că mie mi-a spus-o unul, care a fost acolo.

— Ar fi vremea să pornești, firtate! — îl întrerupse celălalt. — Au cîntat cocoșii de mult de miezul nopții și uite găinușă stă să treacă culmea muntelui.

— Lasă că e vremea destulă. Merg tot la vale și cînd s'o face ziuă.

— Și să vii mai de vreme mine, — îi lua vorba asta—să vii înainte de scăpătat, c'ași vrea să mă reped și eu o leacă la comedia aia... că n'am văzut nici-odată....

— N'ai nici o grijă. Viu. Da acu mai stau o țîră... să-ți spui. Cum zic' mă, și-a vîndut sufletul necuratului! și l'a purtat «ducă-se pe pustii» prin toată lumea mă, și i-a dat toate bunătățile. Acu dupăce s'a săturat de toate, de nu-i mai plăcea nici plăcînta nici vinul, i-a scos în cale necuratu o

fată... de frumoasă vere... ca Ileana Cosinzeana. Ci că avea un păr... ca mătasă și o salbă la gît de făcea trei sufe de galben!

— Să tot trăiești firtate....

— Stai să vezi! Că n'a avut parte!

Cînd îi căzu mai dragă fată, atunci i-se împlini sorocul și încă și Scaraoschi cu un tovarăș de-ai lui, doi acu! Il bătu pe creștin pe umeri uite-așa și-i zise: S'a isprăvit! Acu să vii cu mine! Omul că căr, că măr... de geaba! L'au inhățat împelițații și l'au adus pe sus pînă la gura iadului. Aici toți dracii mai mici, mă, au ieșit din gaura aia mare și l'au luat în horă și s'au pornit pe joc. Le ieșia foc din gură și chicoteau și tipau și urlau și.....

— Uite-i! țipă celalt sărînd în picioare. — Uite-1!

Între ei, în două labe se încălziau lingă foc doi draci îmbrăcați în roșu cu căițe roșii pe cap.

Ciobanii să înnebunească! Săricile le alunecară de pe umeri și căciulele de pe cap.

— Doamne, maică preceastă! Doamne Isuse Hristoase!

Drăcușorii pe lingă ei. Sar și se dau de-a roata. Unul ia o căciulă de jos și și-o pune în cap. Îi cade pe ochi și trece așa prin spuză și țipă și sare: aruncă căciulă ăit colo. Ciobanii scuipă și-si fac cruci. Dracii scuipă și ei și-si fac cruci.

Fug.. dracii după ei! Un cioban vede măgarul, se repede, sare călare, celalalt sare și el... Amîndoi înblătesc măgarul cu ciomegile. Dracii și ei la spatele lor. Ciobanul din urmă, înghețat de spaimă cuprinde pe tovarășul din față pe după glăt. Se simte și el cuprins de după gît de necuratul dela spate... și cade grămadă la pămînt.. mort.

Maimuțele — se lasă și ele jos, pe cînd ciobanul celalalt, călare, coboară coasta în goana mare... cit poate să goniască un biet măgar bătut cu ciomagul de un nebun.

Totul s'a petrecut în cîteva clipe.

Luna se uita nepăsătoare, poleind cuprinsul amorf cu razele ei de argint și scaldînd în lumina ei de vrafe pe cele două maimuțe, cari se giugiuleau acum lingă foc sus pe culmea dealului

BLĂSTĂMUL FETEI

Glas de cuc din deal răzbește,
Ghiță calu-și potcovește
Și la cale grea pornește.
Din pîrleaz puica-l privește.

Ea-l întreabă: „Cînd vii iară?”
El din drum: „La primăvară,
„Cînd dă iarba să răsară.”
Puica plînge de se-omoară.

Plînge arsă de ne caz
Cu coatele pe pîrleaz
Și cu lacrimi pe obroz,
Suspînînd făr' de răgaz:

— „Pentru ce pleci dragul meu?
„Că mă iei ziceai mereu...
„Nu mi-e de luatul tău,
„Cît de numele cel rău...

„Ah, pleca-re-ai, duce-te-ai:
„Nouă ani pe nouă cai,
„Pace nicăiri să n'ai, —
„Pe-unmurguț întoarce-te-ai!

„Murgul ți-se poticnească,
„Șeaua i-se răsucească,
„Mânile ți-le scrîntească,
„Limba 'n gură ți-o pocească.

„Mut să treci spre casă riul
„Și ținînd cu dinții friul,
„Să pălești ca'n holdă grâul,
„Cînd l'a năpădit păriul.

„Să te vadă mumă, tată,
„Neamuri, lumea adunată,
„Blestemat cu foc de-o fată,
„De-o ibovnică 'nșelată!

„Să te vadă soră, frate
„Osîndit pentru păcate,
„Ani întregi să zaci pe spate,
„Nimenea să nu te cate.

P. Dulfu

EMINESCU

I-a fost dat aceeaș soartă ca tinărului din Saizi, care a înnebunit cînd a ridicat vîlul ce ascunde adevărul de oameni.

I-s'a stins lumina minții în vreme ce-și tîra mai departe învelișul de pulbere. Poate fi oare o soartă mai crudă ca aceea de a fi și totuși a nu fi?... Un trup fără vlagă, ca un copac uscat, care nu se mai bucură de razele de soare, nici de îngînarea vîntului cu frunzișul șopotitor. Trunchiul răsu-

MIHAIL EMINESCU

flă, trăiește dar sufletul e mort... Zborul închipuirii e frînt, nu mai plămădește nu mai creiază.

Sufletul mare a lui Eminescu s'a stins în zbaterea crudă cu sărăcia. Era muritor de foame într'o țară bogată, unde

pe tron era o poetă și pe fotoliul ministerial un potentat al literaturii.

Și cînd a ajuns la halta din capăt spre Golgota suferinței, pe drumu-i din urmă l'au petrecut doar cîteva suflete mai alese.

Necunoscut și nepriceput a murit de lume, cel mai mare poet al neamului. Și nici pînă azi n'are un monument, cum n'are nici Cuza, cel mai mare domnitor Român.

Eminescu, are nu-i vorbă, un bust, în grădină Ateneului din București. Un bust numai. Atît s'a făcut pentru proslăvirea poetului, care a fost Geniul luminos al graiului nostru strămoșesc, luptînd cît a trăit să-l scoată în toată strălucirea la iveală din negura unde-l îngropară streinomanii.

Cu cîtă grijă desvăluie poetul frumusețile limbei românești, cît farmec, poezie și filozofie, găsește în cîte o vorbă luată din popor pentru a o împleti în versurile-i minunate, tot a tîtea mărgăritare.

Poetul a fost pe lume ca să ne înfrumusețeze limba maternă și să ne facă induioșați pentru frumusețile ei.

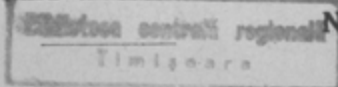
Eminescu este aceea față dumnezeiască în viața națiunii, care prin muzica rimei și a ritmului răspîndește căldura dragostei de limbă și de neam.

Și noi nu-l prăznuim îndestul. Năzuințele tind nu-i vorbă a-l pricepe și a-l slăvi din ce în ce. La Sibiu se proiectează un monument, la Galați se inaugurează în toamna aceasta un bust, de către închinătorii poetului. Dar tot e prea puțin.

Genialului poet, care ne-a dat limbei înmlădierea frumoasă și ne-a îmbogățit vistieria sufletului apropiîndu-ne de adîncimea gândirii lui și de »înțelesul«¹ firii, ar trebui să-i aducem o închinare mai intensă.

Să-l citim și să-l recitim neîncetat; versurile lui să nu lipsească din nici o familie și în fie-care centru românesc, mai însemnat să ridicăm un monument celui mai mare poet al nostru. — Ca toate națiunile culte, să sfințim și noi mai mult din preocupările noastre memoriei cugetătorilor, cultul adus bărbaților mari fiind măsura cultului unui popor.

Neli Cornea.

Călușerii din comuna Calnic (com. Caraș-Severin)

D-NA EANDRITOI

D-L D. BIRĂUȚIU

D-L INV. ANDRITOI

D-ȘOARA ANDRITOI

cari au luat parte la concertul corului bisericei române din Budapesta, unde s'au produs cu frumoase jocuri naționale. Fiăcății cu frumosul lor port național au produs multă însuflețire.

M O Ţ U L

de Ioan Russu-Şirianu

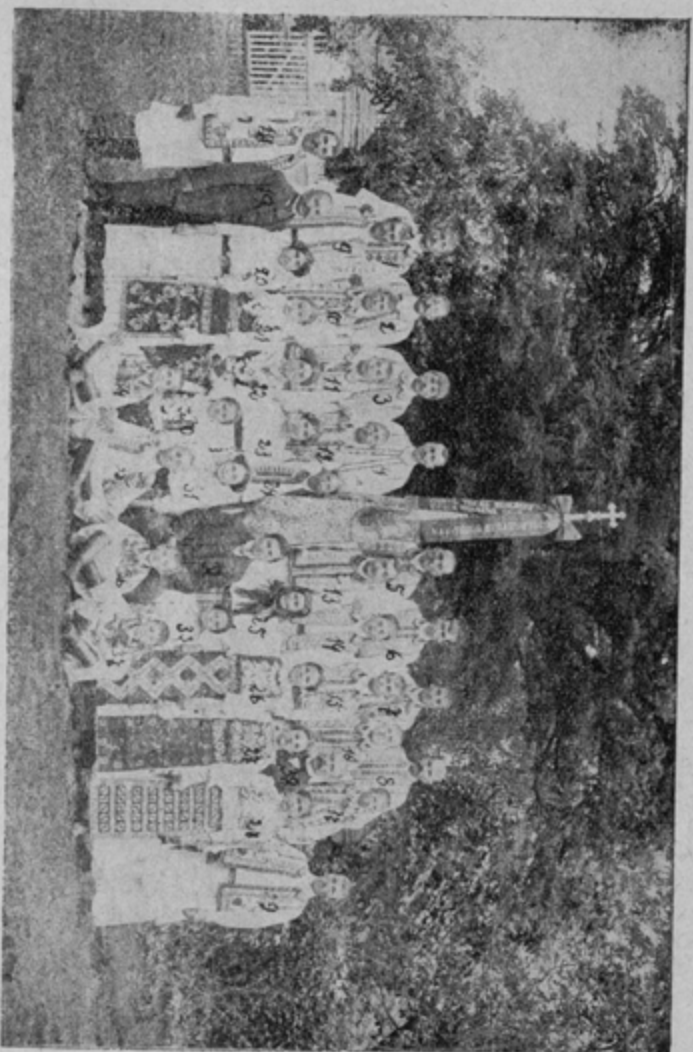
Sunt multe bucurii în lumea aceasta, dar noi oamenii nu le cunoaştem pe toate, pentru că aşa este firea omului: trece de 10 ori pe lângă un lucru, până ce dă de el, şi adeseori numai după ce a pierdut ceea ce a avut vede câtă bucurie a pierdut. Şi apoi din bucuriile acestei vieţi trecătoare numai puţini gustă, cei mai mulţi îşi petrec viaţa luptându-se cu necazurile, ori privind cum /cei puţini trăesc în belşug, până ce el roagă pe Dumnezeu să-i dea putere să poată răbda necazurile.

Grea şi ciudată este soarta omului, şi nici nu te gîndeşti la el cînd te pomenieşti cu răul în prag, şi dacă s'a încuibat odată răul în casa omului, doamne mult trebuie să înduri pînă ce scapi de el... Bucuria vine mai cu greu şi trece mai iute, greutate simte numai inima cînd este împovărată cu dureri şi suferinţe.

Şi în lume trăia şi lelea Macrina, ce să te miri dar, dacă a suferit mai mult de cît s'a bucurat, dacă chiar din vremea cînd îi era lumea mai dragă, trebuia să lupte cu necazurile?!... Altele, care au fetit cu ea, s'au măritat bine, au întemeiat casa lor şi s'au bucurat de copii şi nepoţii lor, iar ea, parcă a avut cea mai rea ursită pe pămînt! Ea a părăsit casa unde trăia indestulată, a părăsit pe părinţii săi şi s'a măritat după un om sărac, dar care era bogat în dragoste şi mai ales îi era drag de ea... Părinţii ei nu au voit să o dea, şi s'ar fi prăpădit însă dacă nu s'ar fi măritat după cine îi era drag... S'a măritat fără de binecuvîntarea părinţilor săi, după un om care pe atunci nu avea nimic, şi numai ea ştie cît s'a şbuciumat, cît s'a strădănit pînă ce îşi-au putut şi ei face casa lor şi masa lor... Şi cînd în sfîrşit erau toate bine, cînd aveau pe lângă casa plugul şi boii lor, iar în casă, din leagîn zîmbea spre ei o bucurie dulce, cînd se împăcaseră şi cu părinţii, cînd ereau şi ei oameni între oameni, atunci se hului totul de parcă ar fi fost blestem asupra lor... Bărbatul său muri ca şi cînd n'ar fi fost pe lume, era tînăr şi în floarea tinereţii şi în mijlocul bucuriilor. Şi încăte să fi pierit cu moarte curată, dar l'au sfîşiat fiarele sălbatice cînd cu o vînătoare domnească; parcă ar fi fost oşîndit de Dumnezeu. Iar ea rămase văduvă cu doi copii, o fată şi un băiat. Fetita, care îi era dragă ca lumina ochilor, muri şi ea după ce mai crescuse, cînd era mărişoară şi-i putea să-i fie de ajutor pe lângă casă, iar băiatul, Dumnezeu să-l ţină, căci în acesta îi este toată nădejdea, acum este şi el, Dumnezeu ştie pe unde, poate nici nu mai trăeşte, a plecat încă pe cînd se coceau prunele în ciubere în ţară iar acum şi nucile s'au bătut şi tot nu s'a mai întors.

Ce-ţi mai face şi sărăcia: te desparte de casa şi vatra ta, şi te trimite în lume, de umbli ca pribeag printre oameni, şi n'at cui să spui nici dorul ce te mistuie... căci cui să te plîngi şi cu cine să te bucuri cînd numai streini în vezi în jurul tău, şi ce te mai întrebă străinii de

Corul bisericesc din Elica-Română cu ocazia jubileului de 25 de ani.

1. Solomon Meici, 2. Ștefan Ghilezan, 3. Ioan Bugaru, 4. Constantin Ursulescu, 5. Teodor Agotescu, 6. Iulian Cadariu, 7. Ioan Ciolac, 8. Sima Mloc, 9. Ion Doroiu, 10. Moșă Bugaru, 11. Teodor Ursulescu, 12. Nicolae Ursulescu, 13. Alexandru Ursulescu, 14. Solomon Vermeșanu, 15. Iosif Magoi, 16. Petru Ghilezan, 17. Lazar Mloc, 18. Iancu Mașdu, 19. Inv. Valeriu Ghilezan, 20. Desoină Ghilezan, 21. Petru Mloc, 22. Viorea Bugaru, 23. Zorica Ghilezan, 24. Nașul steagului Toilor Bugaru, 25. Nașa Paraschiva Bugaru, 26. Florica Ghilezan, 27. Anica Cărbășu, 28. Savina Cărbășu, 29. Dimitrie Agotescu, 30. Simziana Mloc, 31. Cornelia Oană, 32. Inv. dirigenț Ștefan Șteiu, 33. Ruja Ghilezan, 34. Mircea Cădărianu, 35. Aurel Meici, 36. Ștefan Cădărianu, 37. Avenție Ghilezan, 38. Iuliu Mașdu.

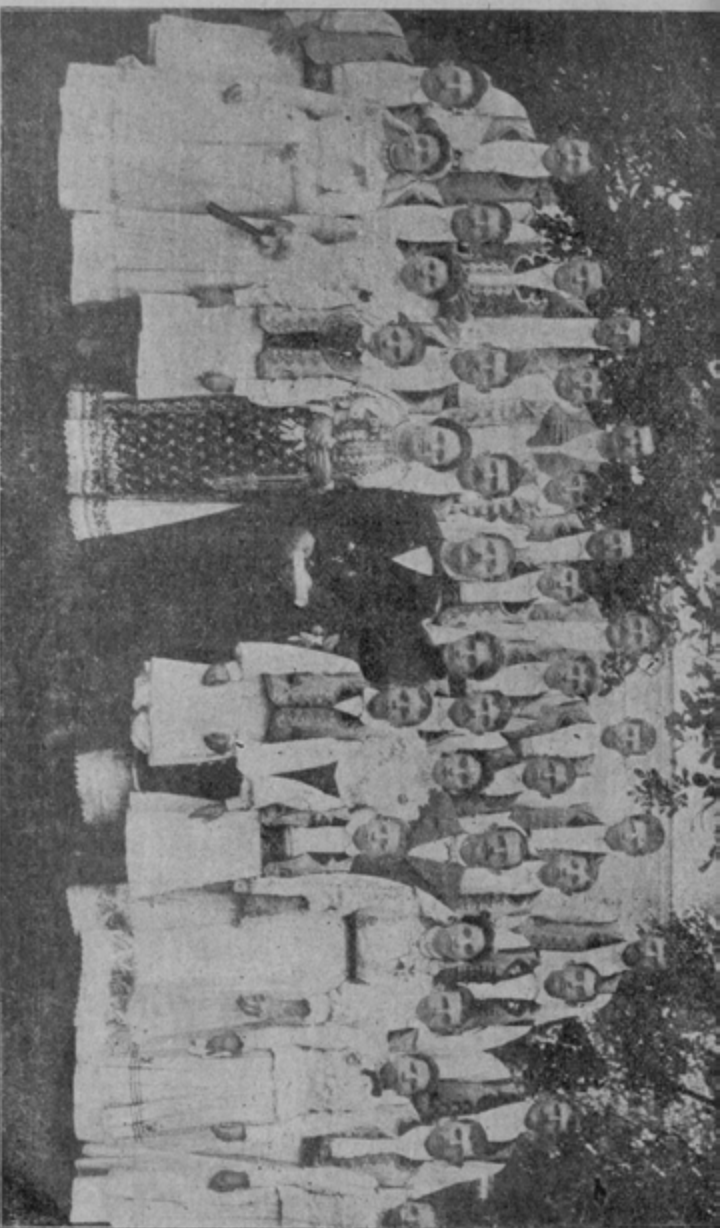
bucurie ori de dor?!... Așa era și cu bietul Bujorel, feciorul teiei Macrina... Sărăcia la minat și pe el în lume să facă negoț cu ceea ce a dat Dumnezeu pe la ei, cu ciubere, pe care le făcea iarna, iar când se desprimăvăra, le punea în spinarea Murgului și pornea în jos spre Banat cu ele, să le vîndă... Cînd mergea bine treaba le vindea în două trei săptămîni și se întorcea îndărăt cu doi saci plini de grîu și de porumb, ba mai avea și bani la șerpar; pe aceștia îi aduna mai ales cu cercuțul, căci Bujorel era și întrașta meșter, știa să cercuiască ciubere și putini, de, om să fi fost cine să-l fi întrecut în meșteșugul acesta.... Să întîmplă însă cîte odată, de nu prea avea noroc, și făr de noroc nici din casă să nu eși — și atunci se făcea toamnă pe bietul Bujorel pînă ce se putea întoarce acasă la Vidra, la maică-sa și între cunoscuții săi... Era ori după o toamnă rea și iarnă grea, cînd oamenilor nu prea li se dădea mîna să cumpere ciubere, ori că trecuse înainte de el pe acel drum alți ciuberari și așa dela el nimeni nu mai cumpăra.... Doamne, lungi îi erau atunci zilele și săptămînilor, și parcă nici odată nu va veni vremea cînd își va vinde tot negoțul, cînd va putea întoarce drumul și se va vedea iar între munții săi, cînd iar va putea să vadă pădurile de brazi și riul care șerpuește printre văile de pe la ei și a cărui șopot în veci nu l'a putea uita Bujorel....

Dar mai ales o mistuia dorul pe Macrina, muma lui Bujorel.

Un singur copil avea și ea, și nici de acesta nu avea parte să se bucure pe deplin și să-l vază în toate zilele.... Era atîta durere în inima ei cînd îl vedea pe acela plecînd, îl dorea atît de mult pînă ce Bujorel umbla departe în lume în cît i se părea că în toate zilele îmbătrînește cu un an, și cînd se întorcea Bujorel, cu bucate și cu bani și sănătos, de parcă nu el a bătut atîtea drumuri, apoi iar întinerea Macrina.... »Soarta mă prigonește și tu doamne totuși ne îndulcești viața«, zicea atunci Macrina și era nespus de fericită... Bujorel îi spunea pe unde a umblat, ce a văzut și ce a pățit, și ea lăuda pe Domnul că nu i s'a întîmplat nimic rău....

Dar de aceia să nu gîndească nimeni că Macrina trăia numai din ceea ce cîștiga fiul său. Așa! Nu era ea femeia care să fi putut să stea cu mîinile în șin și să se uite cum trece ziua.... Lucra din zori și pînă în seara, se învîrtea în sus și în jos, de cine-o vedea, ar fi crezut că este o fată tină, așa era de sprintenă.... Casa îi era curată, de să stat de un drag în ea... Înaintea ferestrelor aveau sămănate flori, de parcă ea ar avea nu știu cîte fete mari, cînd era vre-o nuntă în sat, pe ea o chemau toți să gătească mîncare, și ea știa gătii, de și Vlădică putea să mîninice din cele ce ferbea ea, iar la gherghel, nite așa bătrînă cum era, dar făcea la floricele și ochiuri, de și fetele o pismuiau.

Și acum se întoarce dela Floarea, nevasta primarului, de unde căpătă nițică făină de mălai și cîteva fuioare fiindcă și eri și astăzi, toată ziua a stat acolo, le-a ajutat să pună războiul pentru ca să țeară

Corul bisericesc din Răcășdia (îngă Oravița).

Inițiat în anul 1894 după sărănia și statornicia de muncă a învățătorului Emilian Novacovici, care a și fost conducător-instructor pînă anul trecut cînd s'a pensionat. Acest cor urmind după poveștele de adevărat luminător ale învățătorului său, — pe îngă că a dat

concerte și în comunele vecine lațind iubire de organizare culturală: a fost primul și ca tinerime care a bredit rețenul național, prîmînd cu cinste vîrețică în mijlocul lor la anul 1904 pe di Aurel Viad în adunare populară, cînd după pasivitate prima dată s'a făcut și deschis

în Bănat prin graiul dlui dr. Aurel Viad și a dlui D. Birăuți" propaganda practică de politici națională romîneasă; ceea ce dovedește că la acel timp s'a putut fali percul Sasca cu această comună, în care s'a văzut caracterul firm al învățătorului, cît și virtuțea în tinerime.

pinză de în, și de, nu e lucru mic, cînd pui războiu în casă pentru pinză de -în, iar în sat nici o femeie nu se pricepea la lucruri de astea ca Macrina, căci pe ea a învățat-o necazul și sărăcia, și tocmai pentru aceasta o chemase și Floarea primarului, care deși avea fată mare în casă, dar chema des la lucru pe Macrina. O lăsașu puterile, avea ce să facă și din ce să plătească, căci era bogată.

— Ce nu lași necazului odată lucrurile, și să te mai odihnești și d-ta, încaite la bătrînețe dacă în tinerețe ai trebuit să muncești zise Bujorel, cînd văzu pe maică-sa intrînd în casă și după ce acesta îi spuse pe unde a fost și ce-a făcut.

Îi era parcă lui Bujorel silă, că maică sa și acum cînd ar trebui să stea în pace și să trăiască mai nemuncită, se duce și lucrează prin casa altora....

Nu era el dar nici atîta, ca s'o țină pe maică-sa?... Și maică-sa parcă ghicea gîndul lui Bujorel, căci după ce puse fuioarele în ladă și făina într'o strachină, îi răspunse:

— Nu-ți făcea inimă rea, din astea, Bujorelul mami, nu lipsa, ci dragostea mă mină la lucru, și parcă nu m'ași simți bine cînd ar trebui să stau așa fără de lucru. Apoi cînd odată te vei așeza și tu, să fii cu nevastă și copii, știu că nu ărea o să calc pragul altora... O să stau numai în casa noastră, să-mi desmierd nepoții și să mă bucur de fericirea ta, și la astea zîmbea, îl cuprinse de după gît, îl săruta, iar de pe fruntea lui Bujorel parcă a pierit un nor, care era mai nainte, și în ochii lui într'o clipă s'ar fi arătat o bucurie care trecu și ea, și lasă loc unei nedumeriri care parcă ar stăpîni întreaga lui ființă.

— Cine știe cînd va fi și asta, zise Bujorel. E greu să duci viața așa precum e, dar încă să întemeiezi una nouă!....

— Nu e atît de grea precum ai crede-o, Bujorelu mami, zise Macrina.

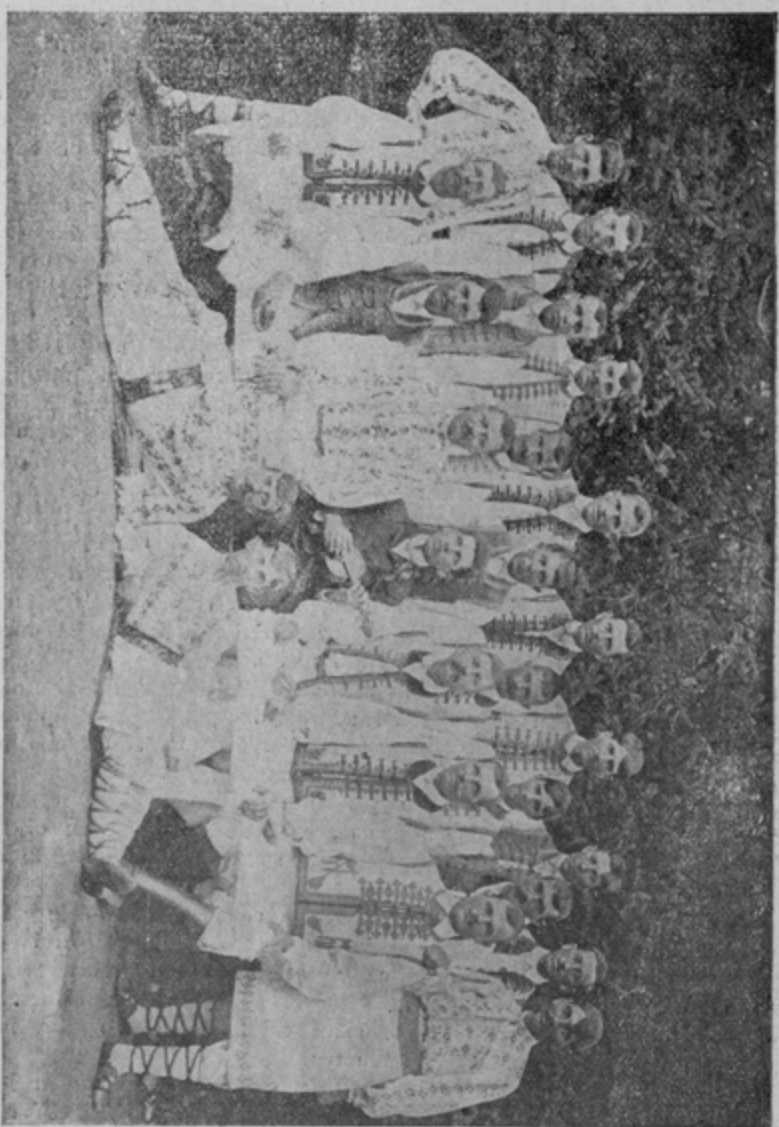
Vezi, și eu cu fiertatul tatăl tău am început-o în mai puțin decît avem astăzi, și totuși dacă Dumnezeu s'ar fi îndurat să-l mai ție, nu ai fi silit nici tu să fii cît e anul pe drum, și poate nici eu nu aș mai avea vreme să lucrez în casa altora....

— De mine nu te îngriji mamă, eu lucrez cu drag, numai pe d-ta să te știu bine și alinată și să nu știu că zice lumea că lucrezi pe bani la alți la zile de bătrînețe...

— Dar, nu este rușine să lucrezi, numai se înșeli sau să minți este rușine, și se uita cu drag la Bujorel. Și-i strălucea ochii de bucurie cînd îl vedea pe acesta cu ce drag lucra, cum face la ciubere și cum îi spune că are să ia atîția și atîția bani pe ciubere și că în curînd are să plece și o să plece cu doi cai, și o săse întoarcă cu patru saci, de-l va ajuta Dumnezeu.

Numai de una nu se bucura bătrîna: că fiul ei nu prea simte mare durere cînd pleacă de acasă, de un timp încoace parcă ar vedea în inima lui Bujorel, ca și cînd acesta s'ar mai bucura cînd pleacă d'acasă.

O fi asta așa, ori este numai o închipuire de a ei, nu știa, și de întrebare pentru o lume nu ar fi întrebare pe Bujorel... De ce să-l

Corul plugarilor din Jam (comitatul Caras-Severin).

supere cu lucruri de astea?... Cine știe dacă-i așa, poate în curînd o să-i piară și ei aceasta din minte, și cine a pățit o știe ce greu este să-ți alungi un gînd rău, iar celui ce nu a pățit-o, în zadar i-ăș spune-o.

Era greu, de tot greu să suporte acest gînd lelea Macrina. Nu știu ce ar fi dat pentruca să scape de el... Ce senină i-ar fi fost viața acum dacă nu ar turbura-o pe ea acest gînd.... I se încuibase în munte, că fiul său nu o iubește în destul.... Lua capul acestuia, se uita în ochii lui, și așa cum îl ținea îmbrățișat și cînd Bujorel se uita la ea, începea să lacrimeze, iar Bujorel nu știa ce să zică la asta căci de unde știa el, că maici sale ce gînduri îi tortură sufletul. Mă iubește și totuși parcă nu ar fi cu tot sufletul și cu tot gîndul al meu, își zicea în sine lelea Macrina, și acest prepus îi era toată nepriceperea ei de acum. »Parcă nu i-ar fi casa asta casă, ci pe aiurea ar căuta în gîndul său fericirea»....

— Mamă ce ți-e, te vād atît de duioasă, par'că nu ți-ar fi împăcată inima cu ceva?

— Nu mi-e nimic, Bujorelu mami, dar uîțe, parcă m'ar cuprinde o îngrijire de tine.... Aș dori să nu te mai depărtezi de lîngă mine, răspunse ea și totuși parcă-i pare rău că nu a spus tot ce a gîndit în clipa aceea și de multă vreme... Ii era însă rușine și ei însăși de ea, să gîndească despre fiul său că acela nu o iubește în destul, cînd ea vede cu ochii, că acesta cită vreme stă în sat, nici la biserică nici la horă nu se duce făr' de ea... Da, dar cînd nu este în sat, ci dus la țară cu cubere, ce face el atunci, gîndește la ea, care mereu îl dorește și care parcă nu trăește cînd nu-l vede ori că deși trăește, dar îi este grea această viață... Ea îl iubea cu tot sufletul ei, și se mistuia cînd îl știa departe, între străini, iar ea acasă singură.

— Lasă, mamă, nu o să țină asta mult... Mai umblu acum pînă ce sunt mai tînăr, dar mai tîrziu las' să bată drumul alții.... Atîta nădejde mai trag și eu, ca încaite o ho'dă să-mi pot cumpăra, din cît să trăim amîndoi... Muncesc de 3 ori pentru fiecare ban.

— Dar ne este greu pînă atunci, și mie și ție, o căci tu nu știi, că 'mi este atît de lungă o zi în care nu te vād, mai lungă decît toată vremea pe care o petreci tu în drum.

— Ce să facem dacă suntem săraci.

— Nu, nu zi aceste vorbe, noi nu suntem săraci, căci nu suntem siliți a cere milă dela nimeni, și avem bucurii în casa noastră pe care nu le-ăș da nici pentru toată lumea. Da, Bujorul mami, eu sunt bogată, căci te am pe tine, tînăr și cuminte, a fost numai o alăbiciune dela mine cînd m'am plîns. Dar nu m'am plîns din ne-mulțumire, ci pentru că te iubesc cu prea multă pațimă... Vezi Bujorele, eu de cînd am rămas văduvă și singură numai cu tine, de atunci mi-am legat tot sufletul de tine, și par'că mi se rupe sufletul cînd nu te vād... Sufer greu totdeauna cînd tu pleci... Dar o să-mi treacă

o să mă stăpinesc, și zicind aceste vorbe lelea Macrina își șterse lacrimile care îi inundase ochii.

Bujorel îi sărută mina, și pleacă afară. Avea de lucru, mline pînă în zori pleacă cu ciubere în spre Țara Ungurească.

— Noroc să-ți iasă pretutindenea în cale și bine în urma ta, căci și tu însu-ți ești bun ca piinea, și te iubesc cum nu a mai iubit o mamă pe lume, zise Macrina, cînd eși din casă Bujorel...

În ziua următoare, nici nu crăpa încă de ziuă, și Bujorel era pe drum înspre Țară... Erau mai mulți, căci nimeni nu pornește singur pe o cale atît de lungă... Unii vorbeau, alții cîntau din gură, din fluer ori din cimpoi, iar văile și deașurile parcă îi înginau cu răsunetul lor...

Lelea Macrina iar se putea pune acum pe dor, căci Bujorel iar a plecat și cine știe cînd se va întoarce... Dintr'un drum atît de lung îți trece dorul pînă ce te poți reîntoarce... Ce grea este viața: să nu-l lașe pe om a sta la vatra sa, ci să-l silească a bate drumurile, a'și petrece zilele între streini, să nu știe nici de-ai săi nici că-i Duminică ori vre-un praznic, ci să tot umble, pîn ce abea mai știe pe unde a ajuns...

ROMÂNUL ÎN RAI

Un grof ungur bogat dar »milostiv« în viață, (cum foarte rar se înîmplă să se audă așa ceva), tocmai venea la poarta raiului. Cînd sosi el, într'un colț se afla și un biet român ardelean.

Groful bate, poarta se deschide, el intră, și apoi se închide la loc înaintea nasului bietului român.

Se vede că Sf. Petru, care e bun și băgător de seama, nu văzuse pe român în colț. Dar românul se aproprie încet — încet și îndrăzni să se uite pe gaura cheiei. Și văzu toate fericirile ce sunt făgăduite celor buni în viață și toate minunățiile raiului. Văzu pe Serafimi, pe îngeri, pe Archangelul Mihail și Gavril eșiră înaintea Grofului, cîntîndu-i laude: tîmîia ardea, se auzeau cîntări, iar clopotele răsunau peste tot cerul ca de sărbători!

Bătu și bietul român la poartă.

— Intră, îi zise Sf. Petru. Intră și fă te părtaş cu cei fericiți la toate plăcerile de cari se bucură ei.

Românul intră și începu a se bucura de toate ca și ceilalți, cari se mai aflau acolo; dar nici un clopot nu răsună și pentru bietul român, și muzicile cerești nu cîntau. Românul văzu că cîntecul toată e numai pentru Ungurii bogați atît în rai cît și pe pămînt, dar — nu zise nimic, și foarte bine a făcut, căci Sf. Petru tocmai trecea pe lîngă el, îi ghici gîndul și-i zise:

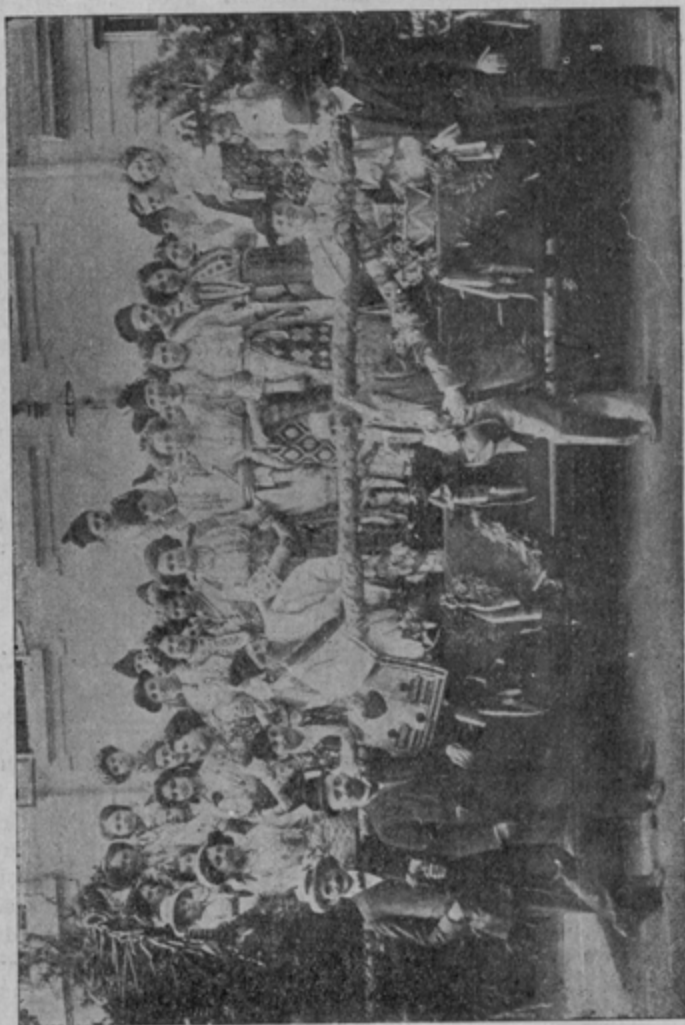
— Greșești Romîne! Ce-ți lipsește din comorile cerești, din care se bucură toți din rai? Socotești că e numai decît trebuință ca îngerii să spargă vre-un clopot sunînd de dimineața pînă seara pentru toți cei ce intră în rai?.....

Noi Romînii toți intrăm aici în rai, pe cită vreme aștia (Ungurii) deabia vin la 10,000 ani unul... și de aceia îi facem aștia cînte și de aceia îi cîntă muzicile și răsună clopotele ca în ziua de paști...

„F. N.“

Carul românesc la promenada¹(corso) de flori din Viena

Așa numitul corso de flori este din spectacolele renumite în metropola monarhiei noastre. El se aranjează în una din zilele frumoase dela sfârșitul lui Mai ori începutul lui Iunie în Prater, estinsa grădină,

La mijloc e dl medic Ciurcu, iar la stînga lui se vede figura dlui profesor C. Nedelcu

publică dela marginea orașului, și nu este altceva, decît o întrecere, o emulare al tîmei bogate, în împodobirea cît mai frumoasă a căruțelor în care ese la plimbare în ziua aceea. Atelaje cu 2, 4 și 6 cai,

minunat decorate cu flori, defilează atunci pe alea principală, admirate de publicul numeros ce se plimbă acolo în şiruri dese, căruţele sunt acoperite cu flori şi roşile chiar cu ghirlande, hamurile, caii, iar cei ce şed în ele se împroscă reciproc cu rose de câte ori să întâlnească venind în faţă, sau aruncă cu flori în publicul ce îi priveşte vesel. Un comitet de persoane distinse premiază apoi cele, cari au fost mai frumoase, mai cu gust împodobite, şi ele trec atunci mîndre, aclamate de lume. E o frumuseţe cum rar se vede asemenea.

În anul trecut şi românii au luat parte, pentru prima dată, la festivităţile acestea, şi au avut bucuria de a fi distinşi cu un premiu prim. Dela prezintarea sa, carul românesc a fost fără întrerupere lăudat şi admirat de privitori, iar cînd a trecut a doua oară aducînd premiul I, aclamările de toate părţile au fost de nedescris. Românii au multe simpatii în Viena, în urma tinutei demne care o au toţi membrii coloniei române de aci. Dar şi carul a fost de toată frumuseţea; tras de 4 cai aleşi conduşi de 2 călăreţi în costum, împodobit cu brad fragod şi cu cocarde în tricolor românesc, el prezintă o scenă pitorească: domnişoare şi juri de aci, în costume româneşti din diferite ţinuturi, prinşi frumos în horă, marcînd ritmul frumos al dansului nostru naţional. »Între toate frumuseţile ce s'au văzut aci, grupul românesc a oferit un aspect deosebit de frumos, a scris »Reichspost« în dimineaţa următoare, dînd o descriere a scenei ce se înfăţişa.

Triumfur acesta, care a umplut de bucurie pe toţi cei de aci, este incontestabil, triumful neîntrecutului nostru port naţional românesc, şi cu acest prilej s'a impus admiraţiei generale.

Prof. C. Nedelcu.

* În Viena trăeşte un număr însemnat de romîni cu sentimente naţionale mai desvoltate şi mai cultivate decît la mulţi de ai noştri din oraşele mixte. Amintim pe domnii: General Lupu, d-nii Doctor Ciurcu, Cuparescu, Turcu, Măndrilă, Gramatovici, Lazar, Cesar şi Mihai Popovici.

I Ţ I G

...A venit tiptil, timid în sat, cum vin Iţigii. Avea poală nouă şi zulufi roşii şi copiii plîngeau subţire în urma lui şi nevastă era în aşteptare, în curtea ei ardea focul sfînt, care înfrumuseţează pe fiecare femeec. Ş. venia girbov, că parcă ar fi adus drob de sare în spinare — şi se jumulea după fiecare pas şi sătenii milostivi îşi ziceau inimoişi:

— Oh, bietul ăsta plouat şi bătut de biciul sorţii — afurisenit de lumea ntreagă — oh, bietul cu gagălici săi, ce-o să facă flămînd?

Şi datu-i-au drept pomană: culcuş şi cozonac şi copiii jucau de bucurie, căci s'au săturat şi copiii joacă atunci mai frumos, cînd sunt sătui.....

...A venit timid. — S'a aşezat în sat în o dugheană unde plătia birul la clopote — şi cumpărînd oale sparte, fierării înruginite, scurtelci flendurite şi vîlnice purtate — fluierînd zi şi noapte, asudînd, jurîndu-se pe Iehova şi blestemîndu-şi sănătatea copiilor de cîte ori a fost vorba de o para — iată-l pe Iţig, în curînd, şezînd pe laviţă înain-

tea casei, — dînd binețe de-a virful pălăriei și nefăcînd temenele nimănui — iar copii lui purtau panglici albastre în păr și cînd îi privia vre-un copil de țaran, nu-și uitau jidovuții ca să-i îngine: »măi proștilor«.

Și iată-l după zece ani pe Ițig bogat și fericit, în casă cu o prăvălie bine chivernisită — în vitrină cu prapori și cu cruci, lingă care se scutiau de praf pungile de tutun și coasele de ogor — iată-l pe Ițig în seri de Vineri aprinzînd cinci luminări în sfeșnic de argint, iar peste fereastră priviau țaranii flămînzi și își ziceau: »ce om bogat fi Ițig, că aprinde cinci luminări — și în biserica noastră nu arde decît una, dar și pe asta o fură criznicul« — și iată-l pe Ițig în zile de Simbătă plimbîndu-se z gale cu copii pe ulițele satului și nevastă-sa Rachela, asudînd de mătășa și de pietrele scumpe, ce le poartă pe sîn...

Frați Romîni, iată asta arată cît de săraci suntem noi — că noi nu ne îmbogățim, iar Ițigii în 10 ani ne scot din casă și de la masă. Frați romîni, asta arată, că noi suntem un popor, care privim peste fereastra Ițigilor în seri de Șabes, — căci în luminările lor arde prostia noastră. — Căci dacă n'am fi așa cum suntem, atunci în curțile noastre n'ar crește bălării și în ogrăzile noastre n'ar dormi lilieci și în șoproanele noastre nu și-ar clădi cuibul buhnele — căci am avea atîtea bogății!

Dar frați Romîni, la noi bîntue o boală ciudată și mare: așa numita boală romînească... Nu vreau să spui cum e boala asta — dar e rea. Cel ce se îmbetește de ea, acela uită că în satele noastre n'ar trebui să vie timizii și cialăii — căci în satele noastre ar trebui să se pricopsească cel ce s'a născut din iubirea unui strămoș.

Dar frați Romîni, la noi bîntue boala romînească, care nu îngăduie să se spuie păcatele ce le avem. Căci oricum ar fi, un păcat tot avem: nu ne știm apăra așa cum se cade împotriva Ițigilor, cari vin cerșind milă și apoi jupuindu-ne aprind cinci luminări în seara de Vineri.

La ce vîrstă e omul mai rezistent?

Ca toate organele corpului nostru, și mușchii își au timpul lor de dezvoltare, apogeul și decăderea lor. Puterea corporală a omului crește pînă la o anumită vîrstă, pentru a scădea în urmă. Cercetătorii pe terenul acesta au măsurat cu aparate speciale forța fizică la mii de persoane și astfel s'a putut stabili cînd omul este în cea mai vigoare sa. Pentru bărbații de rasă albă s'a constatat următoarea forță de a ridica poveri: Un tînăr la 17 ani, ri-

dică 128 kgr.; la 20 ani, 147 kgr.; la 30—31 ani, 164 kgr. De aci înc-o puterea se micșorează și la 40 de ani e numai de 161 kgr. De la 50 de ani, puterea scade repede pînă ce, după constituția fiecărui individ, apare slăbiciunea bătrîneții. Negrii și mulatrii au aceeași dezvoltare musculară ca și albi.

Indienii din America de Nord au puterea deplin dezvoltată abia la 35 de ani.

LUPUL ȘI SCROAFA

Un lup flămînd, nemerește într'un coteț, la o scroafă slabă de tot. Cum o vede trîntită acolo în paie, se și răpede s'o înșface; dar scroafa îi ride cu ritul în nas:

- Ce vrei să faci, lupule?
- Să te mănînc.
- Păcat că ești mare și p'ost...
- De ce, scroafă?
- Dacă ți-ai găsit să mă măninci tocmai pe mine, o slăbătură....

— Parcă mai e timp acum de ales, cînd eu nu te văd bine, de foame ce mi-i....

— Ce carne ai să găsești tu în mine, acum? — înscă, nu alta.... Dar dacă ai avea puțină răbdare, s'aștepti pînă la toamnă, cînd mă pune stăpînul la îngrășat pentru Crăciun, atunci aș mai înțelege și eu, dar acum?

- Și ce crezi, că-i bine?

— Uite, să facem amîndoi învoială: Tu să mă lași să trăiesc pînă la toamnă, ca să-mi văd godaci la rînd cu porcii, și atunci am să mă las să mă măninci, așa grasă și frăgezită.... Dar acum, ce să înțelegi de mine?

— Apoi să te cred eu numai așa, pe cuvînt?

— Și de ce nu m'ai crede? Eu tot pentru mincare sînt; acum: că ți-i unge buzele tu, ori stăpînul, pentru mine, tot una e....

— Bine, scroafă, aștept atunci, că parcă ai avea dreptate....

A trecut vara și-a ajuns lumea și'n toamnă, că timpul nu stă doar pe loc, și s'a trezit scroafa dată la porumb pentru Crăciun, de să nu crează burții ce noroc venise peste dînsa. De învoiala cu lupul nici nu-și mai adusese ea aminte în toată vremea asta, c'avea ea destule alte griji....

Intr'o zi, pe-aproape de Crăciun, cînd scroafa tocmai terminase grămada de grăunțe, sdup! sare de peste gard lupul cu învoiala.

- Tu erai, lupule?

— Tiii, bată-te să te bată.... țare te-ai mai îngrășat! Eu nici nu te-ași

mai fi cunoscut, dacă nu-ți știam cotețul....

— Ce puteam să fac altceva, cu atît bine, decît să mă îngrăș....

Lupul se linge pe bot:

- Ei, am venit, după învoială.
- Că tocmai te așteptam și eu....
- Atunci ești gata?

Și lupul, deschizînd gura, dă să se răpeadă.

Scroafa grohăie alunci supărată și zice lupului:

- Cum, aici vrei să mă mininci?
- D'apoi unde?
- Vai de mine, ce păcat!... Aici te-ar putea găsi stăpînul, tocmai cînd ți-ar fi lumea mai dragă, și aș rămînea mîncată numai pe jumătate....
- Ce-i de făcut atunci?

— Știu eu un loc mai bun, colo, în pădurea din apropiere, ți-l arăt eu; tu să mă iei numai cu gura de o ureche și eu ți-oiu! spune cu limba mea: tot pe aici, tot pe aici....

Zis și făcut:

Lupul deschide porțița și scoate scroafa de o ureche afară. Cînd s'o tragă mai departe, scroafa se propțește în picioarele de dinainte și începe a striga:

- Cuvîțt!... Cuvîțt!...

De-a ridicat toți cîinii din sat și a scos și stăpînul din casă. Lupul, zăpăcit și grăbit, crezînd că n'a înțeles pe unde trebuie să meargă, țistăiește scroafa să nu mai strige:

Taci, cu limba ta afurisită, că-mi pierd blana pe-aci!

Cînd a început lupul a se simți încolțit de cîini, n'a mai așteptat și pe oameni să vină cu ciomegele, ci a lăsat urechea scroafei, și pe ici și-e drumul.

Tocmai la pădure, cînd s'a desmetecit lupul din flocaia prin care trecuse, cică ar fi zis cu ciudă privind spre sat:

— Apoi asta n'a mai fost învoială, ci curată... porcărie....

I. Adam

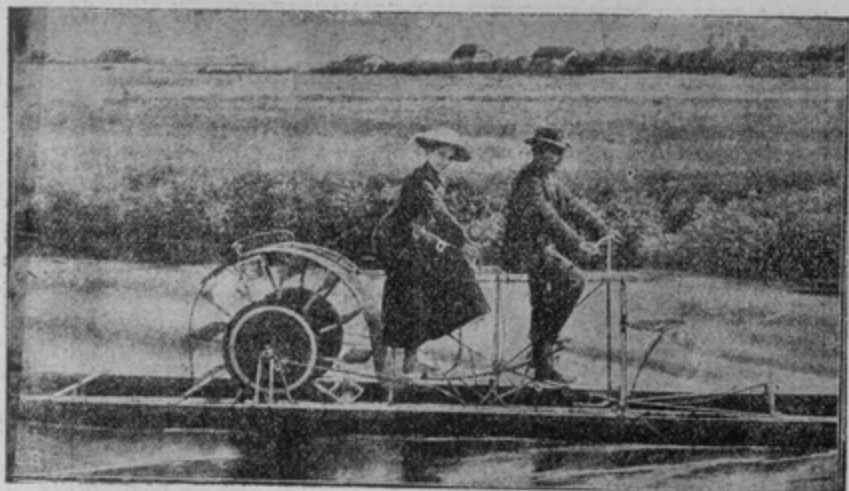
Printul român Ghica și nevastă-sa, actrița Liane de Pongy. Se vorbește, că actrița s'ar fi preumblat odată pe unul din bulevardele Parisului, avînd o călărie caraghioasă. Mai mulți tineri își

bătură joc de ea. Atunci printul Ghica, i-a sărit în apărare; afacerea s'a încîlcit cu duel și judecatorie și sfîrșitul a fost din toată comedia asta, că Ghica a luat pe actriță de nevastă.

Un obicei de nuntă

Interesant e în părțile Boemiei. Perechea tineră când iese din biserică dela cununie, e reținută de public, li se dă o blană de lemn pe care trebuie să o taie amândoi cu ferestrăul în două, ca semn că vor ținea ca lemnul de strîns unul la altul și numai moartea îi va despărți.

Biciclu pe apă, inventat de un inginer danez. E foarte simplu, practic și foarte ieftin.

ROBERT KOCH

vestitul medic din Berlin. A murit în anul trecut. El s'a ocupat ani de-a rândul cu baccilul ofteiei. A descoperit tuberculinul, serul contra ofteiei, cu care i-a succes să vindece în parte ofteia. Nu l'a putut însă desăvârși. A produs o mare revoluție în știința medicală.

TOMA EDISON,

cel mai mare reformatör al lumii. El a inventat telefonul, gramofonul, scioticonul, cinematograful și alte 800 de invențiuni. Are o minte uiașă și își bate capul în continuu cu fel de fel de lucruri mari. Anul trecut a fost prin Europa și a vizitat și Budapesta.

APAȘII

Un soi nou de tilhari s'a încercat în invențioasa Franța. În Paris s'au început acesta munca. Sunt oameni cari lucră cu istețime mare, cu plan și pregătiri. Sunt o mare plagă pentru poliție, și fac tilhăriile cele mai mari. Un astfel de fruntaș apaș a fost și Liabeut, chijul de aci. S'a îmbrăcat în zale cu cuie ascuțite, încărcat cu cutite și revolvere. Când îl urmăreau polițiștii se lasă prins.

Dr. CRIPPEN

Un medic englez, și-a omorât nevasta în modul cel mai urât și a fugit cu o domnișoară mașinistă. Nevastă-sa era vestită de frumoasă, a omorât-o și a îngropat-o în pivniță. A fost prins și adus la Londra unde a fost spânzurat.

il prindeau în brațe și îi strîngea de le intra cuiele în trup și îi omorea. În forma aceasta a omorât într-o singură noapte 7 polițiști. Dar i-a cîntat și lui cucuvaia. Cu multă trudă l'au prins și l'au decapitat.

O alegere fericită

Un tînăr a scăpat de la înec pe o fată frumoasă. Tatăl copilei, luîndu-l de mână, îi zise cu glas tremurător de emoție :

— Nobile tînăr, îți datoresc tot ce mi-e mai scump în viață. Ce răsplată dorești dela mine? Cinci sute de mii de mărci, sau mîna fiicei mele ?

Cer mîna fiicei d-voastră, îi răspunse tînărul, care spera ca să ia și banii și fata.

— Bine ai ales, îi răspunse pîrintele recunoscător, căci cele cinci sute de mii de mărci tot nu ți le-ași fi putut da, de oarece nu je am, — fiind un biet artist sărac, — pe cînd fiica mea e a ta pe viață ! Ia-o, și fi fericit ! Cerul să vă binecuvinteze, copiii mei !

UN ARTIST NOU

De o vreme încoaci se produce un artist ungar, Tabori, în Berlin cu o artă pe care nime nu o poate pricepe încă.

Sub controlul poliției se lasă ca un om să-l lege cu un lanț gros

peste piept, îi leagă minile strinse de trup, iar polițaiul încuie lanțul cu lacăt. Artistul așa ferecat se aruncă în apă și iese deslegat cu lanțul în mână.

Polițaiul îi leagă mâinile

Artistul se aruncă în apă

Cel mai mic cal din lume.

Ilustrația noastră nu reprezintă un minz, ci un cal pe deplin dezvoltat: Un Schetland-Pony, care nu e nici de mărimea unui câine Bernardin. Pe la bătăciuri se văd uneori cai mici, pe lângă maimuțe dresate și alți patrupezi, dar un cal așa de mic, ca acela fotografiat

de noi, e o raritate. Ar fi fost interesant să fi fost pus alături de un cal mare și osos, cum e cel belgian. Micuțul cal s-ar fi putut plimba pe sub burta celui cu care e înrudit, căci de altminterlea sunt din aceeași familie.

UNTHAU

Cine ar crede că omul poate exista și fără mini și fără picioare, dacă n'am avea pilde zilnice. Ba sunt cazuri cînd oameni de aceștia bătuiți au devenit chiar artiști.

KOBELKOV

Astfel se știe despre un artist n jo-
cari, Donato, care executa cele mai mi-
nunate jocuri cu toate că avea numai
un picior.

Contele Zichy Geza, care și-a fost per-
dut o mină, a ajuns după multă truda
și stăruință un adevărat artist în pian.
Lucra cu o singură mină mai bine ca
altul cu două.

O fată din Elveția anume Rapin, s'a

născut fără mini; a ajuns însă să fie o
pictoră vestită, căci picta foarte frumos
cu picioarele.

Tot un pictor vestit picta cu picioa-
cezul Jean de Henau. Acesta avea mini
dar ajunsese cu picioarele la atita des-
teritate încît în 10—20 minute desemna
un taboulu care se vindea apoi cu bani
scumpi.

Rusul Kobelkov născut fără mini și
fără picioare încă făcea diferite producții
cu o bucată de mușchiu ce o avea în
loc de mină dreptă.

UNTHAU

Și mai isteț e boemul Unthau, care
cu ajutorul picioarelor zice la violină
mină caii, pușcă la țintă, mănincă și
ca și cu mini, desemnează foarte
frumos, taie pine, scrie. Astăzi trăiește
în Praga în bogăție și belșug înșurat
cu una din frumusețile orașului.

Copiii...

- Știi tată, ce cadou vreau să-ți cumpăr de ziua ta?
- Ce cadou copilașule?
- O oglindă frumoasă pentru ras.
- Dar numai acuma nu de mult, am primit o asemenea oglindă.
- Așa e, dar, uite că .. am spart-o.

PARASCHIVA LUPU

româncă din Nocrihi (cott. Sibiiu). Ii lipsesc mâinile, însă în schimb Dumnezeu i-a dat darul de a lucra cu picioarele. Se află într'un institut din Bud'pesta, unde își arată dexteritatea în arta de a scrie, coase și broda cu picioarele.

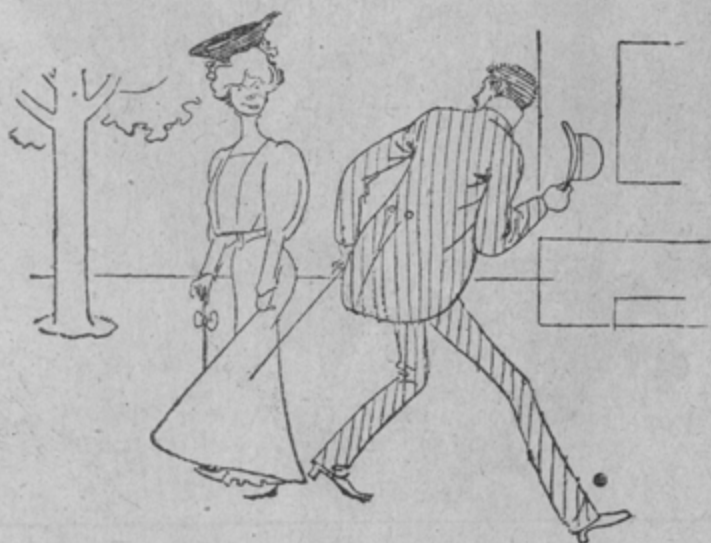
Ceva totuși poți face

- Înseamnă ți asta prietine, fără bani în ziua de azi nu faci nimic.
- Dar dacă totuși poți să faci ceva?
- Ce adecă?
- Datorii...

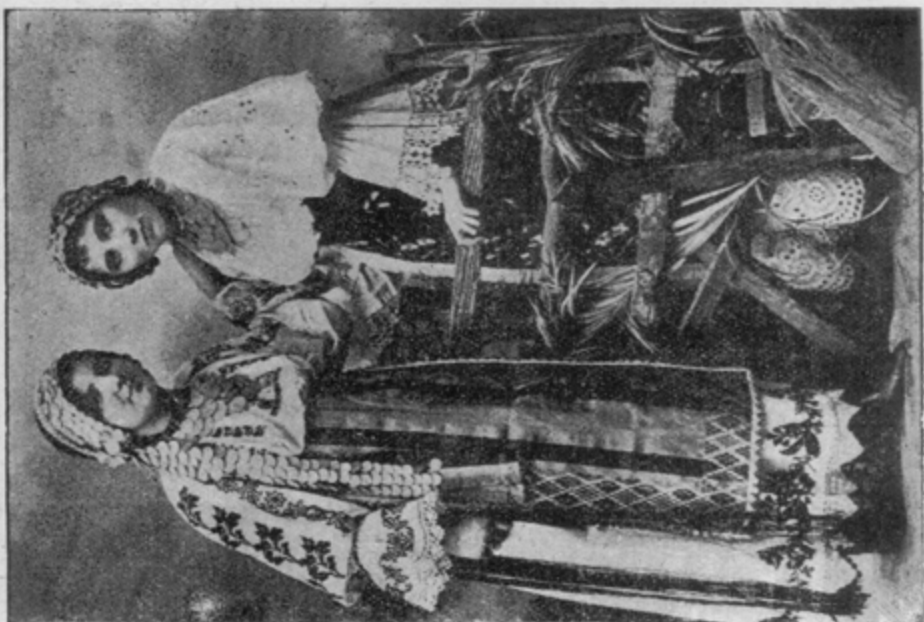
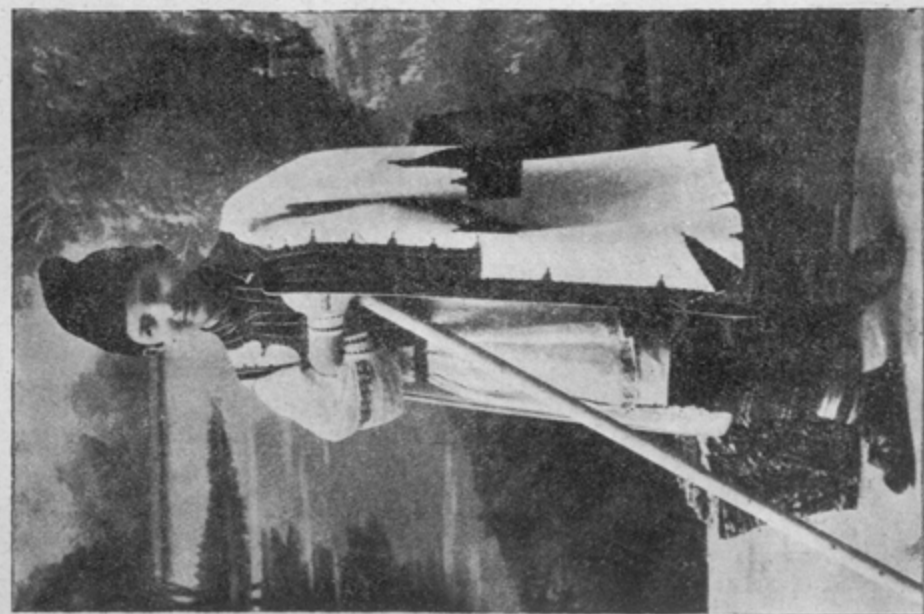
PĂCĂLIT

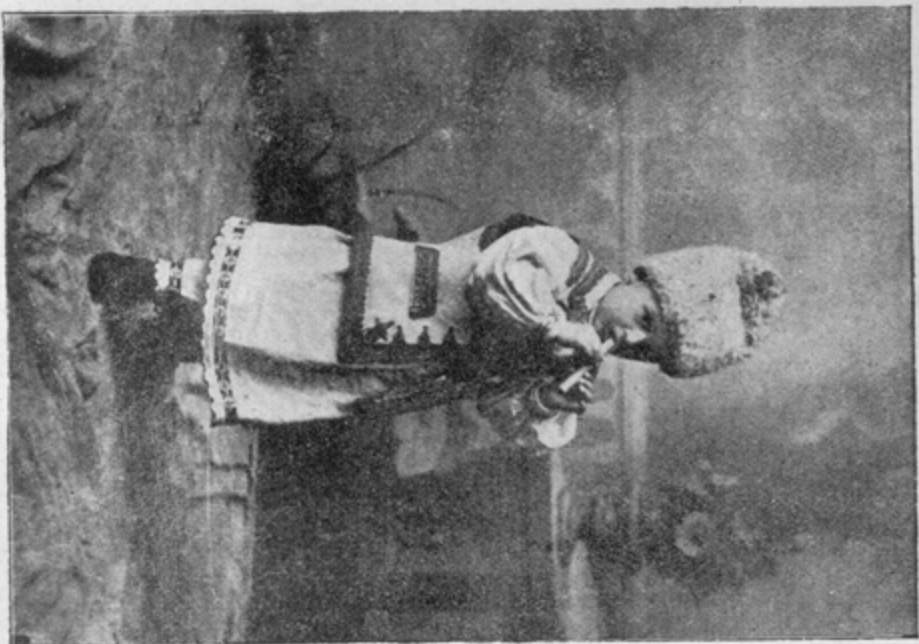
Dșoară dragă, dămi voie — —

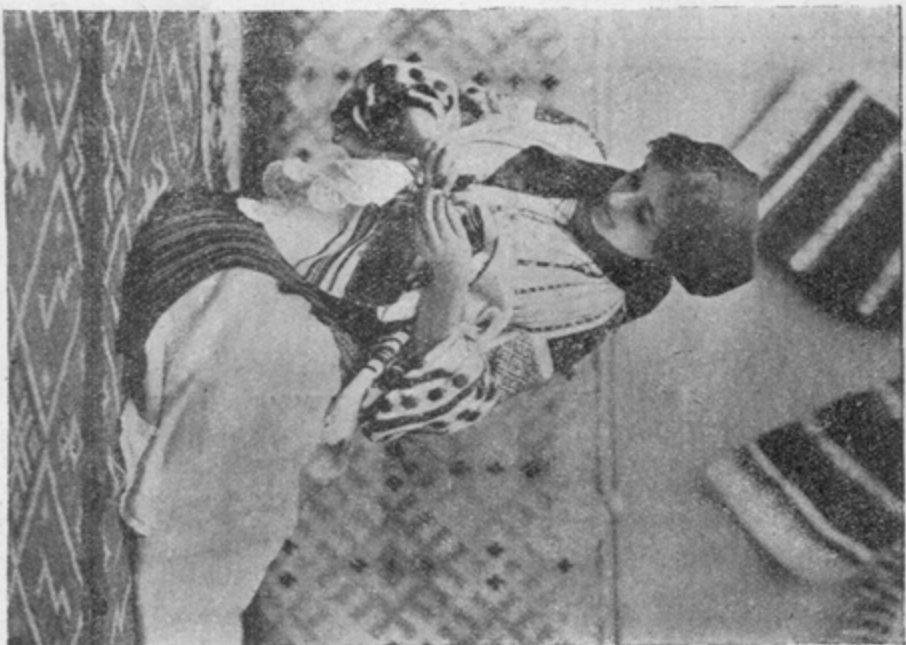
— să mă depărtez.

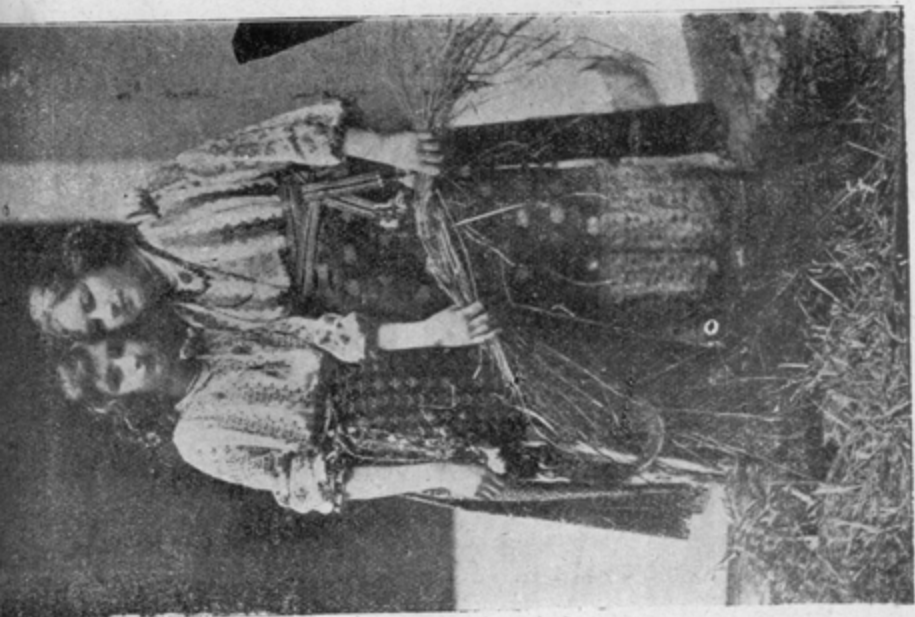
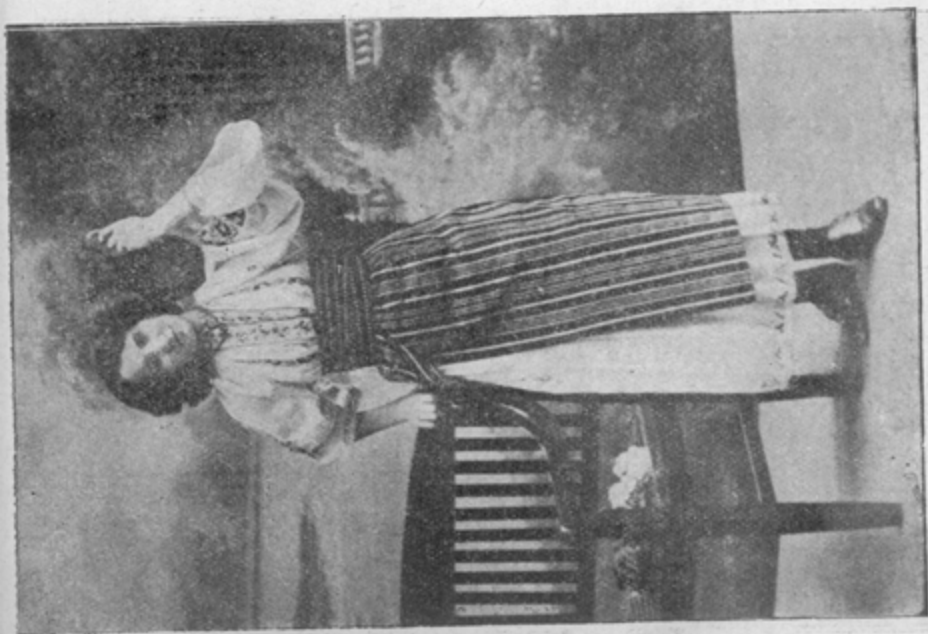
PORT DIN BANAT

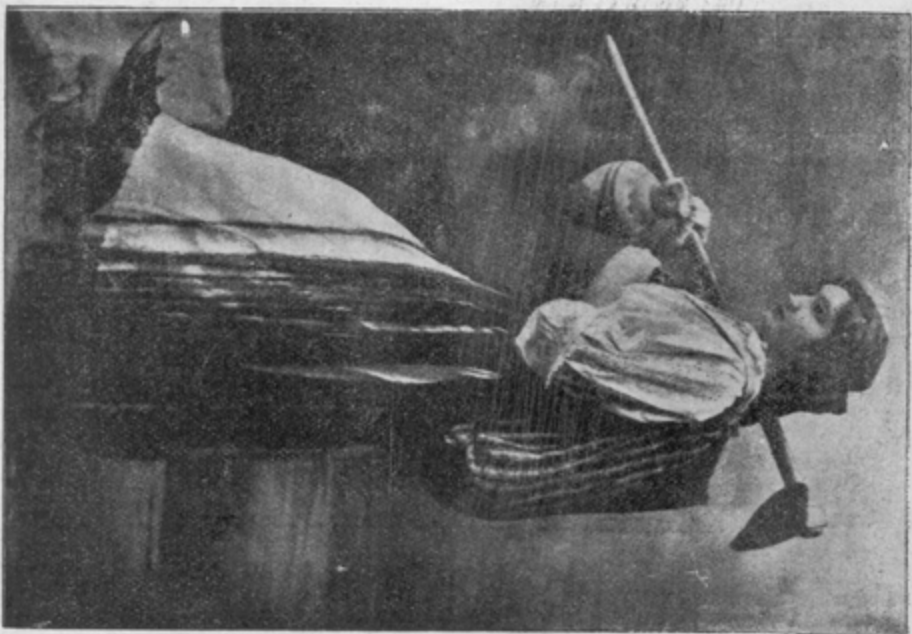
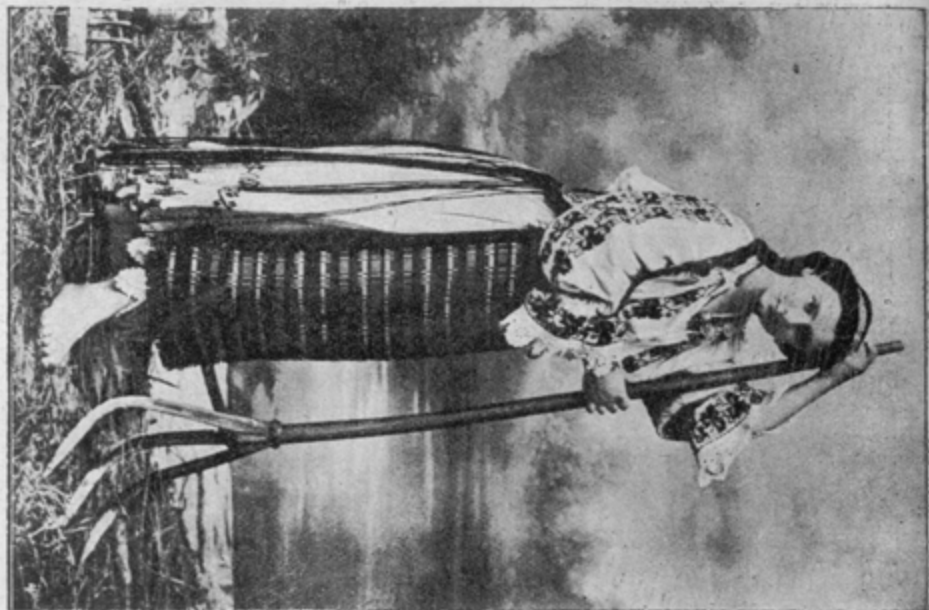
PORT DIN BANAT

PORT DIN ARDAEL

PORT DIN ARDEAL

PORT DIN BANAT

MIȘCAREA POLITICĂ ȘI CULTURALĂ A ROMÂNILOR ÎN ANUL 1911.

În urma înfringerii suferite la alegerile dietale de partidul nostru național, acesta a luat hotărârea de a desfășura o activitate mult mai zeloasă pentru deșteptarea națională și politică a românilor din țările de sub coroana sf. Stefan..

Comitetul executiv al partidului național s'a decis ca paralel cu partidul justitist și cel socialist, să organizeze dela 15 Maiu la 30 Octombrie 50 de adunări populare în centrele locuite de români pentru a se propovădui ideea votului universal. Și în adevăr hotărârea aceasta a fost îndeplinită. Adunări de toată frumusețea și măreția, în prezența a mii de țărani, preoți și învățători veniți din sute de comune s'au ținut la Arad, Igrăș, Lugos, Pecica, Orăștia, Bozovici, Iablanița, Hațeg, Buteni, în cari au ținut vorbiri învăpăiate și energice, deputații d-nii dr. Teodor Mihali, St. C. Pop, Vasile Damian, foștii deputați dr. Vlad, Dr. Comșa, Vasile Lucaciu, Vasile Goldiș, I. Suciu, dr. Victor Bontescu, preoți și адвоcați din locurile unde s'au ținut aceste adunări. Vorbirile acestea despre situație politică a țării, despre votul universal și legile militare au deschis ochii la mulți țărani, contribuind la creșterea conștiinței lor politice.

Și în anul acesta, noi românii am avut de îndurat multe nedreptăți, abuzuri și volnicii din partea organelor cîrmuirii noastre. Dacă în anul 1910 am avut martiri și morți de pe urma alegerilor dietale, la Mărgineni și Tulgheș, în anul 1911, la alegerile congregaționale și municipale am avut alte jertfe. Așa la alegerile de pînar din comuna românească Galați din comitatul Făgărașului, preterele voind să scoată pînar pe un om al său, iar nu pe candidatul dorit de popor, Nicolae Comșa, pe care l'a șters din lista de candidare, alegătorii români au protestat, atunci patru jandarmi au pornit îndată pușcături, împușcînd 9 alegători, dintre cari 2 au murit.

O altă dovadă de prigonire a românilor e întîmplarea din luna Aprilie, cînd jandarmii au intrat noaptea în biserica românească din Agîrbiciu, și au confiscat 10 cărți din bibliotecă, pe cuvînt că cupînd agitație. Și erau tot cărți de

zeci de ani răspindite în țară, și de abia acum i-a trîsnit unui judecător maghiar că aceste cărți atîță contra Ungariei, dînd de aceia în judecată pe preotul și învățătorul din Agîrbiciu fiind că a răspîndit aceste cărți. D. St. Pop a interpelat în Dieta în aceasta chestie ministrul de interne.

Prin luna Mai se află că ministrul-președinte Khuen a dat poruncă jandarmi-

I. Agârbiceanu

lor ca în viitor să nu mai hărțuiască pe românii cari port culorile românești, că aceste culori sunt o parte întregitoare din portul național al românului și deci nu poate fi socotite ca o demonstrație contra statului maghiar.

Cu toate acestea jandarmii din diferite ținuturi ale Ardealului, și mai ales în comitatul Alba Iulie au călcat porunca aceasta a ministrului de interne terorizînd fetele și flăcăii cari veneau la tîrg în portul lor național. D. deputat St. C. Pop a adus la cunoștința ministrului Khuen toate aceste cazuri de volnicie.

Un alt caz. În comuna Ghioroc, pîrîntele Vățianu venind cu fiul său din Șiria, a fost atacat hoșește de doi jandarmi

și bătut crunt, fără cea mai mică vină, decât poate de aceea că dela alegerile din urmă a fost în fruntea Românilor, cinstiți cari au luptat pentru candidatul național Vasile Goldiș.

Învățătorul Patrichie Rimneanu din Cușteiu a fost destituit pentru că la alegerile dietale a sprijinit pe candidatul național dr. Caius Brediceanu. Și în cercul Făgăraș au fost destituiți numeroși învățători români naționaliști.

Poetul Octavian Goza a fost condamnat la 21 Februarie 1901 de către Curtea cu jurați din Cluj, la o lună închisoare, pentru că în calitatea sa de editor al revistei »Țara noastră« ar fi publicat niste articole și poezii »agitatorice...« scrise de alții.

În ce privește starea de dezvoltare culturală a neamului nostru în perioada 1910—1911 — e bine să relevăm următoarele date:

Ministerul de instrucție publice a publicat o statistică, după care în Ungaria sunt: 2564 grădini de copii, dintre cari 30 românești, cercetate de 12.000 copii. — Școli primare sunt 16,495 dintre cari românești 2439 la cari urmează 220,571 copii români. Școli civile sunt în număr de 436, dintre cari 4 românești de fete. Școli normale, preparandii sunt 89 la număr, dintre cari 4 românești și 2 româno-maghiare. Ginnazii sunt 36, dintre cari 1 românească, licee 142, 3 sunt românești, iar 1 româno-maghiară. Școli reale cu patru clase sunt 6, una e românească.

A treia zi de Crăciun (1910) s'a sfințit în comuna Cața din comitatul Tirnava mare, cea mai frumoasă școală primară din cite sunt în satele românești din Ardeal. Clădirea școlii, făcută în stil românesc, a costat 55.000 coroane, la care a contribuit în mare măsură frații Mircea din București. Și la sfințire a luat parte și poetul Coșbuc și profesori universitari din Iași și București, apoi domnii Birseanu, Titeanu, Ghibu și corul din Brașov cu maestrul Lina.

La 5 Martie s'a ținut la Sibiu pîna șezătoare literară a scriitorilor români, la care au luat parte prozatorii și poezii Em. Cîrceanu, Cîmînat Pavelescu, Cătoi Theodorjan, Cînu Ramu, Hertz, D. Nanu, Victor Eftimiu, Corneliu Moldovanu, A. Mindru, d-ra Fl'otti dela teatrul Național din București iar din Ardeal scriitorii Agirbiceanu și Goga.

La 30 Aprilie a avut loc a doua șezătoare a scriitorilor români, de astă dată la Arad. Au luat parte aceiași scriitori cari au fost la Sibiu, plus năveistul puternic D. Anghele. Ambele șezători au fost fructuoase și au dus la înființarea națională a acțiunii culturale naționale duse contra încercărilor de desnaționalizare.

Un alt eveniment cultural important e înființarea bibliotecii populare a Asociației care se răspîndește la toți membrii ai acestei asociații culturale. În cursul unui an se vor răspîndi 70.000 broșuri cu subiect literar și istoric.

Comitetul central al »Asociațiunii pen-

Poetul O. Goza

Cincinat Pavelescu

Victor Eftimiu

Em. Gârleanu

Corneliu Moldovan

Dinu Ramură (Herz)

la literatura și cultura poporului român din Ungaria în ședința sa din 13 Aprilie a hotărât să ridice la Sibiu cîte un bust celor doi fruntași ai culturii noastre: Mihail Eminescu și Gheorghe Bariția. În acest scop s'au lansat liste de subscripție. Asociația a subscris 1000 coroane.

La 4 Mai Sinodul din Arad decretază zidirea școlii de fete a Reuniunii femeilor romine din Arad.

La 28 Iunie s'a serbat la Sibiu printr-un concert și reprezentație teatrală jubileul de 25 de ani de existență a școlii civile de fete a «Asociațiunii».

La 28 Septembrie tot la Sibiu s'a serbat jubileul de 100 de ani dela înființarea seminareului Andreian.

Despre marile serbări culturale din B'aj și importanța lor, vorbim în alt loc al Calendarului nostru.

În ce privește progresele făcute de romini pe tereul economic în 1910—11 dăm următoarea date.

S'a înființat prima societate românească de asigurare contra focului și pe viață, numită «Fortuna» la Sibiu, cu un capital de 1 milion coroane.

La 25 Decembrie 1910 s'a serbat la Sibiu primul jubileu de 25 de ani ca director de bancă românească în persoana d'lui Partenie Cosma, directorul băncii «Albin». S'a înființat o serie de bănci noi în Gherla, Deva, Marghita, Ighiu,

Varația, etc. Cu nouile bănci, numărul băncilor românești s'a urcat la 154. Adăugîndu-se și cele 70 tovarășii și reuniuni de credit avem 224 institute românești de credit. La Cacova s'a înființat

Caton Teodoreanu

apoi în cursul anului 1911 «Însoțirea țăranilor pentru asigurarea vitelor».

Lista morților noștri s'a mărit și în anul 1910—11.

Așa pe la sfîrșitul anului 1910 a încetat din viață la Budapesta Iosif Pop, jude pensionat al Curiei regale ungare, cavaler al ordinului Leopo'din. Înainte de

a-și da obștescul sfârșit a dat publicității o lucrare »Conceptul juridic de națiune-naționalitate în Ungaria« în care pledează pentru drepturile națiunii romine în Ungaria.

La finitul lunei Martie a murit la Sibiu Dr. Petru Span, cel mai priceput pedagog și dascăl român din Ungaria. A publicat multe lucrări pedagogice și manuale de învățământ. La 31 Martie s'a stins Iosif Șterca Suluțiu, devotatul președinte al Asociației culturale, vlăstarul unei nobile și distinse familii rominești, martor al vremilor de vitejie dela 1848. La 2 Mai moare episcopul diecezei romine greco-catolice din Gherla Dr. I. Szabo. La 9 Mai a murit la Budapesta Gherasim Rațiu, consilier ministerial în pensiuie, lăsând 15.000 coroane fondului de ziare al bisericei gr. ort. din Budapesta. Pe la mijlocul lui Iunie a murit lângă Sibiu, profesorul Aurel Bratu, o fire idealistă și un apostol modest al culturii rominești.

În 1910--11 au domnit la frații noștri din Bucovina triste împrejurări, certuri și desbinări interne au provocat demisia d-lui dr. Iancu Flondor dela conducerea partidului național de acolo, iar suflete rătăcite au predicat unirea cu străinii, cu un conte Bellegarde de pildă. Tinerii în frunte cu Lișu și țărani în frunte cu priceputul plugar Boancheș nu vor să recunoască partidul național român asociat cu creștinii sociali, fiindcă partidul național, zic ei, e o »ceată de politicieni, ce-și face trebile cu străinii și trec peste voința poporului. Cu un cuvânt solidaritatea națională suferă multă pagubă până când adunarea națională ce s'a ținut în Noembre, n'a pus capăt certurilor între frați și de aceea s'a văzut cum la alegerile parlamentare din Iunie, au candidat cîte 5--6 romini pentru un scaun de deputat.

În regatul român, viața politică s'a desfășurat dela sfârșitul anului 1910 sub un nou guvern. Ministerul liberal de sub președinția d-lui Ionel I. Brătianu s'a retras, iar d. P. P. Carp, șeful partidului conservator a fost însărcinat de rege cu formarea noului cabinet. În luna Mar-

tie au avut loc alegerile parlamentare, cari s'au efectuat în chip foarte violent, fiind cinci partide în lupta electorală: guvernamentalii, liberalii, conservatorii-democrați, naționaliști democrați și social-democrați. Guvernul a reușit cu o mare majoritate. Șeful partidului naționalist, d. Neculaie Iorga n'a mai fost ales de data aceasta deputat, în schimb a fost ales membru al Academiei romine. Dăm aici alcătuirea guvernului conservator: Petre P. Carp, președintele consiliului și ministru de finanțe, Titu Maiorescu, ministru de externe, Ioan Lahovary, ministrul agriculturii, Al. Marghiloman, ministru de interne, C. C. Arion, ministrul instrucției publice, Nicolae Fițișescu ministru de război, Mihail Cantacuzino, ministru de justiție, Dimitrie Nenițescu, ministrul Industriei, Barbu Ștefan Delavrancea, ministrul lucrărilor publice.

În sesiunea de vară a parlamentului s'au votat cîteva legi menite să ieftinească traiul.

Conflictul sinodal care a preocupat de doi ani în șir cercurile politice din România s'a sfârșit cu demisia Mitropolitului primat Atanasie Mironescu și demiterea din scaunul episcopal al Episcopului de Roman, Sașrim. La toamnă se vor face alegeri noi la scaunele de mitropolit și episcop, rămase vacante. Se svonea că P. S. Sa Mitropolitul Meșianu din Sibiu, va fi rugat să primească demnitatea de Mitropolit primat al României, P. S. Sa a desmințit însă această știre.

În luna Iulie, marele istorician și naționalist, d. Neculaie Iorga, împlinind 40 de ani, a fost sărbătorit în mod demn, și entuziast de admiratorii săi. Multe ziare au dedicat un număr întreg sărbătoritului, arătînd meritele și operele sale.

Salon de dame în Budapesta

GEORGINA MISSITS

VII., &rszéhet-körút nr. 15.

RĂVAȘUL ANULUI

— 1 Octomvrie 1910—1 Octomvrie 1911. —

Mișcarea politică.

În Ungaria mișcarea politică s'a deslășurat în 1911 ca și în anul 1910 sub guvernul lui Khuen Hederváry. Acest guvern a trăit și trăiește încă mulțumită numai meșteșugurilor dipomaice, pe cari se pricepe foarte bine să le mănuiască. Căci nici programul, nici faptele săvârșite pe baza lui, n'a dat drept la viață ministerului lui Khuen. Venise doar acest prim-ministru al Ungariei, cu un program din cele mai bogate ce a făcut vreodată un șef de guvern, dar un program înșelător. Căci îmbrățișa multe și făgăduia totul... Și francezul are o vorbă cine îmbrățișează mult, cuprinde puțin. Totuși Khuen voia să arăte că e în stare să împace și capra și varza, și pretențiunile Casei domnitoare habsburgice și pe acelea ale șovinistilor maghiari, și corințele democrației și îndărătnicia reacționarilor acestei țări.

Cu toate acestea îi s'a dat acestui șef de guvern mină liberă în țară, cum n'a mai avut-o nici un guvern. Ii s'a îngăduit cea mai bru'ală falșicare ejectoră, alegeri făcute cu abuzul puterii, călcări de legi, cu terorizări, amenințări, corupțiuni și asasinat — zece români uciși la Mărgineni și Tulgheș — asta numai ca Khuen să obțină o majoritate zdrobitoare în parlament — 260 de deputați guvernamentali — ca cu ajutorul acestora să treacă prin Casa țării legea militară, — unica rațiune, unica îndreptățire de a fi a guvernului Khuen.

Precum se ș'ie, guvernul acesta deși a voit, n'a reușit să strivească la alegeri elementul românesc. Au intrat, ce e drept, mai puțini deputați români în noua Dieta, dar nu numărul scaunelor căpătate de români în parlament, ci numărul vointelor românești manifestate la alegeri. A fost dovada cea mai strălucită că conștiința politică a nației noastre a progresat, că fiecare alegător român care a votat pentru candidații partidului nostru național, a fost un erou, înfruntând primejdii fără de număr.

Să vedem acum ce activitate a deslășurat Dieta țării cam dela Octomvrie 1910

pină la Octomvrie 1911, când dăm la lămină acest calendar.

O lege care a fost desbătută și votată de parlament înainte de anul nou a fost noua lege a judecătorilor, care completează străduințele cărmurii de a maghiariza naționalitățile din țările, de sub coroana sf. Ștefan. Prin această lege ceea ce era de fapt ajunge și legal. «Între pereții cu inscripțiile maghiare ale tribunalelor și judecătorilor, nu se va mai auzi alt cuvânt decât cel maghiar. Impri-nații cu »buzes valahe« vor fi osîndiți ori achitați, vor câștiga ori vor perde procesul, fără să fie înțeles ceva din petrecare. Impotriiva acestei volnicii s'au ridicat energie deputații noștri d-nii Dr. Teodor Mihali și Ștefan C. Pop, și în vorbiri puternice, au spus tot ce trebuie fără nici o cruțare.

În luna Decembrie 1910, Dieta a desbătut asupra însemnătății, adică asupra împuternicirii ce se dă guvernului de a chivernisi veniturile și cheltuielile statului pină la votarea definitivă a noului buget. Cum chestia această fiind o chestie de încredere sau neîncredere în guvern, deputații din partidele opoziționiste, români. Iustitșii și kosuși îi au avut pri'ejul de a înfieră volnicile guvernului în timpul alegei lor. D. deputat dr. Ștefan Pop ocupându-se și de finuta făfarnică și pină de necredință a guvernului în tirguilel urmate pentru o împăcare cu România, a provocat următorul răspuns în doi peri al ministrului președinte Khuen:

»Aș dori să dau răspuns liniștitor la una din bănuelile d-lui deputat St. Pop. D-sa a înțăișat politica guvernului în chestia tratativeilor (tirguilelor) cu România, în așa fel ca și cum guvernul a făcut să creadă pe români că va fi față de ei corept, iar cînd a ajuns lucrul la împlinirea acestei făgădueli, atunci i-a lăsat acolo întorcîndu-le spatele, cu un cuvînt nu a purces corect. Această vorbă trebuie s'o îndreptez, fiindcă nu voiesc ca statul maghiar să apară într-o astfel de lumină care nu corespunde adevărului, și nici politicii pe care voim să o îndeplinim față de naționalități. Iar această politică

și azi e tot aceeași ca aceea, cînd am avut
fericirea a mă înîni mai întîi cu băr-
bați conducători ai poliției românești și
a discuta cu ei unele altele, ce ar sluji
spre liniștea lor. Aceste pertractări și
schimbări de păreri au avut loc de mai
multe ori între noi, și azi sunt aplicat la
urmare a lor dar tot între hotărîre și aceea
ca i sînt cele mai drepte (??!) pe lin-
gă păstra ea în ereșelor statului național
maghiar.

Ministrul Khuen-Héderváry Károly.

Cam în această timp apar în toate ză-
rele românești și maghiare, memoriul
d-lui Dr. Ioan Mihail prezentat guvernului
unguresc pe temeiul căruia să se por-
nească acțiunea de împăcare. Memoriul a-
cesta care a sînit aprîns discutiții în
presa maghiară, în înțiamente generaie cu-
prinde următoarele: Se explică în el că
situația politică gravamină pe care cu-
dure o resimte zînic nația românească se
datorește faptului că puterea executivă
cu numeroase sale organe nu au respec-
tat cu sîntenie aceste drepturi naționale,
bisericești și școlare, cari ni s'au garan-
tat prin lege și lungă amănare din anul 1868.
Întru sana ea acestei stări, ca romîni
din patre, uzînd de drepturile lor consti-
tutionale să poată lua parte activă la
viața publică și să exerciteze în viața
parlamentară, comitatensă și comunală,
precum și la puterea executivă a statului
și administrației publice — acea influență
corespunzătoare a voțelor lor numerice, cul-
turală și economică — e indispensabil: Să
se dea romîni o putere egală și se cr-
ganizeze în partio politică propriu, legi-
teraiea votului universal, egal și secret ci-

rect și în comune, cu atenție a alegerilor
în creșterea abuzurilor electorale formare
cel puțin a 50 de cercuri electorale rom-
nești, în conformitatea legii despre
naționalități să se înroducă uzul limbii ro-
mine la toate serviciile administrative
judiciare și ce vin în atingere nemijlocită
poporul român; în ținuturile românești să
se aplice funcționarii romîni; asigurare
tuturor cetățenilor dreptul cel mai lar-
ge de întruniri și asociere să se revoac
toate ordinele și ministerele care vîtm
autonomia bisericești gr. ort. rom. M.

Dr. Ioan Mihail

urmează apoi o serie încreagă de alte
rețineri menite să asigure libera dezvoltare
politică, culturală și economică a Rom-
niilor din patrie.

Ziarul »Rominul» organul partidului na-
țional, îndată ce a apărut în foi acest me-
moriu, a făcut declarația că memoriul
chestiune nu reprezintă vederile și co-
vingerile comitetului executiv al partid-
ului ci închiagă numai impresiile și ex-
periențele particulare ale d-lui dr. Io-

Mihu. Că dr. Mihu n'a p'imit nici o impunere oficială dela comitet, ci una de a dreptul dela guverh, pentru redactarea unui asemenea memoru.

În Dietă, în tot cursul lunii Ianuarie și pînă la sfîrșitul lunii Februarie s'a discutat chestiunea băncii. Zeci de deputați din toate partidele în vorbiri fără sfîrșit s'au ocupat cu chestia prelungirii privilegiului băncii Austro-Ungare sau cu necesitatea băncii ce stat, independente de Viena.

În timpul aces'ei de bateri, parlamentul ungar iarăși s'a îmbolnăvit de acea boală veche care de 20 de ani o roade neconținut: obstrucția. La început era vorba că opoziția va desbata pe larg chestia băncii, dar n'a trecut mult și s'a văzut că aceeași opoziție inaugurasă o obstrucție îndărătnică și violentă cu întregul ei convoi de ceruți și scandaluri,

Dr. Alexandru Vaida Voevod

de afaceri de onoare și încăerări și dueluri între deputați. Tot în chestia băncii se credea că guvernul lui Khuen va abdice, căci săptămîni de a rîndul se tîrguise la Viena ca guvernul austriac și nu ajunsesă la nici un capăt, pînă ce veni știrea că tot Khuen a lăsat-o mai ieftin, și că ambele guverne au ajuns la următoarea

înțelegere: Privilegiul băncii austro-ungare se prelungește pînă la 1917, cînd se sfîrșește și contractul legăturii vamale între Austria și Ungaria, iar singura schimbare ce se adăse băncii austro-ungare e că de la 1 Ianuarie ea trebuie să pună în circulație 600 milioane bancnote adică cu 200 milioane mai mult ca pînă acum și scutite de darea de 4 la sută. Iar în chestia plăților în numerar nu s'a ales nimic, guvernul ungar a sîfîrit deci o înfrîngere.

Contele Tisza István.

Dietă s'a ocupat apoi cu votarea votîntului de recruți, iar la 21 Martie, deputatul român dr. Al. Vaida-Voevod a oeschi; dîscuția în chestia naționalităților. În vorbirea lui măiastră, s'a ocupat cu încercările de pace ale conțelui Tisza, spunînd că nu poate fi încă vorbă de pace de oarece guvernul n'a arătat prin fapte că vrea să recunoască dreptul la o viață națională a romînilor. Cei rătăciți din și urile noastre vor împăcarea prin mîtuie; poporul romînesc și singurul factor care reprezintă voinea sa: prîridul național român nu poate primi o pace rușinoasă, urîtoare. Chestia naționalităților nu se poate deslega — speculînd cu cîțiva episcopi sau călugări doritori de mită, ci tîinu' păcii trebuie asfel pregătît ca popoarele însăși din țară să se înțeleagă între olaltă, și calea cea mai bună pentru acea e voia universului. La vorbirea aceasta sinceră și îndrăzneată a deputatului nostru Dr. Vaida-Voevod, s'a grăbit să răspundă șovînșul conte Tisza în senzul, că lui puțin îi pasă de deputații naționaliști, că el nu de acum, ci de 20 de ani e solul împăcării romîno-ungurești și că cinstește drepturile Romî.

nilor numai dacă aceștia se pun în slujba statului național unguresc.

Deputatul sas Rudolf Schusler s'a ocupat și el cu chestia naționalităților, și ca ori-ce sas care ține totdeauna cu cel mai tare, a spus că interesele statului trebuie prețuite mai mult decât interesele naționalităților.

Vrednicul deputat al Siriei Dr. St. C. Pop înr'o vorbire energică a respins învinuirea adusă de contele Tisza că partidul naționalist terorizează pe acei români cari nu țin cu el. A arătat apoi cu date și fapte că românii sunt lipsiți în Ungaria de drepturi publice și politice, că în viața politică, în dezvoltarea economică și culturală, în sfârșit în toate terețele unde se manifestă ființa națională a unui popor, românii sunt nedreptățiți, tratați ca niște fii vitregi.

Dr. Ștefan C. Pop

În fața acestor lucruri, dovedite cu prisosință de deputatul nostru St. C. Pop, ministrul președinte Khuen a avut curajul să răspundă, că este greșită spusa deputaților naționaliști, că cetățenii Ungariei nu au cu toții drepturi politice de o potrivă. Dacă contele Khuen zice că toți locuitorii patiei au deja drepturi politice egale — de ce se mai luptă atunci pentru votul universal?

Tot prin luna Martie fostul ministru contele Apponyi a făcut o călătorie în America, ca să fie acolo câteva vorbiri

pentru pace. Acest contele, cel mai mare dușman al românilor, voind să vinze dragostea americanilor s'a întors foarte plouat din lumea nouă, românii, slovacii și socialiștii unguri aflători în America i-au făcut acolo o primire cu ouă clocite, iar prin foi și vorbiri ținute în mari adunări poporale au arătat americanilor că Apponyi, această »prăjină neagră« a stăpînirii din Ungaria e un fațarnic, care în America vorbește de pace iar în patria sa provoacă vrajbă între națiuni, prin măsurile sale de maghiarizare.

În vacanța de Paști, s'a întâmplat un eveniment politic destul de însemnat pentru izbînda democrației în Ungaria. Partidul social-democrat ungar a ținut la Budapesta Congresul său, în care între altele a hotărît să dea sprijin în întreaga țară, partidului lui Justh, în cazul cînd acesta se hotărăște să lupte mai cu energie pentru înfăptuirea votului universal. În urma acestei hotărîri partidul justhian a ținut o conferință și a acceptat propunerea socialiștilor ca în comun acord, pînă la adunări poporale și demonstrații de stradă să agite necesitatea întocmirii votului universal. Acțiunea această nouă și puternică pentru cucerirea drepturilor politice pentru popor a provocat mare viață în tabăra guvernamentelor și reacționarilor unguri. Idia votului universal a cîștigat mult teren în Ungaria și pînă în zilele ținute de Clubul de reformă, pentru votul universal, înaintea sfîrșitului lui Septembrie 1910 de cîțiva bărbați politici din toate partidele.

Pe la sfîrșitul lunei Aprilie a venit la rînd în Dieta țării desbaterea bugetului ministrului de agricultură. Între numeroșii vorbitori, era și președintele clubului parlamentar al naționalităților, d. Teodor Mihali. D-sa a atras atențiunea ministrului de agricultură asupra lipsei de izlaz de care suferă atîtea comunități românești, și de cît să se ocupe cu înăduri ea locurilor sterpe să promoveze mai bine prăsierea animalelor chestia care e în stînsă legătură cu pășunatul.

În aceeași chestie a vorbit și d.p. dr. Ștefan C. Pop.

În luna Mai, la 12, s'a săvîrșit o crimă care aruncă o lumină vie asupra stărilor de lucruri triste din Ungaria. Vestitul șef al partidului țărănesc din Bi-

Dr. Teodor Mihali

chiș Ciaba, Andrei Achim a fost ucis mișe este de fi de boier, de frații Zilinski, fiindcă Achim a atacat în foaia sa pe părinte e acestora. Crima aceasta a stîrnit mare indignare în rândurile celor cu dreaptă judecată, dar domniile reacționari erau veseli că au scăpat în chipul acesta de un protivnic temut. Cu teacă cu juri care a judecat pe ucigașii lui Achim — spre

Andrei Achim

surprinzerea tuturor, a achitat pe aceștia. La 2 Iunie țărani din Bichiș Ciaba au ales pe Iosif Kristoffy ca deputat în locul lui Achim. Foile șoviniste și protivnicii reformei electorale luptau cu înverșunare contra alegerii lui Kris-

toffy de deputat, fiindcă nu voiau să vadă în parlament, pe cel dintîi ministru ungar ca e în programul său de guvern a înscris votul universal, ca prima reformă ce trebuie îndepărtată.

Kristóffy József

Pe la sfîrșitul lui Maiu pînă la sfîrșitul lunii Iunie s'a desbătut în parlament budgetul ministrului cultelor și instrucțiunii publice. Din partea romînilor a vorbit deputatul d. Vasile Dănilă, care a arătat cu cît de puțin sînt ajutate de stat, bisericile și școlile noastre, în comparație cu celelalte confesiuni, așa în cît școlile populare în loc să sporească, sînt închise.

Tot la budgetul acesta au luat cuvîntul renegații, Siegescu și Mangă. Aceștia ca deputați ai stăpînirii, li este că s'au grăbit să arate că deputații naționaliști nu au dreptate, și că guvernul duce gîji și de soartele neamului românesc.

La începutul lui Iulie, guvernul a prezentat parlamentului proiectul de lege a reformei militare, proiect prin care se mărește armata comună a monarhiei de la 295.000 la 344.000 soldați (cătane) iar budgetul militar se urcă anual cu încă 40 milioane coroane în afara de cele 48 milioane ce se mai cer pentru noile instalații militare, cazărni, etc. De la popoare din Ungaria se cer 63.187 flăcăi pentru armată în loc de 40.076 cum a fost pînă acum iar pentru honvezime, noua reformă cere alți 25.000 flăcăi în loc de 12.500 ca pînă acum, iar fleacul

Zichy János, ministru de culte și instrucțiune publică.

(nemicul) de bunătațe ce făgăduiește noua lege, serviciul redus de doi ani, numai o parte din armată îl va avea: două treimi din infanterie, iar a treia parte va fi oprită pentru un al treilea an de serviciu împreună cu subofițerii, cari iarăși

Vasile Damian

vor face serviciul de trei ani. Cavaleria (soldați călări, hușarii) și artileria călare (tunarii) tot nu vor avea serviciul redus de doi ani.

În contra acestui proiect de lege care cere atâtea jertfe de sînge și bani dela popoarele din Ungaria, toate partidele opoziționiste, justiștii cu socialiștii, apoi kossuthiștii și independenții în a-

Hazai Samu, ministru de honvezi.

fa:ă de partide au inaugurat o agitație din cele mai intensive, în parlament și în strădă, cu adunări populare în întreaga țară. În luna Iulie a început adevărată obstrucție în parlament, și dacă deputații opoziționiști nu sunt destul de numeroși

Lukács László, ministru de finanțe

în Dieta de astăzi ca să întreprindă o muncă pozitivă, temeinică și rodnică, — dar atîția cîți sunt, e foarte în deajuns ca orice activitate în parlament să fie zădărnicită. Și ori cît s'a laudat primul ministru contele Khuen că nu-i pasă de obstrucția opoziției — el totuși nu o poate învinge. În tot cursul lunii Iulie, August și chiar Septembrie, obstrucția a

Contele Se.ényi Béla, min. de agr.

foșt doctore în pa la rent, vorbiri și ține dar lungi, și apoi mereu votări nominale, cereri de concedii și ședințe secrete.

În timp ce în Dieta obstrucția nu slăbea, în țară se ținea în fiecare Duminică adunări populare în care justiții și conducătorii socialiști așteptau cum Khuen când a venit la putere a spus că reforma cea mai urgentă ce trebuie votată în parlament, e reforma electorală pe temeiul votului universal, cu însă a pus la dinadinsul să treacă în parlament reforma militară. Apoi și în ședințele comisiilor municipale și congregaționale se debate aceste chestii. Unele din ele vo-

tează încredere guvernului și se pronunță contra obstrucției din parlament, altele din contra arată încredere opoziției și cer dela Dieta să voteze neîntârziat reforma electorală.

Demisia ministrului de război comun, baronul Schönaich, auto. ul re. ormei militare, survenită pe la mijlocul lui Septembrie, a îngreunat și soarta acestei reforme și soarta guvernului Khuen. Unele foi chiar au publicat știrea că în cercurile Curții se dă ca sigură căderea lui Khuen, dacă nu va încheia un compromis cu opoziția.

Ministru de război a fost numit generalul Aulfenberg.

Acesta e fi anțul politicii generale din anul 1910—11, al Ungariei, până în Octombrie, când dăm la țipar caendarul acesta.

Hieronymi Károly, fost ministru de comerț.

Ugron Gábor

În cursul anului 1911 au murit trei bărbați politici maghiari, canoșcuți ca dușmanii cei mai neîmpăcați ai neamului românesc, cari cu o brutalitate specific maghiară voiau să ne maghiarizeze. La 22 Ianuarie a murit deputatul Șimleului Silvaniei, Ugron Gábor, cel mai corupt deputat maghiar; la începutul lui Maiu a murit fostul ministru de interne și de comerț, Carol Hie-

ronymii, care pe timpul memorandumului urmărea distrugerea partidului național, iar la 22 Maiu a încetat din viață fostul prim-ministru baronul Desideriu Bánffy, pe cari îl vor ține minte românii pentru sălbăticia cu care a condus alegerile și toate treburile țării, fața de naționalități.

Austria

Din cauza certurilor între cehi și germanii naționali, primul parlament ales pe baza votului universal n'a putut lucra în voie, fiind mereu hărțuit de obstrucție. De aceea el a fost dizolvat pe la începutul lui Aprilie 1911. În luna Iulie au avut loc alegerile noi. Rezultatul lor a fost o mare înfringere pentru creștinii sociali, cari după ce li s'a dus șeful, dr. Carol Lueger, se duc și ei acum, nereușind să-și mențină puterea și văzând, ce au dobândit-o prin conducerea dibace a șefului lor acum mort. Viena, care în parlamentul vechi a trimis 20 de creștin sociali, de data aceasta a trimis numai 2, iar restul au fost aleși socialiști și liberali. Înfrângerea aceasta a partidului creștin social, a avut de urmărire și zdruncinarea guvernului lui Bienerth, a demisionat întâi ministrul de comerț Weisskirchner, căzut la alegeri, și apoi a demisionat întregul cabinet. Fostul prim-ministru, baronul Gautsch sub care Austria a cucerit votul universal, a fost însărcinat de monarh cu formarea noului guvern. Noul parlament s'a ocupat de lipsa de carne în Austria, și a muștrat guvernul austriac că se supune poruncii guvernului ungar, de a nu lăsa să vie carne din Argentina sau din țările balcanice.

Alt fapt de menționat din Austria, e totodată viitorului moștenitor de tron arhiducele Carol Francisc Iosif cu principesa Zita de Parma.

Italia

Ministerul Luzatti e înlocuit de noul guvern Giolitti. Cea mai importantă reformă realizată anul acesta în Italia sub guvernul lui Giolitti e reforma electorală prin care n-rul alegătorilor se ridică dela 3.267.000 la 7.701.000. Aceasta urcare cu 4 și jum. milioane de alegători se datorește faptului, că noua lege preve-

de ca toți cetățenii ce au împlinit vârsta de 30 de ani să aibă dreptul de vot. Tot în Italia, au început în luna Maiu, marile serbări jubiliare, de 50 de ani de existență a regatului italian, când toate statele mici s'au unit într'un stat puternic și unitar care constituie Italia de azi. S'a inaugurat cu acest prilej și uriașul monument al regelui Victor Emanuel și expozițiile din Roma și Turino, la cari sunt reprezentate și Ungaria și România.

Pe la sfârșitul lui Septembrie politica Italiei a provocat interesul întregii lumi, prin faptul că ea folosindu-se de certurile Germaniei și Franței pentru Maroc, a vrut să se folosească de această situație turbure pentru a-și asigura stăpânirea asupra unei alte țări africane, Tripolis, care se află sub suzeranitatea Turciei. Guvernul Italiei a procedat energic, punând un ultimatum Turciei, și în 24 de ceasuri războiul a și izbucnit în Tripolis între cele două state europene. Amănunțele despre acest război, (care decurge în momentul când scoatem calendarul de sub tipar) să se cetească în »Foaia Poporului Român«.

Franța

O mare nenorocire care a zguduit întreaga lume prin tragedia ei, s'a întâmplat la 20 Maiu, pe cîmpul de aviațiune Issy les Moulineux. Inaugurându-se zborurile de concurență Paris—Madrid, la care a participat ministrul președinte Monis și cel de războiu Berteaux, mașina de zburat a lui Train, apucată de un curent de aer a fost prăbușită la pămînt îngropînd sub ea pe ministrul de războiu Berteaux și pe Monis. Cel dintîi a fost scos mort, al doilea grav rănit.

Încă pe cînd ministrul președinte Monis zăcea în pat, așteptînd vindecarea rănilor căpătate, îi vine vestea din parlament că ministrul său a fost prăbușit. Noul guvern are de șef pe fostul ministru de finanțe Caillaux. Chestia marocană care p'ovoacă mereu conflict între Franța și Germania e grija noului guvern.

Belgia

În luna Iunie a avut și în această țară o schimbare de guvern. Iar la 5 August a avut loc cea mai măreață demonstrație ce a avut loc vreodată pen-

tru votul universal. 200.000 de cetățeni veniți din toate părțile Belgiei au demonstrat pe străzile capitalei Bruxelles, iar afară pe cimp au vorbit 25 de oratori liberali și socialiști contra votului plural și clericalizării școlilor.

Portugalia

La sfârșitul lui Mai, au avut loc primele alegeri parlamentare sub noul regim parlamentar. Partidul republican a câștigat o mare izbândă. În luna August a fost ales și primul președinte al republicii portugheze M. de ARIAGA. Monarhiștii mai încearcă prin dese turburări să restabilească regimul regalist, dar cu puține nădejdi.

Anglia

La sfârșitul anului 1910 s'au făcut alegeri noi pentru parlament. Apoi a început lupta contra Camerei lorzilor, care are aceiași alcătuire ca și Camera magnaților dela noi. Fiindcă această cameră e o continuă piedică în făurirea de legi democratice, care să corespundă nevoilor poporului, guvernul englez în unire cu Camera deputaților și în înțelegere cu rege și popor după mari stră-

duinți—au reușit să șilească camera lorzilor să îscălească propriul ei act de sinucidere, adică să aprobe ca în viitor să nu aibă alt rol decât consultativ (să și dea numai părerea la legile ce se votează de Cameră, iar nu să aibă dreptul să împedice aceasta votare).

În luna August a avut loc o grevă uriașă în Anglia. Lucrătorii dela docuri, tramvaie, uzine electrice, căile ferate au întrerupt lucrul și prin aceasta încrucișare a brațelor, populația engleză era amenințată cu foame. De aceea greva durat numai câteva zile, lucrătorii obținând tot ce au cerut.

În Rusia

se părea că revoluția a fost definitiv înăbușită de mina de fier a primului ministru Stolipin. Acesta în cursul anului 1911 desființase autonomia universităților din imperiu, și în același timp desființase încet încet și autonomia Finlandei. Iată însă că la mijlocul lui Septembrie, pe cînd se sărbătorea la Kiev, inaugurarea monumentului țarului Alexandru II. la teatru, prim-ministrul Stolipin a fost împușcat de un revoluționar. Succesorul său la conducerea guvernului e Kopovzev.

Motorul Robur se întrebuințează cu succes în ramul economiei, industriei, la treierat și la mori. Catalog ilustrat cu prețuri și informații necesare să se ceară dela firma Landler Ödön, depou de motoare, Budapest, Lovag-utca 2.

Sănătatea ți-o recuși igi! Slăbiciunea și durerile îți trec, ochii, nervii, musculatura și vinele ți-se întăresc, de receală nu trebuie să te temi, vei avea somn bun și grabnic te vei însănătoși complet. dacă vei întrebuința Fluidul Elsa de Feller. O duzină de probă franco 5 coroane. Singurul preparator farmacistul Eugen V. Feller, Stubica, Marktplatz Nr. 128. (comitatul Zagreb).

Este un mare neajuns că toate leacurile proprii pentru tratament exterior sînt prea lăudate ca unele cari tîmăduesc podagra și reuma cu siguranță. Să nu ne lăsăm seduși! Cel ce suferă de durere de reuma și de podagră, să întrebuințeze numai alifia Kali Liniment (alifia Zoltán) care este recomandată de autorități medicale și este recunoscută de un leac excelent și de efect sigur, fiind întrebuințată cu mult succes chiar și în cazurile cele mai grave, după cum dovedește aceasta numărul cel mare al scisoriilor de mulțumită și recomandățiunile medicilor. Un flacon costă 2 cor. și se poate comanda numai dela farmacia Zoltán Bela, Gvovgszeriára Budapest V. 38. Expediție în fie-care zi.

CONSPECTUL ADVOCAȚILOR ROMÂNI DIN UNGARIA

- Abrud: Dr. George Davidu, Dr. Vasile Fodor, Dr. Laurențiu Pop, Dr. Vasile Tura.
- Agnita: Dr. Simion Cheian.
- Aiuș: Dr. George Șimon, Dr. Ioan Moldovan, Dr. Emil Pop.
- Alba-Iulia: Dr. Rubin Patîța, Dr. I. Marciaș, Dr. Ioan Munteș, Rubin Patîța, Dr. Camil Velican, Dr. Ioan Pop.
- Aleșd: Dr. Ioan Cimpian, Dr. Nicolae Poenar.
- Ajibunar: Dr. Petru Anca, Dr. George Miclaș, Dr. George Zăria.
- Antalfalva: George Șerban.
- Arad: Dr. Virgil Bogoșan, Dr. Sever Ispravnic, Dr. Cornel Iancu, Dr. Iustin Marșieu, Dr. Demetriu Momac, Dr. Ioan Nemet, Vasile Pop, Docio Ștefan C. Pop, Doctor Iie Precupaș, Dr. Ioan Suciu, Petru Truția, Dr. Liviu Tâmbășan, dr. Romul Veliciu, Dr. Nicolae Oncu.
- Aradul-nou: Dr. Aurel Crișan.
- Ardeud: Dr. Augustin Mircea, Dr. Iuliu Meciu.
- Baia de Criș: Dr. Victor Nemeș, Dr. Nerva Oncu.
- Baia-Mare: Dr. Teofil Dragoș, Dr. Victor Pop, Dr. Aurel Nis'or.
- Beclean: Dr. Octavian Paveșea.
- Becicherecul-Mare: Dr. Pavel Obedeianu, Dr. D. Chiroi.
- Beiuș: Dr. Ioan Ciordas, Dr. Gavril Cosma, Dr. Constantin Popoviciu, Dr. A. Muntean, Dr. Aug. Ciavici, Ambrosiu Crețu.
- Biserica-Albă: Dr. Titu Malaiu, Ioan M. Roșu, Dr. Aurel Novac, Dr. Nestor Porumb, Iuliu Temășel, Dr. Octavian Boronca.
- Bistrița: Dr. Demetriu Ciulea, Dr. George Linu, Dr. Dionisie Login, Dr. Victor Onișor, Dr. Vasile Pahone, Dr. Gavril Tripon, Dr. Iulian Pop, Dr. Petre Porutiu.
- Blaj: Dr. Iuliu Maniu, Dr. Laurențiu Nestor, Dr. Daniilă Sabo, Dr. Cornel Ordache.
- Bogșa: Dr. C. Popovici, Simion Popovici Desan, Dr. Aurel Oprea, Dr. Petru Parneu.
- Boșneiu: Dr. Teodor Burdan, George Feier.
- Bozoviciu: Dr. Iuliu Novac, Dr. Samuil Vadone.
- Ealint: Dr. Cornel Gradinar.
- Brad: Dr. Ioan Papp.
- Brașov: Dr. Emil Dan, Ioan Ienger, Dr. Voicu Nițescu, Dr. Nicolae Mănoiu, Dr. Eugen Metian, Dr. Ioan Moșoiu, Dr. Constantin Moga, Dr. Alex. Sirevoiu, Dr. Augustin Venter, Nicolae Garoiu, Dr. Ioan Garoiu, Dr. Traian Pop, Dr. Vasile Glajar, Iosif Pușcariu.
- Budapesta: Dr. Ioan Alexa, Dr. Emil Babeș, Dr. Titus Babeș, Dr. Ioan Erdelyi, Dr. Ludovic Ciato, Dr. Liviu Lința, Dr. A. Oțean, Dr. C. Manea.
- Buteni: Dr. Aurel Grozda, Dr. Cornel T. Albu, Dr. Ioan Papp.
- Buziaș: Dr. Valer Gaita, Ioan Nedelcu.
- Cămpeni: Dr. Zosim Chițop, Dr. Traian Morcan, Dr. Pasca Remus.
- Caransebeș: Floria Bozgan, Dr. Nicolae Ionescu, Dr. George Lobonțiu, Dr. Alex. Morariu.
- Cehul-Silvaniei: Dr. Mihail Papp, Dr. Cornel Centea, Dr. Alex. Papp.
- Căcova: Dr. Iuliu Coste, Dr. I. Luchici.
- Chișinău: Dr. Cornel Ardelean, Dr. Iustin Petrutiu, Dr. George Popovici, Mihail Velciu.
- Cluj: Dr. Vasile Almasianu, Iuliu Coroian, Dr. Cassiu Maniu, Dr. Simion Popu, Dr. Amos Frincu, Dr. Aurel Isac, Dr. Ștefan Morariu, Dr. Iuliu Pordea, Vasile Indre, Dr. Val. Porut.
- Ceica: Dr. Ioan Iacob.
- Cărei-Mai: Dr. Ioan Sabo.
- Cohalm: Dr. George Drimba.
- Dej: Dr. Clemente Barbul, Dr. Aug. Bodea, Dr. Ioșif Boca, Dr. Ioan Farcaș, George Gradovici, Dr. Ioan Chereches, Dr. Alexandru Chereștes, Dr. Liviu Micșă, Dr. Teodor Mihali, Dr. Vas. Papp, Dr. Ioan Vajda, Dr. Mezei.
- Detta: Dr. I. Demian, Dr. A. Iancu.
- Deva: Francisc Hossu Longin, Dr. Al. L. Hossu, Dr. Virgil Olariu, Dr. Iustin Pop, Dr. Petru Groza.
- Etisabelopole: Dr. Ilarie Hoșom, Dr. Alexandru Morariu, Dr. Andrei Sava.
- Făgăraș: Dr. Andrei Micu, Dr. Camil Sext. Negrea, Dr. Ioan Șenchea, Dr. Nicolae Șerban, Dr. Teodor Popescu, Dr. Octav. Vasu, Dr. Liviu Pandrea.
- Făget: Axente Gaita, Dr. Ioan Gaita.

- Dr. Geo ge Girda, Dr. Ioan Popovici.
 Galsă: Dr. Ioan Suciu.
 Geoagiu: Dr. Ioan Margita.
 Gherla: Dr. Vasile Ramontai, Dr. Cornel Rusu, Dr. Andrei Macaveiu.
 Dr. Valeriu Suciu.
 Giula: Dr. George Șimonica, Dr. M. Mărcuș.
 Halnagiu: Dr. Teodor Pap, Dr. I. Robu.
 Hateg: Dr. Victor Bontescu, Dr. Gavrița Suciu, Dr. Ioan Hica, Dr. Emil Selariu.
 Hida: Dr. Elexandru Bodea, Dr. Simion Tămaș, Dr. Ioan Pap.
 Săcele: Dr. Pompeiu Lemenvi, Dr. Nicolae Cosma.
 Huedin: Dr. Andreiu Pop, Dr. Ioan Ember.
 Hunejoara: Dr. George Dubleş, Dr. Victor Ceasim.
 Iara de jos: Dr. Ioan Giurgiu.
 Ilia-Mureșana: Dr. Ștefan Chiriloviciu.
 Dr. Stefan Rozvany, Dr. Ioan Maior, Dr. Victor Gerasim.
 Ileana-Mare: Dr. Victor Pop.
 Jihau: Dr. Lăușău Gyurko, Dr. Aurel Hetco, Florian Cocan.
 Lăpușu-Unguresc: Dr. Gavrița Buzura, Augustin Pap, Dr. Ioan P. Oltean.
 Lipova: Dr. Aurel Cioban, Dr. Alex. Marta, Dr. Constantin Misiu.
 Ludoșu de Mureș: Dr. Ioan Oltean.
 Lugoj: Dr. Aurel Ciupe, Dr. Caius Brediceanu, Dr. George Dobrin, Dr. George Ember, Dr. Demetriu Gaiciu, Dr. Nicolae Ioanoviciu, Dr. Cornel Jurca, Grigorie Mănărădean, Dr. Petru Maier, Dr. Nicolae Petroviciu, Dr. Stefan Petroviciu, Dr. Izidor Pop, Nicolae Proștean, Dr. Ioan Stoian, Dr. Au el Vălean, Titu Hateg.
 Marghita: Dr. Aurel Nichita.
 Meiaș: Dr. Demetriu Pop, Dr. Dioniziu Roman.
 Miercurea: Dr. Coșoman Albu, Dr. G. Măcelariu, Dr. Nicolae Șchiâu.
 Mociu: Dr. Victor Moldovan.
 Mодоș: Dr. Liviu Ghilezan.
 Nădlac: Dr. Remus Chicin, Aurel Petroviciu, Dr. V. Marcovici.
 Năsăud: Dr. Alexa David, Dr. Simion Pop, Dr. Tudor Moisil.
 Ocna Sibiului: Dr. Ioan Dordea, Dr. Nicolae Cristea, Dr. Aurel Gerasim.
 Oradea-Mare: Dr. Iustin Ardeean, Dr. Ioan Boroș, Dr. Ioan Bura, Dr. Demetriu Kiss, Dr. Aurel Lazar, Dr. Coriolan Pap, Dr. Sever Poenar, Dr. Eugen Rozvány, Dr. George Roxin, Nicolae Zigre, Dr. Romulus Papp, Dr. Linette Mangala Dr. Nic. Zigre.
 Orăștia: Dr. Augustin G. Deac, Dr. Silviu Moldovan, Dr. Aurel Muntean, Dr. Enea Papiu, Dr. Romul Boca, Dr. Aurel Vlad.
 Oravița: Dr. Liviu Cigărean, Dr. P. Cornean, Dr. Mihai Gropșan, Baltazar Muntean, Dr. Ioan Nedelcu, Ilie Trăilă, Dr. N. Hubian, Dr. Petru Ștoina.
 Orșova: Dr. Ioan Popoviciu.
 Pincota: George Domșa.
 Panciova: Dr. Alexandru Birescu, Dr. Petru Penția.
 Pecica: Dr. Lazar Ghebeleş, Dr. Aurel Novac, Ștefan Novac.
 Petroșeni: Dr. Nicolae Olariu, Dr. Valer Pocol.
 Pui: Dr. Toma Ienciu, Dr. Victor Popu, Dr. Toma Vasinca.
 Pojon: Dr. Dionisie Moldovan.
 Reșița: Dr. Ioan Moară.
 Radna: Dr. Vasile Avramescu, Dr. E. Beleş, Dr. V. Morariu, Dr. I. Ursu.
 Reghinul-Săsesc: Dr. Augustin Chețian, Dr. Ioan Harșia, Dr. Ilie Popescu, Dr. Ioan Popescu.
 Roșna-Veche: Dr. Ioan Malai, Dr. Octavian Ualea, Dr. Ion Jarda, Dr. Alexandru Pop.
 Recaș: (cot. Timiș) Dr. Lucian Georgevici.
 Săonta-Mare: Dr. George Popescu, Dr. Pavel Gall.
 Sămartin: Dr. Romul Boilă, Simion Căluțiu, Dr. Virgil Radeșiu.
 Simniclăușul-mare: Dr. Nestor Oprean, Dr. I. Damian, Dr. Antonie Ardelean, Dr. Liviu Luțai.
 Sebeșul-Săsesc: Dr. Diritrie Ștefan, Dr. Nicolae Lazar.
 Sasca Montană: Dr. Alexandru Coca, Dr. George Vodă, Dr. Ilie Gropșianu, Dr. Mihai Bradicean.
 Sătmăr: I. Șavanyu, Dr. C. Barbul, Dr. Andrei Dobosi, Dr. Șt. Darabant.
 Seini: Dr. Artemiu Caba, Dr. Curtut, Dr. Vas. Seagian, Dr. Ioan Tațar.
 Săliște: Dr. Nicolae Petra.
 Săsaș: Dr. Enea Andrea.
 Sibiu: Dr. Lucian Borgia, Dr. Vasile Dan, Dr. Ioan Fuma, Lădăslau Pop, Harșian, Dr. Pompeiu Isac, Dr. Liviu Lemenvi, Dr. Eugen Pișo, Dr. Oc-

- tavian Russu, Ioan A. Preda, Dr. Alexandru Vasilie, Dr. Stef. Lădai.
- Sighetul Marmatiei: Dr. Isidor Anderco Dr. Tius Do oș, Dr. Mihail Kőkenyesdi, Dr. Vasile Kindiș, Dr. Aurel Man, Dr. Ilie Mariș, Dr. George Mihalca, Dr. Ioan Mihăilvi, Dr. Iosif Pap, Dr. Florentin Mhăilvi, Dr. Aurel Faur.
- Sercaia: Dr. Hariton Pralea, Dr. Ioan Neamțu, Dr. Ioan Moldovan, Dr. Iuliu Deceanu.
- Simleu-Silvaniei: Dr. Victor Deleu, Andrei Cosma, Dr. Coriolan Meseșan, Dr. Augustin Mircea, Vasile Pop, Dr. Emil Pop, Dr. Valer Vicaș.
- Șiria: Dr. Iacob Hotăran, Dr. Emil Monia, Dr. Aurel Popescu.
- Sighișoara: Dr. Toma Cornea, Dr. Vas. Covrig.
- Somcuta-Mare: Dr. Simion Butean, Dr. Aurel Nyilvan, Dr. Cornel Pap, Nicolau Nyilvan.
- Solnoc: Dr. Alexandru Barbul.
- Szarvas: Dr. Conșt. Danciu.
- Teaca: Dr. Eugen Bran, Dr. I. Vescan, Dr. Andrei Ilie, Dr. Aurel Pințiu.
- Teregoava: Dr. Dionisiu Borbola, Dr. George Dragu.
- Timiș-Cușin: Dr. Eugen Ghelner, Dr. Iustin Miron.
- Timișoara: Dr. George Adam, Dr. Pompiu Cioban, Dr. Cornel Crăciunescu, Dr. Aurel Cosma, Dr. Valer Mezin, Dr. Cornel Nicoară, Paul Rotariu, Emanuil Ungurean, Dr. Coriolan Bață, Dr. Ioan Dobosan.
- Turda: Ioan Mesaroș, Dr. Valer Moldovan, Dr. George Pătacean, Dr. G. Popescu, Dr. Iuliu Popescu.
- Tirgu-Mușului: Dr. Vasile Bara, Dr. Enea Draia, Dr. Iosif Vancea, Dr. Cornel Albu.
- Tășnad: Coriolan Steer, Dr. Al. Aciu.
- Uioara de Muș: Dr. Iuliu Morar.
- Verend: Dimitrie Pop.
- Verșet: Dr. Mihai Spăriosu, Dr. Nicolae Popoviciu, Dr. Cornel Spăriu, Vladimир Spăriu, Dr. Petru Zepeneag, Dr. Vasile Meșter, Dr. Dușan Spăriosu.
- Vinga: Dr. Traian Șincal.
- Vișăul de sus: Dr. Ilie Chindriș, Ladislau Man, Dr. Petru Vaida, Dr. Aurel Sabo, Dr. Alex. Stetiș, Dr. Ioan Coman, Dr. Gavril Juga.
- Zălău: Dr. Ioan Cheție, Dr. George Papp, Dr. Ioan Suciu.
- Zărnești: Dr. Iancu Meșianu, Dr. Eugen Sînpetrescu, Dr. Ilarie Hoadrea, Dr. Octavian Cernea.

Spiritu galic (Franzbranntwein), al doct. *Vértes* este cel mai eficient. O sticlă costă 36 bani, 1 cor. 20 b. și 2 cor. 40 bani. Se poate căpăta în farmacie, droguerie și ducheauri. Unde nu se află în deposit se comandă direct de la farmacia „Vulturul” alui L. *Vértes*, din Lugoj, Nr. 305.

Tuturor oamenilor suferinzi recomandăm cu căldură leacurile de tămăduire ale farmaciei „Vulturul” din Lugoj, cari au fost probate de mulți ani cu succesul cel mai strălucit și al căror efect a fost recunoscut prin mulți și mulți de scrisori de mulțumire.

În urma provocării din mai multe părți — sosite de la cumpărători din toate țările Europei și alte continente — cumpărători, cari de ani de arândul au cea mai mare încredere, farmacia „Vulturul” s'a învoit să prepare articole cosmetice inofensive esențe curate, rum, licoruri și alte beuturi alcoolice și să țină în deposit mare și ales articole de chirurgie.

Recomandăm în deosebită atenție a unor public cetitor acesti articole, cu atât mai ales, cu cât farmacia „Vulturul” acordă cumpărătorilor săi și acel favor, că la comanda peste 10 coșoare pachete de 5 chil. rame se expediază franco. Fiecareia, care cere următoarele cataloage, farmacia le trimite gratuit și franco: 1. Articole cosmetice și leacuri de casă. 2. Îndrumări la fabricarea de rum, licoruri și alte spirtoase. 3. Catalog asupra articolelor de chirurgie și de gumi. Mai pe larg vezi între anunțuri.

Moara de casă combinată cu vâlătuci și cu peatra patentată alui Wohank este indispensabilă în orice gospodărie. Cereți îndrumări de la firma **Wohanka és Társa, Budapest, V., Váci-körut 76/a.**

Călăuz în Budapesta

— Sfaturi și îndrumări pentru aceia, cari vor să călătorească la Budapesta. —

Românii noștri din provincie cercează des orașul Budapesta. Ce e drept nu de voie, ci de nevoie, căci ni s'a dat ocazie să ne convinsem, în acești zece ani de cînd suntem aici, că pe țaranul nostru numai necazurile îl aduc în orașul acesta străin.

Cazurile cele mai dese pentru cari țaranii noștri sunt siliți să călătorească la Budapesta sunt:

1. Vre-o boală, care-i silește să vină la clinică, ori la vre-un spital.

2. Vre-o rugare pe la minister ori vre-un proces la Curie.

3. Lipsa de a cumpăra vre-o mașină de treerat, ori moară de măcinat, iar comercianții pentru a cumpăra marfă.

4. Vre-o afacere cu deputatul cerului.

5. Mai dese sunt cazurile cînd comunele trimit oameni, femei și copii mușcați de cîni turbați la spitalul Pasteur (Rakos-utca din Budapesta).

În cazurile cînd frații noștri țarani au venit la noi la redacție în Istvan-ut 11., au fost totdeauna conduși și ajutați în necazurile lor. Dar de multe ori ni s'a dat prilej să dăm pe străzile Budapestei de țarani romîni — mai ales de cei necunosători de carte — pribejind în sus și în jos, din lipsă de neorientare.

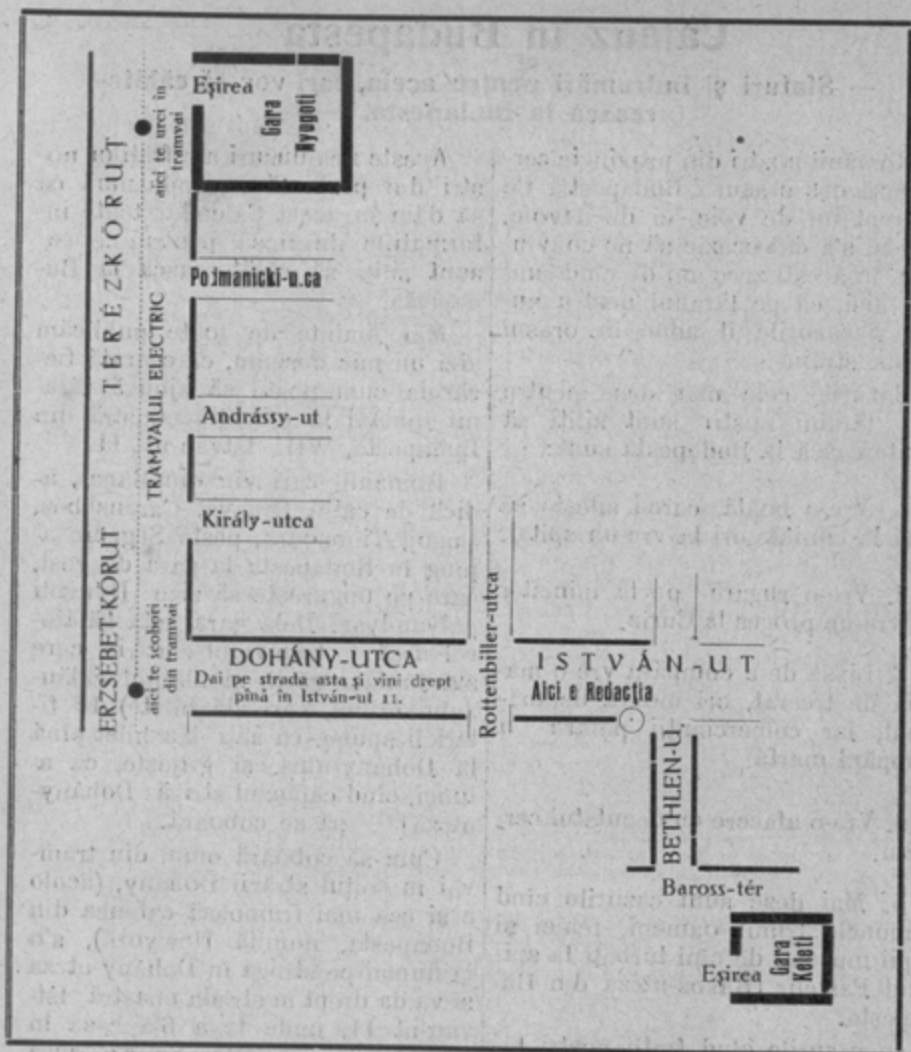
Aceste neajunsuri ale fraților noștri din provincă ne îndeamnă ca să dăm în acest Calendar toate informațiile de lipsă pentru cei-ce sunt siliți să călătorească la Budapesta.

Mai înainte de toate publicăm aici un mic desen, care arată fiecăruia cum poate să ajungă țaranii romîni la redacția noastră din Budapesta, VII. Istvan-ut 11.

Românii, cari vin din Banat, adică de cătră Orșova, Caransebeș, Lugoj, Timișoara, peste Segedin ajung în Budapesta la gara de vest, care pe ungurește să zice: Nyugoti pályaudvar. Dela gara asta călătorul urcă tramvaiul electric, care stă în fața gării, și plătind călăuzului (ăluia, care dă bilete) 12 filleri îi spune, ca să-i dea bilet pînă la Dohány-utca, și grijește, că atunci, cînd călăuzul strigă: Dohány-utca! — să se coboară.

Cum să coboară omul din tramvai în colțul străzii Dohány, (acolo e și cea mai frumoasă cafenea din Budapesta, numită Newyork), s'o ia numai pe stînga în Dohány-utca și va da drept în strada noastră: Istvan-ut 11, unde la a 6-a crsă în dreapta: ne va afla. Să grijească fie-care om, căci în Budapesta: numerii la casă sunt scriși așa: Numerii cu păreche de o parte, spre pildă: 2, 4, 6, etc., și numerii fără păreche pe altă parte a străzii așa: 1, 3, 5, 7, 9, 11, etc.

Și acum iată și desenul, pentru mai bună orientare:

Frații noștri cari vin din Ardeal Brașov, Sibiu, Petrojeni, ori de cătră Siget, Sătmár, Oradea-Mare, Arad, sosesc în Gară centrală, ungu-rește: Keleti pályaudvar. De acolo e mai ușor să ajungi la noi, la re-dacție, căci nu-ți trebuie tramvai, ci trecind prin fața gării, o iai prin

ori-care stradă din față, și peste 5 minute ai ajuns în István-ut 11.

Mai bine e să o iai pe Bethlen-utca (în colțul căreia e cafeneaua Ke-leti), căci trecind prin ea, a treia stradă curmezis e István-ut și toc-mai în colțul acestei străzi e re-

dacția noastră, după cum arată și desemnul.

Pentru orientarea aceloră, cari pot și fără ajutorul nostru să-și isprăvească afacerile, publicăm aici adresele de cari credem, că au mai mare lipsă oamenii noștri din provincă:

Clinicile de stat din Budapesta:

Clinica nr. I. pentru boalele interne

VIII. Szentkirályi-utca 46.
Ordinează dela 8—9 ore.

Clinica nr. II. pentru boalele interne

VIII. Ludoviceum-utca Nr. 2.
Ordinează dela 8—9 ore.

Clinica nr. III. pentru boalele interne

VIII. Üllői-u. Nr. 78.
Ordinează dela 8—9 ore.

Clinica nr. I. pentru morhuri femești

VIII. Baross-utca 27. (Prof. Bársony)
Ordinează dela 9—10.

Clinica nr. II. pentru morhuri femești

VIII. Üllői-ut 78-a (Prof. Tauffer)
Ordinează dela 9—10.

Clinica pentru chirurgie

VIII. Baross-utca 25.
Ordinează dela 9—10.

Clinica nr. I. pentru boale de ochi

VIII. Szigony-utca 15.
Ordinează dela 9—10.

Clinica nr. II. pentru boale de ochi

VIII. Maria-utca 29.
Ordinează dela 9—11.

Clinica pentru boale de nervi și boale mintale

VIII. Balassa-utca 6.
Ordinează dela 8—10.

Clinica pentru boale de nas și gât

VIII. Baross-utca 40.
Ordinează dela 10—12.

Clinica pentru boalele copiilor

VIII. Golya-utca 48.
Ordinațiuni dela 9—11 n. a.
» 3—4 d. a.

La clinică se primesc numai bolnavi grei de tot. Cei săraci nu plătesc. Oamenii veniți dela sate sunt căutați de medici fără nici o taxă.

Spitaluri mai mari în Budapesta

Poli-clinica: VII. Szövefű-utca 14.

»Stefania« Spital pentru copii: VIII., Üllői-ut 74.

»Crucea albă« pentru copii: »St. Stefan«: IX. Gyáli-ut 1.

»Sf. Ioan«: I. Kútölgyi-dűlő.

»Sf. Gellert«: IX. Gyáli-ut 7.

VIII., Tüzoltó-utca 7.

»Vechiul spital Sf. Ioan«: II., Szena-ter 3.

Sf. Ladislau: IX. Gyáli-ut 7.

»Sf. Rokus«: VIII. Gyöngyűk-utca 2.

Institut Pasteur (pentru cei mușcați de câni turbati: IX. Rákoss-utca 7.

Spital pentru bolnavii de ochi: VIII. Illés-utca 15.

Sanatorul »Regina Elisabeta«: I. Budakeszi-ut.

Adresa deputaților români:

Ioan Ciocan (guvernamental) deputatul cereului Năsăud, VII. Király-u. 13. (Casele Gözsdu.

Dr. Teodor Mihali (naționalist) deputatul cercului Ileana-mare. Locuiește în Dej, iar în timpul ședințelor Camerei, în Budapesta la Hotel Vadászkürt, IV. Türr-István-u.

Dr. Alexandru Vaida de Voevod, deputatul cercului Arpaș, locuiește Cluj, (Budapesta IV. Vadászkürt.)

Dr. Nicolae Șerban (naționalist) deputatul cercului Făgăraș, locuiește în Făgăraș. (Budapesta, IV. Vadászkürt.)

Dr. Ștefan Pop, naționalist deputatul cercului Siria, locuiește în Arad în Budapesta la Hotel Vadászkürt.

Vasile Damian, naționalist, deputatul cercului Baia de Criș, locuiește în Brad (com. Hunedoara) în Budapesta la Băile Császár.

Baron Duca de Cadar, guvernamental, deputatul cercului Sasca, locuiește în Kádár, up. Vegvár. (Budapesta: Hotel Hungaria.

Burdia Constantin, guvernamental, deputatul cercului Caransebeș, locuiește tot acolo, iar în Budapesta, Hotel Royal.

Mangra Vasile, guvernamental, deputatul cercului Ceica. Locuiește în Nagyvárad, iar în Budapesta la Hotel Magyar király.

Mán Lajos guvernamental, deputatul cercului Somcuta-mare, locuiește în Nagysomkut, în Budapesta la Hotel Panonia.

Rednic Gábor, guvernamental, deputatul cercului Beiuș, locuiește în Vaskoh, iar în Budapesta, VIII. Gyöngytyúk-u. 13.

Siegescu Josif guvernamental, deputatul cercului Oravița, locuiește în Budapesta, VII. Aljár-utca 6. I.

Petru Mihali, guvernamental, deputatul cerc. Sugătag, locuiește în Szarvasz (comit. Maramureș), iar în Budapesta în Rökk Szilárd-utca 29.

Unde sunt ministerele și când primesc miniștri în audiență?

Ministru președinte Khuen locuiește în Buda, I., Szt. György-ter 1 unde este și ministerul. Primește

audiență Joia d. a. la orele 5 în ministerul de interne.

De Interne: Buda, I. Ország-ház-u 30. Primește în audiență Joi d. a. la orele 4.

De Agricultură: V., Ország-ház-ter 8. Primește în audiență Vineri d. a. la orele 4.

De Honvezi: Buda, I. Szt. Gellert-ter 3. Primește în audiență Joi înainte de a. la orele 10.

De comerț: Buda, II., Lánchid. 3. Primește Vinerea d. a. la orele 4.

De Justiție: V. Ország-ház-ter 10. Primește Joia la orele 12.

De finanțe: Buda, I. Szentháromság-ter 6. Primește Miercuri d. a. la orele 4.

Decrete și instrucțiuni publică: V. Hold-utca 16. Primește Marți d. a. la orele 4.

Curia e V., Ország-ház-ter.

Parlamentul: V. Ország-ház-ter.

Palatul Regal: In Buda.

Fundațiunea Gozsdu: VII. Holló-utca 8.

Capela gr. or. română și oficiul parochial: VII. Holló-u. 8.

Cazele Gozsdu: VII. Király-utca 13.

Universitatea: IV. Egyetem-ter.

Societatea Petru Maior a studenților universitari: IX. Rádai-u. 34. V. 40.

Consulatele din Budapesta

Anglia: V. Váci-körut 26.

Argentina: VII., Thököly-ut Nr. 68.

Belgia: VI., Andrássy-ut 3.

Bulgaria: VI. Andrásy-ut 62
 Dania: V., Vecsei-u. 2.
 Franca: VI. Andrásy-ut 27.
 Grecia: VIII. Eszterházy-u. 20
 Germania: IV., Váci-u. 36.
 Italia: VI. Bulyovszky-u. 27.
 Japonia: V. Báthory-u. 7.
 Norvegia: IX. Lónyai-u. 29.
 Olanda: IV. Kossuth Lajos-
 utca Nr. 4.
 Portugalia: V., Nagykorona-
 utca Nr. 21.
 Persia: VI. Hold-utca 27.

România: Consul General: C.
 D. Derussi, V., Ferenc-József-tér
 5. sz.
 Rusia: Üllői-ut 1.
 Stat. Unite (America): VI.,
 Andrassy-ut 48.
 Spania: I., Budakeszi-ut 23.
 Suedia: X. Simor-u. 10.
 Svițera: V. Visegrádi-utca 7.
 Serbia: Perczel Mor-u. 4.
 Turcia: V., Ferencz József-rak-
 part 39.
 Uruguay: V., Nádor-utca 19.

NOI ȘTIM

că cititorii acestui Calendar sunt cu mult
 mai cuminți, decât ca ei să se lase trași
 pe sfoară de multele advertisemente false
 și vorbe goale; cititorii știu din expe-
 riența ce este bun și veritabil. Nu-i deci
 mirare, dacă publicul a îndrăgit leacu-
 rile de casă ale farmacistului Eugen V.
 Feller. De aceea aceste leacuri de casă
 proprii pentru combaterea diferitelor boa-
 le se află mai la toată casa și sunt răs-
 pindite în toată lumea; comenzile ce ni
 soresc mereu ni fac posibilă o expediție
 săptămânală, așa de pildă o duzină de BALSAM
 veritabil costă 2 coroane în loc de 5 cor.

Pentru 5 coroane se pot căpăta două
 duzine, dacă adresăm comanda exact:
 Eugen V. Feller, farmacist, Stubica, (co-
 mitatul Zagreb).

Aveți puțința să vă mintuiți de necu-
 rătenile teintului și a vă apăra împotriva
 căderii părului. Dacă întrebuințați po-
 madă Schneider (costă 1 cor.) și să-
 punul Schneider (costă 1 cor.) spre a
 face să dispară necurățeniile feței nu
 vă veți înșela. Tot așa veți putea face
 să împiedecați căderea părului, dacă veți
 întrebuința spiritul de păr Schneider, care
 redă culoarea părului, împiedică căderea
 părului și face să crească părul. În ge-
 neral cele mai de încredere articole cos-
 metice se pot căpăta la farmacia lui Iosef
 Schneider. Reșica, Föter 582 (Ungaria
 de sud). Cereți catalog, care se trimite
 gratuit.

La expoziția internațională pentru ma-
 șine a produs senzație chiar și în cer-
 curi specialiste motorul suedez cu uleiul
 brut, de construcția cea mai simplă și
 mai nouă. Motorul a fost expus de fir-
 ma Landler Odön din Budapesta, VI.
 Lovag-utca 2. Umbrelul regulat și uni-
 form, precum și simplitatea construcției
 sale fără pereche au atras atențiunea
 specialiștilor; motorul acesta ocupă lo-
 cul cel dintâi printre motoarele cu uleiul
 brut.

Este foarte recomandabil ca înainte de
 a face cumpărări de obiecte de cadou
 să frunzăriți în catalogul cu prețuri ge-
 neral ilustrat conținând 4000 de chipuri
 care se trimit la cerere gratuit și franco
 ori și cui, prin firma Iohann Conrad,
 furnizor al curții imp. și regale, Brüx No.
 76. (Bohemia).

În toată țară cele mai plăcute motoare
 sunt ale lui Kállai Lajos, deoarece acestea
 sunt cele mai simple și economii le știu
 mai ușor minui. Din cauza aceasta mo-
 toarele lui Kállai Lajos au fost premiate
 cu cele dintâi diplome de onoare și me-
 dalii de aur și argint. Facem atenți pe
 economii noștri că de prezent mai multe
 sute de motoare de ale lui Kállai Lajos
 se întrebuințează în țară. Cei ce vor infor-
 mații mai amănunțite să se adreseze fa-
 bricei de motoare Kállai Lajos, Buda-
 pest, VI. Gyár-utca 28, de unde vor
 primi un catalog cu prețuri. Să grijească
 însă bine la adresa să nu confunde fir-
 ma aceasta cu alte firme de aceeași numire.

Conspectul românilor din Budapesta după profesiune.

Juzi la Înalta Curie :

Ioan Mezei, Alexandru Onaciu, Dr.
George Popa.

Advocați :

Dr. Ioan Alexa, Dohány-u. 54.
Dr. Emil Babeș, Gröf Károlyi-u. 14.
Dr. Titus Babeș, Erzsébet-ter 18.
Dr. Ioan Erdelyi, Rákoss-utca 1.
Dr. Liviu Lința, Hunyadi-u. 15.
Dr. Aure. Ciato, Pálbánya-u. 4.
Dr. Ioan Oltean, Regi posta-utca 10.
Dr. Conit. Manea, Agyteleki-u. 15.
Dr. Ciato, Dr. Oltean și Dr. Manea
nefiind înscrși la Cameră, nu pot sa-
vârși agende advocațiale.

Profesori :

Ioan Ciocan, prof. universitar în pens.
Dr. Iosif Siegescu, prof. universitar.
Dr. George Alexici, profesor la academia
orientală, docent la universitate.
Dr. Iosif Popovici, docent la univers.
Filip E. Mihai, prof. la școala comer-
Stelian Gulyás, profesor la școala com.

Medici :

Dr. George Bilașco, medic dentist.
Dr. Adal. et de Cozmuța, medic.
Tiberiu Cîrtea, medic veterinar.
Dr. Augustin Dumitrescu, șef-medec la
poliția din Budapesta.
Dr. Victor Dumitrescu, asistent la cli-
nică, secția profesorului Dolinger.
Dr. Emil Manu, medic dentist.
Museum-körut 17.
Dr. Virgil Mladin, medic.
Harie Noaghea, medic veterinar.
Dr. Cornel Popovici, medic.

Ingineri :

Ioan Onciu, inginer-șef la fabrica Ganz.
Cornel Mesaroșiu, ing. de trenuri. I.
Meszáros-utca 30.
Aug. Maior, ing. la poșta și telegraf.
Romulus Lupu, inginer privat.
Dionisie Cimponeriu, inginer la poșta și
telegraf.

La ministerul de interne :

Vasile Duntăra, secretar ministerial.
Teodor Labonțiu, revizor de conturi.

Nicolae Diamandi, interpret.
Dr. Leontin Pallade, interpret.

Serviciul statistice :

Dr. Ioan Bud, secretar ministerial.
Ioan Lucaciu, funcționar.

La ministerul de finanțe :

Dr. Titu Dragonescu, secretar minist.
Ioan Nicora, revizor de conturi.
Iuliu Moldovanu, secretar la direcțiunea
financiară a comit. Pesta.
Dr. George Nedici, avocat, concipist la
direcțiunea erarială.
Dr. Felix Dumitrescu, avocat, concipist
pract. la dir. erarială.

La ministerul cultelor :

Dr. Petru Ionescu, secretar
Victor Papp Szilágyi, concipist pract.
George Cloara, consilier exactorial.
Nicolae Chizan, revizor.
Ioan Roșca, revizor.
George Târția, controlor.
Nicolae Cristea, cancelist.

La Ministerul de justiție :

Dimitrie Lazarel, funcț. II. Donăti-u. 5.

La Ministerul de honvezi :

Secția I-I Alexandru Algya (Aldea), că-
pitan de stat major.
Secția 6. Alexandru Abraham, intendent
Secția de budget: Ot. O. Danișanu, intend.
Secția 20/a. Dr. Vasile Nicoară, sub-
secretar.
Secția 23. Iuliu Pușcariu jun., practicant
de concipist.
Traian Bogyi, funcționar, aj. de birou
Aurel Căpitan, căpitan.

La ministerul de agricultură :

Ioan Șerban, consilier ministerial, șef-
suprem economic.
Liviu Martian, inginer-șef în ministerul
de agricultură.
Tiberiu Cîrtea, medic veterinar în mun.
de agricultură.

*Păzitori de coroană la palatul
regat. (Koronaőrök):*

Augustin Micu
Nicolae Jas.

Gardiști drabanți la curtea regală:

Ioan Suciu

Funcționari la Cameră:

Samuil Sagovici, funcț. la comptabilit.
George Furo, interpret.

La oraș:

George Vasi, notar în cerc. IV.
Teodor Podoabă, funcț. în centru.
Iuliu Mezei, funcționar în centru.

La judecătoria administrativă:

Lazar Vlad, diurnist

La judecătoria cercuală:

Dr. Iulian Brașovan, notar în cerc IV.

La oficiul de cadastru:

Mihai Bardoși, inspector, II. Fő-utca 23.

La poliția din Budapesta:

Eugen Csocsán, căpitan.
George Őrz, căpitan.

Funcționari la poștă:

Ioan Cuibuș, inspector
Iosif Farchescu, inspector
Paul Ionescu, inspector
Nicolae Pur'a, inspector, II. Főherczeg
Albrecht-ut 11.

Nic. Oltean inspector, IX. Ferencu, 32

George Tăranu, oficiant superior
Axente Bălean, oficiant superior
Simeon Popescu, oficiant superior
Ioan Raduți, oficiant superior
George Mai'a, oficiant superior
Vasile Cornea, oficiant superior
George Rațiu, oficiant superior
Alexa Zsiga, oficiant superior
Nicolae Mihaiu, contro'or
Petru Moldovan, contro'or
Dimitrie Achim
Nicolae Boros
Ioan Bolchiș
Victor Boer
Ioan Cuibuș, junior

Lucreția Cuibuș
George Costin
Victor Compean
Ioan Chisău
Vasile Constantin
Petru Dancășiu
Alexa Bugnariu
Emil Lazar
Cornel Mi'u
Stefan Olariu
Constanța Pla'ou
Iuliu Trite
Dumitru Moldovan
Alexandru Ureche
Adrian Rubinescu
George Suciu
Victor Pocol
Aurel Pănu
Ioan Pop
Victor Popa'ov

Funcționari privați.

Constantin Popescu, la Soc. pentru a-
sigurarea fetelor, Terez-körut 36.

Vasile Vlaicu, funcționar la Assicurazioni
Generali.

Aurel Vălean, funcționar la fabrică Hof-
herr es Schrantz.

Victor V. Bontescu, p'curist la banca
Ustredna Sas-utca 20.

Dimitrie Crișan, funcționar tot acolo.

Petru Negru, funcționar la Norddeut-
scher Lloyd VII. Berzsényi-u. 2.

Aurelia Morariu, funcționară la Societ.
Mezőgazdák Szövetkezete.

Mărioara Morariu, funcționară la Căile
Ferate Ungare.

Măestri bărbieri:

Vasile Bucur, Lonyai-u. 7.

Const. Cheveresan, Ho'lo-utca 17.

Iuliu Cheveresan, Ráday-utca 29.

George Coroi, Ullői-ut 64.

Zevedeu Cr'san, Uteg-u. 7 și Jász-u. 52

Gavril Lau enț, Vermezó-utca 16.

Sofron Măroi, Egyetem-utca 5.

Teodor Min'san, frizer, VII. Dembinszky
utca 24.

Ioan Perin, Ullői-ut 3.

Boza Vasile, bărbier,
VII. Elemer utca 56.

Aron Sic'ovan, frizer, VII. Dohány-u. 59

Milan Jebelian, frizer, VI. Rozsa-u. 84.

Ioan Mateiu, frizer, VII. Dohány-u. 37.

Locuitori români în Budapesta.

- Achim Dimitrie, tipograf,
VI. Földi-ut 23.
- Albu Georg, sculptor
VII. Iosika-utca 14.
- Alexa Ioan, dr. avocat,
VII. Dohány u. ca. 54.
- Alexici George, p.o. esor.
Ferenz-ö ut 22.
- Văd. Anca Ioan, pensionară,
Muzeum k rut 4.
- Ardelean Pet u, îngrijitor de casă,
VI. Váci k rut 35.
- Artim Traian, com. riant,
IV. Váci-k rut 74.
- Achim Dimitrie, funcționar la poșta
VII. Főhercz g Sándó-utca 13.
- Avram Aurel, funcționar privat,
VII. Barsy utca 6.
- Avram Pet u, in. ustri ș,
VI. Pet r. i utca 11.
- Babeș Emil, dr. avocat,
IV. Grof Ká olyi-utca 14.
- Alex. Bogdanovici, grof Haller-u. 52.
- Babeș Ti us, dr. advoc t,
V. Erzsé b t ter 18.
- Babescu Iuliu, rg nt secret,
I. Al otás ut a 7 b.
- Bacilă Tr ian, m jor în statul major,
I. Fej r á i-ut 19.
- Balanescu Ida, cro țoreasă,
VII. Barsay utca 6.
- Balean Ax nte func. sup. la poștă
IV. Váci u ca 79.
- Balanescu Francisc, voiajor,
IX. Ferenc-kö ut 15.
- Barga Nicolae, funcționar la poștă,
VI. L vö de t r 3.
- Barbul Eugen dr. bibliotecar la univers.
VI. I. Öll i ut 14.
- Barbul Alex. dr. ajutor bibliotecar la
universit. IV. Ferenc Jozsef r. pt 39
- Barbuș Geo g, mașinist,
IX. Tüzó to utca 71.
- Văd. Bari n Athanasie, p ivateiră,
VI. I. Ba oss u ca 66.
- Belul-scu Alexandru, dr. func. la Muzeu
I. Bezná gy. b (25-1.
- văd. Bistri an Ștefan, p ivateiră,
VII. Cseng ri u ca 3.
- Bilașcu George dr. med.,
IV. Kecskeheti-utca 14.
- Birăuțiu Din i tie, prop. de tipografie,
VII. István u 11.
- Ale Balnojan, IX. Öllöi-ut 109-a.
- I. Mezei, funcț. la oraș.
- Văd. Vichentie Babeș, Várház-körut 4.
- Alexandru Barbu, mecanic, Budafok,
Hosszuhegy-utca 10.
- Bistri an Ștefan faur,
VI. Váci ut 165.
- Blaga Ladisl u inv. pensionar,
II. Szentendrei ut 62.
- Boan Olivia privatie ș,
IX. Öll i ut 91.
- Bobancu Iancu, tipograf
V. Visegrádi-utca 20.
- Boge Traian, func. în ministeriu
I. Gell rt hegy u. 1.
- Boiu Romu's, proprietar,
VII. Barsay-utca 3.
- Boitor Ana, c oitore șă,
VII. Bars y utca 3.
- Bolchiș Ioan, funcționar la poștă,
VI. I. Főhercz g Sándó-utca 17.
- Bolchiș Vicor, funcțonar la poștă,
VI. I. Vas utca 14.
- Bontiovi Ci ga, farm. cistă dip. omată,
IV. Kristó te 2.
- Bordan Silviu, locotentent,
VI. I. Öll i ut 4.
- Bordan Iuliu, consilier la finanțe,
I. b. Liptay u. 7.
- Bogoevici Gh radie prot. simec', p ioneș,
VII. Holó-utca 8.
- Bozintan Georg, func. la căile ferate,
X. Bány a u ca 16.
- Brancovan Ioan, tipograf,
IX. Ferenc te 2.
- Brașovan Iuliu, cird. de adv.
VI. I. Jozsef k rut 34.
- Brașovan L za, rgent
X. Ha'om utca 28.
- Brașovan U oș, candidat de profesor,
IX. Rad y utca 11.
- Breban Aurel Correl dr. redactor,
VI. E tvös u ca 43.
- Brendușa Sebastian, căpitan, judec. la
trib. militar. I. Feny u ca 2 a.
- Brinzei Aurel, controlor în pens.
I. Vadorzo u ca 6.
- Brinzi Șt fa n, vo' jo,
VI. Király u ca 52.
- Bravi nu E nestin, func. p ivate,
VI. L vö lde-ter 2.
- văd. Bucătar Aurel, privatieră,
IV. Pet'fi-t r 3.
- Bucătar Nicol e, com. re. de porci,
X. Jászberenyi-ut 9.

Budaş Petru, curelar,
VI. I. Golyo-utca 17.
Budaş Teodor, diarnist,
VII. Kóver Lajos-utca 16.
Bugariu Ladislau, pensionar,
VI. Izabell-utca 96.
Bugnariu Andei func. la poştă,
I. Lenke-utca 138-6.
Bucur Dragomir func. la poştă,
IV. Ferenc Jozsef rkpt 14-15.
Bucur Mihai măcelar,
VII. Dobosi-utca 19.
Butean Marta, dr. medic,
VII. Ulai-ut 61.
Teodor Cîmpian, zîrist,
IX. Baáts-ter 5.
Vasile Cîmpian, func. la căile ferate,
VII. Főherceg Sándó-utca 23.
Ioan Ciocan, deputat,
VII. Király-utca 13.
Dimitrie Cojocari, funcionar,
II. Lajos-utca 141.
Dr. V. Ciocan, cand. de adv. Ika-ut. 15
Aurel Căpitan, căpitan în ministerul de
honv., VIII. Körös-utca 6.
Aurel Cristea țpograf, VI. Aradi-u. 64.
Romul Cristea, oficiant la minister, I.
Krusper-utca 6.
Silviu O. Cristea mechanic, I. Krusper-
utca 6.
Alexandra Cereguț, privatieră, I. Város-
major-u. 64.
Adrian Costa, vopsitor, X. Győmrői-ut 20
Ana Tîpîrea, privatieră, VII. Szövetseg-
utca 21.
Aurel Danciu, director de mină, VI.,
Csengeri-utca 72.
Emil Dumbrava, funcionar, VIII. Alföldi-utca 18.
Adrian Dan, voiajor comercial, Jo-
zsef-utca 32.
G. Derusi, consul general român, V.,
Ferenc Jozsef-ter 5/6.
Ștefan Devan, funcț., I. Villányi-u. 16.
Romulus Dimitrescu proprietar de dro-
guerie, V., Szechenyi-u. 8.
Dr. Titus Dragonescu, concipist minis-
terial, I. Mátrai-utca 5/7.
Dr. Aug. Dumitrescu, medic, VII., Dam-
janich-utca 46.
Demeter Eicășet-oficer la proviant reg
52 inf. grof Forgács laktanya.
Dr. Ioan Erdelyi avocat, IX., Rákos-
utca 1.
Iosif Farchescu, oficiant la poştă, VIII.,
Kisráció-utca 5.
Ioan Filimon, Gyarmat-u. 45.

Ana Floare, privatieră VIII., Vaj Adam
utca 5.
Floare Frățilă, priv., VI. Szondi-u. 37/b.
Ioan Furnica, țpograf, VII. Dembinski-
utca 16.
Văd. Ang. Gligorescu, propr. de casă
VI., Hajos-utca 29.
Ioan Gura, maș., I. Fehervári-ut 5.
Dr. Iosif Ga, magnat, I. Somlyói-ut 9.
Dina Văd. Hornoi, Máia-u. 56.
Pavel Ionescu, oficiant poștal, VII. Thö-
köly-ut 73.
Gheorghe Kanidachi, comerciant, Agyte-
leki-utca 15.
Ioan Kanidachi, mare proprietar, Jo-
zsef-körut 31-a.
Dr. Liviu Lința, avocat, VIII., Hu-
nyadi-utca 15.
Văd. Alex. Lazarescu, privatieră, I.
Tigris-utca 19.
Lazar Lucuța, birtaş, Prater-u. 68.
Ioan Lazar, funcț. la vamă, Báross-ter 17
Benedict Lazar, funcionar la oraș, Ba-
ross-ter 17.
Ioan Lungacea, locotenent, VIII. Szi-
lágyi-ut 1.
Maria Limbai, privatieră, X., Belső-Jász-
berenyi-ut 25.
Romul Lupu, priv., I. Remenes-utca 8.
Ioan Mocan, funcionar, VIII. Jozsef-
körut 11.
Teodor Morari, Liom-u. 13.
Teodor Mocan, oficiant de stat, VII.
Erzsebet-körut 20.
Const. Moldovan, dr. cand. de adv.,
Măria-utca 56.
Ioan Moldovan, pantofar, VII., Arena-
ut 78.
Văd. Teodor Moșier, privatieră, VI., Pad-
maniczky-u. 63.
Dimitrie Muntean, compactor, VII.,
Văd. Emilia Morariu, Csengeri-u. 54.
Gligor Morari, sergent la poștie, Szál-
lás-utca 11.
Ioan Mustețiu, inv. la oraș, VIII. Mat'as-
ter 19.
Irina Mureșan, funcionară, VIII., Prá-
ter-utca 65.
Văd. Mureșan, VIII., Práter-utca 65.
Aug. P. Mureșian, funcionar, VI. Pod-
maniczky-utca 9.
Ioan Murgan, apotecar, VI. Váczi-kör. 17
George Mușuc, funcț., VII. Gaai-u. 29-31,
George Mustaș, controlor la finanțe, IX.,
Mátvász-ter 1.

- Daniil Musta, mașinist, VIII. Jász-in-u. 28.
 Ioan Muntean, Kálvin-ter 9.
 Stefan Martin István-ut 26.
 Stefan Marchi, G'armat-u. 45.
 Teodor Mocan, po i i st, Szechen'i-telep 28.
 Iuliu Moldovan, secretar la directia fi-
 nanciară, Szentháromság-ter 9.
 Ioan Georgiades Murnu, preot la
 grecească, Petőfi-ter 3.
 Văd. Melania Gozsau, Terez-körut 27.
 Ioan Micăși, curier la poștă, Desewff-
 utca 2.2.
 George Moș, ospătar, VII. Hajos-u. 31.
 Pelagia Manno, propr. de casă, VII.,
 Király-utca 57.
 Georgina Missits, VII. Erzsébet-kör. 15.
 Paraschiva Manno, p ivațieră, Petőfi-ter 3.
 Emanuil Manno, comerciant de cereale,
 Petőfi-ter 3.
 Dimitrie Manno, come ciant de cearea-
 le, Regi posta-utca 13.
 Văd. Dim. Murariu, VI., Csengeri-u. 74.
 Dr. Const. Manea, adv. VIII., Aggte-
 leki-utca 2.
 Ioan Manescul, cav. p.of. de muzică,
 IX., Ferencz-körut 3.
 Ioan Murășan, tip., VIII. Nemet-u. 23.
 Ioan Mezei, jude la Curie, VIII., Ba-
 ross-utca 47.
 Ioan Mihnea, cassar la casa de ama-
 net VII. Lajos-utca 114.
 Mihail Moldovan, Buda II. Pázsit-u. 2.
 Samuil Mura: z dar, V.II. Madács-u. 33.
 George Neagu, muzic., I. Attila-kör. 2.
 Dr. George Nedici, concipist, IX., Li-
 liom-utca 33.
 Grigor Niagu, muzicant, VII. Nefelejts-
 utca 43.
 Mihail Nicula, căpitan ces. reg. VIII.,
 Reviczky-utca 15.
 Pavel Ionescu, inspector la poștă, IX.,
 Olăși-ut 103.
 Dr. Petru Ionescu, secretar ministerial
 VII., Király-utca 13.
 Alex. Ionescu, contabil, XI., Szvetenay-
 utca 30.
 Hila iu Noaghea, veterinar, VII. Her-
 nád-utca 22.
 Franc. Oariu, cand. de prof. VIII., Fhg.
 Sándor-utca 30-b.
 Stefan Oariu, oficiant la poștă, III., La-
 jos-utca 141.
 Vasile Olar, cojoc., IX., Viola-u. 37-a.
 Ioan Onciu, inginer-sef, VIII., Sziget-
 vári-utca 15.
 Alex. Onaciu, jude la Curie, VI., An-
 drássy-ut 83.
 Vasile Ona, funcț. la căile fer. ung.
 VI. Podmaniczky-utca 107.
 Nico'ae Ordache, funcționar la poștă,
 Sajo-utca 2.
 Gheorghe O.z, căpit. la poliț. Zuglo-u. 1.
 Dr. Aurel Olteanu, adv. interpret de trib.
 IV., Regi posta-utca 10.
 Nicolae Olteanu, finanț, VIII., Szentki-
 rályi-utca 22.
 Alex. Olteanu, comerciant, VIII. Má-
 ria-utca 56.
 George Op ea, farm. VIII. Illes-utca 22.
 Emj. Pascu, ofic. orăș. IX. Olőói-ut 119.
 Augustin Paul, secre a la consulatul Ro-
 miniei, V. Bela-utca
 Leonard Paukerov, ziarist, VII. Dem-
 binszky-utca 30.
 Emanuil Pițșeant, vice-conzul, VII., Rot-
 tenbiller-utca 27.
 Vasile Pură p acțian: la erariu, V.,
 Szechenyi-utca 1.
 Văd. Iosefina Popa, Gyöngytyuk-u. 13.
 Ioan Pap, preot mil. Országház-u. 14.
 Alex. Pascu, of. privat, VIII. Magdolna-
 utca 6.
 Pop. major audio: I. Somlyoi-ut 9.
 Silviu Pascu, capel. IV. Veres Pálne-u. 9.
 Dr. George P'opu, jude la Curie, Bánk-
 utca 4.
 Cornelia Poc, cond. 11 grăd na de copii
 VIII. Fhg. Sándor-u. 15.
 Aug. Pavel, prof. I. Országház-u. 7.
 Ana Pavel, priv. VIII. Nagyfuvaros-u. 14.
 Gheorghe Prohab, funcționar, Ilka-u. 32.
 Ioan Pavel jun., proprietar de casă, V.
 Arany János-utca 5.
 Ioan Pave, faur, VII., Mexikoi-ut 13.
 Văd. Dim. Păcurariu, IX., Kinizsi-u. 29.
 Atanasiu I. Petruțiu, funcț. în minister
 I. Országház-u. 5.
 Simion Popescu, oficiant la poștă, VII.,
 Arena-ut 23.
 Virg. Popo ici, of. la vamă, IX. Olőói-u. 1.
 Septimiu Pop, practicant la căile fer. ung.,
 IV. Ferencz Jozsef-rakpart 16.
 Remus Pop, ofic., IV. Szondy-u. 57.
 Ioan Pop, funcționar la poștă, VII. Thó-
 kölyi-ut 7.
 Ioan Pap Szi ágyi, func. la tribunal, V.
 Csáky-utca 14.
 I. Poruțiu, pens. VII. Nefelejts-u. 63.
 Alex. Precup, funcționar la poștă, VII.
 Peterdy-utca 35.

Stefan Precupas, ingijitor de casă, VIII. Oriac-utca 38.

George Presmereanu, func. la soc. de nav. I. Várck-utca 11.

Dr. Cav. Iuliu Puscariu jude in pensie. II. Halász-utca 1.

Nic. Radneanu, priv., VII. Arena-ut 6.
George Radulescu, farmacist, I. Tárnok-utca 18.

George Rădulescu jun., farmacist, I. Anna-utca 1.

Ioan Russu, mrașini t VII., Kender-ut 26.
Dionisiu Ragu, croitor Kender-ut 6.
Vasilie Ruva, oficiant la fabrica de vapoare, Laktanya-u. 1.

Constantin Romulus, Teleki-er 6-a.
Cornel Romulus, Teleki-er 36-a.

Nicolae Răneanu, notar la jud. cerc. VII. Arena-ut 62.

Petru Roșca, func. p. iv. VII. István-ut 29.
Ioan Roșca, controlor în ministerul cultelor, VII. Andrássy-ut 97.
triciă, Betlen-u. 5.

Titu Reșu, comerc. VII. Doș-utca 41.
Iuliu Rozeanu, agent, VII. Hollo-u. 13.
Iuliu Russu, practic. de farm. V., Szaram-utca 23.

Dr. Iosif Săgescu, deputat, VII. Alpár-utca 6.

Gheorghe Stoia, contro'or la soc. elec. Gheorghe Sida, notar în pens. mare proprietar, Kralyi-utca 13.

Vasile Stan, prof. VI. Andrássy-ut 1.
Ios. Stanciu cafeșu, VI. Bulyovszky-u. 17.
Ioan Sintoan, contro'or la soc. electrică Rottenkeller-utca 5.

Aleandru Stoicu, comerciant, IV., Reáltanoda-utca 19.

Mihail Stoica, locotenent VII. Nyár-u. 5.
Sigismund Sida, mare proprietar, Királyi-utca 13.

Iulian Schelejan, contro'or la banca Elso Pesti Hazai, Vas-u. 19.

Serban Victor, compactor, VIII. Kender-ut 26.

Ioan Șerban, insp. sup em în minist. de agricultură, Ullő-ut 25.

Nicolae Tari, polițist, Regei-u. 18.

Vad. Iuliu Turcu, privatieră, II. Margit-kőrut 5/o.

Ioan Trutiu, lăcătar, Ullő-ut 3.

Nicolae Turcu, coto'or, V. Nagykör-u. 6.
Emil Taus, tipograf, Nefelejs u. 3.

George Tăran, func. sup. la poștă, Peterdy-utca 35.

Al. Cioran, zidar, VII. Thökölyi-ut 14.
Eugen Vălean, oficiant privat, IV., Reáltanoda-utca 19.

Ioan Vinătu, cand. de avocat, II. Gyorskocsi-utca 12.

In Erzsébetfalva

Augustin Bontioici, d'r. școlar în pens. Posta-utca 4.

Filimon Ioan, conducător la Moskovicszipőgyár, Szechenyi-telep.

Ioan Păcurariu, curier la poștă.

In Ujpest

Ioan Ardelean, călăuz la electric, Szt. Gelert-utca 6.

Constantin Popescu, funcționar, Anonymusz-u. 8-a.

Const. Velcean, funcț. la C. F. în serie, Jokai-utca 24.

Mihai Sala, Szt. Gelert-u. 5.

Aveți datorința față de D-voastră înșivă, față de familia viitorul și chemarea D-voastră de a vă ridica din șirul celor slabi. Dacă aștii că aveți înclinație spre nervozitate, că sunteți slab, anergic sau n'aveți poată de muncă, scii încă azi o cată poștală întreprinderii Nutrigen în Budapest, VII. Erzsébet-körut 16. Abt. 221. și veți primi o carte instrucivă, care vă va arăta calea spre însănătoșare și tot odată veți primi gratuit și o probă din nutritivul ce în mii de cazuri a fost întrebuintat cu rezultat atât de strălucit.

Inovațiune fo'ositoare. Negreșit va interesa pe oricare cititor al Calendarului, că vestita firmă farmaceutică Josef Schneider din Recca, Föler 582 (Ungaria de sud) trimite gratuit și franco o cărtică cu tot felul de lucruri fo'ositoare pentru casă și economie. Cel ce vrea să aibă această carte, să-și comunice adresa exactă pe o carță poștală firmei Schneider, indicând legibil domiciliul (locuința), nr-ul casei, poșta ultimă, numele și pronumele. — Nădăjduim că cetorii calendarului vor profita de această inovațiune.

CÂNTECE ȘI DESCÂNTECE

— Poesii populare. —

Frunză verde de sub vie,
Asta fată 'm place mie.
Că n'are port pe domnie
Numa tot pe p'ugărie.
Asta fată 'm place tare,
Că n'are guriță mare.
Asta-i fată pe plăcere,
Că dă gură, cui nu cere.
Asta-i fata cea frumoasă,
Care poartă cirpa groasă;
Făcută din lîn'aleasă.
Nu-i din ducheane cumpărată,
Că nu-i stă bine la fată.

Frunză verde din Banat,
Nu-i fată ca Lena 'n sat.
Nici la stat, nici la umblat,
Și bună de sărutat.
Cum se scoală dimineața,
Iute își albește fața,
Toată ziua nu-i acasă,
Pînă nu-i cina pe masă.
Toată ziua-i dusă 'n sat,
Pe la nane cu bărbat.
Cînd vine sara acasă,
Mă-sa-o pune după masă.
Și-o 'ntrebă ce-o lucrat
Umblînd toată ziua 'n sat.
Fata zice că în cosele,
A cosut cinci rîndurile,
Rînduri late și măiunte.
Și vru badea s'o sărute;
Și-și trase părul pe frunte,
Ș'o luă la fugă iute,
Ș'abia scăpă pînă la vale,
Și-i sări alt bade în cale.
Mai tînăr, mai sprintenel
Ș'apoi se lipi de el.
Se juraseră la lună,
Să trăiască împreună.

Frunză verde de dudău,
Mami, ascultă sfatu meu,
Și nu umbla prin grădini,
Că ușor poți să te spini.
Sezi, și nu gîndi la fete,
Dacă vrei să nu te îmbete.
Sezi și nu gîndi la ele,
Dacă vrei să nu te 'nșele.
Sezi și dormi tu așezat,
Că nu rămiu neînsurat.

Frunză verde lemn dubit
Negru-i badea și pîrlit,
Tot mă mir cum l'am iubit.
Nu l'am iubit de frumos,
Ci l'am iubit de voios,
Și de mare drăgostos,
Cînd îl vedeam pî'ngă noi,
Mă prindeau șapte nevoi,
Cînd trecea pe sub fereastră;
Așa eram ca ș'o proastă.
Cînd trecea pe lîngă noi,
Punea clopote pe boi,
Și-l auziam din rezboi.
N'aveam stîmpăr, n'aveam pace
Și nu știam ce mă face.

Vino fată să te joc,
Și roată să te întorc;
Să te joc să mă țini mînte,
Că mi-e singele fierbinte,
De dragul ochilor tăi,
Aș trece prin șapte văi;
Șapte văi ș'o vâlcea,
Ca să-mi treacă inima.

Zis-a mama cătră mine,
Să nu dau gura la nime.
Dară eu n'am ascultat,
Ci la toți guriț-am dat,
După ce-am mai bătrînit
La nime n'am trebuit.

Frunză verde ș'o căpșună
Unde mergi vecină bună?!

Așteapta să te petrec,
Că și eu încolo plec.
Să ne ducem amîndoi;
Că știu că ai buze moi,
Să ne ducem împreună,
Să ne facem voe bună.

Frunză verde de trifoi
Sunt cinci fete 'n sat la noi,
Născute 'n cincizecișdoi.
Și tot zic că's tînăruțe
Dar samăne pe măimute.
Și tot zic că's tinerele;
Ca măicuța maicii mele.
Crezi că 's niște galițe,
Cînd le vezi pe uliță
Se 'ncoardă și se sucesc;
La nime nu trebuiesc.

A SCRINTIT'O RĂU

A scrintit'o rău, dar rău,
De mai rău nici nu se poate.
Si-a căzut pe capul meu
Cîte rele'n lume toate.

Aşa se tînguia ȝiganul
Şi se bocea de el sârmanul,
În cît lumea ce-l vedea
Sta pe loc şi se mira.
Dar nime nu-l întreba
Ce-a păţit de se bocea.
Tot el să se linştească.
Începu se povestească
Lumei ce s'a adunat
Lucrul cum 'i s'a întîmplat:

„Oameni buni! o fată 'n casă
Fie ea cît de aleasă
Pînă pe o vezi mireasă
Părul prin căciulă-ţi iasă
Dar să ai chiar două fete
Şi să bei cînd nu ȝi-e sete
Cum beau eu pe nemîncate
Apă am dar n'am bucate.
Atunci să vă vîd ce-aţi face?
V'aţi boci şi voi şi pace.
Dar vă rog puţin mai staţi

Încă nu vă depărtaţi
Să vă spun dela început
Lucrul cum s'a petrecut:
»Aveam două fete mari
Credeai că sunt doi husari
Erau mari şi durdulii
Şi la faţă tuciurii,
De una iute m'am scăpat
C'am grăbit şi o'am măritat
Cea mai mică mia rămas
Belea 'n casă şi necaz
Şi cum? Să vedeţi minune
Că vă cruciţi cînd vă voi spune,
Eu ȝa orice om cu minte
Şi ȝa ori-care părinte
M'am rugat lui Dumnezeu
Crezînd că nu este rău
Dacă fata'mi măritată
Îmi va face vre-o nepoată,
Ruga Domnul mi-a primit
Dar se vede c'a grăbit
C'a eşit lucrul scrîntit
Că 'n loc de haia măritată
A născut haia ce-i fată...

„F. N.“

BIUROU DE INFORMAȚII

Cunoscând marile ȝipsuri ale publicului românesc din provincie, am deschis în Budapesta

Biurou de informații și Agentură română.

Orice informație relativ la petițiile înaintate la ministerii și la alte foruri, ori-ce informații comerciale și în general **în ori-ce cauză** dau în răstimp de 2—3 zile ori și cui, resolvînd toate afacerile în mod cîstit. — Urgitez resolvirea petițiilor, vorbesc în persoană cu referentul cauzei și rog resolvirea favorabilă. Fac tot felul de mijlociri comerciale și comande. **La aviz aștept la gară. — Prețuri moderate, serviciu prompt și informațiuni detaliate.**

L. OLARIU, BUDAPESTA LAJOS-U. 141
ETAJUL III., 9

CĂTELUL

I.

— A! Vine friptura.

I.

— Așa, draga mea, asta îmi place.

ISTET

III.

— Uite, uite, ce cuminte, știe că azi n'am citit gazetele.

IV.

?!

CĂSĂPIE

Burdia reîntors la vechia lui lefterie.

Consemnarea târgurilor din Ungaria, Ardeal și Bănat.

(Datele în cele mai multe locuri sânt după calendarul nou.)

- Abrud. La Sin. Toader. Luni în săptămîna primă din Mai, Luni înainte de Sft. Mihai și de Crăciun.
- Agarbiciu. (Com. Turda-Arieș), 19 Martie, 15 Nov.
- Agarbiciu. (Com. Tîrnavei mari), 13 Apr., 31 Oct.
- Agnita. 29 Mart., 28 Iun., 21 Dec.
- Aita-Mare. 16 Febr., 21 Mai, 28 Dec.
- Aind. 25 Ian., 8 Mai, 19 Aug., 16 Oct.
- Alba-Iulia. 6 April, 26 Iulie, 30 Sept. și 17—18 Decembrie.
- Aletea. Duminică înainte de 2 Martie, 2 Iunie, 2 Oct.
- Aleșd. 26—27 Febr., 18 și 19 Iunie, 24 și 25 Sept., și 17 și 18 Dec.
- Alfina. 20 Febr., 31 Aug.
- Alibunar. 31 Mai, 15 August.
- Apold. (Com. Tîrnava mare), 10—11 Martie, 24—25 Nov.
- Apoldul-Mare. 19 Martie, 12 Dec.
- Apoldul-Mic. 3 Ian., 11 Aug.
- Arad. 2 Aprilie, Vinerea după Sin. Petru cat. și 5 Nov.
- Aradul-Nou. 1 Mart., 16 Iun., 18 Oct.
- Arcid. 8—11 Apr., 30 Sept., 3 Oct.
- Arghihat. 2 Ian., 29 Martie, 1 Aug., 20 Dec.
- Alămor. 5 Martie, 4 Sept.
- Armeni. 22 Ian., 25 Iulie.
- Arpașul de jos. 6 Iulie, 11 Oct.
- Avrig. 13 Aug., (tîrg de mărfuri).
- Ațel 29—30 Ian., 8—11 Apr., 26—29 Iul., 20—23 Nov.
- Altina. 5—7 Febr., 16—18 Aug.
- Almașul-Mare. 23 Ian., 1 Mai, 22 Iul., 17 Sept.
- Alsó-Jára. 1 Mai, 3 Oct.
- Apatin. 7 Mai, 8 Oct.
- Bachnea. 22 Mai, 30 Sept.
- Bagin. 17 Iunie, 18 Nov.
- Baia-de-Criș. 2 Ian., 8 Iul., 20 Nov., 7 Dec.
- Baia-Mare. 15 Mart., 14 Iun., 23 Aug., 15 Nov.
- Balinț. 4 târguri de țară: Totdeauna în Joia dintîi a lunilor Martie, Iunie, Septembrie și Decembrie. Tîrg de săptămîină în fie-care Joi.
- Bălcaciu. 18 Martie, 9 Nov.
- Bancfălău. 3 Mai, 9 Dec.
- Bandul-de-Câmpie. 1 Mai, 31 Oct.
- Banloc. (Com. Torontalului) 11 Sept.
- Barot. 3 Febr., 4 Iunie, 31 Aug., 12 Nov.
- Basna. 1 Apr., 1 Aug.
- Batania. 22 Martie, 27 Iun., 8 Dec.
- Batoș. 27 Ian., 21 Mai, 14 Nov.
- Bavanște. (Com. Timiș), 22 Mai, 26 Oct.
- Baot. 3 Febr., Vineri după Rusalii. 21 Aug., 12 Nov.
- Bărzasca. (Com. Caraș-Sev.) 26 Mai, 25 Iulie, 6 Oct., 7 Nov.
- Beba-Veche. (Com. Toant). 8 Mart., 8 Iun., 8 Sept.
- Beclean. 5—6 Aprilie, Dum. și Luni după Rusalii, 6 Sept., 29 Nov.

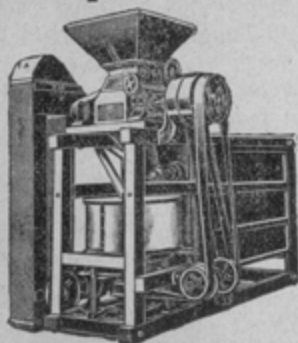
- Bega-Săngiorgiu. 15 Apr., 20 Iun., 30 Sept.
- Becicherecul-Mare. 28 Febr., 25 Mai, 17 Aug., 12 Oct. și 23 Nov.
- Beiuș. In săpt. Dlui c. v. in săpt. Sf. George c. v. in săpt. Pror. Ilie și in săpt. M. M. Dimitru c. v. Joi și Vineri.
- Berchieș. In ziua SS. Ap. Psi P. (12 Iulie c. n.)
- Biertan. 18 Apr., 5 Sept.
- Bilac. 22 Mart. (fără țirg de vite).
- Biled. 26 Mart., 15 Iun., 8 Oct.
- Birchiș. 28 Ian., 6 Apr., 6 Iunie.
- Biserica-Albă. 5 Mart., 20 Iun., 16 Aug., 15 Oct.
- Bistrița. 18 Mai, 25 Aug., 24 Nov.
- Blaj. 3 Apr., 2 Iun., 6 Dec.
- Bögöz. 25 Mai.
- Boeșă-Română. 24 Apr., 15 Oct.
- Boeșă-Montană. 4 Apr., 30 Mai, 18 Iul., 18 Sept.
- Bonțida. 22 Martie, 30 Iun., 21 Oct.
- Bichiș-Ciaba. 3 Mart., 1 Iul., 26 Oct., 2 Dec.
- Bichiș. 24 Martie, 20 Iunie, 29 Sept.
- Bercaș. 12 Ian., 24 Apr., 29 Iun., 19 Oct.
- Bilac. 21 Martie.
- Borgo-Prund. 14 Apr., 30 Oct.
- Borșa. 24 Febr., 6 Mai, 4 Oct.
- Boroșsebeș. In săpt. Sft. George. In săpt. Sft. Mihai, 6 Decembre.
- Boroșineu-Mare. 2 Febr., 1 Mai, 11 Aug., 5 Nov.
- Boroșineu. 1 Iul., 19 Oct., 24 Dec.
- Borșea. 24 Febr., 6 Mai, 4 Oct.
- Brad. 20 Mart., 2 Iun., 29 Sept., 16 Dec.
- Bran. 10 Aug., 12 Nov.
- Brașov. 17—19 Iun., 28—30 Oct.
- Brețcu. 25 Ian., 7 Aug., 26 Sept.
- Buiu. 3 Martie, 20 Sept.
- Budiul de Câmpie. In ziua următoare după Rusalii.
- Buteni. 19 Febr., 27 Sept., 19 Dec.
- Buttini. 24 Apr., 24 Iun., 15 Oct., 30 Nov.
- Buttyin. (Com. Arad). 2 Febr., 11 Aug., in săpt. primă dela Crăciun.
- Buza. 20 Ian., 20 Apr., 20 Iul., 26 Oct.
- Buziaș. (Com. Timiș.) 23 Ian., 24 Apr., 25 Iul., 1 Oct.
- Budapeșta. IV—IX. In ziua Sft. Ioșif, Medard. Tăierea cap. sft. Ioan și Leopold cat. III. 3 Febr., 12 Mai, 2 Aug., 19 Oct., I—II. (Buda) cu 1 săptămână după țirgurile din IV—IX.
- Cacova. (Com. Caraș-Severin) 1—2 Mai, 2 Nov. n.
- Cal. 19 Ian., 22—25 Mai, 1—4 Oct.
- Capolnaș. (Com. Ca:ăș-S.) 13 Ian., 21 Mart., 6 Mai, 31 Mai, 6 Iul., 20 Sept., 20 Nov.
- Capolnaș-Olăhfa. 28 Iunie.
- Capolnoc-Mănășur. 1 Iun., 6 Dec.
- Cîmpeni. 2 Apr., 28 Mai, 9 Iulie, 28 Aug., 5 Nov.
- Cănișia-Turcească. 29 Apr., 1 Iul., 1 Nov., in pîm. Duminecă.
- Caranșebeș. 10 Ian., 9 Mai, 8 Aug., 10 Oct.
- Cărpiniș. (Com. Toront.) 5 Apr., 17 Iunie, 19 Sept.
- Cața. (Com. Tîrnava-Mare.) 6 Mai, 15 Sept.
- Cason. 1 Mai, 2 Iul., 27 Nov.
- Carțfa. 4 Febr., 10 Iun., 2 Oct.
- Catina. (Com. Cojocna.) 3 Febr.
- Cehul-Sălăgiului. 25 Febr., 1 Apr., 17 Iun., 12 Aug., 9 Sept., 21 Oct., 16 Dec.
- Ceffa. In prima Joie a lunilor Apr., Aug., Dec.
- Cermei. In Dumineca Florilor cat. Duminecă după 3. Petru cat. și Dum. după Sămedru.
- Cernat. 3 Mai, 20 Sept.

Cernatul-de-jos. 2 Apr., 5 Apr., 2 Iul., 20 Dec.
 Cetatea de Baită. 11 Ian., 22 Febr., 5 Apr., 21 Aug. 20 Dec.
 Chendul-Mic. 22 Febr., 7 Nov.
 Chezdi-Oșorhei. 4 Ian., 3 Mai, 28 Oct.
 Cheochiș (c. S.-Doboca). 6 Apr., 30 Oct.
 Chibed. 16 Febr., 19 Mai, 2 Dec.
 Chichiada-Mare. 25 Febr., 24 Apr., 24 Iun., 20 Sept., 1 Dec.
 Chirpăr. 25 Ian., 15 Apr.
 Chișdu. 15 Mai, 25 Nov.
 Cene (c. Torontăi.) 24 Mai, 21 Aug., 24 Oct.
 Cnissetău. 18 Iun., 15 Oct.
 Chișieniu (c. Arad). 21 Apr., 30 Iun., 28 Sept., 6 Dec.
 Ciacova (c. Timiș.) 18 Mart., 1 Iul., 24-27 Aug. 14 Oct., 11 Nov.

Cincul-Mare. 8 Mart., 14 Iun., 4 Oct.
 Tîrgurile de vite cu 2 zile înainte.
 Vinful-Mic. 22 Martie.
 Cianadul-Sărbesc. 16 Mart., 20 Iun., 16 Oct., 10 Dec.
 Cianadul-Unguresc. 14 Febr., 7 Mai, 16 Oct., 11 Nov.
 Cislădie. 30 Iun., 29 Aug.
 Ciuc-Sereda. 21 Febr., 29 Mai, 13 Iul., 29 Sept.
 Cluj. 10 Ian., 12 Mart., 13 Iun., 1 Sept., 2 Nov., 5 Mai tîrg de oi.
 Codlea. 25 Apr., 30 Sept.
 Cojocna. 14 Apr., 5 Nov.
 Coha!m. 11 Ian., 5 Apr., 25 Iul., 10 Oct.
 Cudriș (c. Timiș.) 1 Mai, 16 Oct.
 Cocmani. 31 Oct., 26 Dec.
 Cine-Sepviz. 7 Ian., 14 Apr., 30 Iun., 9 Sept.

Moară de casă combinată cu vălătuci și cu piatră, patentată a lui **Wohanka**.

Indispensabilă în ori-ce gospodărie mică

Puțină usare de forță. ~
 Exploatarea completă a făinei. ~
 Manuare simplă. ~
 Amortizare rapidă de capital. ~
 Ocupă loc puțin. ~
 Mare capacitate de prestațiune. ~
 Exploatare ieftină. ~
 Prețuri moderate. ==

Wohanka & Comp. Budapest, V., Váci-körút 76/a.

- Cinc-Sin-Martin. 3 Mai, 9 Nov.
 Cinc-Sin-George. Luni după Florii.
 Luni înainte de Crăciun.
 Cinc-Sin-Domocoș. 19 Mart., 10 Oct.
 Ciclova-Montană. 2 Iul.
 Copșa-Mare. 5 Mart., 15 Iun., 1 Sept.
 Copșa-Mică. 28 Apr., 23 Aug.
 Corond. 18 Ian., 13 Mai, 4 Iul., 25 Aug.
 Cislădie. 17 Iun., 16 Aug.
 Crișul-Săsesc. 12 Ian., 19 Aug.
 Covasna. 11 Febr., 2 Mai, 22 Iul., 12 Oct.
 Craifalău. 7 Iul., 19 Nov.
 Crasna. 19 Ian., 13 Apr., 12 Iul., 12 Oct.
 Crașova. 23 Apr., 28 Iun., 11 Nov.
 Criștur. 10 Febr., 20 Apr., 24 Iun., 27 Aug.
 Criș. 18 Ian. (fără târg de vite).
 Criopătaș. 21 Febr., 16 Iun., 4 Oct.
 Cuciu. 10 Apr., 25 Nov.
 Cubin. 17 Mart., 5 Mai, 7 Nov.
 Crișturul-Săsesc. 24 Febr., 4 Mai, 7 Iul., 11 Sept.
 Canija-Mare. 16 Ian., 27 Mart., 15 Mai, 2 Aug., 25 Sept., 7 Nov., 31 Dec.
 Curtea. 2 Iun., 14 Sept.
 Dalboșeț. 10 Mart., 23 Oct.
 Dej. 3 Mart., 2 Iun., 12 Sept., 30 Nov.
 Deta. 20 Mart., 13 Iun., 12 Sept., 30 Nov.
 Deva. 14 Ian., 13 Mai, 3 Aug., 30 Oct.
 Dicio-S.-Martin. 1 Mart., 1 Mai, 24 Iul., 15 Oct.
 Drag. Ioia mare 23 Iun., 5 Aug., 25 Oct.
 Drașu. 29 Aug.
 Dobra. 6 Mai, (S.-George c. vechiu), 31 Mai, 21 Sept., 8 Nov.
 Dobrița. 20 Apr., 10 Sept.
 Domașnia. Florii, 29 Iun.
 Deta. La 10 Mart., 2 Iun., 29 Aug., 17 Nov.
 Drașău. 29 Aug.
 Doloave. 8 Mart., 28 Sept.
 Draguș. 27—28 Februarie
 Drașeu. 20 Apr., 9 Sept., (fără târg de vite.)
 Deliblat. 6 Apr., 10 Sept.
 Dognacica. 8—10 Sept. n.
 Egerbegy. 19 Mart., 25 Nov.
 Eleșd. Mercuria și Ioia după 25 Febr. Joi, Vineri în săpt. înainte de 8 Iun., în săpt. zilei de 8 Sept. și 30 Nov.
 Erdő-Szt.-György. 6 Mart., 12 Mart., 14 Sept.
 Eteđ. 3 Febr., 4 Apr., 14 Sept.
 Făgăraș. Joi după Rusalii 9—10 Sept., 6—7 Dec.
 Faget. 19 Ian., 21 Febr., 4 Apr., 20 Mai, 12 Iul., 28 Aug., 8 Nov., 19 Dec.
 Farcașlaca. 8 Mai, 19 Aug., 12 Nov.
 Feldioara. 26 Mart., 14 Dec.
 Frata. 27 Aug., 19 Nov., (fără târg de vite.)
 Feriház. 20 Febr., 7 Iunie, 2 Oct.
 Gai. 1 Mai, 7 Nov.
 Gataia. 20 Ian., 20 Apr., 20 Iul., 20 Oct.
 Geaca. 6 Iul., (fără târg de vite.)
 Geoagiul-de-jos. 5 Mai, 5 Sept., 30 Dec.
 Gheorghiu-Ditro. 3 Febr., 1 Mai, 17 Iul., 25 Nov.
 Gherla. 3—5 Febr., 29—30 Apr., 1 Mai, 23—25 Iulie, 26—28 Oct.
 Gernesig. 14 Ian., 15 Mai, 16 Aug., 19 Nov.
 Ghialavuta (c. Turda). 25 Ian., 12 Iun., 25 Nov.
 Ghiroș. (c. Turda-A.) 3 Febr., 8 Iul., 21 Oct.

- Gartenbrunn. 16 Ian., 16 Mai, 14 Sept.
 Gilău. 20 Apr., 21 Iul., 11 Dec.
 Giula. 25 Ian. în săpt. înainte de 9 Iul. și 26 Aug., totdeauna de Mercuri până Duminică.
 Goruia (lingă Dognecea) 25 și 26 Aprilie, 6—7 Sept., nou.
 Gradiște. 24 Apr., 20 Oct.
 Grind. (c. T.-Arieș.) 26 Iun., 6 Oct.
 Gurahonț (c. Arad.) 11 Mai, 17 Aug.
 Hălmagiu. 27 Febr., 3 Apr., 17 Iul., 25 Sept., 18 Dec.
 Hașfalău. (c. Tirnava-Mare.) 28 Mart., 2 Dec.
 Hațeg. 14 Febr., 27 Aug.
 Hida. 6 Apr., 26 Sept.
 Hadad. 27 Febr., 24 Apr., 12 Iun., 10 Iul., 9 Oct., 20 Dec.
 Huedin. 25 Ian., 23 Febr., 6 Apr., 25 Mai, 26 Iul., 21 Sept., 25 Nov., 21 Dec.
 Hundrubechiu. 18 Nov.
 Halmașul-Lapușului. 25 Mart., 6 Dec.
 Hodoș. 28 Ian., 1 Apr., 21 Sept.
 Hunedoara. 20 Mart., 20 Mai, 11 Iul., 13 Nov.
 Huedin. 11 Ian., Marți la lăsatul de carne, înainte de Paști și de Rusalile cat., 12 Iul., 7 Sept., 11 Nov. Marți înainte de Creciun.
 Homolit (c. Tor.) 18 Aug.
 Hust. 2-a săpt. din Mart., a 3-a din Iulie și Oct. Luni și Marți. La ispas st. Mărie și Arhageli.
 Homolit. 5 August.
 Hódmezővásárhely. 6 Martie, 2 Iul., 3 Oct.
 Iamul-Mare. (c. Timiș.) 18 Apr., 5 Sept.
 Iara. 1 Mai, 3 Oct.
 Iarcovaț. (c. Toront.) 3 Apr., 22 Iun., 25 Oct.
 Iasenova. 21 Mai, 11 Oct.
 Iablanța. în Marția primă din Mai, Sept. și Lec.
 Ibafalău. 27 Ian., 26 Mart., 21 Mai, 5 Iulie, 21 Sept., 20 Nov.
 Iermata. 16 Ian., 16 Mai, 14 Sept.
 Iernut. 10 Ian., 22 Mart., 2 Iul., 4 Nov., Idvor. 3 Mai, 23 Sept.
 Ighiu. 28 Mai, 26 Oct., (înainte 6 zile țîrg de vite.)
 Ilia. 19 Ian., 7 Apr., 31 Mai, 7 Iulie, 28 Aug., 10 Oct.
 Ileanda. 10 Febr., 2 Mai, 16 Oct.
 Jibău. 13—14 Febr., 4—5 Mai, 10—11 Iulie, 10—11 Oct. și 17—18 Dec.
 Iliesfalău în Secuime. 18 Apr., 25 Aug., 28 Lec.
 Jimbolea. 26 Mart., 29 Iun., 8 Sept., 11 Nov.
 Jimborul-Mare (c. Cojocna). 20 Ian., 13 Apr., 1 Iunie, 27 Aug., 22 Nov.
 Jucul-de-jos. 20 Mai, 4 Sept., 1—3 Mai țîrg de oi.
 Kékes. 6 Apr., 30 Oct.
 Kecskemét. 25 Febr., 23 Apr., 22 Iul., 9 Sept., 12 Nov.
 Kő-Boldogfalva. Joi după Paști, 30 Dec.
 Kőtegyán (Bihor.) 10 Ian., 10 Iul.
 Lapușul-Romînesc. 14 Ian., 6 Apr., 26 Iun., 27 Sept.
 Lapușul-Ung. 19 Ian., 14 Mai, 7 Iul., 27 Sept.
 Lechnița. 1 Mart., 25 Apr., 1 Iun., 21 Sept.
 Lipova. 6 Mai, 2 Aug., 21 Sept., 21 Nov.
 Liebling (c. Timiș.) 10 Mai, 7 Sept.
 Ludoș. (Murăș.) 4 Mai, 4 Oct.
 Măcău. 27 Mart., 23 Iun., 19 Aug., 19 Nov.
 Lugoș. 5 Febr., 10 Mai, 2 Iul., 21 Oct.
 Lupșa. 13 Ian., 3 Mai, 18 Sept.

Lenca. 12 Apr., 8 Sept.
 Macfalău. 2 Ian., 24 Apr., 24 Iun.,
 9 Sept.
 Mada. 3 Apr., 14 Mai, 14 Iul., 18
 Aug., 4 Dec.
 Măgheruș. 6 Febr., 10 Apr., 5 Aug.,
 15 Nov.
 Malenc av. 13 Iun.
 Mănărade. 7 Iun., 28 Oct.
 Mănăsturul-Clujului. 5 Mai, 29—30
 Apr., tîrg de vite, 14 Mai tîrg de
 oi.
 Marcod. (c. M.-T.) 1 Apr., 17 Sept.
 Marpod (c. Sibîu.) 7 Ian., 1 Nov.
 Mediaș. 4 Mart., 13 Iul., 23 Sept.,
 30 Nov.
 Mănăsturul-Ung. 6 Mart., 16 Iun.,
 7 Aug., 29 Oct.
 Mezôtur. 18 Apr., 15 Iulie, 19 Oct.,
 19 Dec.
 Maroš-Kecse. 14 Mai, 14 Iun., 19
 Aug.
 Maroš-Cécs. 19 Iun.
 Mehadiă. 22 Ian., 6 Apr., 16 Iul., 16
 Oct.
 Melința. (Toront.) 3 Mai, 27 Aug.,
 7 Nov.
 Miercurea. 24 Febr., 27 Iun., 11
 Nov.
 Mîcăsasa. 28 Ian., 20 Mai, 13 Oct.,
 (fără tîrg de vite.)
 Merghindeal. 25 Aug.
 Mertîdorf (c. Timiș.) 20 Apr., 10
 Aug.
 Miheș. 11 Ian., 17 Mai, 21 Iulie.
 Maciu. Floriile ung. Ispas ung. 5
 Aug., 20 Dec.
 Mocrin. 31 Ian., 7 Mai, 12 Aug.
 Moldova nouă. 22 Apr., 11 Iunie.
 Moldova veche. 8 Apr., 14 Aug.
 Monor. 16 Mai, 12 Sept.
 Morisdorf. 3 Mart., Ispas cat., 20 Oct.
 Moșna. 10 April.
 Murăș-Orga. 10 Apr., 31 August.
 Murăș-Oșorheiu. 2 Ian., Joi înainte

de Floriile cat., Luni după Joia verde,
 19 Aug., 26 Oct.
 Mramorac. 16 Martie, 19 Oct.
 Muncaciu. 6 Martie, 10 Apr., Rusalii,
 16 Aug., 4 Nov., 24 Dec.
 Maroscsucs. 2 Ian., st. n.
 Mártonhegy. 15—117 Apr., 4—6 Nov.,
 st. n.
 Moravița. 1 Apr., 1 Oct., st. n.
 Mezôtelegd, (com. Bihor.) 3 April și
 Mercuri în săptămîna primă din
 Dec. st. n.
 Nădlac. Simbătă, în săptămîna în ca-
 re cad zilele de 13 Ap il și 16 Sept.,
 Simbătă după Boboteaza cat. în
 a 2-a din Iulie n.
 Nedeșul-săsesc. 23 Ian., 15 April, 18
 Oct.
 Năsăud. 14 Mai, 22 Aug., 26 Oct.
 Nochriciu. 21 Ian., 27 Apr., 8 Oct.
 Niczkyfalva. 23 Mai, 7 Aug., st. n.
 Noerich (Uj-Egyház), 3 Febr., în ziua
 ce urmează după sărbătoarea Înăl-
 țării Domnului și Luni după 16
 Oct. st. n.
 Ocladul Homorodului. 15 Apr., 14 Oct.
 Ocna. 19 Mart., 21 Iulie, 7 Dec.
 Odorhei. Joi la mijlocul postului, 2—
 4 Iun., 18 Sept., 5 Dec.
 Olafalău-mare. 27 Febr., 16 Nov.
 Olpret. La Florii, Ispas, 19 Iul., 27
 Sept., 19 Dec.
 Oradea-mare. 1 Mart., 7 Iun., 30 Aug.,
 29 Nov.
 Orăștie. Simbătă în săptămîna primă
 a postului mare cat., Joi după Ru-
 salii, 4 Oct., 6 Dec.
 Oravița. 12 Mart., 12 Iul., Simbătă.
 Orczidorf. 11 Apr., 26 Aug.
 Orlat. 8 Mart., 31 Mai.
 Ormeniș. 5 Ian., 23 Apr., 23 Iun.,
 27 Nov., 5 Dec.
 Orșova. 18 Apr., 4 Sept.

TE SĂGETEAZĂ ?

(Ai dureri prin trup?)

În acest caz folosește Fluidul-Elsa al lui Feller și Pilulele Elsa ale lui Feller, de farmacistul de curte E. V. Feller în Stubica, Piațul nr. 128 (com. Agram.)

I. Escelentul «Elsa Fluid» al lui Feller, care, după cum ne-am convins, are efect de alină durere, vindecă, înviorează, întărește musculatura și vinele, delătură slăbiciunea nervilor și lucră contra aprinderilor, — vindecă podagra, reuma, chiar și învechit, nervozitatea, junghiurile din coaste, durerile de membre, scrintiturile, influența, durerile de mâni, de picioare, de cap, de dinți, de spate, de șele, căderea mușchilor, paralizia, oboseala, slăbirea ochilor, migrena, are efect înviorător și ne face capabili de rezistență și ne eliberează de multe boale neamintite aci. — Elsa-Fluidul lui Feller se folosește cu succes și contra tusei, răgușelii, troachnei, durerilor de piept și de gât, acceselor de friguri, contra boalelor contrase din curent, receală. Veritabil numai așa, dacă fiecare sticlă poartă numele «Feller». 12 sticle mici, 6 duble sau 2 speciale franco 5 cor., 24 mici sau 12 duble sau 4 sticle speciale 8 cor. 60 fileri și 48 mici sau 24 mari, ori 8 speciale 16 cor. franco.

II. Voim a Vă mai spune, că mi de oameni folosesc cu succes sigur de vindecare Pilulele Elsa Rhabarbere al lui Feller, contra durerilor de stomach, zgirciuri, lipsă de apetit, arsuri de stomach, iritație de vărsare, greață, rigăieli, vîntuși, constipație și contra tuturor perturbărilor de mistuire, hemoroide, rosături în burtă, simț de greață, etc. 6 șatule franco 4 cor. și 12 șatule 7 cor. 60 fi eri franco.

Să ne păzim însă de imitații, dacă voim să căpătăm Fluidul-Elsa și pilulele Elsa ale lui Feller veritabile, să ne adresăm lămurit la

E. V. Feller, farmacist de curte în Stubica, Piațul nr. 128 (comitatul Agram).

Panciova. Joi în 11 Apr., 27 Iun., 5 Sept.

Placota. Duminică în 3 Mai, 1 Aug., și 15 Oct. st. n., dacă aceste zile nu cad pe Duminică, atunci în Duminică premergătoare.

Panticeu. 10 Iun., 27 Sept.

Papolt. Luni după 1 Febr., înainte de Rusalile cat. și după 16 Oct.

Paraid. 4 Martie, 11 Iul., 1 Oct., 2 Dec.

Pauliș. 22 Apr., 18 Sept.

Pecica-română. Duminică înainte de 2 Febr., n. Duminică înainte de 27 Iulie nou.

Pecica-maghiară. Duminică înainte de 9 Mai și Duminică înainte de 14 Septembrie nou.

Periamoș. 11 Apr., 2 Iun., 11 Sept.

Petelea. Simbătă înainte de Rusalii, și înainte de 23 Nov.

Petriș. 24 Febr., 11 Iun., 20 Iul., 20 Dec.

Petroșeni. 1 Mai, 1 Oct.

Pișcolț. 16 Febr., 19 Aug.

Poiana. (com. Sibiiului.) 28 Iun., 6 Sept.

Poiana-sărată. 21 Mart., 7 Mai, 2 Iul., 13 Oct.

Porumbacul inferior. 3 Apr., 21 Aug.

Pojon. 8 Mart., 7 Iun., 6 Sept., 29 Nov., ține 5 zile.

Prejmar. 20 Ian., 23 Iul.

Proștea-mare. 16 Ian., 28 Mai.

Petrovesello. Luni înainte de 29 Apr., 17 Aug și 25 Oct.

Plvnița. 4 Apr., 18 Iun., 10 Oct.

Perlaș. Simbătă înainte de 27 Iun., 9 Nov., st. n.

Racoș de jos. 10 Apr., 10 Iun., 7 Sept.

Recița-montană. I. Vineri înainte de Duminică Floriilor apusene. II. în August, dacă Sf. Maria la apuseni cade pe Simbătă, Duminică, Luni sau Marți, atunci Vineri în acestor zile, la din contra Vineri

după aceste zile. III. în Sept. ziua Sf. Mihail la apuseni, dacă această cade Vineri, dacă însă cade pe Simbătă, Dum. Luni sau Marți, atunci țirgul se ține Vineri înainte de aceste zile. La din contra Vineri după aceste zile.

Radna. Vineri înainte de Joia verde și înainte de 6 Oct.

Radnoth. Luni cu 2 săptămâni înainte de Floriile cat., 19 Iun., 22 Oct., 28 Dec.

Rechișdorf. 2 Nov.

Rîșnov. 22 Ian., 28 Iun.

Recaș. 11 Febr., 11 Iun., 19 Oct.

Reghinul săsesc. 29 Ian., (țirg de cal.) 6 Febr., 29 Apr., 29 Iul., 10 Oct., cu 2 zile înainte țirg de vite.

Reșinari. 15 Febr., 3 Nov.

Reteag. 24 Apr., 29 Iun., 14 Sept.

Rodna veche. 10 Febr., 21 Apr., 16 Iun., 28 Iul., 13 Oct., 28 Nov.

Roșinău. 12 Ian., 28 Iun.

Rușii munți. 17 Mart., 17 Sept.

Rudna, (c. Torontal.) 8 Mai 7 Sept., dacă aceste zile nu cad pe Duminică, atunci în Duminică premergătoare.

Sarcia (Torontal) 15 Martie, 15 Septembrie nou.

Săbad. 4 April, 24 Sept.

Sacul. Luni înainte de Joia verde și Luni după 19 Oct.

Sălașul de sus. 23 Apr., 29 Sept.

Simbăta de jos. 11 April, 29 Sept.

Sîn-Miclăuș. 12 Apr., 8 Sept., 30 Nov.

Sîntă-Mărie. 25 Mart., 8 Sept.

Sîngeorgiul-săsesc. 19 Ian., 25 Apr., 19 Iul., 19 Oct.

Sîn-Paul. 26 Mart., 12 Aug.

Sîn-Mărtinul Homorodului. 1 Febr., 3 Mai, 19 Aug.

Sarcia. 27 Apr., 10 Aug., 29 Oct.

Șărmașul-mare. 6 Ian., 6 Apr., 26 Sept.

Șarpatac. 26 Apr.

- Săsciori. 17 Mart., 13 Oct.
 Sebeșul săsesc. 16 Ian., 24 Mart., 11 Apr., 17 Mai, 28 Iul., 11 Aug.
 Seghedin, de Duminecă până Duminecă în săptămîna, în care cade 4 Febr., 22 Apr., 18 Iul., 27 Sept. și Oct.
 Șica-mare. Cu 1 săpt. înainte de Rusaliile cat., 27 Nov.
 Șeica-mare. Cu 1 săpt. înainte de Rusaliște. 1 Iun., 24 Sept.
 Sepsi-Sin-Georgiu. 11 Apr., 13 Iul., 26 Sept.
 Sibiu. 20 Apr., 1 Sept., și după Crăciun.
 Sic. 11 Febr., 25 Iun., 14 Sept., 17 Nov.
 Șeiu-mare. 17 Sept.
 Sasca montană. 20 Apr., 23 Iun., 2 Sept.
 Seceani. 9 Apr., 29 Mai, 6 Oct.
 Satul nou. 8 Iun., 2 Aug.
 Solnoc. 11 Febr., 5 Mai, 27 Aug., 27 Oct.
 Sighetul-Marmației Săptămîna 1 din post, Lunea Rusaliilor, 16 Iul., 22 Aug., 3 Oct., 5 Dec.
 Sighișoara. 3 Mart., 11 Iun., 22 Oct.
 Silimeji. 1 Ian., Rusali, 15 Aug.
 Șilindia. Duminecă după 13 Mai, 23 Sept., 13 Nov.
 Silvașul de sus. 7 Ian., 7 Mart., 21 Iun., 11 Sept.
 Șimand. Duminecă din săpt., în care cade 28 Ian., 29 Apr., 26 Aug.
 Șimleul-Silvaniei. 9 Mart., 25 Mai, 7 Sept., 7 Dec.
 Șinca veche. 16 Apr., 11 Oct.
 Soborșin. 1 Febr., 30 Apr., 5 Aug., 20 Nov.
 Șomcherec. 20 Ian., 10 Iun.
 Șoncuta-mare. Mercuri și Joi după 6 Mart., 28 Mai, 2 Aug., 25 Oct.
 Șomortin. 10 Apr., 23 Oct.
 Șurupul de sus. Joi după Întîmpinarea Domnului, după sf. Petru, după sf. Mihai cat., și săpt. primă din postul Crăciunului cat.
 Soroștin. 20 Iun.
 Sin-Georgiu (com. Torontal.). 2 Apr., 2 Sept.
 Sînt-Anna. Luni înainte de 20 Ian., 12 Iul. și 27 Oct.
 Salonta. 2 Febr., 2 Apr., 2 Aug., 29 Oct.
 Sarvaș. 11 Febr., 11 Iun., 6 Oct., 8 Dec.
 Sătmăr. 20 Ian., 5 Mart., 16 Sept., 2 Nov.
 Secusigiu. 12 Ian., 14 Iul., 10 Oct.
 Semlac. Luni cu 2 săpt. înainte de s. Petru, Luni înainte de 3 Oct.
 Senteș. 20 Ian., 11 Apr., 9 Iun., 9 Sept.
 Șag. 2 Mai, 2 Aug., 8 Sept., 24 Oct.
 Șepreuș. Duminecă înainte de 8 Apr., și 7 Nov.
 Șeitin. Simbătă înainte de 23 Mart., 28 Oct.
 Șiria. Simbătă, în săptămîna 3 din postul mare, în Simbăta după 29 Mai, înainte de Schimbarea la față, în săptămîna 1 a postului de Crăciun.
 Szabadka. 3 Mai, 27 Aug., 15 Oct.
 Tășnad. 3 Febr., 30 Mart., 27 Apr., 23 Iun., 31 Aug., 5 Oct., 2 Nov.
 Teaca. 17 Ian., 29 Mart., 16 Apr., 12 Iun., 21 Oct.
 Teiuș. 4 Febr., 12 Aug., 23 Oct.
 Timișoara. 2 Martie, 17 Mai, 10-13 Aug., 14 Sept., 5 Dec.
 Tinca. Luni în a 4-a săpt. din lunile Martie, Iun., Sept. și Dec., cal., și Torda-Szent László, 14 Apr., 25 Oct., Trăscău. 30 Apr., 25 Sept.
 Tarieu. 18 Mart., 5 Mai, 22 Iul., 25 Sept.
 Tauț. 19 Iun., 23 Dec.
 Titel. 25 Mart., 8 Aug., 7 Oct.

Tocai. 12 Mart., 11 Iun., 28 Iul., 8 Sept., 13 Oct., 8 Dec.

Tornia. 26 Febr., 12 Mai, 13 Iul., 11 Sept., 24 Nov.

Totvárad. 1 Apr., 23 Mai, 13 Sept.

Toplița. 18 Apr., 13 Iun., 19 Aug., 28 Nov.

Turda. 15 Febr., 8 Apr., 3 Iun., 24 Aug., 20 Nov.

Teuca. Luni în săpt. a 4-a din Mart., Iun., Sept. și Dec., st. n.

Teregova. 19 Ian., Vineri după Paști, 6 Iul. și Vineri înainte de s. Dimitrie st. n.

Ugra (com. Tirnava mică.) 28 Mart.

Uioara. 29 Mart., 26 Iul.

Uzon. 8 Mart., 17 Mai, 29 Nov.

Uzdin. 28 Apr., 30 Aug.

Vajdaháza. 9 Mart., 8 Sept.

Vajda-Recea. 5 Ian., 8 Mart., 19 Iul.

Vâlcele. 4 Aug.

Veneția de jos. 16 Febr., 23 Iun., 10 Sept.

Virșeș. Dum. înainte de 2 Febr., cal. n., înainte de Florii, prima Duminecă din Aug., cal. n., ultima din Oct.

Vinerea. 24 Apr., 27 Dec.

Vinga. Dum. înainte de Înălțarea Domnului, după s. Ștefan cal. n. și Dum. după s. Mihaiu cal. n.

Vințul de jos. 11 Iun., 12 Nov.

Vințul de sus. 3 Mart., 23 Mai, 7 Aug., 3 Nov.

Viștea de jos. 22 Mart., 12 Aug.

Voila. 20 Apr., 3 Aug.

Voitec. 18 Apr., 19 Aug.

Vorumloc. 20 Mart., 25 Aug.

Vădaș. Dum. a 2-a din Oct., 7 Apr., și 24 Iun. st. n.

Virșan. 13 Oct.

Veszprém. 26 Febr., 28 Iul., 24 Nov., 24 Dec.

Valea-mare. Joi înainte de Paști și 13 Oct.

Virșani. 19 Sept.

Vrani. 13 Mart., 28 Iun., 25 Oct.

Vascău. în Vinerea primă din lunile Febr., Apr., Iun., Aug., Oct. și Dec:

Verespatak (Roșia.) în săpt. ultimă din Mart. și în săpt. a 2-a din Oct., totdeauna Vineri și Simbătă.

Vermeș. 8 Mai, 12 Oct.

Zabola. 10 Febr., 16 Iun., 22 Sept., 17 Nov.

Zam. 16 Ian., Mercuri săpt. 4. din postul mare, 21 Mai, 8 Iul., 29 Aug., 14 Sept., 30 Nov.

Zărând, Dumineca 1., din postul mare, Rusalii, înainte de s. Mărie și de s. Nicolae.

Zălav, mercuria și Joia primă din Martie, Iulie, Septembrie și Dec. n.

Zerindul mare, 1 Iunie, 19 Aug.

Zărnești, 20 Mai, 7 Nov.

Zeteleacă, 17 Mai, 23 Aug.

Zlagna, 16 Febr. 3 Iulie, 17 Aug.

Zorlențul mare, Dum. Floriilor, 11. Iulie și 24 Oct.

Zenta, Duminecă și Luni înainte de 26 Martie, 22 Iunie, 17 Aug., și 19 Novembre st. n.

Zombor, Dum. înainte de 2 April, 28 Iulie și 5 Oct.

Zombolya, 6 Martie, 17 Iunie, 26 Aug., 28 Oct.

Zichyalva, 4 April, 15 Oct. st. n.

Marca de fabrică.

SPIRT GALLIC

(FRANZBRANTWEIN)

al doctorului Vêrtes,

este la întrebuintare cel mai cu efect ca cea mai bună fricțiune alinătoare de podagră, reumatism, răceli, dureri în toate membrile, dureri de cap, dinți și la paralisări, scinteli, dureri interioare, precum, cîrcei în stomac, tot felul de indispozițiuni, un plăcut mijloc recoritor pe drum ș. a. Din singurul efect al acestui vinars în diferitele casuri de boală, în urma căreia și găsește o așa răspîndită întrebuintare ca adevărat remediu popular ca nici un altul, se esplică neîntrerupta urcare simpatică a acestui vinars: este încă luat în seamă, că numai spiritul doctorului Vêrtes are efectul susnumit și sa se pazească de contrafaceri fără efect. Veritabil numai cu marca de fabrică alăturată.

1 sticlă 1.20 și 2.40 coroane, 1 sticlă de probă 36 fileri.

Pentru cîștigare mai ușoară a acestui mijloc casnic, dacă se comandă 3 sticle duble, 6 sticle simple sau 20 sticle de probă, se va com-puta 7 cor. 20 fil., ambalagiul gratis și pachetul se va espeda prin toată Austria, Ungaria și Germania franco prin:

Ludovic Vêrtes, farmacia »La Vultur« în Lugoj, partea nemască Nr. 305, lângă edificiul gimnazial, înființată la 1879.

li-e rușine

pentru că de fața ei, de altfel draguță, li este de mai mult timp scîrbă, și a aflat numai de curînd posibilitatea de a putea depărta necurătențiile pielii prin în genere cunoscuta Pomadă Lugoșană de față din apot. Vêrtes.

Acesta este cel mai bun mijloc pentru delă-turarea repede a scîrbăciunilor: pete, bureți, coji de piele, sgrăbunțe, precum și în contra tuturor necurătențiilor. La trimiterea înainte de 3 cor. 15 fil. se trimite jumătate de doză de 4 cor. 65 fil. o doză mare franco.

prin Ludovic Vêrtes, farmacist »La Vultur« în Lugoj Nr. 305.

O mustață
frumoasă

și o barbă tare și făloasă se poate căpăta numai prin întrebuintarea de

Pomada de barbă Dr. Heuffel.

Acest mijloc este de tot nestrîcacios pentru piele, ba prin folosirea și efectul excelent capătă și tinerii o barbă plină și mustețe frumoase o La trimiterea înainte de 3 cor. 15 fil. se trimite jum. doză, de 4 cor. 65 fil. 1 doză mare franco.

Veste bună pentru **OFTICOȘI**

bolnavi de piept

astmatici

scrofuloși

bolnavi de plămâni

anemici

săraci de sânge.

În stârșit s'a aflat un mijloc, care bolnavilor amintiți le aduce mult dorită ușurare și vindecare a boalei lor, în

Sirupul de fier calcaros

al farmacistului **Vértes.**

Acesta s'a adevărit deja splendid la sute de mii de bolnavi și de aceea cei mai distinși profesori și medici îl recomandă și aplică ca mijlocul cel mai eficace la boalele amintite mai sus, precum și la: **tusă măgărească, rachitis (boală englezească) slăbiciune, boale femeiești** precum și la stări de slăbiciune și de eșofare de tot felul.

Prin conținutul său de fier și fosfat de var ușor mistuibil, sirupul de fier calcaros al farm. Vértes e de cel mai mare avantaj, adesea chiar de efect surprinzător pentru formarea și dregerea sângelui la toți cari sufer de boalele amintite, la persoane slabe, reconvalescente, macre. El potențează întreaga activitatea vitală, întărește întreg organismul contribuie la formarea de oase puternice, bolnavii capătă poftă de mâncare, somn liniștit, se domolește tusa, se desface flegma, dispar sudorile de noaptea și oboseala generală, bolnavii se simțesc mai vioi, mai tari și capătă față veselă. În acelaș timp contribuie la creșterea greutateii corpului. deci e un mijloc excelent contra slăbiciunii (macrasitate).

Din cauza gustului și mirosului său plăcut sirupul de fier calcaros al farm. Vértes îl iau bucuros și cei mai întrecuți derbedei, chiar și copii. La copii scrofuloși, la cei ce au rămas înapoi în creștere și sunt de constituție slabă, bolnăvicioși, urmează o îmbunătățire rapidă a stării generale și delăturarea aparițiilor bolnăvicioase. La fete tinere în periodul dezvoltării precum și la femei în etatea critică, la menstruații neregulate, s'au ajuns rezultate eminente.

E cu mult mai ușor mistuibil și se ia mai cu plăcere decât oleul de ficat de pește, de aceea se iau cu predilecție în locul acestuia.

1 sticlă trimisă prin poștă franco 3 cor. 50 fil., 4 sticle, de comun trebuincioase pentru o cură, franco 10 cor. — Singur veritabil se află la producătorul:

L. VÉRTES, farmacia vulturului, Lugos, 305

Comandele se efectuează numai după primirea banilor.

Traducere și retipărire rezervate.

Ludovic Vértés, farmacia «La Vulturul», Lugoj, partea nemțească
Nr. 305, lângă edificiul gimnazial, înființată la 1789.

Pilule CuO farm. — Vértés

mijloc probat deja în nenumărate rinduri în contra *limbricului cordelat*, de un *efect sigur cu desăvârșire* și care față cu alte mijloace în contra limbricului mai are și favorul, că pacientul nu este de fel obosit și slăbit, nici nu-și ruinează stomacul, cum se întâmplă aproape cu toate mijloacele. Ba din contră acest leac întărește mistuirea și poate fi luat și de copii fără nici o stricăciune. Dar nu strică nici în cazul că nu se află limbric. Limbricul ese cu cap cu tot ast-fel că nu mai este posibil, ca să se desvoalte din nou.

De unde cunoaștem noi că cine-va are limbric cordelat? O cunoaștem aceasta din faptul, că cel care se simte tare rău, are colică, zgârciuri (spazmuri) de stomac, vomează și are simțiri neplăcute în timpul întreg, ca și când i s'ar urca ceva ca un nod până sus la gât, simte accese de amețire, anemie, lipsă de apetit și câte odată foame prea mare, este abătut și nu are poită de muncă, aruncă multă flegră și scuipat, răgăie acreală, simte o mișcare în corp, nu mistuie și ee simte abătut etc. Ca semne externe sunt a se aminti: Cearcăne vinete la ochi, o albeașă curioasă în retina ochilor, culoare palidă în față, limbă necurată, slăbirea corpului. — 1 doză Pilule CuO a se trimite prețul anticipative, iar 7 cor. 65 il. (= 10 lei) franco

La comandă Vă rugăm a comunica și etatea.

Mijloc **ASUDAREI** și mâncărimei de piele, de Dr. Scott. Cu efect sigur la asudarea picioarelor, mânilor și subsuorilor, precum și la ori-ce fel de mâncărime. 1 doză 3 cor. = 4 lei

Extract de ... **SARSAPARILLA** Mijloc excelent pentru curățirea sângelui în cazuri de sifilis, podagră, gușă, la scrofule, tuberculoză, la boale de piele învechite și în fine peste tot felul de boale ce-și au temeiul în sângele stricat. O sticlă 2 coroane (3 le și 4 cor. = 6 lei.

Mijloc **EPILEPSIEI** (fras), leșinării, durerilor de nervi și isterice ale mamelor se folosește cu cel mai bun succes. — La trimiterea înainte a sumei de 6 cor. = 10 lei se xpedează o doză franco.

La expoziția din urmă în Roma, Ostende, Londra și Paris premiat cu medalia de aur, crucea de onoare și diplomă de onoare.

La comanda postale sub 10 cor. se socotesc pentru epistola de trach (declarațiune) și împachetare 40 il. Dela 10 cor. în sus la un pachet postal de 5 kilo împachetarea este gratuită și se transmite franco prin Austro-Ungaria și Germania. Mai puțin de 2 cor. nu se ... ite.

Comandele se efectuează anual după primirea banilor.

Ludov'c Vértés, farmacia »La Vultur« în Lugoj, partea nemțească, Nr. 305, lângă edificiul gimnazial, înființată la 1789.

Hydropia (ruptură de apă) și urmările ei: gălbinarea ș. a. se curează grabnic prin **Hydropin**. 1 sticlă 2 cor. 50 fil. ... 3.50 lei.

Morhuri **Stomac**, cum sunt: lipsa de apetit, mistuirea rea, ca de tarul și aprinderea de stomac, greața și vomarea, cărceii și peste tot greutatea și slăbiciunile stomacului se delătură repede și sigur prin **Esenta pentru stomac** a farmaciei Vértés după ordinațiunea drului Heuffel. O sticlă 3 cor. = 4 lei.

Năsip și pentru în beșică și catarul țevei și beșiceii. Pentru alinarea și delăturarea acestui morb dureros s'a constatat de cel mai bun mijloc **Diuretin**. O cutie 3 cor. 60 fil. = 5 lei.

Apă de **Ochi** Br. Brukenenthal. Are efect sigur în privința conservării și recăstigării vederii. O sticlă 1 cor. 20 fil. și 2 cor. = 3 lei.

Pilule **depurative** ale farm. Vértés, laxativul cel mai avantajos, plin de efect, și pe lângă aceea ca totul nestricăcios. Pentru efectul lor excelent a devenit deja în cercurile cele mai extinse ca un mijloc de casă neapărat de lipsă. Aceste pilule, la dorință, se capătă zacharicate sau nezacharicate. Una cutie mică 42 fil., 1 cutie mare = 8 cutii mici 2 cor. 10 fil. La trimiterea 2 cor. 40 fil. = 3 lei anticipative se trimite o cutie mare franco. La trimiterea 9 cor. (în loc de 12 cor. 60 fil.) 6 cutii mari franco.

Tusa, răgușeala, durerile de pept și grumaz, troacna, influența tusa măgărească, catarul, organele respirațiunii se vindec, repede și sigur prin **Sucul de ierburi banatice**.

Acest suc pregătit din ierburile cele mai vindecătoare și aromatice ale alpiilor din Ungaria de mează-zi, este un mijloc excelent contra tuturor inflamațiunilor pielei băloase. Pentru gustul lui plăcut și copii îl iau foarte bucuroși.

Prețul unei sticle pentru adulți și copii dela 10 ani în sus 2 cor. = 3 lei. Prețul unei sticle pentru prunci mai mici de 10 ani 1 cor. 20 fil. = 2 lei.

La morhuri cerbicoase, îndelungate, cura o înaintează thea de ierburi banatice. O cutie 1 cor. = 2 lei.

O leu **Urechi** de Dr. Brown, la dureri reumatice și sunatul urechilor la asurzire este cel mai excelent mijloc. O sticlă la trimiterea înainte de 4 cor. = 5 lei se expediază frco.

Unsoare de casă din Lugoj. Mijloc probat în contra tuturor ranelor, precum sunt: bube, umflături ș. a. O cutie 1 cor. = 1.80 lei.

Mijloc **Urinărei în pat**. Medicament probat cu efect repede și sigur. O cutie 7 cor. = 10 lei.

Traducere și retipărire rezervate.

Ludovic Vértés, farmacia «La Vulturul» în Lugoj, partea nemțească,
Nr. 305, lângă edificiul gimnazial, înființată la 1789.

Tripper sculământ Injecție vegetală și Capsule vegetale.

de ori ce specie, se vindecă sigur și repede cu medicamentul lui

1 Flacon Injecție vegetală de Dr. Hill pentru oameni, fluiditate. 2 cor. 50 fil = 3 lei 50 bani.

1 Flacon Injecție vegetală de Dr. Hill pentru dame, pulverisat, 2 cor. 50 fil. = 3 lei 50 bani.

1 Flacon Capsule vegetale de Dr. Hill 3 cor. 20 fil. = 4 lei.

La trimiterea înainte de 3 cor. 60 fil., = 5 lei, 1 flacon se trimite franco.

In contra impotenței
infertilități, palidități, lipsei de sânge, slăbirei puterii, sgârciurilor histerice onaniei, slăbirei nervilor ca și în genere contra ori și ce specie de slăbiciuni, este cel mai bun și cu efect medicament.

praf întăritor de Dr. Hill.

1 cutie 5 cor. 60 fil., o cutie dublă 10 cor. La trimiterea înainte de 6, resp. 10 cor. = 12 lei, expedarease face fraco. — Depozit principal la Ludovic Vértés, apoteca la „Vultur“ Lugoj, Banat, 305.

Beția

Cine voințe a se mântui de această patimă rușinoasă, să întrebuințeze remediul contra beției care în cele mai multe cazuri cu succes strălucit s'a dovedit și pe baza receptului medical în Apoteca «La Vultur» în Lugoj nr. 305., s'a gătit. 1 cutie 5 cor. 1 cutie dublă, care se recere la patima cerbicoasă, 8 cor. 80 fil. = 8 Mărci = 10 franci

Remediul d-tale în contra beției a făcut minune! Bărbatul respectiv s'a vindecat total de beție, și este treaz și diligent, aceasta o putem mulțami numai d-tale. Dumnezeu să ți-o răsplătească.
Franz Havlovic, Kruzica

Mă grăbesc a vă mulțami pentru remediul în contra beției trimis, bărbatul meu nu bea de 3 luni rachi și eu sunt fericit.

Elise Unterlehrer, Bleiberg.

Remediul d-tale în contra beției a avut succes miraculos la un bețiv, vă rog încă o cutie pentru un alt individ.

August Berger, Gaia.

Pentru remediul contra beției donat mie, ți exprim cea mai profundă mulțumire, aceasta m'a vindecat de beție; încă odată vă mulțamesc și vă rog a-mi trimite o cutie mică pentru un amic.

George Rantimiroff, Varna.

Vă rugăm a-mi trimite o sticlă din remediul în contra beției, a-si voi să mântui pe un bărbat de patima beției. Înainte de 3 ani m'am mântuit pe mine de această patimă imorală și de atunci nu mai beau.

Mathias Hauswirth, Rausenbruck.

Îți exprim multumita pentru remediul în contra beției trimis mie.

Frantz Barlan, Idbitz.

La expoziția din urmă în Roma, Ostende, Londra și Paris distins cu med. cruce de onoare și diplomă de onoare.

Efect sigur!

Garantat nevătămător!

Esența de păr americană

a lui **Schneider** are efect uimitor de rapid,

care e mijlocul cel mai sigur și bun de pe lume pentru creșterea părului. Fiecăruia, care-și cultivă părul și fiecăruia, care și l-a pierdut i-se poate da sfatul să folosească

Esența de păr americană a lui Schneider.

Experiințe de mulți ani făcute la oameni de diferite etăți și din **ambele sexe** au produs efecte uimitoare. Efectul antiseptic al acestui mijloc nimicește toți paraziții rădăcinii părului. Unde nu sunt nimiciți germenii părului, acolo după folosire puțină **va crește puternic părul**, delătură mătreața și apără părul de **încărunțirea grabnică**, chiar pînă în etate înaintată.

Barbă și păr s'a produs de fapt în 14 zile prin esența de păr americană a lui Schneider.

Bătrân și tinăr, domni și dame

folosesc numai esența de păr americană la creșterea **bărbii, sprincenelor și părului**, căci e dovedit, că **esența de păr americană a lui Schneider** e singurul mijloc al evului nou, care în decurs de 14 zile influențează germenii părului într'asa o măsură, că părul îndată începe să crească. Esența de păr americană se vinde direct numai dela producător și numai în sticle de 3 și 5 coroane prin trimiterea banilor înainte sau cu ram-bursă. Comande dela 10 cor. în sus se trimit franco.

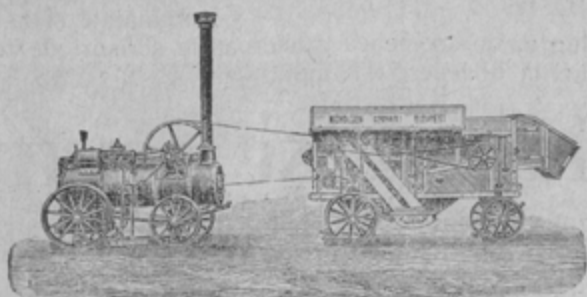
Se poate comanda exclusiv dela

JOSEF SCHNEIDER FARMACIST

IN RESICA, PIAȚA MARE NR. 582. (SUDUL UNGARIEI.)

"NICHOLSON" FABRICA DE MAȘINE = SOCIETATE ANONIMĂ

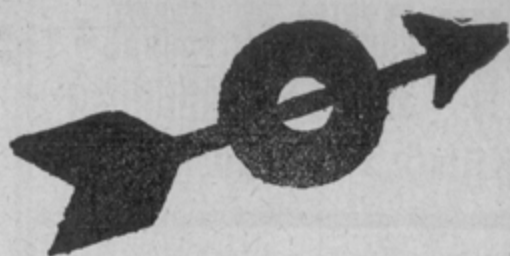
Budapest, V., Külső Váci-ut 17. sz.

Recomandă **LOCOMOBILELE** și mașinele sale de **IMBLĂTIT**, aruncătoare de paie, locomobile automobile, mașine de sămănat „Gloria” cu șiruri împărechiate și mașine de sămănat „Nationale” cu șiruri neîmpărechiate, pluguri de oțel universale, pluguri cu două fiere, ciururi, snopitoare de paie și sfecle, snopitoare de tulei privil. Ásvány, mașine priv. Huszár pentru murarea griului, și tot felul de mașine și unelte agricole, de asemenea mașine cu vapor stativ și culcate de înaltă presiune și compound de toată mărimea, cazane cu vapor anume cazane cuțevi pentru apă conform brevetelor Simonis și Lanz, aranjamente complete pentru mori, stabilimente pentru ferestre cu vapor etc. etc.

Filială în București, Strada Doamnei nr. 11.

Catalog cu prețuri și bugete se trimit la dorință
gratuit și franco.

Declarațiuni autentice

referitoare la experiențele făcute în spitale din capitală, provincie și străinătate și la rezultatele excelente, de asemenea numeroase scrisori de recunoștință și mulțumită dovedesc că împotriva

Podagrei și reumei

precum și împotriva împunsăturilor în coastă, junghiurilor, durerilor membrelor și șelelor, de mult probata

Alifie Kali Liniment de Zoltán

este leacul cel mai excelent, de oarece alifia aceasta a adus tămăduire și astor fel de persoane, cari de 15—20 ani pălimeau de aceste boale și întrebuințau diferite leacuri, chiar și termale fără rezultat. Nu e leac secret! Este recomandat de capacități medicale. Alifia aceasta costă per flacon 2 cor. la singurul preparator

Farmacist BÉLA ZOLTÁN furnisor al Alteței Sale imp. regale Archiducele Iosif Budapest, V.-38.

Expediție zilnică. — Mii de scrisori de mulțumită și recunoștință, din cari public următoarele trei: —

Fiind foarte mulțumit cu Alifia D-Voastre, Vă rog să-mi trimiteți cât se poate de grabă încă trei flacoane.

Cu stimă

Ig. Rohrböck,
Gaiendorf

Posta Ravelsbach
Austria-de-Jos.

Trimiteti-mi Vă rog cu rambursa două borcane cu alifia Zoltán. Sunt foarte mulțumită, vă pot recomanda cu toată căldura oricărui

Cu toată stima
Cecilia Somerbauer
Strebendorfberg
P. Pischelsdorf, Stiria.

V'aduc la cunoștință că aici în comitatul Bacica toți cunoscuții mei recunosc alifia Zoltán ca leacul cel mai bun și mai excelent folosind la moment împotriva durerilor de cap și de dinți. Vă rog să-mi trimiteți 6 borcane.

Iosif Barta, Bácsmagyaros.

Cum vindeci beția,

înainte ca bețivul să fie violat legea.

Salvează-l înainte ca alcoolul să fie distrus sănătatea lui, dorul lui de muncă și toată averea lui, sau înainte ca moartea să fi făcut cu neputință salvarea.

Alcolin este un surogat pentru Alcool și are o astfel de influență că bețivul prinde să urească băuturile alcoolice.

Alcolin e absolut nevătămător și are un efect alt de intensiv, încât chiar persoanele cele mai viciate în beaură, nu mai cad în beție îndată ce au luat **Alcolin**.

Alcolin e tot ce-i mai nou descoperit în această privință de știință și a scăpat până acuma mii de oameni, din nevoie sărăcie și ruină.

Alcolin este un preparat care se poate lesne dizolva, pe care femeia de pildă, o poate amesteca în beutura de dimineață a soțului, fără ca el să observe cituși de puțin. În cazurile mai dese bărbatul în chestiune nici nu înțelege de ce nu mai poate suferi spirtul, ci cred că numai prea marele conaam, e pricina, cum se întâmplă și cu anume mincăruri de le consumi pre des, nu le mai poți suferi.

Alcolin ar trebui ca fiecare părinte să dea fiului său, studentului, înainte de a cădea la examen, că dacă nu-i dedată cu totul beuturii alcoolul slăbește totuși facultățile creierului său. În general toți acei cari nu au o voință destul de puternică ca să se abțină de la consumul beuturilor alcoolice, să ie o doză de „**Alcolin**”. Preparatul acesta e cu totul nevătămător. Și acela care face uz de el, își conservă sănătatea și economisește foarte mulți bani, pe care altfel ar trebui să-i risipească pentru vin bere, rachiu sau licheor.

Preparatul **Alcolin** costă 10 coroane și se expediază după ce s'au trimis banii înaintea sau cu rambursă, prin firma :

Alcolin Institut, Copenhagen 184. (Dänemark.)

Scrisori se trimit cu marcă de 25 fileri, cărți poștale cu 10 fileri.

Fondat la 1891.

Fondat la 1891.

Ullmann József

Atelier technic pentru corsete

Budapest,

VI., Nagymező-utca 28.

(vis-à-vis de Mozsár-utca)

Telefon szám : 171-33.

Gratis, nu costă nimic.

Oricine cere, capătă **gratuit** o cutie mijloc sigur de vindecat în contra **reumatismului** și **podagrei**.

Eu am suferit ani de-a rândul de **reumatism** și podagră, dar după nici un medicament nu am simțit nici cea mai mică ușurare: medicii și-au pierdut nădejdea de-a mă mai putea vindeca, cînd mi-a succedat să prepar un amestec din 5 ingrediente ino-
cente și cu acest mijloc m am vindecat în timpul cel mai scurt. Cu acest leac am făcut încercări la cunoscuți și vecini, cari sufereau de **reumatism** și la bolnavi din spital, cu un rezultat așa de uimitor favorabil, încît și medici renumiți au trebuit să recunoască, că mijlocul meu are pozitiv rezultate bune.

Diformarea minilor la reumatismul general acut articular

De atunci încoace am vindecat sute de persoane cu totul neajutate, cari fără ajutor nu puteau să mînințe, ori să se îmbrace și anume de acei în etate de 60 pînă 75 ani, cari uneori 30 ani au suferit de această boală. Eu sunt așa de sigure de rezultatul bun, încît m'am decis să împart mai multe sute de cutii **gratuit**, pentruca și alți bolnavi săraci să aibă parte din ele. Acesta e un mijloc admirabil și numai încape îndoială, că bolnavi, pe cari medici și spitale i-au declarat nevindecabili, s'au tămăduit deplin.

Bagă de seamă, eu nu cer bani, ci numai te provoc, să-mi comunici numele și adresa, cu cererea de a-ți trimite o cutie de probă **gratuit**. Dacă-ți trebuie mai mult, prețul e foarte moderat. Intențiunea mea nu e, ca din invenția mea să-mi agonisesc o avere mare, ci ca să vindec pe nenorociții bolnavi. Adresează-te prin o carte postală internațională la: M. E. Trayser 751 Bangor House, Shoe Lane, London, England. O carte postală costă 10 fileri, o epistolă 25 fileri.

NB. — Dacă ai lipsă de acest mijloc tămăduitor și mai departe, atunci o poți căpăta delavre-un medic, ori din farmacia locală.

10,000 cor. premiu pentru spân și pleșuvi.

Barba și părul de fapt în 8 zile a răsarit prin „Mos-Balsam” veriabili danez. Bătrâni și tineri, domni și dame nu au lipsă decât de „Mos-Balsam” pentru producerea barbei, sprâncenelor și părului, ecici e dovedit, că „Mos-Balsam” este unicul mijloc al științei moderne, care în decurs de 8 până la 14 zile, prin efectul asupra negelușelor părului, le influențează în de aș, încât părul începe îndată a crește. Să garantează că e neștreacăos.

Dacă acesta nu e adevărat, plătim

10,000 coroane în numărar

fiecăru om spân, pleșuv sau cu părul rar, care a folosit Mos-Balsam șase săptămâni, fără succes.

Obs.: Noi suntem singura firmă, care oferim o astfel de garanță. Descrieri medicale recomandății. Facem atenți cu insistență să ne păim de inițiatii.

Referitor la încercarea mea cu „Mos-Balsam” Vă pot comunica, că eu cu balsamul sunt deplin mulțumit. Deja după 8 zile a eșit un păr deslușit, și cu toate-că firele de păr erau alburii și moi, totuși erau foarte puternice. După 2 săptămâni barba își lua cu în-cetul culoarea ei naturală și atunci se văzu deplin efectul bazamului D-voastră. Mulțumindu-vă, sunt: I., K., Dr. Tverg, Kopenhaga.

Eu subscrisul, pot recomanda fiecăruia „Mos-Balsamul” veriabili danez ca un mijloc sigur pentru a face să ne crească păr nou. Eu am suferit timp lung de căderea părului, așa că să iviră chiar pete pleșuve în păr. După-ce însă am folosit Mos-Balsam 3 săptămâni, părul începu să crească și deveni des și greu. D-ța M. C. Andersen, Ny Vestergade 5, Kopenhaga. I pachet „Mos” cor. 10. Pachetare discr. Să primește plătind înaintre, sau cu rambursă. Să scriem la cea mai mare negătorie de specialitate din lume:

Mos-Magasinet, Kopenhaga 918 M. Danemarca.

(Cărțile postale trebuie francate cu măci de 10 fil, epistolele cu 25 fil.)

Ozers és Bauer

exclusiv numai fabricanți de motoare

Biurul central și depositul pentru Ungaria:

Budapesta, Podmaniczky u. 18.

Recomandă fabricatul propriu

**Garniturile de treierat cu
locomobile de benzină.**

Depozit pentru România la: IOSEF WEIL & Co.

Sucursala în București, Strada Smârdan.

Exclusiv construcția cea mai solidă pe lângă garanția cea mai mare posibilă. În acele ținuturi unde încă nu sunt cunoscute mașinile noastre trimitem garniturile noastre de treierat și de probă. :: ::

Pene de pat boeme ieftine!

5 kilo noue, bune, scărmanate, libere de praf, cor. 9-60, calitate mai bună cor. 12—; 5 kilo albe, moi, pufoase, scărmanate cor. 18— și 24—; albe ca zăpada, moi, pufoase, scărmanate cor. 30— și 36—; 5 kilo semipufoase cor. 12—, 14-40 și 18—; 5 kilo albe, moi, pufoase, nescărmanate cor. 24— și 30—. Pufuri (pihe) sure a cor. 3-60, albe a cor. 4-80, albe ca zăpada a cor. 6—, cor. 6-60 per jumătate kilogram.

Paturi gata umplute, o dună (Duchent) sau o sa'tea 180 cm. lungă, 110 cm. lată 10 cor., 12 cor., 15 cor. și 18 cor.; 2 metri lungă, 140 cm. lată 13 cor., 15 cor., 18 cor. și 21 cor.; o perinută 80 cm. lungă, 58 cm. lată 3 cor., 3-50 cor. și 4 cor.; 90 centimetri lungă 70 cm. lată 4-50 cor. și 5-50 cor. Executare după ori și ce mărime dorită. — Matrațe de păr în 3 părți pentru un pat a 26 coroane, mai bune 33 coroane. Trimiterea franco prin rambursă dela 9 coroane în sus.

Articole de pat

dela 15 coroane în sus franco.
Impachetarea gratuită.
1 **plapomă de flanelă**, de mărimea 190X140 cm. 2-90 cor., brodată cu flori 3-60 cor.; 1 **plapomă tigru** de mărimea 200X125 cm., de culoare albă 2-80 și 3-25 cor., colorată 2-50, 3-05 și 3-30 cor.; 1 **lințol netivit** din pinză, de mărimea 200X140 cm. 2-20 și 2-40 cor.; 1 **lințol de flanelă** colorat 2-10 cor.; 1 **lințol pentru soldați**, durabil, din pinză curată, de mărimea 200X140 cm. 2-75 cor., inlețe cută, goală, de asemenea plapome stepuite cu prațuri fixate în catalog. Cea ce nu convine se va schima, sau banii se vor returna. Preț curent bogat gratis și franco.
ARTHUR WOLLNER, LOBES 525, lângă Pilsen (Boemia).

Echipament
militar

Trimit eu rambursă pentru 5 co-
roane oricăru, cine cere

mașina mea de tuns

pentru a face cu ea încercare de 3 luni și mă oblig a primi aparatul înapoi în curs de 3 luni și a restitui costul îndărăpt. Mașina de tuns are o lungime de 16 cm., este din oțelul cel mai fin Solingen cu 32 de dinți, 3 piepteni cari se pot ridica. Trei feluri de dinți pentru tăierea părului: 3 mm., 7 mm., și 10 mm., cu spirală de rezervă în carton fin dimpreună cu modul de întrebuințare costă 5 cor., cu spirală acoperită 5 cor. 50 bani, cu spirală de șirof pentru frizeri 8 cor. 50 bani, foarfeci pentru tunderea că- nilor 5 cor., aparate pentru ras cor. 4—, briciu cor. 2— Trimitere cu rambursă dela etabilisamentul de expediție: E. Lateiner, Wien, II/119, Stephaniensstrasse 8. — Preț- curent cu 1200 de chipuri se trimite la cerere gratuit și liber de porto.

Cumpărare de ocazie! 20 bucați numai 7 cor.

1 orologiu de buzunar Roskopf-Anker-Remontoir, umblet autentic trei ani garanță, 1 lanț fin panterat de orologiu, 2 inele de imit. de brillant, 2 butoni de manșete, un broș foarte frumos pentru dame, 3 bucați butoni de cămașă la piept (chemisete), 3 butoni patent la gulerul dela cămașă, 1 ac extrafin pentru cravată, 1 țiftoare de cravată patent din nichel, indispensabil pentru cravate, un creion din nickel cu țiftoare de peniță, 1 creon și gumi, o oglindă de buzunar 3 obiecte de joc, cari produc ilaritate generală. Trimitere cu rambursă.

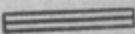
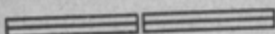
Toate aceste 20 de obiecte frumoase dimpreună cu ceasul de buzunar costă numai 7 cor. — Aceleași obiecte și un ceas de argint nou, cu 3 capace coroane 9.50.

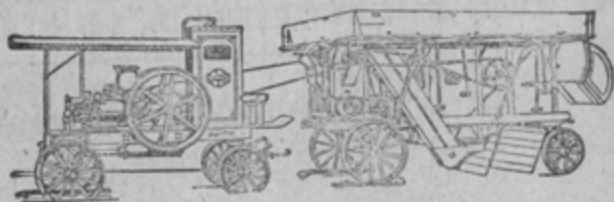
E. Lateiner, Wien, II/119, Stephaniensstrasse Nrul 8.

E știut de toată lumea, că nu-
mai dela fabrica de motoare

Kállai Lajos

Budapest, VI., Gyár-utca 28. sz.
se furnizează pe lângă deplină garanție
.. cele mai bune și cele mai renumite ..

garnituri de motoare pentru
 mașini de treierat.

Este în interesul fiecărui agricultor să ceară cata-
logul cu prețuri ilustrat, care se trimete gratis.

Advertiment important! Să nu se
confun-
de renumita fabrică de motoare a lui Kállai
Lajos cu alte firme cu numele Kállai.

TRANSSYLVANIA

BANCĂ GENERALĂ DE ASIGURARE MUTUALĂ
ASOCIAȚIE CU GARANȚIE LIMITATĂ ÎN SIBIIU

Recomandă :

ASIGURĂRI PE VIEAȚĂ

În condițiile cele mai avantajoase și culante.

Combinațiuni deosebit de favorabile sunt de remarcat :

Asigurări mixte cu rebonificare garanțată de interese de 3 procente.	Asigurări de pensuni simple sau combinațiuni de asigurări de capital.
Asigurări simple și mixte cu participare de câștig de 40 procente.	Asigurări mixte cu solvire necondiționat de două ori a capitalului.

Asigurări de foc de tot felul

==== asemenea foarte eftine. ====

De la fondarea ei Transsylvania a plătit :

Capitale de asigurări pe viață	Cor.	4,834,801.12
Daune de foc	„	5,003,540.76
Suma asigurărilor pe viață era		
la 31 Dec. 1910	„	11,020,266.—
Suma asigurărilor de foc	„	119,839,992.—
Capit. de întemeiere și rezerve	„	2,428,317.—

INFORMAȚIUNI ȘI PROSPECTE SE DAU GRA-

≡ TUIT PRIN DIRECȚIUNEA DIN SIBIIU. ≡

Pene de pat boeme ieftine

5 Kilo noue, bune, scărmanate, libere de praf, cor. 9-60, calitate mai bună cor. 12—; 5 Kilo albe, moi, pufoase, scărmanate cor. 18—, cor 24—; albe ca zăpada moi, pufoase, scărmanate, cor. 30—, cor. 36—; 5 Kilo semipufoase cor. 12—, cor. 14-40, cor. 24—, cor. 30—. Pufuri (pihe) sure à cor. 3-60, albe à cor. 4-80, albe ca zăpada à cor. 6—, cor. 6-10 per jumătate de kilo.

Paturi gata

umplute, o dună (Duchent) sau o saltea 180 cm. lungă, 116 cm. lată 10 cor., 12 cor., 15 cor. și 18 cor.; 2 metri lungă 140 cm. lată 13 cor., 15 cor., 18 cor.; o perinuță 80 cm. lungă 58 cm. lată 3 cor., 3 cor. 50 fil. și 4 cor.; 90 cm. lungă 70 cm. lată 4 cor. 50 fil. și 5 cor. 50 fil. Executare după orice mărime dorită. Matrațe de păr în 3 părți pentru un pat à 27 cor., mai bune 33 cor. — Trimiterea franco prin rambursă dela 10 cor. în sus. Rebonificind poșta postal e admisă schimbarea și returnarea.

BENEDICKT SACHSEL, Lobes 525, posta Pilsen (Boemia).

Funcționari ai căilor ferate

și impiegati, sumari, și ispani (adn in. de domeni), oficeri de jandarmi și agniti de finanțe cumpără ciasul „Sas-Roskopf” ancor-remontoir priv., care umbă pe p etre, are mers regulat și autentic, aurit, cu mecanism regu at 7 c. Acelaș cu arătător pe secundă 8 c. Pent-u fie-care cias se dă garanție pe 3 ani în scris Schimbul se admite sau se trimit banii inapoi.

Numai in fabrica mea se poate capata.

Numai in fabrica mea se poate capata.

Expediție cu rambursă prin firma mondială recunoscută Johann Konrad furnisor imp. și reg. Brük. No. 76, Bo emia.

Marele catilog cu prețur conținind peste 4000 de figuri, la cerere se trimite grauit.

FĂRĂ VAMĂ!

300 feluri de harmonice!

Comandă avantagioasă direct dela fabrică.

Garantă: Primim returnarea, banii se reînpoiază.

Impachetarea împreună cu o școală pentru instrucția proprie gratis.

Centrul fabricației de harmonice cu peste 7000 de lucrători. — In fabrică există poșta proprie.

WOLF & COMP.

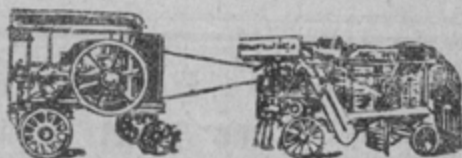
KLINGENTHAL SA, Nr. 914.

Bandonine, concertine, harmonice de gură, ocarine, mandoline, trompete, gramofone, chitare, violine și tot felul de instrumente musicale cu prețuri ieftine. — Mare catilog ilustrat: german, boem, polonez și unguresc trimitem la dorință gratis oricu.

Motoarele și locomobilele

cele mai bune, cu benzin ori cu ulei brut,
===== cu gaz ori cu gaz spirant =====
se fabrică în fabrica de motoare engleză
:: :: »COMPBELL«, de renume mondial. :: ::

La expoziția mondială din Bruxella toți bărbații de specialitate s'au încredințat pe deplin, că motoarele cele mai durabile, de construcția cea mai bună, de manipulare cea mai sigură le fabrică fabrica „Compbell“.

Prețuri ieftine. — Muncă ieftină. — Condiții de plată favorabile. — Garanță de mai mulți ani. — Pe cumpărătorii noștri îi instruăm fără plată cum se manipuleze motoarele. — Nu este nevoie de mașinist diplomat, le poate ori-cine manipula.

===== Singurul reprezentant : =====

Korányi Viktor

Budapest, VI., Liszt Ferenc-tér 9. szám.

Telefon 64-64.

Telefon 64-64.

Cea mai bună coasă din lume

Coasa de oțel de tun „Generalul DEWETT”

este coasa din oțel de tun „Generalul Dewett” și se poate căpăta singur numa la

PAUL SOHR în Somogyszill, nr. 109

Coasa de oțel de tun „Generalul Dewett” se fabrică din oțelul de tun mestecat cu cel mai nobil metal special, care este secretul fabricii.
500 de coroane plătesc celui ce este în stare să arate o coasă de oțel de tun „Generalul Dewett” cumpărată dela altă firmă.

1000 de coroane plătesc celui ce este în stare să găsească între 100 coase de tun „Generalul Dewett” două rele. Cel ce are lipsă de o coasă de toată încrederea, să nu cumpere o altă coasă, pînă cînd nu cere dela vestita firmă de sus cata'ogul ilustrat, care se trimite

oricărui gratis și franco. Cereți un astfel de catalog pe o cartă postală. Lunile de iarnă sunt cele mai potrivite pentru adunarea de comande. Cei ce adună comande primesc rabat! Garanță deplină. — Comandîndu-se 10 bucăți, o coasă se dă în cinste.

Serviciu conștient! Mai multe mii de scrisori de recunoștință și comande înoite se pot arăta și pune la dispoziția ori-cui.
Briciu de oțel de diamant ou garanță de 5 ani, costă 1 frt 50.

Lasă-te de beutură!

Că ne nimicești căminul!

Probă gratis

Aplecarea spre beuturi spirituoase poate fi stinsă de tot! Toți cîți sufăr de beție, pot fi lecuiți și împotriva voinței lor!

Un leac s'a descoperit cu totul nevinovat, **Poudre Zenento**, care fără privire la vrîstă, să poate da beutorului ori în mîncare ori în beutură și fără voia

un bețiv, nu întrelase a lui. Cei-ce au în casă sau între cunoscuți un bețiv, nu întrelase a cere probă gratis dela **Poudre Zenento**. Proba se trimite în scrisoare. Scrisorile să le francăți (plătiți) punînd pe ele 25 fileri, pe corespondențe 10 fileri. Și scrieți așa:

Poudre Zenento Co., 76 Wardour St, London 773

Vă spunem,

că acum de fapt suntem foarte mulțumiți, pentru că nu mai tușim, nu - untem răgușiți, nu avem cătar nici astmă nici dureri de piept, nici nu ne mai căznesc dureri în coaste, nici nu ne temem de îmbolnăviri catarale, nici de presimțurile boalelor de laringe și de plămâni. decind întrebunțăm veritabilul Ștrub țagorțat de p pl și țuă, care desface flegma, delătură durerea și are efect vindecător. — El influențează binefăcător și vivificind asupra trupului întreg, promovează mistirerea și nutre rea, ne îndărește și împuțăm acest ștrub cu gust plăcut ne simțim peste tot bine. — 2 sticle franco pentru 5 coroane se pot comanda veritabil numai la E. V. FELLER farmacist de cartle ȘTUBICĂ, Piața nr. 128. (C. Agram)

Suntem bine,

organismul ni e recreat și înviorat, pentru că noi nici odată nu neglițăm neregulatitățile misture, boale de stomac, zgirciurile, obștițațiunile, ri-găiala, starea nervoasă febrilă, lipsa de apetit etc., noi împotriva tuturor acestor boale ne ajutăm iute și sigur întrebunțind țitel țuă și țuă. — Ac-asta tinctură numită și esență de viață sau balsam, întâ este stomacul, și este un leac alinător în numeroase casuri de boală. — Veritabila tinctură suedică să se comande în toideana de la farmacistul EDEEN V. FELLER, ȘTUBICĂ, Piața nr. 128. (com. Agram); 3 sticle foarte mari se expediază franco pentru 5 cor., 12 sticle mici franco pentru 3 coroane.

10,000

pachete de probă gratuit și franco.

Noui nădejdi bolnavilor de nervi;

cu metoda noastră s'au făcut încercări numeroase în diferite cercuri de specialitate.

Este vorba despre metoda cea mai cu efect, mai ieftină, mai comodă, mai bună și mai simplă și pe lângă aceasta proprie pentru **combaterea nervosității.**

Bolnavi cari ani de-a rîndul au suferit de nervosități și boale cronice, n'au cuvinte să laude în de ajuns **efectul repede și sigur** al acestui mod de tămăduire.

Este cert și aceea, că pînă acum n'a existat încă un leac inofensiv și tot odată cu efect, cum este preparatul nutritor „**Nutrigen**“, care cu drept cuvînt se poate numi **regele alimentelor.**

Este în interesul fiecărui bolnav, **să se convingă fără amânare despre esența acestei noi metode.**

O broșură foarte interesantă și voluminoasă lămurește pe bolnavi asupra acestei metode și pentru a o populariza în cercuri cât mai largi, ne-am hotărît să o trimitem

gratuit și franco

fiecăruia, care ni-se adresează și ni-o cer.

Broșurei adaogăm și o dosă de „**Nutrigen**“ pentru a face o încercare spre a se convinge **fără risc** asupra efectului acestui preparat înainte de a se decide cineva să uzeze de metoda aceasta.

„NUTRIGEN VÁLLALAT“ Budapest, Erzsébet-körut 16. Abt. 221.

Mai mult ca un milion

de fete și doamne îi pot mulțumi exclusiv

pomadei de obraz și săpunului lui Schneider,

că au dispărut petele gălbui-roșii de pistru, crețele, sbîrciturile, pielea arsă de soare, culoarea brună, comedonii, alunețele, plesniturele, orbanțul, scorbura pielii, nasul roșu și tot felul de necurății de piele de pe obraz, mâni, gât și toate părțile trupului. Comandele de poștă se efectuează imediat direct și discret dela fabrică.

BĂTRÂN ȘI TINĂR

folosește cu predilecție pomada și săpunul lui Schneider, fiindcă pe lângă rezultat sigur se dă

garanță deplină

despre nestrăciunea ei și fiindcă nu e unsuroasă, prin ceace
nu face obrazul unsuros. ca alte pomade.

Cine a folosit
numai odată
pomada de
obraz a lui
Schneider, acela
se va convinge
deja după câteva
zile despre
efectul uimitor
de înfrumusețare.

Nenumărate
scrisori
de mulțumită
stau la dispoziție.

Fiecare cetitor al
acestui călindar
primește gratuit,
deci fără nici o
cheltuială

Carte gratuită

numai adresa
trebuie să ți-o
comuniți pe o
cartă postală.

Prețurile pomadei și săpunului lui Schneider :

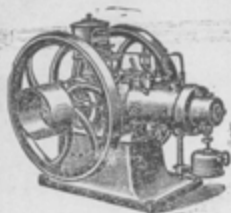
1 tigae mică 1 cor., 6 tigăi mici 5 cor., 1 tigae mare 2 cor., 6 tigăi
mari 10 cor., 1 buc. săpun 1 cor., 1 cutie pudră de violele 2 cor.

La comanda mai multor duzine reducere de preț mai mare.

Pomada de obraz alui Pchneider, ce provoacă mirare și admirare se capătă exclusiv la

Farmacia Josef Schneider în Resica,

— Piața mare Nr. 582 (Sudul Ungariei). —

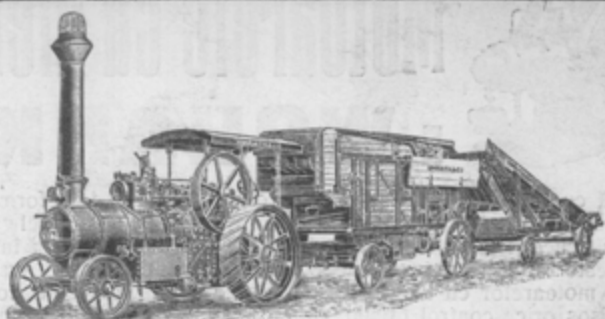

Motoarele cu ulei brut : WO HANKA :

După cum mașina cu vapor a produs o mare transformare în toate ramurile industriei și comerțului, tot așa și motoarele cu ulei brut au cucerit teren față cu motoarele cu gaz sau benzină în morile noastre și peste tot în întreprinderile economice și industriale. Avantajul principal al motoarelor cu ulei brut este, că minarea lor costă foarte puțin și e de prisos orice control oficial putându-se aplica chiar și mașiniști fără examene. În urma acestor fapte piața tehnică a fost năpădită cu motoare cu ulei brut de diferite sisteme, cari în privința construcțiunii la început erau mult-puțin defectuoase, nu aduceau foloase deloc proprietarului, în funcționarea lor se iveau dese perturbațiuni, cauzând în felul acesta nepăceri și supărări proprietarului. Din motivul acesta mulți proprietari au fost nevoiți să vândă aceste motoare cu pagubă simțitoare. În multe uzine indigene și din străinătate s'au făcut ani darîndul încercări în scopul transformării acestor motoare cu ulei brut; în sfîrșit firma Wohanka et Comp din Budapesta a reușit să construiască un motor și un locomobil cu ulei brut, care satisface în măsură deplină și celor mai mari pretențiuni.

Sistemul Wohanka a produs senzație pe terenul tehnicii și putem spune cu drept cuvînt, că sistemul acesta constituie o novitate tehnică în urma iertănității activității, umblărei regulate, uniforme și fără zgomot și a mînuirii ușoare a acestor motoare. Ventilurile cari la motoarele de alt sistem pricinuesc atîta supărare, noului sistem lipsesc. De asemenea lipsește și aparatul electric aprinzător, care în urma construcțiunii sale complicate și prea delicate cauză dese iregularități în mersul motoarelor. Aparatul acesta este înlocuit cu un acționat în stare caldă în mod automat prin căldura produsă în interiorul mașinei; acul acesta este de construcțiunea cea mai simplă, nu produce încurcături, iar motorul sau locomobilul Wohanka pus odată în mișcare, lucrează neîntrerupt și zi și noapte fără să fie nevoie de control și mînuire. Motoarele și locomobilele cu ulei brut sistemul Wohanka au și alt avantaj mare, anume că la motoarele cu ulei brut de alt sistem uleiul nu arde complet, ci rămîne o mică cantitate de ulei, care se grămădește în cilindru (sulul) motorului, atacînd-l, din care cauză e neapărată trebuința să se perforizeze cilindrul și să se aplice un nou dop. Neajunsurile acestea la motorul și locomobilul cu ulei brut Wohanka sunt eu desăvîrsire înlăturate, deoarece motoarele acestea sunt prevăzute cu un inel în care se grămădește funinginea așa că cilindrul rămîne permanent curat și numai la 10—14 săptămîni odată este trebuință să se curețe. Motoarele Wohanka mai sunt prevăzute cu două cilindre, aplicate astfel ca cilindrul subțire să intre în cilindrul gros. În caz de tocire a cilindrului subțire, acesta ușor se poate înlocui cu altul nou, fără să fie trebuință de îngăurirea cilindrului gros pentru a aplica un dop nou. Iar cît pentru cheltuieli e mînării motorului, fabricatele lui Wohanka în această privință sunt neîntrecute, deoarece motoarele acestea în curs de 10 ore aconsumă numai 28 kgr. de ulei brut; cantitatea aceasta considerînd că 100 kgr. face 6 cor., costă 2 cor. 23 fileri.

În Ungaria spre cea mai mare mulțumire a proprietarilor, deja mai mult ca 700 motoare și locomobilele cu ulei brut sistem Wohanka se întrebuițează, rezultate strălucite, despre cari (resultate) oricine se poate convinge în persoană la firma Wohanka et Comp, Budapesta, V., Váci-körút 76, sunt o dovadă despre marele succes, ce aceste motoare au dobîndit în urma activității lor foarte puțin costisitoare.

UMRATH & COMP.

BUDAPESTA, V. VÁCI-KÖRUT 60.

Își recomandă fabricațiile sale și anume:
Locomotive de drum de sine umblătoare
 de 6, 8 și 10 HP.

Locomobile de 3—200 HP pentru scopuri economice
 și industriale.

Mașine de treierat (îmblătit) cu putere de vapor,
 motorică, mînaj cu cai și cu mîna; mai departe

pluguri, grape, tăvăluguri, triore, **MAȘINE DE SĂMĂNAT**,
 de cosit și secerat, vînturători, batoze de curățit por-
 umb, zdrobitori de struguri, prese de struguri, tocători
 de paie și nutreț, mașine de tăiat sfecele, morișche de
 uruit, pompe de fântâni și tumbe de stropit cu suc de gunoi,
 în executarea cea mai bună, cu prețuri moderate și con-
 dițiuni favorabile de solvire.

Catalog de prețuri românesc trimitem gratis și franco.
CORRESPONDENȚĂ ROMÂNEASCĂ.

